

ಅಮರ್ ಕೊಂಕಣಿ

AMAR KONKANI

अमर कोंकणी

42

ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥೊ,

ಸಾಂ.ಲುವಿಸ್ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ್, ಮಂಗ್ಳುರ್

Institute of Konkani, St. Aloysius College, Mangalore.



ಅಮರ್ ಕೊಂಕಣಿ

अमर कोंकणी

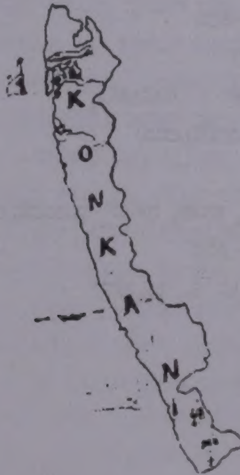


AMAR KONKANI

2004 / 42

EDITOR: FR. EUGENE LOBO S.J. ಸಂಪಾದಕ್: ಮಾ| ಎವ್ಜಿನ್ ಲೋಬೊ ಜೆ. ಸ.

ಪ್ರಗಟ್ನಾರ್:
ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥೊ,
ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ್
ಮಂಗ್ಳುರ್ - 575 003

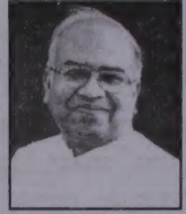


प्रगटनार
कोंकणी संस्थो
सां लुविस महाविध्यालय
मंगळूर - 575 003

PUBLISHER:
INSTITUTE OF KONKANI
ST. ALOYSIUS COLLEGE.
MANGALORE - 575 003

ಆಟಾಪ್

ಸಂಪಾದಕೀಯ್



ಸಾಂತ್ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಕ್ 125 ವರ್ಸಾಂ ಸಂಪ್ಲಿಂ. 1878 ಇಸ್ವೆಂತ್ 9 ಜಣ್ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಕೊಡ್ಯಾಳ್ಯಾ ಶಹರಾಕ್ ಯೇವ್ನ್ ಪಾವ್ಲೆ. ತ್ಯಾ ದೀಸ್ ಕೊಡ್ಯಾಳ್ಚ್ಯಾ ಲೊಕಾನ್ ತಾಂಕಾಂ ಮನಃ ಪೂರ್ವಕ್ ಸ್ವಾಗತ್ ದಿಲೊ. ಜೆಜ್ವಿತಾಂನಿ ಕೊಡ್ಯಾಳ್‌ಬಯ್ಲಾಚ್ಯಾ ಎಕಾ ಬಂಗ್ಲ್ಯಾಚ್ಯಾ ಸುವಾತೆರ್ ಫಾಲ್ಲ್ಯಾ ಮಾಟ್ಯಾಂತ್ ಕೊಲೆಜ್ ಆರಂಭ್ ಕೆಲ್ಲಿ. ಆಜ್ ಎದಿ ವ್ಹಡ್ಲಿ ಕೊಲೆಜ್ 8000 ವಯ್ರ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂಕ್ ಶಿಕಾಪ್ ದಿತಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ತಾಕಾ ಕಾರಣ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ ಸುರ್ಪಿಲ್ಯಾ ಜೆಜ್ವಿತಾಂಚೆಂ ಕಾಮ್ ಆನಿ ಕೊಡ್ಯಾಳ್‌ಗಾರಾಂಚಿ ಉರ್ಭಾ. ಸುರ್ವೆರ್ ಥಾವ್ನ್ ಎದೊಳ್ ವರೆಗ್ ಶಿಕ್ಪಾಂತ್, ಖೆಳಾಂತ್, ಸ್ಪರ್ಧ್ಯಾಂತ್ ಆನಿ ಸರ್ವಾಂತ್ ಕೊಲೆಜಿನ್ ನಾಂವ್ ಹಾಡ್ಲಾಂ.

125 ವರ್ಸಾಂ ಭರ್ತಾನಾ ಆನಿ ಕೊಲೆಜಿಕ್ ಸಮಾಜೆಚ್ಯಾ ನಾಂವಾನ್ ಮಾನ್ ದಿತಾನಾ ಹೊ **'ಅಮರ್ ಕೊಂಕಣಿ'**ಚೊ ಅಂಕೊ ಪ್ರಗಟುಂಕ್ ಸಂತೊಸ್ ಪಾವ್ತಾಂವ್. ಹೊ ಅಂಕೊ ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ಜೆಜ್ವಿತಾಂಚ್ಯಾ ಸೆವೆ ವಿಶಿಂ ಆಸ್ತಲೊ. ಆದಿಂ ಥಾವ್ನ್‌ಯಿ ಜೆಜ್ವಿತಾಂನಿ ಆನಿ ಕೊಲೆಜಿನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಕ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕ್ ಥರಾನ್ ಪ್ರೋತ್ಸಾವ್ ದಿಲಾ.

ಕಶೆಂ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಬಾಪ್ ಮಾಫೆನ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಂತ್ ಪಯಿಲ್ಲೆಂ ವ್ಯಾಕರಣ್, ಸಬ್ದಾಂ ಕೋಶ್ ಆನಿ ಹೆರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಗ್ರಂಥ್ ಬರವ್ನ್ ಮಯ್ಲಾ ಫಾತರ್ ರಚ್ಲ್ಯಾತ್. ತಶೆಂಚ್ 125 ವರ್ಸಾಂಚ್ಯಾ ಲಾಂಬಾಯೆಕ್ ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿನ್ ಶಿಕ್ಪಾ ಶೆತಾಂತ್ ವಿವಿಧಾತಾಯೆ ಸಾಂಗಾತಾ ಕೊಂಕ್ಣೆಂತ್‌ಯಿ ಜಾಯ್ತೆ ಮಯ್ಲಾ ಫಾತರ್ ರಚ್ಲ್ಯಾತ್. ಪಯಿಲ್ಯಾಚ್ಯಾ ಪಾವ್ಪಿಂ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲ್ಯಾಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಕೇಂದ್ರ್ ಸ್ಥಾಪನ್ ಕರುನ್ ಪದ್ಯುತ್ತರ್ ಪದವಿ ಶಿಕಾಪ್ ತಪ್ಪಾಲಾ ಮುಖಾಂತರ್ ದಿತೆಚ್ ಆಸಾ. ಪಾಟ್ಲ್ಯಾ ಆಟ್ ವರ್ಸಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಕೊಲೆಜಿಂತ್ ಡಿಗ್ರಿ ಕ್ಲಾಸಿಚ್ಯಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂಕ್ ದ್ವಿತೀಯ್ ಭಾಸ್ ಜಾವ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಿಕಂವ್ಕ್ ಆವ್ಕಾಸ್ ಆಸಾ. ಹ್ಯಾ ವರ್ಸಿಂ ಸಬಾರ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸನದ್ ಜೊಡುಂಕ್ ಪಾವ್ಲ್ಯಾತ್. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾ ದ್ವಾರಿಂ ಕೊಂಕ್ಣೆಂತ್ಲೆ ವಿಂಚ್ಣಾರ್ ಬೂಕ್, ಕಾದಂಬರಿ, ಕಥಾ ಸಂಚಾಲನ್, ಪ್ರಬಂಧ್ ಸಂಕಲನ್, ಕಾವ್ಯಾಂ ಝುಮ್ಲೊ, ನಾಟಕಾಂ, ಸಬ್ದ್‌ಕೋಶ್... ಅಶೆಂ ವಿವಿಂಗಡ್ ಗ್ರಂಥ್ ಪ್ರಗಟ್ಲ್ಯಾತ್. ಪಾಟ್ಲ್ಯಾ 25 ವರ್ಸಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಂತ್ ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕ್ ಷಣ್ಮಾಸಿಕ್ 'ಅಮರ್ ಕೊಂಕಣಿ' ದೋನ್ ಲಿಪಿಂನಿ ಕೊಲೆಜ್ ಪ್ರಗಟುನ್ ಆಸಾ.

ಹ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ಆಮಿ 125 ವರ್ಸಾಂಚೊ ಜುಬ್ಲೆವ್ ಆಚರ್ಸಿತಾನಾ ಕೊಂಕ್ಣಿಚ್ಯಾ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಬರ್ಯಾ ವಾವ್ರಾಕ್ ಸಹಕಾರ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ಹರ್ ಎಕ್ಲ್ಯಾಚೊ ಉಗ್ಡಾಸ್ ಕಾಡ್ತಾಂವ್ ಆನಿ ಕಾಳ್ಜಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಉಪ್ಕಾರ್ ಬಾವುಡ್ತಾಂವ್. ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ಕಾರ್ಯಾಕ್ ಆನಿ ಮುಕಾರೀ ಸಹಕಾರ್ ಮೆಳ್ಲ್ತೊಲೊ ಮ್ಹಣ್ ಪಾತ್ಯೆತಾಂವ್.

ಫಾ| ಎವ್ಲಿನ್ ಲೋಬೊ, ಜೆ.ಸ., ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್
ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜ್, ಮಂಗ್ಳುರ್

ಸಾಂತ್ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಕ್ ಪಂಚ್ವೀಸ್ ವರ್ಸಾಂ



ಗ್ಲೇಡಿಸ್ ರೇಗೊ

ಪಂಚ್ವೀಸ್ ವರ್ಸಾಂ ಆದಿಂ 1980ವ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ಸಾಂತ್ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿನ್ ಆಪ್ಲಿ ಶತಾಬ್ದಿ ಆಚರಣ್(1880 - 1980) ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಸ್ಮರಣಾ ಖಾತಿರ್, ಹ್ಯಾ ಮಹಾನ್ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ ವರ್ತ್ಯಾ ಮಹತ್ವಾಚೆಂ ಮಹಾನ್ ಕಾಮ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ. ತೆಂ ಜಾವ್ನಾಸಾ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಕ್ ವರ್ತ್ಯಾ ಗೌರವಾಚೆಂ "ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥೊ" ಉಗ್ತಾವಣ್. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚ್ಯಾ ನಿಯೋಜಿತ್ ಕಾರ್ಯಾಂ ಪಯ್ಕಿ ಏಕ್ ಮಹತ್ವಾಚೆಂ ಜಾವ್ನಾಸಾ "ಅಮರ್ ಕೊಂಕಣಿ" ಶಣ್ಮಾಸಿಕ್, ಸಂಶೋದನಾತ್ಮಕ್ ಪತ್ರ್.

ಲಾಗ್ಸಿಲ್ಯಾ ಆನಿ ಪಯ್ಸಿಲ್ಯಾ
ಆರ್ಸಿಲ್ಯಾ ಆನಿ ಪುರ್ಸಿಲ್ಯಾ
ತಶೆಂಚ್ಚ್ ಭವಿಶ್ಯಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣ್ಯಾಂ ಮಧೆಂ

ಜಾಗರಣಾಚೆಂ, ಸಳಾವಳೆಚೆಂ, ಸಂಪರ್ಕಾಚೆಂ ಆನಿ ಉತ್ಪಾದನಾಚೆಂ ಸಾಧನ್ ಜಾವ್ಚ್ಯಾಚ್ಯಾ ಇರಾದ್ಯಾನ್ ಉದೆಲ್ಲೆಂ ನವೆಂ ಬಾಳ್ 'ಅಮರ್ ಕೊಂಕಣಿ' ಆಮ್ಚಿ ಮಾಯ್ ಭಾಸ್ ಕೊಂಕಣಿ ಬರ್‍ಯಾ ಅರ್ಥಾನ್ ಅಮರ್ ಕರ್ಚಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಆಮ್ಚಿ ಸರ್ವಾಂಚಿ ಜಾವ್ನಾಸಾ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಉಗ್ಡಾಸ್ ಕರ್ಚ್ಯಾಕ್ ಜಾಗಂವ್ಚ್ಯಾಕ್ "ಅಮರ್ ಕೊಂಕಣಿ" ನಾಂವ್ ತಿಕಾ ದಿಲ್ಲೆಂ.

INSTITUTE OF KONKANI, ಕೊಂಕಣಿ ಅಧ್ಯಯನ್ ವಿಭಾಗ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಚ್ಯಾ ಉದರ್ಗತೆ ಖಾತಿರ್ ವಾವುರ್ಚೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥೊ ಆನಿ ಹ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ ಉತ್ರಾಲ್ಲ್ಯಾ ಪಂಚ್ವೀಸ್ ವರ್ಸಾಂನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಮಾಯ್ ಭಾಶೆ ಖಾತಿರ್ ಕೆಲ್ಲಿಂ ವಿಂಚ್ನಾರ್ ಕಾಮಾಂ ಆಜ್ ಸಾಂತ್ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜ್ 125 ವರ್ಸಾಂಚೊ ಜುಬ್ಲೆವ್ ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥೊ 25 ವರ್ಸಾಂಚೊ ಜುಬ್ಲೆವ್ ಆಚರಣ್ ಕರ್ತಾನಾ ಉಡಾಸಾಕ್ ಹಾಡುಂಕ್ ಏಕ್ ಅಪೂರ್ಭ್ ಸಂದರ್ಭ್.

ಅಜೂನ್ ಆಮ್ಚಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಹಾಸೊನ್-ಖೆಳೊನ್, ಫುಲೊನ್ ಜಿವಿ ಉರ್ಲ್ಯಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ತಿಚೆಂ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ವಾಡ್ಲಾಂ, ತಿ ಸಂವಿಧಾನಾಕ್ ಪಾವ್ಲ್ಯಾ. ತಿಕಾ ಏಕೆಡೆಮಿ ಲಾಬ್ಲ್ಯಾ. ಡಿಗ್ರಿ ಹಂತಾರ್ ಶಿಕ್ಪಾಕ್ ದುಸ್ರಿ ಭಾಸ್ (Second Language) ಜಾವ್ನ್ ತಿಕಾ ವಿಂಚ್ಲ್ಯಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಹ್ಯಾ ಪ್ರಗತೆಚೊ ಪಯ್ಲೊ ಕುರೊವ್ ವೆತಾ, ಜೆಜ್ವಿತ್ ಧಾರ್ಮಿಕ್ ವ್ಹಡಿಲಾಂಕ್. ಖಂಚ್ಯಾ ಲೊಕಾಚೆಂ ಧಾರ್ಮಿಕ್ ಭಕ್ತಿಪಣ್ ಮಾಯ್ ಭಾಶೆನ್ ಆಸಾ - ತಿ ಭಾಸ್ ಆನಿ ತೊ ಧರ್ಮ್ ಆಳ್ವಾನಾ ಮ್ಹಣ್ಟಾತ್ ಜಾಣಾರಿ. ಪುಣ್! ಏಕ್ ಭಾಸ್ ಬರ್ಪಾ ಆನಿ ವಾಚ್ಪಾಚ್ಯಾ ಆಧಾರಾವಿಣೆ ಚಡ್‌ಕಾಳ್ ಆಪುಟ್ ಸ್ಥಿತೆರ್ ಜಿವಿ ಉರಾತ್ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಭರ್‍ವಸೊ ನಾ. ದಿಸಾನ್‌ದೀಸ್ ಬಾರೀಕ್ ಆನಿ ಅಸ್ಕತ್ ತಿ ಜಾತಾ. ಆನಿ ಏಕಾ ಕಾಳಾರ್ ಆಮ್ಚಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್‌ಯೀ ತಶೆಂಚ್ಚ್ ಜಾಲ್ಲಿ.

1614 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಏಕ್ ಬ್ರಿಟಿಶ್ ಮಿಶಿಯೊನರಿ ಜಾವ್ನ್ ಫಾ| ತೊಮಾಸ್ ಎಸ್ತೆವಾಂವ್ ಗೊಂಯಾಂ ಪಾವ್ತಚ್ಚ್, ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಸ್ ಶಿಕೊನ್, ಭಾಶೆಚೆರ್ ಪ್ರಭುತ್ವ್ ಜೊಡುನ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ

ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವಾಂಕ್ ಶಿಕೊವ್ನ್ ದಿಂವ್ಚೆ ಖಾತಿರ್, ಕೊಂಕ್ಣೆಚೆಂ ಖರೆಂ ರೂಪ್‌ದೀವ್ನ್, ಕ್ರಿಸ್ತಪುರಾಣ್ ತಾಣೆ ಬರಯ್ಲೆಂ. ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಪುರ್ವಜಾಂ ಥಾವ್ನ್, ತಾಂಚ್ಯಾ ಮುಕ್ಲ್ಯಾ ಪಿಳ್ಗೆಕ್ ಲಾಭ್‌ಲ್ಲೆಂ ದಾಯ್ಜ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ "ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಚೆಂ ಕ್ರಿಸ್ತ ಪುರಾಣ್"

1784 - 1799 ಹ್ಯಾ ಆವ್ದೆಂತ್ ಟಿಪ್ಪು ಸುಲ್ತಾನಾನ್ ದಕ್ಷಿಣ್ ಕನ್ನಡಾಚ್ಯಾ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಪರ್ಜೆಕ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ದಗ್ದೊಣೆ ಕಾಳಾರ್ ಕ್ರಿಸ್ತಪುರಾಣಾಂತ್ಲೆ ವೇರ್ಸ್ ಕಂತಾರಾಂನಿ ಗಾವ್ನ್, ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಮಾಲ್ಘಡ್ಯಾಂನಿ ಭಾವಾಡ್ತ್ ಆನಿ ಭಾಸ್ ಜಿವಿ ದವರ್ಲಿ.

1858ವ್ಯಾ ಇಸ್ವೆ ಥಾವ್ನ್‌ಂಚ್ಚ್ ಕಥೊಲಿಕ್ ಮುಕೆಲ್ಯಾಂನಿ ಕೊಡ್ಯಾಳಾಕ್ ಜೆಜ್ವಿತಾಂಕ್ ಧಾಡುಂಕ್, ರೊಮಾಕ್ ಮನವ್ಯೊ ಕೆಲ್ಲ್ಯೊ ಫಳ್ ಜಾವ್ನ್, 1878 ದಶೆಂಬರ್ 31 ತಾರಿಕೆರ್ ಬಂದಡೆ ಥಾವ್ನ್ ಪಾಟಿಂ ಆಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಲೊಕಾ ಖಾತಿರ್ ವಾವ್ರ್ ದಿಂವ್ಕ್, ತಾಂಕಾಂ ಶಿಕಾಪ್ ದೀವ್ನ್ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ಪಣಾಂತ್ ಘಟ್ ಕರುಂಕ್, ಆಮ್ಕಾಂ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಲಾಬ್ಲೆ. ಜೆಜ್ವಿತ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್? ಜೆಜುಚಿ ಸಭಾ (S.J. = Society of Jesus)

ಆತಾಂ 125 ವರ್ಸಾಂ ಭರ್‌ಲ್ಲಿ ಸಾಂತ್ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜ್, ಪ್ರಥಮಾರ್ 1880 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಕೊಡ್ಯಾಳ್‌ಬಯ್ಲಾಂತ್ ಎಕಾ ಬಾಡ್ಯಾಚ್ಯಾ ಘರಾಂತ್ ಜೆಜ್ವಿತ್ ರಾವ್ತಾಲೆ ಥಂಯ್ಸರ್ ಗೊವೊಳ್ ಫಾಲ್ನ್ ಪಯ್ಲಿ ಥಾವ್ನ್ ಚೊವ್ತಿ ಕ್ಲಾಸ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಆರಂಭ್ ಜಾಲ್ಲಿ.

ಉಪ್ರಾಂತ್ ಬಾವ್‌ಟ್ಯಾ ಗುಡ್ಯಾರ್ "ಲಾಯ್ಟ್ ಹೌಸ್ ಹಿಲ್" ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ "ಧಿವ್ಯಾಚಾ ಘರಾಚೊ ಗುಡೊ", ಮ್ಹಣ್ತಾಲೆ ತವಳ್. ತ್ಯಾಚ್ಚ್ ಗುಡ್ಯಾರ್ ಶಿಕ್ಪಾಚೊ ದಿವೊ ಘೆವ್ನ್ 1880 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಜನೆರಾಚ್ಯಾ 12ವೆರ್ ಸಾಂತ್ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚ್ಯಾ ವ್ಹಡ್ಲ್ಯಾ ಗಂಬೀರ್ ಬಾಂದ್ಪಾಕ್ ಬುನ್ಯಾದ್ ಪಡ್ಲಿ. ಪಾಂಚ್ ವರ್ಸಾಂ ಕೊಡ್ಯಾಳ್‌ಬಯ್ಲಾಚ್ಯಾ ಘರಾಂತ್ ಚಲ್ಯೊಲ್ಯಾ ಕ್ಲಾಸಿ 1885 ಇಸ್ವೆಂತ್ 12 ಜನೆರ್ ದಿಸಾ ಸಾಂತ್ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜ್ ಉಘಡ್ಲಿ. 2005 ಜನೆರ್ 12ವೆರ್ 125 ವರ್ಸಾಂಚೊ ಸಂಭ್ರಮ್ ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಕ್.

ಆಲ್ಪ್ಸ್ ಪರ್ವತಾಚ್ಯಾ ಫಾಲ್ಯಾಂತ್ ಪಿಂರ್ಝೊಲೊ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಪ್ರದೇಶಾಂತ್ 1844 ನವೆಂಬರ್ 12ವೆರ್ ಜಲ್ಮಾಲ್ಲೊ. ಇಟಾಲಿಯಾನ್ ಆಂಜೆಲೊ ಮಾಫೆಯಿ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಸತ್ತಾವೀಸ್ ವರ್ಸಾಂಚೆರ್ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಯಾಜಕಪಣಾಚಿ ದೀಕ್ಷಾ ಘೆವ್ನ್, 1878 ದಶೆಂಬರಾಂತ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ ಬಂದ್ರಾಕ್ ಪಾವ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಪ್ರಥಮ್ ನೋವ್ ಜಣ್ ಜೆಜ್ವಿತಾಂ ಪಯ್ಕಿ ಎಕ್ಲೊ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ಕೊಡ್ಯಾಳ್ ಪಾವ್ತಚ್ಚ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ಚ್ಯಾ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವಾಂಚಿ ಮಾಯ್‌ಭಾಸ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಆನಿ ಶಿಕ್ಪ್ಯಾಂಚಿ ಭಾಸ್ ಇಂಗ್ಲಿಶ್ ದೊನೀ ಭಾಸೊ ಶಿಕೊನ್. ಹ್ಯಾ ದೊನೀ ಭಾಸಾಂನಿ ಆಸ್‌ಪಾಸ್‌ಚ್ಯಾ ಫಿರ್ಗಜಾಂನಿ ಶೆರ್ಮಾಂವ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಸಕ್‌ಲ್ಲೊ.

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಆಮ್ಚಿ ಭಾರತೀಯಾಂಚಿ ಭಾಸ್. ಪುಣ್ ಎಕ್ಲೊ ಇಟಾಲಿಯನ್ ಪಾದ್ರಿ ಕೊಡ್ಯಾಳಾಕ್ ಯೇವ್ನ್, ಎಕಾ ವರ್ಸಾ ಭಿತರ್ ಇತ್ಲಿ ಬರಿ ಕರ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಿಕ್ಲೊಕೀ ಗಂಟ್ಯೆಭರ್ ಕೊಂಕ್ಣೆನ್ ಪ್ರಸಂಗ್ ದಿಂವ್ಕ್ ತೊ ಸಕ್ತಾಲೊ. ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಚೊ ಪಯಿಲ್ಲೊ "ಶಬ್ದಾಂ ಕೋಶ್" (ಡಿಕ್ಶನರಿ) ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ರಾನಾಂತ್ಲೊ ಸೊಬಿತ್ ಸುಂದರ್ ತಾಳೊ" ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ನಾಂವಾರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವ್ಯಾಕರಣ್ ಪುಸ್ತಕ್ ತಾಣೆ ಬರಯ್ಲೆಂ. "ಕೊಂಕ್ಣಿ ಇಂಗ್ಲಿಶ್ ಡಿಕ್ಶನರಿ", "ಯಾಜಕಾಂಚೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಂಗಾತಿ", "ಜೆಜುಕ್ರಿಸ್ತಾಚ್ಯಾ ಪಾಶಾಂವಾಚಿ ಕಥಾ", "ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಸಮೊಡ್ತಿಚ್ಯಾ ಸತಾಂಚೊ ವಿವರ್", ಹೆರ್ ಲ್ಹಾನ್ ಲ್ಹಾನ್ ಕಡ್ತಿಲ್ಯೊ ಬರಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಫಾ| ಆಂಜೆಲೊ ಮಾಫೆಯ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆ ಖಾತಿರ್ ಜಾಯ್ತೊ ವಾವ್ರ್ ಕೆಲ್ಲೊ ಆಸಾ.

ಸಾಂತ್ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚೊ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಆನಿ ರೆಕ್ಟರ್ ಜಾವ್ನ್‌ಯೀ ತೊ ವಾವುರ್‌ಲ್ಲೊ. "ಕೊಂಕ್ಣೆಂತ್ ಜಾಯಿತ್ಯಾ ಹೆರ್ ಭಾಸಾಂನಿ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ ಮಧುರ್ ಧ್ವನಿ ಆಸಾತ್, ನಿಜಾಕೀ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸೊಭಿತ್ತ್ ಸುಂದರ್ ಆನಿ ಹಾಂವೆಂ ಮ್ಹಣ್ಚೆಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಆಂಬುರ್ಕೆಂ ಹಾಸ್ಚಿ ಭಾಸ್. ಪುಣ್ ಘಾವ್ೊ ತೊ ಅಭ್ಯಾಸ್ ಕರಿನಾಸ್ತಾನಾ, ತಿಚಿ ಸೊಭಾಯ್ ಲಿಪೊನ್ ಉರ್ಲ್ಯಾ. ರಾನಾಂತ್ ಜಿಯೆಂವ್ಚೆ ಹೆ ರಾಣಿಯೆಕ್ ಆಮಿ ಆಮ್ಚೆ ಮಧೆಂ ಹಾಡ್ಯಾಂ ಆನಿ ತಿಚೆಂ ಅಧ್ಯಯನ್ ಚಲವ್ಯಾಂ. ಅಶೆಂ ಕೆಲ್ಯಾರ್ ತಿಚಿ ಮಧುರ್ ಧ್ವನಿ ಆಮ್ಕಾಂ ಆಯ್ಕತೆಲಿ".

ಅಶೆಂ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಫಾ| ಮಾಫೆಚ್ಯಾ ಮಾನಾಕ್, ತಾಚ್ಯಾಚ್ಚ್ ಮೆಟಾಂನಿ ಚಲ್ಚ್ಯಾಕ್ ಸರ್ವ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಮಾತೆಚ್ಯಾ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಕ್ ಸಾಂಗಾತಾ ಮೆಳೊನ್, ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಮಾಯ್ ಭಾಶೆಚಿ ಸೊಭಾಯ್ ಆನಿ ಗ್ರೇಸ್ತ್‌ಕಾಯ್ ಸಮ್ಜೊನ್, ತಿಚೆ ಉದರ್ಗತೆ ಖಾತಿರ್ ವಾವ್ರುಂಕ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ಉಲ್ಯಾಕ್ ಪಾಳೊ ದೀವ್ನ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿನ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಶತಮಾನಿಕ್ ಉತ್ಸವಾ ಸಂದರ್ಭಾರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥೊ ಸ್ಥಾಪನ್ ಕೆಲ್ಲೊ.

ಉತ್ರಾಲ್ಲ್ಯಾ ಪಂಚ್ವಿಸ್ ವರ್ಸಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಚ್ಯಾ ಅಭಿವೃದ್ಧೆಕ್ ಆನಿ ಜಾಗೃಣೆಕ್ ಹ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ ಕೆಲ್ಲೊ ವಾವ್ರ್ ವಿಶೇಸ್. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಚೆ ಕೃಶಿಯೆಕ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ ಏಕ್ ಫಳಾದಿಕ್ ಥಳ್ ಮ್ಹಣ್ ಸಮ್ಜೊನ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಉರ್ಜಿತ್ ಕರುನ್, ತಿ ಜಿವಾಳ್ ದವರುಂಕ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಏಕ್ ಶಿಕ್ಪಾ ವಿಶಯ್ ಕರ್ಚೊ ನಿರ್ಣಯ್ ಘೆತ್‌ಲ್ಲೊ. ಆನಿ ಹ್ಯಾ ಶಿಕ್ಪಾಕ್ ಬುನ್ಯಾದ್ ಘಾಲ್ಲೊ. ತಶೆಂಚ್ಚ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಿಕೊಂಕ್ ಆಶೆಂವ್ಚ್ಯಾ, ಕೊಲೆಜ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂಕ್ ಕನ್ನಡ ವಾ ಹಿಂದಿ ಬದ್ಲಾಕ್ ಶಿಕ್ಪಾ ವಿಶಯ್ ಜಾವ್ನ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ಅವ್ಕಾಸ್ ಕರ್ನ್ ದಿಲ್ಲೊ.

ಆತಾಂ ಗಾಂವಾಂತ್ ಆನಿ ಸಂಸಾರ್‌ಭರ್ ವಿಸ್ತಾರೊನ್ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಮೊಗಿಂಕ್ ಆನಿ ಅಭಿಮಾನಿಂಕ್ ತಪ್ಪಾಲಾ ಮುಕಾಂತರ್ ಪದ್ವ್ಯುತ್ತರ್ ಪದ್ವಿ ಆಪ್ಣಾಂವ್ಕ್ ವಾಟ್ ಕರುನ್ ದಿಲ್ಲೊ, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಅಧ್ಯಯನ್ ಸಂಸ್ಥೊ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲ್ ಫಾ| ಎಡ್ವಿನ್ ಲೋಬೊ ಜೆ.ಸ., ಆನಿ ಕಾರ್ಯಾಕಾರಿ ದಿರೆಕ್ತೊರ್ ಫಾ| ಸ್ಟೇನಿ ಡಿ'ಸೋಜಾಚ್ಯಾ ಮುಕೆಲ್ಪಣಾರ್ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂತ್ಲ್ಯಾ ವಾವ್ರಾಡ್ಯಾಂಚಾ ವಾವ್ರಾನ್ ಅಖಂಡ್ ಫುಡಾರಾದಿಶಿಂ ಚಮ್ಕಾತೇ ಆಸಾ.

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ ಕೆಲ್ಲೊ ವಾವ್ರ್: ಉತ್ರಾಲ್ಲ್ಯಾ ಎಕ್ಲೆಂ ಪಂಚ್ವಿಸ್ ವರ್ಸಾಂಚ್ಯಾ ಅವ್ದೆಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಅಧ್ಯಯನಾಕ್ ಉತ್ತೆಜನ್ ದಿಲಾಂ. ಪ್ರೊ|ಜೊಸೆಫ್ ಸಲ್ಡಾನ್ಹಾನ್ ಕ್ರಿಸ್ತಪುರಾಣಾಚೊ ವಿಮರ್ಶ್ಯಾತ್ಮಕ್ ಅಂಕೊ ಬರಯ್ಲಾ. ಥೊಡ್ಯಾಚ್ಚ್ ವರ್ಸಾದಿಂ "ಕೊಂಕಣಿ ಶಬ್ದಾಂ ಕೋಶ್" ತಯಾರ್ ಕರ್ಚೆಂ ಯೋಜನ್ ಹಾತಿಂ ಘೆತ್‌ಲ್ಲೆಂ. ವೆಗ್ಗಿಂಚ್ಚ್ ಲೊಕಾ ಉಸ್ಕ್ಯಾರ್ ಪಾಂವ್ಚೆಂ ಆಸಾ.

ಫಾ| ಮಾಫೆಯ್‌ಚ್ಯಾ ಮೆಟಾಂನಿ ಮುಕಾರ್ ವಚೊನ್, ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿನ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಶೆಂಬೊರ್ ವರ್ಸಾಂಚ್ಯಾ ಉಡಾಸಾಕ್, ಆರಂಭ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಿಕ್ಪಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ 1981 ಇಸ್ವೆಂತ್ "ಅಮರ್ ಕೊಂಕಣಿ" ಶಣ್ಮಾಸಿಕ್ ಆರಂಬ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ. ತವಳ್ ಥಾವ್ನ್ ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ಸರಾಗ್ ಸಂಶೋಧಿತ್ ಲೇಖನಾಂ ಕಾನಡಿ ಆನಿ ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂನಿ ಪರ್ಗಟ್ ಕರಿತ್ತ್ ಆಸಾ. ಆತಾಂ ತುಮ್ಚ್ಯಾ ಹಾತಿಂ ಆಸಾ ಹೊ ಬಾವೇಚಾಳಿಸಾವೊ (42) ಅಂಕೊ ಜಾವ್ನಾಸಾ.

ಅಮರ್ ಕೊಂಕಣೆಚೊ ಪ್ರಥಮ್ ಸಂಪಾದಕ್ ಖಡಾಪ್ ಶ್ರೀ ವಿಜೆಪಿ ಸಲ್ಡಾನ್ಹಾ, ಉಪ್ರಾಂತ್ ಕ್ರಮ ಪ್ರಕಾರ್ ಪ್ರೊ| ಆಲ್ಬನ್ ಕೆಸ್ತೆಲಿನೊ, ಶ್ರೀ ಎಡ್ವಿನ್ ಜೆ. ಎಫ್. ಸೊಜ್, ಪ್ರೊ|

ಬೆನೆಟ್ ಪಿಂಟೊ, ಫಾ| ಸ್ಟೇನಿ ಡಿ'ಸೋಜಾ, ಜೆ.ಸ. ಆನಿ ಪ್ರಸ್ತುತ್ ಫಾ| ಎವ್ಜಿನ್ ಲೋಬೊ ಜೆ.ಸ. ಸಂಪಾದಕ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ.

1980 ವರ್ಸಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಆರಂಭ್ ಜಾಲ್ಲಿ 'ಬುಕಾಂ ವಳೇರ್' (ಲಾಯ್ಬ್ರೆರಿ) ಆನಿ ವಾಜ್ಪಾ ಘುರ್, ಸಬಾರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಿಕ್ಪ್ಯಾಂಕ್ ತಾಂಚ್ಯಾ ಅಧ್ಯಯನಾಕ್ ಗರ್ಜೆಕ್ ಪಡ್ಲ್ಯಾ. ಹಾಂಗಾಸರ್ ಬರಂವ್ಪ್ಯಾಂಚ್ಯೊ ಜಮಾತಿ, ಸಮ್ಮೇಳ್, ಪರಿಸಂವಾದ್, ವಿದ್ಯಾರ್ತ್ಯಾಂಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕೋರ್ಸ್ ಆನಿ ಹೆರ್ ಸಬಾರ್ ರಿತಿಂನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಚ್ಯಾ ಉದರ್ಗತ್ ಆನಿ ವಾಡಾವಳೆಕ್ ಪ್ರಚಾರಾಕ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥೊ ಗರ್ಜೆಚೆ ಅವ್ಕಾಸ್ ರಚಿತ್ತ್ ಆಯ್ಲ್ಯಾ.

125 ವರ್ಸಾಂಚೆ ಆವ್ದೆಂತ್ ಸಾಂತ್ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿನ್, ವಿವಿದ್ ಕಾಳಾರ್, ವಿವಿದ್ ವೆಕ್ತಿಂ ಮಾರಿಫಾತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಚ್ಯಾ ಪ್ರಚಾರಕ್ ಆನಿ ಅಧ್ಯಯನಾಕ್ ಉತ್ತೇಜನ್ ದಿಲಾಂ. "ಸ್ವಅಭಿಪ್ರಾಯೆಚೆಂ ಪ್ರಕಾಶನ್‌ಂಚ್ಬ್ ಏಕ್ ಭಾಸ್" ತತ್ವ್ ಮತಿಂತ್ ದವರ್ನ್ ಸಬಾರ್ ಶೆಕ್ಡ್ಯಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಹ್ಯಾ ನಾಡಾಂತ್ ಮಾಯಾಮೊಗಾನ್ ಆನಿ ಪರಸ್ಪರ್ ಬರೆಪಣಾನ್ ಸಮೃದ್ಧ್ ಜಾವ್ನ್ ಆಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಸೆಜಾರಿ ಆನಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ್ ಭಾಸಾಂಚ್ಯಾ ಬಾಂದವ್ಪಣಾಕ್ ಮಾಂದುನ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಮೊಗಿಂಚ್ಯಾ, ವಿದ್ವಾಂಸಾಂಚ್ಯಾ, ಜಾಣಾರ್ಯಾಂಚ್ಯಾ, ಲೇಖಿಕ್ ಕವಿ ಆನಿ ಸಂಶೋದಕಾಂಚ್ಯಾ, ಸಹಕಾರಾಚೆರ್ ಭರ್ವಸೊನ್, "ಪ್ರಮಾಣ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ", ಸಾಧನಾಚ್ಯಾ ಧೋರಣಾಕ್ ಹಾಂಗಾಸರ್ ಚಡ್ ಮಹತ್ವ್ ದಿಲಾ.

1985 ವರ್ಸಾ ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್, ಕೊಂಕ್ಣೆಚ್ಯಾ ಸರ್ವ್ ಬಾಸ್ಪುಟಾಂಚಿ ವಾಕ್ಸರಿ ತಯಾರ್ ಕರ್ನ್, ತಿ ಪರ್ಗಟ್ಚಿ ಏಕ್ ವ್ಹಡ್ ಯೆವ್ಜಣ್ ಹಾತಿಂ ಘೆತ್‌ಲ್ಲಿ. ಹ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ಏಕ್ ವಿಸ್ತಾರ್ ಸರ್ವೇಕ್ಷಣ್ ಕರ್ನ್, ಹೆ ಯೆವ್ಜಣೆ ಮುಕಾಂತ್ರ್ ಪಶ್ಚಿಮ್ ಕರಾವಳ್ ಆನಿ ಹೆರ್ ಪ್ರದೇಶಾಂನಿ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣ್ಯಾಂಚೊ ಸಮಾಜಿಕ್ ಆನಿ ಪ್ರಾಂತೀಯ್ ಪರಿಸರಾಕ್ ಲಾಗೊನ್ ಉಬ್ಜಾಲ್ಲೆ ಭಾಶೆಚ್ಯಾ ಬಾಸ್ಪುಟಾಂಚೊ ಅಧಿಕೃತ್ ಸಂಗ್ರಹ್ ಕರ್ನ್, ಏಕ್ ಶಬ್ದ್‌ಕೋಶ್ ತಯಾರ್ ಕರ್ಚಿ ಯೆವ್ಜಣ್ ಘಾಲಿ. ಹೊ ಶಬ್ದ್‌ಕೋಶ್ ಕಾನಡಿ - ನಾಗರಿ - ಆನಿ ಧ್ವನಿಮಾ ಶಾಸ್ತ್ರಾಂಚ್ಯಾ ಲಿಪಿಯಾಂನಿ ಆಸೊನ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಚೆ ತುರ್ತ್ ವಾಡಾವಳೆಕ್ ಬಳ್ ದಿಂವ್ಚೊ ಭರ್ವಸೊ ಆಸಾ.

1992 ಜನೆರ್ 4, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಚೆ ಚರಿತ್ರೆಂತ್ ಭಾಂಗ್ರಾಳ್ಯಾ ಅಕ್ಷರಾಂನಿ ಬರಂವ್ಕ್ ಫಾವೊ ಜಾಲ್ಲೊ ದೀಸ್. ತವಳ್ಚೊ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲ್ ಫಾ| ಜೋಸೆಫ್ ನೆಲಪತಿ ಜೆ.ಸ.ನ್, ಕೊಲೆಜಿಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಿಕ್ಪಾಕ್ ಆವ್ಕಾಸ್ ಕರುನ್ ದಿಲೊ. ಮಂಗ್ಳುರ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಾಚೊ ಉಪಕುಲಪತಿ ಪ್ರೊ| ಎಮ್. ಐ. ಸವದತ್ತಿನ್, ಕರ್ನಾಟಕ್ ಸರ್ಕಾರಾಚೊ ಕಾನುನ್ ಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ ಬ್ಲೆಸಿಯಸ್ ಡಿ'ಸೋಜಾ ಸಾಂಗಾತಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಅಧ್ಯಯನ್ ವಿಭಾಗ್ ಉಗ್ತಾಯ್ಲೊ. ಚಾರ್ ಹಂತಾಂಚೊ ಎಕಾ ವರ್ಸಾಚೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಡಿಪ್ಲೊಮ ಕೋರ್ಸ್ ಆರಂಭ್ ಕರ್ನ್ ದಾಖ್ಲೊ ರಚ್ಲೊ.

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕವಿತಾ - ಗದ್ಯ್, ನಾಟಕ್ - ವ್ಯಾಕರಣ್, ಚರಿತ್ರಾ - ಲೋಕ್‌ವೇದ್, ಸಾಹಿತ್ಯ್ ರಚ್ಣೆಂ - ಪತ್ರ್‌ಗಾರಿಕಾ ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣೆಂತ್ಲ್ಯಾ ಹೆರ್ ಸಬಾರ್ ವಿಶಯಾಂನಿ ಶಿಕಾಪ್ ವೆವಸ್ತಿತ್ ರಿತಿರ್ ಆರಂಬ್ ಜಾಲೆಂ.

ಅಖ್ಯಾ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ ಪಯಿಲ್ಲೆ ಪಾವ್ಟಿಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಕೋರ್ಸ್ ಆರಂಭ್ ಕೆಲ್ಲಿ ಖ್ಯಾತಿ ಸಾಂತ್ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಕ್ ಫಾವೊ ಜಾತಾ. ಸಾಂತ್ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜ್ ಮುಳಾಥಾವ್ನ್

ಇಂಗ್ಲಿಶ್ ಮಾಧ್ಯಮಾಂತ್ ಶಿಕಾಪ್ ದೀವ್ನ್ ಫಾಮಾದ್ ಜಾಲ್ಯಾರೀ, ಹ್ಯಾ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಕ್ ದಿಂವ್ಚ್ಯಾ ಮಾನಾಕ್ ಆಮಿ ತಕ್ಲಿ ಭಾಗಾಂವ್ಕ್ ಫಾವೊ.

1992 ಥಾವ್ನ್ 1997 ಪರ್ಯಾಂತ್ ಪಾಂಚ್ ವರ್ಸಾಂ ಸಾಂತ್ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಂತ್ ಸಾಂಜೆಚ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಚಲೊನ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಡಿಪ್ಲೊಮ ಕೋರ್ಸಾನ್ ಸಬಾರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಿಕ್ಪ್ಯಾಂಕ್ ತಯಾರ್ ಕೆಲಾಂ.

ಸಾಂತ್ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಂತ್ಲೆ ಕಿಟಾಳ್ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಹೊಗ್ಳಿಕೆಕ್ ಪಾತ್ರ್ ಜಾಲ್ಲೊ ನಿರಂತರ್ ಪರ್ಜಳ್ಚೆಂ ಏಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಮೊತಿಂ ಫಾ| ಪ್ರಶಾಂತ್ ಮಾಡ್ತಾ ಜೆ.ಸ. 1994ವ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ಸಾಂತ್ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚೊ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲ್ ಜಾವ್ನ್, ನೇಮಕ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯೊಚ್ಚ್ ತಾಣೆ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಕ್ ನವೆಂಚ್ಚ್ ರೂಪ್ ದಿಂವ್ಕ್ ಆರಂಬ್ ಕೆಲೆಂ. 1997 ಅಗೋಸ್ತ್ ಮಹಿನ್ಯಾ ಥಾವ್ನ್ ಫಾ| ಪ್ರಶಾಂತ್ ಮಾಡ್ತಾ ಆನಿ ದೆ| ಬೆನೆಟ್ ಪಿಂಟೊಚ್ಯಾ ಮುಖೆಲ್‌ಪಣಾಂತ್ ಪಾಂಚ್ ವರ್ಸಾಂನಿ ಏಕಾ ವರ್ಸಾಚೆಂ ಪದ್ವೆಶಿಕಾಪ್ ಜಾವ್ನ್ ಚಲೊನ್ ಆಯಿಲ್ಲೊ ಪದ್ಯುತ್ತರ್ ಪದ್ವಿ ಕರೆಸ್ಪೊಂಡೆನ್ಸ್ ಕೋರ್ಸ್ - (Konkani P.G. Diploma Correspondence Course) ಜಾವ್ನ್ ಪರಿವರ್ತಿತ್ ಜಾಲೊ ಆನಿ ಸಂಸಾರ್‌ಭರ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂಕ್ ತಾಂತುನ್ ಭಾಗ್ ಘೆವ್ನ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಿಕ್ಪಾಚಿ ತಾನ್ ಬಾಗಂವ್ಕ್ ಆವ್ಕಾಸ್ ಜಾಲೊ.

1995 ವರ್ಸಾ ಕೊಲೆಜಿಂನಿ ದುಸ್ರಿ ಭಾಸ್ (Second Language) ಜಾವ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಿಕ್ಪಾಕ್ ಘೆವ್ಯೆತ್ ಮ್ಹಣ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಾ ಥಾವ್ನ್ ಕಬ್ಲಾತ್ ಲಾಬ್ತಚ್ಚ್, ಆತಾಂ ನೋವ್ ವರ್ಸಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಕರ್ನಾಟಕ್ ರಾಜ್ಯಾಂತ್ ಏಕ್ ಮಾತ್ರ್ ಸಾಂತ್ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಂತ್ ಡಿಗ್ರಿ ಶಿಕ್ಪಾಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಘೆಂವ್ಚೊ ಆವ್ಕಾಸ್ ಲಾಬ್ತಾ. ತ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್, "ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಾಯ್ಜ್" ಪ್ರಬಂಧ್, "ಕಾವ್ಯಾಂ ಪೆಲೊ" ಕವನಾಂ, "ಭಾಂಗಾರ್ ಮನಿಸ್" ನಾಟಕ್, "ಆಂಕ್ವಾರ್ ಆವಯ್" ನಾಟಕ್, ಅಶಿಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಿಕ್ಚ್ಯಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂ ಖಾತಿರ್ ಪ್ರಗಟ್ ಕೆಲ್ಯಾಂತ್.

2000 ವರ್ಸಾ ಸಪ್ಟೆಂಬರ್ 2 ತಾರಿಕ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಚ್ಯಾ ಚರಿತ್ರೆಂತ್ ವಿಶೇಶ್ ದಾಖ್ಲೊ ರಚುಂಕ್ ಪಾವ್ಲಿ. ಪಧ್ಯುತ್ತರ್ ಪದ್ವಿ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಕೊರ್ಸಾಂತ್ ಉತ್ತಿರ್ಣ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ದೇಶ್ ವಿದೇಶಾಂತ್ಲ್ಯಾ, ಹಾಜರ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಸಕ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಪಾಂಚಾಯ್ಸಿಂ (85) ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂಕ್ ಗೊಂಯ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಾಚೊ ಕುಲಪತಿ ಡಾ| ಬಿ. ಎಸ್. ಸೊಂದೆನ್ ಪದ್ಯುತ್ತರ್ ಡಿಪ್ಲೊಮ ಪ್ರಮಾಣ್ ಪತ್ರಾಂ ಹಾತಾಂತರ್ ಕೆಲಿಂ. ಕೊಂಕ್ಣೆಚ್ಯಾ ಚರಿತ್ರೆಂತ್ ಹೊ ದೀಕ್ಶಾ ಸಂಬ್ರಮ್ ಪಯಿಲ್ಲೊ ಜಾಂವ್ಕ್ ಪಾವ್ಲೊ.

ತಾಂತ್ರಿಕ್ ಜಾವ್ನ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಭಾಸಾಂ ಇಡ್ಯಾಂನಿ ಆಮ್ಚೆ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಕ್ ಚಿರ್ಡೊಂಕ್ ಮುರ್ಡೊಂಕ್ ಸೊಡಿನಾಸ್ತಾನಾ, ಆಮ್ಚೆಂ ಅಸ್ತಿತ್ವ್ ಉರೊವ್ನ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ಪ್ರೇರಣ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ ಆಮ್ಚೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥೊ. ಇತ್ಲೆಂ ಬರಯ್ತಾನಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಪುಸ್ತಕ್ ಸಂಗ್ರಹಾವಿಶಿಂ ಥೊಡೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಚ್ಯಾ ಅಧ್ಯಯನಾಕ್ - ಸಂಶೋಧನಾಕ್ - ವಿಕಾಸಾಕ್ ಆನಿ ಹೆರ್ ಗರ್ಜಾಂಕ್ ಸುಸಜ್ಜಿತ್ ಗ್ರಂಥಾಲಯ್ ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ಆನಿ ಆಸ್‌ಪಾಸ್ ಸಾಂತ್ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಂತ್ ಮಾತ್ರ್ ಆಸಾ. ಹಾಂಗಾಸರ್ (10,000) ಧಾ ಹಜಾರಾಂ ವಯ್ರ್ ಬೂಕ್ ಆಸಾತ್. ತಶೆಂಚ್ಚ್ ಕಾನಡಿ, ರೊಮಿ ಆನಿ ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಚಿಂ ಪತ್ರಾಂ ವಾಚ್ಪಾಕ್ ಲಾಬ್ತಾತ್. ಥೊಡ್ಯಾ ಪತ್ರಾಂಚೆ ಬೋವ್ ಆದ್ಲೆ ಅಂಕೆಯೀ ಹಾಂಗಾಸರ್ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಮೆಳ್ತಾತ್.

1614 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಫಾ| ತೊಮಾಸ್ ಸ್ಟೀಫನ್ಸ್ ಜೆ.ಸ.ನ್ ಬರಯಿಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಸ್ತಪುರಾಣ್ ಹಾತ್‌ಪ್ರತಿ ಹಾಂಗಾಸರ್ ಆಸಾ. ಹೆಂ ಪುಸ್ತಕ್ ಭಂಡಾರ್ ಫಾ| ಆಂಜೆಲೊ ಮಾಫೆಯಿಕ್ ಭೆಟವ್ನ್ ದಿಲಾಂ. ಉತ್ರಾಲ್ಲ್ಯಾ ಪಂಚ್ವೀಸ್ ವರ್ಸಾಂನಿ ಕೊಂಕ್ಣೆ ಖಾತಿರ್ ಸಾರ್ಥಕ್ ಸೆವಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ ಅರ್ಪಿಲ್ಯಾ. ಮಾಯ್‌ಭಾಸ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಕ್ ಕುಶಿಕ್ ವೊಂದಾವ್ನ್ ತಿಚೆ ಥಂಯ್ ಕಸಲಿಚ್ಯ್ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಾ ಮ್ಹಣ್ ಚಿಂತ್ಚಾ ಹ್ಯಾ ಕಾಳಾರ್ ಸಾಂತ್ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ ಕ್ರಾಂತಿ ಉಟಯ್ಲ್ಯಾ.

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ ಏದೊಳ್ ಪ್ರಗಟ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಪುಸ್ತಕಾಂಚಿ ಪಟ್ಟಿ ಹಾಂಗಾಸರ್ ದಿಲ್ಯಾ.

1. 1981 ಜನವರಿ - ಅಮರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಷಣ್ಮಾಸಿಕ್ ಕಾನಡಿ ಆನಿ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿನ್
2. 1982 ಕಮಲಾಚೆಂ ಫುರ್ ಭರ್‍ಲ್ಲೊಲೊ ಅಜೊ - ಕಾದಂಬರಿ - ಜೊ.ಸಾ. ಆಲ್ವಾರಿಸ್
3. 1983 ಗೊಲ್ಗೊಥಾ - ನೀಳ್ಗವನ್ - ಎಂ ಗೋವಿಂದ ಪೈ (ತರ್ಜುಮೊ ಎಡ್ವರ್ಡ್ ನೊರೊನ್ಹಾ)
4. 1986 ಅರ್ಥಾಭರಿತ್ ಸಾಂಗ್ಣ್ಯೊ - ಪಿ. ದಿನೇಶ್ ಪೈ
5. 1987 ವೊವಿಯೊ ಆನಿ ವೇರ್ಸ್ - ಸಂಪಾದಕ್: ಆಲ್ಬನ್ ಕಾಸ್ತೆಲಿನ್
6. 1996 ಕಾವ್ಯಾಂ ಪೆಳೊ - ಕವನಾಂ ಸಂಗ್ರಹ್ - ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ್
7. 1996 ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಾಯ್ಜ್ - ಪ್ರಬಂಧ್ ಸಂಕಲನ್ - ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ್
8. 1996 ಆಂಕ್ವಾರ್ ಆವಯ್ - ಎ.ಟಿ. ಲೋಬೊ -ನಾಟಕ್ - ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ್
9. 1996 ಭಾಂಗಾರ್ ಮನಿಸ್ - ಚಾ.ಫ್ರಾ. ದೆಕೊಸ್ತಾ - ನಾಟಕ್ - ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ್
10. 1998 ವೊವಿಯೊ ಆನಿ ವೇರ್ಸ್ - ಸಂಪಾದಕ್ : ಆಲ್ಬನ್ ಕಾಸ್ತೆಲಿನ್ (ದ್ವಿ ಮುದ್ರಣ್)
11. 2001 ಕೊಂಕಣಿ ಕಲಿಯೋಣ (Learn Konkani) - ಪ್ರೇಮ್ ಕುಮಾರ್
12. 2002 ಕೊಂಕಣಿ ಚಳ್ವಳ್ (Konkani Movement) - ಪಾವ್ಲ್ ಮೊರಾಸ್
13. 2004
    1. ಕೊಂಕಣಿ ಪಿಕೊಳಿಂ (Dictionary of 10,000 Konkani Idioms) - ಫಾ| ಪ್ರಶಾಂತ್ ಮಾಡ್ತಾ, ಜೆ.ಸ.
    2. ಸಾನಿಧ್ಯ (ಭಾವಾನುವಾದ್: THE CLOUD OF UNKNOWING) -ಫಾ| ಪ್ರಶಾಂತ್ ಮಾಡ್ತಾ ಜೆ.ಸ.
    3. ನಿನ್ನಂತೆ ನಾನಾಗಲು - (ಭಾವಾನುವಾದ್: THE IMITATIONS OF CHRIST) - ಫಾ| ಪ್ರಶಾಂತ್ ಮಾಡ್ತಾ ಜೆ.ಸ.
    4. ಶೆಂಭೊರ್ ಕಿಟಾಳಾಂ - (Collection of Articles) ದ್ವಿ-ಮುದ್ರಣ್ - ಫಾ| ಪ್ರಶಾಂತ್ ಮಾಡ್ತಾ ಜೆ.ಸ.
    5. ರಾಟಾವಳ್ - (Collection of Articles) - ಫಾ| ಪ್ರಶಾಂತ್ ಮಾಡ್ತಾ ಜೆ.ಸ.

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಕ್ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ್ ದಿಲ್ಲೆ ರೆಕ್ತರ್:

ಫಾ| ಮೆಥ್ಯೂ ಲುವಿಸ್ ಜೆ.ಸ.

ಫಾ| ರೊನಿ ಪ್ರಭು ಜೆ.ಸ.

ಫಾ| ಆವೆಲಿನ್ ಡಿ'ಸೋಜಾ, ಜೆ.ಸ

ಫಾ| ಲಿಯೊ ಡಿ'ಸೋಜಾ, ಜೆ.ಸ.

ಫಾ| ರಾಲ್ಫ್ ದೆ'ಕೊಸ್ತಾ, ಜೆ.ಸ.

ಫಾ| ವಿಜಯ್ ಪ್ರಭು, ಜೆ.ಸ.

ಪ್ರಸ್ತುತ್ ಫಾ| ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಸೆರಾವೊ, ಜೆ.ಸ.

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಕ್ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ್ ದಿಲ್ಲೆ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್:

ಫಾ| ಎಲ್. ಎಫ್. ರಸ್ಕಿನ್ಹಾ ಜೆ.ಸ.

ಫಾ| ಜ್ಯುಲಿಯಾನ್ ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸ್, ಜೆ.ಸ.

ಫಾ| ಲಿಯೊ ಡಿ'ಸೋಜ, ಜೆ.ಸ.

ಫಾ| ಜೋಸೆಫ್ ನೆಲಪತಿ, ಜೆ.ಸ.

ಫಾ| ಪ್ರಶಾಂತ್ ಮಾಡ್ತಾ, ಜೆ.ಸ.

ಪ್ರಸ್ತುತ್ ಫಾ| ಎವ್ಜಿನ್ ಲೋಬೊ, ಜೆ.ಸ.

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚೆ ಕಾರ್ಯಾಕಾರಿ ದಿರೆಕ್ತೊರ್

1. ಪ್ರೊ| ಆಲ್ಬನ್ ಕಾಸ್ತೆಲಿನ್
2. ಫಾ| ಹರ್ಬರ್ಟ್ ನೊರೊನ್ಹಾ, ಜೆ.ಸ.
3. ಶ್ರೀ ಜೋನ್ ಇ ಡಿ'ಸಿಲ್ವಾ
4. ಫಾ| ಪ್ರಶಾಂತ್ ಮಾಡ್ತಾ ಜೆ.ಸ.
5. ದೆ. ಪ್ರೊ. ಬೆನೆಟ್ ಪಿಂಟೊ
6. ಫಾ| ಸ್ಟೇನಿ ಡಿ'ಸೋಜ, ಜೆ.ಸ.
7. ಪ್ರಸ್ತುತ್: ಫಾ| ಎವ್ಜಿನ್ ಲೋಬೊ, ಜೆ.ಸ.

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚೆ ಕಾರ್ಯಾಕಾರಿ ದಿರೆಕ್ತೊರ್

ಶ್ರೀ ವಿ.ಜೆ.ಪಿ. ಸಲ್ಡಾನ್ಹಾ (ಖಡಾಪ್) - 1981 - 1985

ಪ್ರೊ| ಆಲ್ಬನ್ ಕಾಸ್ತೆಲಿನ್ - 1986 - 1994

ಶ್ರೀ ಎಡ್ವಿನ್ ಜೆ. ಎಫ್. ಡಿ' ಸೋಜಾ - 1994 - 2000

ಪ್ರೊ| ಬೆನೆಟ್ ಪಿಂಟೊ 2001 - 2002

ಫಾ| ಸ್ಟೇನಿ ಡಿ' ಸೋಜಾ ಜೆ.ಸ. - 2003

ಪ್ರಸ್ತುತ್ ಫಾ| ಎವ್ಜಿನ್ ಲೋಬೊ, ಜೆ.ಸ.

*** *** ***

ಮಂಗ್ಳುರಿ ಸಂಸ್ಕೃತೆಚ್ಯಾ ಉದರ್ಗತೆಂತ್ ಜೆಜ್ವಿತಾಂಚೊ ಪಾತ್ರ್



ಡೊ| ರಿಚ್ಯಾರ್ಡ್ ಗೊನ್ಸಾಲ್ವಿಸ್
ರಸಾಯನ್ ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ್,
ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜ್

ಉದೆಂತಿಚೆಂ ರೋಮ್ ಮ್ಹಣ್ ನಾಂವಾಡ್‌ಲ್ಲೆಂ ಮಂಗ್ಳುರ್ ಆತಾಂ ಪ್ರಗತಿಚ್ಯಾ ಪಾವ್ಲಾಂನಿ ಚಲೊನ್ ರಾಶ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟಾರ್ ಏಕ್ ಪ್ರಮುಖ್ ಸ್ಥಾನ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ಪಾವ್ಲಾಂ. ಹೆಂ ಆಮ್ಕಾಂ ಮಂಗ್ಳುರ್‌ಗಾರಾಂಕ್ ವರ್‍ತ್ಯಾ ಅಭಿಮಾನಾಚೆಂ. ಪುಣ್ ಹಿ ಪ್ರಗತಿ ಕಶಿ ಜಾಲಿ ಮ್ಹಣ್ ಚಿಂತುನ್ ಪಳೆಲ್ಯಾರ್, ಹಾಂತುಂ 1878 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಮಂಗ್ಳುರಾಕ್ ಪ್ರಥಮ್ ಜಾವ್ನ್ ಆಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಜೆಜ್ವಿತಾಂಚೊ ಪಾತ್ರ್ ಭೋವ್ ಮಹತ್ವಾಚೊ ಮ್ಹಣ್ ಸಮ್ಜತಾ. ಹ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ಮಂಗ್ಳುರಾಕ್ ಯೇವ್ನ್ ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜ್ ಉಭಡ್ನ್ 125 ವರ್ಸಾಂ ಸಂಪೊಂವ್ಚ್ಯಾ ಜೆಜ್ವಿತಾಂನಿ ವಿವಿಧ್ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂನಿ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ವಾವ್ರಾ ಆನಿ ಸೆವೆ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಥೊಡಿ ಮಾಹೆತ್ ಸಂಗ್ರಹ್ ಕರ್ನ್ ತುಮ್ಚೆ ಮುಖಾರ್ ದವರ್ಚೆಂ ಪ್ರಯತ್ನ್ ಕೆಲಾಂ.

1878 ಇಸ್ವೆಚ್ಯಾ ದಶೆಂಬರ್ 31ವೆರ್ ಪಯ್ಲ್ಯಾ ಇಟೆಲಿ ಗಾಂವಾ ಥಾವ್ನ್ ಚವ್ಗ್ ಜಣ್ ಪಾದ್ರ್ಯಾಬ್ ಆನಿ ದೋಗ್ ಜಣ್ ಬ್ರದರ್ಸ್ ಸವೆಂ ಭಾರತಾಂತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ ತೇಗ್ ಜಣ್ ಪಾದ್ರ್ಯಾಬ್- ಅಶೆಂ ನೋವ್ ಜಣ್ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ಚ್ಯಾ ಕರಾವಳಿಕ್ ಯೇವ್ನ್ ಪಾವ್ಲೆ. ತೆ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲೆ ಫಾ| ನಿಕೊಲಸ್ ಮರಿಯ ಪಗಾನಿ, ಫಾ| ಆಂಜೆಲೊ ಮುಟ್ಟಿ, ಫಾ| ಆಂಜೆಲೊ ಮಾಫೆಯಿ, ಫಾ| ಆಗಸ್ಟಸ್ ಮುಲ್ಲರ್, ಫಾ| ಕ್ವಿಂಟನ್ ಸಾನಿ, ಫಾ| ಉರ್ಬಾನ್ ಸ್ಟೈನ್, ಫಾ| ಆಟೊ ಅರ್ಲ್, ಬ್ರದರ್ಸ್ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಜಂಬೋನಿ ಆನಿ ಮ್ಯಾಥ್ಯು ಮೆನೆಗಟ್ಟಿ. ತ್ಯಾ ದಿಸಾ ಥಾವ್ನ್ ಆಜ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಜೆಜ್ವಿತಾಂನಿ ರಾಶ್ಟ್ರಾಕ್ ದಿಲ್ಲಿ ಸೆವಾ ಬರ್ರ್ಯಾರ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ಶಿಕ್ಪಾ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂತ್ ತಾಣಿ ದಿಲ್ಲಿ ಸೆವಾ ಕೊಣಾಯ್ಚಾನ್ ಆಟಾಪುಂಕ್ ಜಾಯ್ನಾ. ಶಿಕ್ಪಾ ಭಾಯ್ರ್ ಹರ್ಯೆಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂನಿ ತಾಣಿ ತಾಂಚೊ ಪ್ರಭಾವ್ ದಾಕಯ್ಲಾ.

ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂತ್: ದೆಡ್ಶೆಂ ವರ್ಸಾಂ ಆದಿಂ ಪಳೆಲ್ಯಾರ್ ಪಯ್ಲೆಂಚಾ ಅವಿಭಜಿತ್ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲ್ಯಾಂತ್ (ಮಂಗ್ಳುರ್ ಆನಿ ಉಡ್ಪಿ) ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಚಿಂ ಬರ್ಪಾಂ ಭೋವ್ ವಿರಳ್ ದಿಸ್ತಾತ್.

1878 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಮಂಗ್ಳುರಾಕ್ ಪಾವ್‌ಲ್ಲೊ ಫಾ| ಆಂಜೆಲೊ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಸಾವೆರ್ ಮಾಫೆಯಿ ವರ್ಸ್ಯಾ ಉರ್ರ್ಸೆನ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಿಕ್ಲೊ. ತಾಣೆ 1882 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಂತ್ ಪಯಿಲ್ಲೊ ವ್ಯಾಕರಣ್ ಪುಸ್ತಕ್ ಬರವ್ನ್ ಪ್ರಗಟ್ಲೆಂ. ಹೆಂ ವ್ಯಾಕರಣ್ ಪುಸ್ತಕ್ 1892 ವರ್ಸಾ 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ರಾನಾಂತ್ಲೊ ಸೊಭಿತ್ ಸುಂದರ್ ತಾಳೊ' ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ನಾಂವಾರ್ ದುಸ್ರ್ಯಾ ಪಾವ್ಟಿಂ ಪ್ರಗಟ್ಲೆಂ.

1883 ಇಸ್ವೆಂತ್ ತಾಣೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್-ಕೊಂಕಣಿ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ-ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸಬ್ದಾ ಕೋಶ್ ಉಜ್ವಾಡಾಯ್ಲೊ. ಹಿಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರಾಚ್ಯಾ ಖರ್ಚಾರ್ ಪ್ರಗಟ್ ಜಾಲಿಂ. ಹಾಣೆ ಬರಯಿಲ್ಲೆಂ 'ಮಂಗ್ಳುರ್ ದಿಯೆಸೆಜಿಚಿ ಚರಿತ್ರಾ' ಪುಸ್ತಕ್ ತಾಚಾ ಮರ್ನಾ ನಂತರ್ ಫಾ| ಜೋನ್ ಮೂರ್ ಹಾಣೆ ಪ್ರಗಟ್ಲೆಂ.

1882 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಫಾ| ಆಂಜೆಲೊ ಮುಟ್ಟಿಸ್ ಕೊಡಿಯಾಲ್‌ಬಯ್ಲ್ ಛಾಪ್ಖಾನೊ ಸ್ಥಾಪನ್ ಕೆಲೊ. ಹೊ ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಕಥೊಲಿಕಾಂಚೊ ಪ್ರಥಮ್ ಛಾಪ್ಖಾನೊ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ಜೆಜ್ವಿತ್ ಬ್ರದರ್ ಲುಯಿಜಿ ಡೊನೆಡಾ ಹಾಣೆ ಸುರ್ವಿಲಿಂ ಚಾಳಿಸ್ ವರ್ಸಾಂ ಹೊ ಛಾಪ್ಖಾನೊ ಚಲವ್ನ್ ವ್ಹೆಲೊ.

1897 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಂತ್ ಫಾ| ಜೋನ್ ಮೂರ್ ಹಾಣೆ 'ಮಂಗ್ಳುರ್ ಮ್ಯಾಗಝಿನ್' ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಪತ್ರ್ ಆರಂಭ್ಲಿಲೆಂ. ಹೆಂ ಪತ್ರ್ 1930 ಇಸ್ವೆ ಥಾವ್ನ್ ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚೆಂ ವಾರ್ಷಿಕ್ ಪತ್ರ್ ಜಾವ್ನ್ ಛಾಯ್ಸ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಆರಂಭ್ ಜಾಲೆಂ. 1935 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಕಥೊಲಿಕ್ ಸ್ತ್ರೀಯಾಂ ಖಾತಿರ್ 'ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಆವಯ್' ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಪತ್ರ್ ಆರಂಭ್ ಕೆಲೆಂ.

1954 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ಚ್ಯಾ ಜೆಜ್ವಿತಾಂನಿ 'ಜೆಜುರಾಯ್' ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಚೆಂ ಭಕ್ತಿಕ್ ಮಹಿನ್ಯಾಳೆಂ ಕೊಂಕಣಿಂತ್ ಛಾಯ್ಸ್ ಕರುಂಕ್ ಸುರು ಕೆಲೆಂ. ಸುಮಾರ್ 30 ವರ್ಸಾಂ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಮಾ| ಟಿ. ಎ. ಲೋಬೊ ಬಾಪಾಂನಿ ಹಾಚೆಂ ಸಂಪಾದಕ್ಪಣ್ ಚಲಯ್ಲೆಂ. ಹೆಂ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಚೆಂ ಮೂಳ್‌ಪತ್ರ್ ನ್ಹಯ್ ಬಗಾರ್ 'ಸೋಲ್ಜರ್ಸ್ ಆಫ್ ಗೋಡ್' ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಇಂಗ್ಲಿಶ್ ಮಹಿನಾಳ್ಯಾಚೆಂ ಭಾಶಾಂತರ್.

1981 ಇಸ್ವೆಚ್ಯಾ ಜನೆರಾಂತ್ ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚಾ ಶತಮಾನೋತ್ಸವಾಚಾ ಉಗ್ಡಾಸಾ ಖಾತಿರ್ **'ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥೊ'** ಉಘಡ್ಲೊ ಆನಿ ತ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾ ಥಾವ್ನ್ 'ಅಮರ್ ಕೊಂಕಣಿ' ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಸಂಸೊಧನಾತ್ಮಕ್ ಪತ್ರ್ ಸ್ಥಾಪನ್ ಕೆಲೆಂ. ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಚಿ ವಿಶೇಶತಾ ಕಿತೆಂಗಿ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ತಾಂತ್ಲಿಂ ಸರ್ವ್ ಲಿಖಿತಾಂ ಕಾನಡಿ ಆನಿ ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂನಿ ಸಾಂಗಾತಾಚ್ ಛಾಯ್ಸ್ ಜಾತಾತ್. ಹಾಂತುಂ ಚಡಾವತ್ ಜಾವ್ನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಲೊಕಾಚಿ ಚರಿತ್ರಾ, ಕೊಂಕಣಿ ವಾಕ್ಸರಿ, ಸಬ್ದ್‌ಕೋಶ್, ಪುರಾತನ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಸಲಿಂ ಸಂಸೊಧನಾತ್ಮಕ್ ಲಿಖಿತಾಂ ಛಾಯ್ಸ್ ಜಾತಾತ್ ಮಾತ್ರ್ ನ್ಹಯ್ ಕೊಂಕಣಿಚಾ ವಿವಿಧ್ ಲಿಪಿಚೆಂ ಸಾಹಿತ್ಯ್‌ಯಿ ಲಿಪ್ಯಂತರ್ ಕರ್ನ್ ಪ್ರಗಟ್ತಾತ್.

ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಂತ್ ಅಧ್ಯಯನ್ ಚಲಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಜೆಜ್ವಿತಾಂ ಪಯ್ಕಿ ಪ್ರಮುಖ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ ಸ್ವಾಮಿ ಸುಪ್ರಿಯಾ. ಹಾಣೆ ಶೆಂಬೊರಾಂಚಾಕಿ ಚಡ್ ಕೊಂಕಣಿ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಬರಯ್ಲ್ಯಾಂತ್. ಘುಮಿಣ್ಯೊ ತಾಣೆ ವಿಶ್ಲೇಶಣ್ ಕರ್ನ್ ಬರಯಿಲ್ಲೊ ಮಹಾಗ್ರಂಥ್. 'ಆನ್ಯಾ ಆಕಯ್' ತಾಚೆಂ ಕಾವ್ಯಾಂ ಪುಸ್ತಕ್. ತಾಣೆ ಸಂಪಾದಲ್ಲ್ಯಾ 'ಭಿತರ್ಲೆಂ ತುಫಾನ್' ಆನಿ 'ದರ್ಯಾ ಗಾಜೋತಾ' ಕೃತಿಯಾಂಕ್ ಪ್ರಶಸ್ತ್ಯೊ ಲಾಭ್ಲ್ಯಾತ್.

ಫಾ| ಸಿಲ್ವೆಸ್ತರ್ ಮೊಂತೆರೊ ಜೆ. ಸ. ಹಾಣೆ ಸುಮಾರ್ ಸತ್ತಾವೀಸ್ ಪುಸ್ತಕಾಂ ರಚ್ಲ್ಯಾಂತ್. ತಾಂತು ಪ್ರಮುಖ್ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್- ಪವಿತ್ರ್ ಸಭೆಚೆ ಸುರ್ವಿಲೆ ವೀರ್, ಸಳಾವಳ್, ದೆವಾಚಿಂ ಭುರ್ಗಿಂ, ಶೆತಾಂ ಭಾಟಾಂ, ಆಮ್ಚಿಂ ಫೆಸ್ತಾಂ.

ಸುರ್ವಿಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬರವ್ಪ್ಯಾ ಪಯ್ಕಿ ಥೊಡೆ ಪ್ರಮುಖ್ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್ ಫಾ| ಸಿಲ್ವೆಸ್ಟರ್ ಮೊಂತೆರೊ, ಫಾ| ಡೆನಿಸ್ ಆಲ್ಬುಕರ್ಕ್ ಆನಿ ಫಾ| ಜುಜೆ ಸಿಕೇರ್. ಆತಾಂಚಾ ಬರವ್ಪ್ಯಾಂ ಪಯ್ಕಿ ಪ್ರಮುಖ್ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್ ಫಾ| ಪ್ರಶಾಂತ್ ಮಾಡ್ತ, ಫಾ| ಹರ್ಬರ್ಟ್ ಸೊರೊಸ್ವಾ, ಫಾ| ಮ್ಯಾಥ್ಯೂ ಆಲ್ಮೇಡಾ ಆನಿ ಫಾ| ಪ್ರತಾಪ್ ನಾಯ್ಕ್. ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚೊ ಆದ್ಲೊ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಫಾ| ಪ್ರಶಾಂತ್ ಮಾಡ್ತಾನ್ ಥೊಡಿಂ ಕೊಂಕಣಿ ಆನಿ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಬರಯ್ಲ್ಯಾಂತ್. ತಾಂತುಂ ಪ್ರಮುಖ್ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್- ಕೊಂಕಣಿ ಶಿಕೊಳಿಂ, ಶೆಂಬೊರ್ ಕಿಟಾಳಾಂ, ರಾಟಾವಳ್, ಕ್ರಿಸ್ತನ ಅನುಕರಣೆ, ವೀರ ಪಿರಕ್ತ.

ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಂತ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಫಾ| ನೆಲಪತಿನ್ ಕೊಲೆಜಿಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ವಿಭಾಗ್ ಆರಂಭ್ ಕರ್ನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಸ್ ಆಸಕ್ತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಂನಿ ಶಿಕೊಂಕ್, ಭಾಶೆಚಾ ಅಭಿವೃದ್ದೆಚ್ಯಾ ಕಾರ್ಯಾಂತ್ ಪಾತ್ರ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ಅವ್ಕಾಸ್ ಕರ್ನ್ ದಿಲೊ.

ಅಶೆಂ ಜೆಜ್ವಿತಾಂನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಕ್ ಆನಿ ಲೊಕಾಕ್ ಮಹತ್ವಾಚಿ ಕಾಣಿಕ್ ದಿಲ್ಯಾ. ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಆಜ್ ಹ್ಯಾ ಸ್ಥಿತೆಕ್ ಪಾವೊಂಕ್ ಜೆಜ್ವಿತಾಂಚೊ ಮೊಟೊ ಸಹಕಾರ್ ಕಾರಣ್ ಮ್ಹಣ್ಚಾಂತ್ ಕಾಂಯ್‌ಚ್ ದುಬಾವ್ ನಾ.

ಸಂಗೀತ್ ಆನಿ ಕಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂತ್:

ಪವಿತ್ರ್ ಸಭೆಂತ್ ನವೀಕರಣ್ ಆರಂಭ್ ಜಾತಚ್ ಲಿತುರ್ಜಿಕ್ ಕಾರ್‌ಯಾಂ ಸಂದರ್ಭಾರ್ ಗಾಯಾನ್ ಕರ್ಚೆ ಖಾತಿರ್ ಜಾಯಿತ್ತಿಂ ನವಿಂ ಗಿತಾಂ ಘಡ್ವಾಲ್ಯಾಂತ್. ಹ್ಯಾ ಕಾರ್ಯಾಂತ್ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಸಭೆಚಾ ಫಾ| ವಾಲ್ಟರ್ ಆಲ್ಬುಕರ್ಕ್ ಹಾಂಚೊ ಪಾತ್ರ್ ಮಹತ್ವಾಚೊ. ಫಾ| ವಾಲ್ಟರ್ ಆಲ್ಬುಕರ್ಕ್ ಹಾಂಕಾಂ ವಯೊಲಿನ್, ಪಿಯಾನೊ, ಆರ್ಗನ್, ಅಕೋರ್ಡಿಯನ್, ಪಿರ್ಲುಕ್, ಗಿಟಾರ್ ಇತ್ಯಾದಿ ವಾಜಾಂತ್ರಾಂ ವ್ಹಾಜೊಂಕ್ ಕಳ್ತಾ. ತಾಣಿ ಗಿತಾಂ ರಚುನ್ ತಾಳೆ ಬಸೊಂವ್ಚ್ಯಾ ಕಾರ್ಯಾಂತ್ ಅಪಾರ್ ಸೆವಾ ದಿಲ್ಯಾ. ಮಂಗ್ಳುರ್ ದಿಯೆಸೆಜಿಚಾ ಇಗರ್ಜಾಂನಿ ಗಾಯಾನ್ ಕರ್ಚಿಂ ಗಿತಾಂ ಗಾಯಾನಾಂಕ್ ತಾಣೆ ಪಿಕ್ ನವಿ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ದಿಲ್ಯಾ. ತಾಣೆ ಲಿತುರ್ಜಿಕ್ ಕಾರ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಗಾಯಾನ್ ಕರ್ಚ್ಯಾ ಜಾಯ್ತ್ಯಾ ಗಿತಾಂಕ್ ಉತ್ರಾಂ ಘಡ್ನ್, ಸಂಗೀತ್ ಬಸಯ್ಲಾಂ. ಹೆರಾಂಚಾ ಗಿತಾಂಕ್ ತಾಳೆ ಲಾಯ್ಲ್ಯಾತ್. ಜಾಯ್ತ್ಯಾ ಸಂಗೀತ್ ನಾಯ್ಕಾಂಕ್ ವ್ಹಾಜಂತ್ರಾಂಚೆಂ ಸಂಗೀತ್ ತಾಣೆ ಮಾಂಡುನ್ ಹಾಡ್ಲಾಂ. ತಾಣೆ 1976 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಫಾತಿಮಾ ರೆತಿರ್ ಮಂದಿರಾಂತ್ ಸಂಗೀತಾಲಯ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಸಂಗೀತ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ಆರಂಭ್ ಕೆಲಿ. ಹಿ ಸಂಗೀತ್ ಅಕಾಡೆಮಿ 1993 ಮ್ಹಣಾಸರ್ ಕಾರ್ಯಾಳ್ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲಿ. 1993 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಫಾ| ಆಲ್ಬುಕರ್ಕ್ ನಾಗಾಲ್ಯಾಂಡ್ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಮಿಶನಾಕ್ ವರ್ಗಾವಣ್ ಜಾವ್ನ್ ವೆತಾನಾ ಸಂಗೀತಾಲಯಾಚೆಂ ಕಾಮ್ ರಾವ್ಲೆಂ.

ಫಾ| ವಾಲ್ಟರ್ ಆಲ್ಬುಕರ್ಕಾನ್ ಸಂಗೀತಾ ವಯ್ರ್ ಬೂಕ್ ಬರಯ್ಲ್ಯಾತ್ ಮಾತ್ರ್ ನಾಸ್ತಾಂ ಗಿಟಾರ್ ಆನಿ ಆರ್ಗನ್ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಬೂಕ್ ಬರಯ್ಲ್ಯಾತ್. ತಾಣೆ ಭಕ್ತಿಕ್ ಗಿತಾಂ ವಯ್ರ್ ಸುಮಾರ್ ಪಿಕ್ ಡಜನಾ ವಯ್ರ್ ಕೊವ್ಳ್ಯೊ ರಚ್ಲ್ಯಾತ್. ಅಶೆಂ ಸಂಗೀತ್ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂತ್ ತಾಣೆ ದಿಲ್ಲಿ ಸೆವಾ ಆಜುನ್‌ಯಿ ಹೆರ್ ಕೊಣೆಂಯಿ ದಿಲ್ಲಿ ನಾ. ಹಾಕಾ 'ಮೊವಿ ಕೊಗುಳ್' ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಬಿರುದ್ ದೀವ್ನ್ ಮಾನ್ ಕೆಲಾ.

ಕಲಾಕಾರಾಂಚಿಂ ದೆಣೆಂ, ಉರ್ಬಾ ಆನಿ ಶಾಥಿ ಸಮ್ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಜೋರ್ಜ್ ಆಲ್ಬುಕರ್ಕ್ ಪೈ ಬಾಪಾನ್ 1943 ಡಿಸೆಂಬರ್ 19ವೆರ್ ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚ್ಯಾ ಅಕಾಡೆಮಿ ಹೊಲಾಂತ್ 'ಕೊಂಕಣಿ ನಾಟಕ್ ಸಭಾ' ಉಘಡ್ಲಿ. ಮಾ| ಜೋರ್ಜ್ ಆಲ್ಬುಕರ್ಕ್ ಪೈ ಬಾಪಾಚ್ಯಾ ಮಿನತೆನ್ ಶಹರಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಫಿರ್ಗಜಾಂನಿ ಕಲಾಕಾರ್ ಎಕ್ವಟಿತ್ ಜಾಲೆ ಆನಿ ಆಪಾಪ್ಲ್ಯಾ ಶಾಖ್ಯಾ ಮುಖಾಂತ್ರ್ ನಾಟಕಾಂ ಬರೊವ್ನ್ ಅಭಿನಯ್ ಕರ್ನ್ ಕೊಂಕಣಿ ನಾಟಕ್ ಸಭಾಕ್ ಆಧಾರ್ ದಿಂವ್ಕ್ ಲಾಗ್ಲೆ.

ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚೆಂ ಕೊಪೆಲಾಂತ್ ಬ್ರದರ್ ಆಂಟೊನಿಯೊ ಮೊಶೆನಿನ್ ತೀನ್ ವರ್ಸಾಂಚಾ ಮಿನತೆನ್ ಬಾಯ್ಸಲಾಂತ್ಲೆ ವಿವಿಧ್ ವಿಷಯ್ ಸೊಭಿತ್ ಸುಂದರ್ ಕರ್ನ್ ಪಿಂತ್ರಾಯ್ಲ್ಯಾತ್. ಹ್ಯಾ ಪಿಂತುರಾಂ ವರ್ವಿಂ ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚೆಂ ಕೊಪೆಲ್ ರಾಶ್ಟ್ರ ಆನಿ ಅಂತರಾಶ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟಾರ್ ನಾಂವಾಡ್ದಿಕ್ ಜಾಲಾಂ. ಹೆಂ ಕೊಪೆಲ್ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಸಂಸಾರಾಚ್ಯಾ ಹರ್ಯೆಕಾ ಕೊನ್ಶ್ಯಾ ಥಾವ್ನ್ ಲೋಕ್ ಯೆತಾತ್. ಜೆಜ್ವಿತ್ ಪಾದ್ರಿಂನಿ ಬಾಂದ್‌ಲ್ಲ್ಯೊ ಸೊಭಿತ್ ಇಗರ್ಜೊ ಆನಿ ಕೊಲೆಜ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಶಹರಾಚಿ ಸೊಭಾಯ್ ಚಡಂವ್ಕ್ ಪಾವ್ಲ್ಯಾತ್. ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜ್, ಫಾ| ಮುಲ್ಲರ್ ಆಸ್ಪತ್ರ್, ಸಾಂ ಜುಜೆಚಿ ಸೆಮಿನರಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಮಹತ್ವಾಚಿಂ ಬಾಂದ್ಪಾಂ ಶಹರಾಕ್ ವಿಶಿಷ್ಟ್ ಮಾನ್ಯತಾ ಲಾಭಂವ್ಕ್ ಪಾವ್ಲ್ಯಾಂತ್.

ಸಮಾಜ್ ಸೆವೆಚಾ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂತ್:

ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಜಾಣ್ತ್ಯಾ ಆನಿ ಬುದ್ವಂತ್ ಲೊಕಾಕ್ ಶಿಕ್ಷಣ್ ದಿಂವ್ಚ್ಯಾ ಕಾರ್ಯಾಂತ್ ಮಹತ್ವಾಚೊ ಪಾತ್ರ್ ಘೆತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಜೆಜ್ವಿತಾಂನಿ ಗತ್ ಆಧಾರ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಲೊಕಾಚಿ ಸೆವಾ ಕರ್ಚೆಂ ಕಾಮ್‌ಯಿ ಹಾತಿಂ ಧರ್ಲೆಂ. ಹೆಂ ಕಾಮ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಜೆಜ್ವಿತಾಂ ಥಂಯ್ ಪ್ರಮುಖ್ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್. ಫಾ| ಆಂಜೆಲೊ ಮಾಫೆಯಿ, ಫಾ| ಡೆನಿಸ್ ಕುವೆಲ್ಲೊ, ಫಾ| ಇಮ್ಮಾನುಯೆಲ್ ಕೊರ್ತಿ, ಫಾ| ಆಂಜೆಲೊ ಗವಿರಾಗಿ, ಫಾ| ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಕಾಮಿಸ ಆನಿ ಫಾ| ಡಯಮಾಂಟಿ.

ಫಾ| ಎ. ಎಫ್. ಎಕ್ಸ್ ಮಾಫೆಯಿ ಹಾಣೆ ಕೂಳೂರಾಂತ್ ಘರಾ ಘರಾಂನಿ ಭೆಟ್ ದೀವ್ನ್ ದುಬ್ಳ್ಯಾ-ಧಾಕ್ಟ್ಯಾಂಚಿ ಸೆವಾ ಕೆಲಿ. ತಾಣೆ ನಂಯ್ ಪಲ್ತಡಿ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ಉಳ್ಳಾಲಾಂತ್ ಮಿಶೊನರಿ ಕಾಮ್ ಕೆಲೆಂ. ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಂತ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಸೆವಾ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ತಾಣೆ 1898 ಇಸ್ವೆಂತ್ ನೆಲ್ಲಿಕುಂಜೆ ಮ್ಹಳ್ಳೆಕಡೆನ್ ಧಾಕ್ಟ್ಯಾ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂ ಖಾತಿರ್ ಇಸ್ಕೊಲ್ ಆರಂಭ್ ಕೆಲೆಂ. ತಾಚಿಂ ನಿಮಾಣಿ ವರ್ಸಾಂ ತಾಣೆ ದುಬ್ಳ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ಆನಿ ನಿರ್ಗತಿಕಾಂಚ್ಯಾ ಸೆವೆಂತ್ ಖರ್ಚಿಲಿಂ.

ಹಾಚಾ ನಂತರ್ ಫಾ| ಡೆನಿಸ್ ಕುವೆಲ್ಲೊ ಬಾಪಾನ್ ನೆಲ್ಲಿಕುಂಜೆ ಆನಿ ಬಜ್ಪೆ ಗಾಂವಾಂತ್ ಸಮಾಜ್ ಸೆವೆಚೆಂ ಕಾಮ್ ಕೆಲೆಂ. 1899 ಇಸ್ವೆಚಾ ದಶೆಂಬರಾಂತ್ ಸುರತ್ಕಲಾಕ್ ವಚೊನ್ ಥಂಯ್ಸರ್ ತಾಣೆ ಹಫ್ತ್ಯಾಚಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್, ಪೋಸ್ಟ್ ಆಫೀಸ್ ಆನಿ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಸಂಸ್ಥೊ ಆರಂಭ್ ಕೆಲೊ. ಥಂಯ್ ತಾಣೆ ಸ (6) ಇಸ್ಕೊಲಾಂ ಆರಂಭ್ ಕೆಲಿಂ. ದುಬ್ಳ್ಯಾಂಕ್ ಲ್ಹಾನ್ ಲ್ಹಾನ್ ಘರಾಂ ಬಾಂದುನ್ ದಿಲಿಂ.

ಮ್ಹಾರ್ ಆನಿ ಕೊರ್ಗ್ಗಾರಾಂ ಥಂಯ್ ಕಾಮ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಜೆಜ್ವಿತಾಂ ಪಯ್ಕಿ ಪ್ರಮುಖ್ ಸ್ಥಾನ್ ಘೆತಾತ್ ಫಾ| ಫಾವುಸ್ತಿನ್ ಕೊರ್ತಿ ಆನಿ ಫಾ| ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಕಾಮಿಸ. ಮಂಗ್ಳುರಾಕ್ 1884

ಇಸ್ವೆಂತ್ ಆಯಿಲ್ಲೊ ಫಾ| ಕೊರ್ರ್ಪಿ ಪಜೀರ್ ಇಗರ್ಜೆಂತ್ ಸಹಾಯಕ್ ಜಾವ್ನ್ ವಾವುರ್‍ಲೊ. ಥಂಯ್ಸರ್ ತೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಶಿಕ್ಲೊ ಆನಿ ಹೊಸ್ಪೆಟ್ ಗೆಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ತುಳು ಭಾಸ್ ಶಿಕ್ಲೊ. ಹೊ ಯಾಜಕ್ 1905 ಇಸ್ವೆಂತ್ ನಾರಾವಿ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಗಾಂವಾಕ್ ಗೆಲೊ ಆನಿ ಥಂಯ್ ತಾಣೆ ಮ್ಹಾರಾಂ ಖಾತಿರ್ ವಾವ್ರ್ ಕೆಲೊ. ತಾಕಾ ಹಿಂದ್ವಾಂನಿ 'ಮನ್ಸರೆ ಗುರು' ಮ್ಹಣ್ ಬಿರುದ್ ದಿಲೆಂ. ತಾಣೆ ಮೂಡಬಿದ್ರಿ, ಅರ್ಬ್ವಾ ಆನಿ ಲಾಗ್ಸಿಲ್ಯಾ ಹಳ್ಳ್ಯಾಂನಿ ಕಾಮ್ ಕರ್ನ್ ಸುಮಾರ್ 6.000 ಜಣಾಂಕ್ ಕ್ರಿಸ್ತಾಚೆ ಪಾಟ್ಲಾವ್ಡಾರಿ ಕೆಲೆ.

ಫಾ| ಆಂಜೆಲೊ ಗವಿರಾಗಿ ಹಾಣೆ ಮ್ಹಾರಾಂ ಖಾತಿರ್ ಪಯ್ಲೆಂ ಇಸ್ಕೊಲ್ ಸುರು ಕೆಲ್ಲೆಂ. ತೊ ಪರ್ಬ್ಯಾ ಆನಿ [illegible] ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವಾಂ ಮಧೆಂ ಅಂತರ್ ಉಣೊ ಕರುಂಕ್ ಪೆಚಾಡ್ಲೊ. ಅರ್ಬ್ವಾ, ಬದ್ಯಾರ್, ಅಗ್ರಾರ್, [illegible]ಕಟ್ಟೆ, ಬಂಗಾಡಿ, ಮಡಂತ್ಯಾರ್, ಸಿರ್ಯಾಣ್ ಆನಿ ಮೂಡಬಿದ್ರಿ ಗಾಂವಾಂನಿ ಮಿಶೊನರಿ ಕಾಮ್ ಕೆಲೆಂ.

ಧವ್ಯೊ ಕೊರ್ಗ್ಗಾರ್ ಮ್ಹಣ್ ನಾಂವಾಡ್ಲ್ಲೊ ಫಾ| ಅಲೆಗ್ಸಾಂಡರ್ ಕಮಿಸಾಸ್ ಕೊರ್ಗ್ಗಾರಾಂಚ್ಯಾ ಉದರ್ಗತೆ ಖಾತಿರ್ ಖಳ್ಮಿತ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲೊ ವಾವ್ರ್ ದಿಲೊ. ಪಾವ್ರೂರಾಂತ್ 1913 ಇಸ್ವೆಂತ್ ತಾಣೆ ಕೊರ್ಗ್ಗಾರಾಂಚಿ ಕೊಲನಿ ಬಾಂದ್ಲಿ. 1936 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಸುಳ್ಯಾಂತ್ ಆನ್ಯೆಕ್ ಕೊಲನಿ ಆರಂಭ್ ಕೆಲಿ. ಅಶೆಂ ಫಾ| ಕಮಿಸಾಸ್ ಕೊರ್ಗ್ಗಾರಾಂಚೆ ಸ್ಥಿತಿಗತೆಂತ್ ಚಡಿತ್ ಸುಧಾರಣ್ ಹಾಡ್ಲೆಂ.

ಫಾ| ಉರ್ಬಾನ್ ಸ್ಟೈನ್ ಹಾಣೆ 1887 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಉರ್ಸುಲಾಯ್ನ್ ಭಯ್ಣಿಂಚೊ ಮೇಳ್ ಘಡ್ಲೊ. ತೊ ದುಬ್ಳ್ಯಾ ಆನಿ ಪಿಡೆಸ್ತಾಂ ಮಧೆಂ ವಾವುರ್‍ಲೊ. ಹಾಣೆ 1879 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಕೊಡಿಯಾಲ್‌ಬಯ್ಲ್ ಕೊಪೆಲಾಂತ್ ದಾದ್ಲ್ಯಾಂಚಿ ಸೊಡಾಲಿಟಿ ಆರಂಭ್ ಕೆಲಿ.

ಫಾ| ಫ್ರಾಚೆಟ್ಟಿನ್ 'ರೋಮನ್ ಕಾಥೊಲಿಕ್ ಪ್ರಾವಿಡೆಂಟ್ ಫಂಡ್' ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಸಂಸ್ಥೊ 1888 ಇಸ್ವೆಚಾ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 7ವೆರ್ ಘಡ್ಲೊ. ಥೊಡ್ಯಾ ಲಾಯಿಕಾಂಚ್ಯಾ ಸೂಚನಾನ್ ಆನಿ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಪಾದ್ರಿಬಾಂಚ್ಯಾ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಾನ್ ಭಿಸ್ಪಾಚ್ಯಾ ಫುರಾ ಹೊ ಫಂಡ್ ವಾಡ್ಲೊ ಆನಿ ಸ್ಥಿರ್ ಜಾಲೊ. ದುಬ್ಳ್ಯಾ ಧಾಕ್ಟ್ಯಾಂಕ್ ಹ್ಯಾ ಫಂಡಾ ಮಾರಿಫಾತ್ ಚಡ್ ಉಪ್ಕಾರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ. ಪುಣ್ 1956 ಇಸ್ವೆಚಾ ಜನೆರ್ 18ವೆರ್ ಸರ್ಕಾರಾನ್ 'ಜೀವ ವಿಮಾ ಸಂಸ್ಥೊ' ಘಡ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಹೊ ಫಂಡ್ ಬಂಧ್ ಪಡ್ಲೊ.

1894 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಫಾ| ಬೊನಿಸಾನ್ ರಿ ಕ್ರಿಯೆಶನ್ ಕ್ಲಬ್ ಆರಂಭ್ ಕೆಲೆಂ. 1901 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಹೆಂ ಕಾಥೊಲಿಕ್ ಯೂನಿಯನ್ ಕ್ಲಬ್ ಜಾವ್ನ್ ಬದಲ್ಲೆಂ.

1879 ಇಸ್ವೆಚಾ ಫೆಬ್ರೆರ್ 25 ತಾರ್ಕೆರ್ ಮಂಗ್ಳುರಾಕ್ ಆಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಫಾ| ಆಗಸ್ಟಸ್ ಡಯಮಾಂಟಿ ಹಾಣೆ 1913 ಇಸ್ವೆ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಸಾಂ ಜುಜೆಚೆ ಸೆಮಿನರಿಂತ್ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ್ ದಿರೆಕ್ತೊರ್ ಜಾವ್ನ್ ವಾವ್ರ್ ದಿಲೊ. ತಾಣೆ ಪಿಡೆಸ್ತ್ ಆನಿ ದುಬ್ಳ್ಯಾಂ ಖಾತಿರ್ ಆಸ್ರೊ ಆರಂಭ್ ಕೆಲೊ. ಸಾಂ ಜುಜೆಚಿ ಸೆಮಿನರಿ, ಸಾಂ ಜುಜೆಚೆಂ ಕೊಪೆಲ್ ಬಾಂದ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಫಾ| ಡಯಾಮಾಂಟಿನ್ 1889 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಸಾಂ ಜುಜೆಚೆಂ ವರ್ಕ್ ಶೊಪ್ ಆರಂಭ್ ಕೆಲೆಂ. 1884 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಕೊಪ್ಯಾರಾಂಚೆಂ ಘರ್ ಉಗ್ತಾವಣ್ ಕರ್ನ್ ಸುರ್ವಿಲಿಂ ಆಟ್ ವರ್ಸಾಂ ತೆಂ ಚಲವ್ನ್ ವ್ಹೆಲೆಂ. ಮುಖಾರ್ ಕಂಕನಾಡಿ ಆಸ್ಪತ್ರ್ ಆರಂಭ್ ಕರುಂಕ್ ಹೆಂ ಕಾರಣ್ ಜಾಲೆಂ.

ಅನಾಥ್ ಆಸ್ರ್ಯಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಆನಿ ಹೆರ್ ದುಬ್ಳ್ಯಾಂ ಆನಿ ನಿರ್ಗತಿಕ್ ಮನ್ಶ್ಯಾಂಚಾ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಕ್ ಬರೊ ಫುಡಾರ್ ದಿಂವ್ಚ್ಯಾಕ್ ಆರಂಭ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ ವರ್ಕ್‌ಶೊಪಾಚೆಂ ಕಾಮ್ 1939 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಎಕ್ಸ್ಪಮ್ ಚಡ್ಲೆಂ ಆನಿ ತ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ಏಕ್ ರೂಕ್ ಚಿರ್ಚೆಂ ಮಿಲ್ಲ್ ಆನಿ ದಫ್ತರ್ ಆರಂಭ್ ಕೆಲೆಂ.

ಫಾ| ವಿಲ್ಯಮ್ ಸಿಕ್ವೇರಾ ಹಾಣೆ ಬೆಳ್ತೆ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಸೊಸಾಯ್ಟಿ ಆರಂಭ್ ಕೆಲಿ. ಹಾಂಗಾ 300 ಎಕ್ರೊ ಜಾಗೊ ಸರ್ಕಾರಾ ಕಡೆನ್ ಮೊಲಾಕ್ ಘೆವ್ನ್ ಕೃಶಿ ಕೇಂದ್ರ್ ಉಘಡ್ನ್ ಜಾಯಿತ್ಯಾ ಕುಟ್ಮಾಂಕ್ ಸಹಾಯ್ ದಿಲ್ಯಾ.

1947 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಭಾವಾಂಚಾ ಮೆಳಾಂತ್ ಮೆಳ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಫಾ| ವಲೇರಿಯನ್ ಸೊಜಾಸ್ ಸಮಾಜ್ ಸೆವಾ ತಾಚಾ ಜಿಣಿಯೆಚೊ ಧ್ಯೇಯ್ ಜಾವ್ನ್ ಘೆತ್‌ಲ್ಲೊ. ತಾಣೆ ಮಂಗ್ಳುರ್ಚ್ಯಾ ಆಸ್‌ಪಾಸ್ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ವೀರನಗರ, ಜಲ್ಲಿಗುಡ್ಡೆ, ಫೈಸಲ್‌ನಗರ, ಬಜಾಲ್, ಜ್ಯೋತಿನಗರ, ಬಜ್ಜೋಡಿ, ಶಕ್ತಿನಗರ, ಎಕ್ಕೂರು, ಪಾವೂರು, ಜೆಪ್ಪು ಇತ್ಯಾದಿ ಜಾಗ್ಯಾಂನಿ ಮಾರೊಗ್ ನಿರ್ಮಾಣ್ ಕರ್ನ್ ಉದಾಕ್, ಶಿಕ್ಷಣ್ ಆನಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ್ ಸೌಲಭ್ಯಾಂ ಲೊಕಾಕ್ ಮೆಳಾಶೆಂ ಕೆಲಾಂ. ಸ್ತ್ರೀಯಾಂಕ್ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ್, ಉಳಿತಾಯ್ ಕರ್ಚೆಂ ಯೋಜನ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಮಾಜ್ ಸೆವೆಚ್ಯಾ ಯೋಜನಾಂಕ್ ತಾಣೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ದಿಲಿ. ದುಬ್ಳ್ಯಾ-ಧಾಕ್ಟ್ಯಾಂಕ್ ಘರಾಂ ಬಾಂದುನ್ ದೀವ್ನ್ 1998 ವ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ದೆವಾದಿನ್ ಜಾತಾ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಸಮಾಜ್ ಸೆವೆಚೆಂ ಕಾಮ್ ಖಳ್ಮಿತ್ ನಾಸ್ತಾನಾ ತಾಣೆಂ ಕೆಲೆಂ.

ಜೆಜ್ವಿತಾಂನಿ ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚ್ಯಾ ಶತಮಾನೋತ್ಸವಾಚ್ಯಾ ಉಗ್ಡಾಸಾಕ್ ಆರಂಭ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ 'ಅಲೋಶಿಯಸ್ ಬಾಯ್ಸ್ ಹೋಮ್' ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಸಂಸ್ಥೊ ಸಮಾಜ್ ಸುಧಾರಣೆಂತ್ ಪ್ರಮುಖ್ ಸ್ಥಾನ್ ಘೆತಾ. ಹಾಂಗಾ ಶೆಂಬೊರಾಂನಿ ನಿರ್ಗತಿಕ್ ಆನಿ ಬಾಲಾಪರಾಧಿ ಭುರ್ಗಿಂ ವಾಡೊನ್ ಯೇವ್ನ್, ಶಿಕ್ಷಣ್ ಜೊಡುನ್, ತಾಂಚೊ ಫುಡಾರ್ ಬಾಂದುನ್ ಹಾಡ್ಚೆಂ ಪಳೆಲ್ಯಾರ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಸಮೇಸ್ತಾಂಕ್ ಜೆಜ್ವಿತಾಂ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಅಭಿಮಾನ್ ಭೊಗ್ತಾ. ಹೊ ಸಂಸ್ಥೊ ಉಳ್ಳಾಲ್ಚ್ಯಾ ಸೋಮೇಶ್ವರ್ ಲಾಗ್ಸಾರ್ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ನೆಹರೂ ನಗರಾಂತ್ ಆಸಾ. ಅಶೆಂ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಆಜುನ್‌ಯಿ ಸಮಾಜ್ ಸೆವೆಚೆಂ ಕಾಮ್ ವರ್ತ್ಯಾ ಮಿನತೆನ್ ಮುಂದರುನ್ ಆಸಾತ್.

ಭಲಾಯ್ಕೆ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂತ್:

ಮಂಗ್ಳುರ್ ದಿಯೆಸೆಜಿಚ್ಯಾ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ್ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂ ಪಯ್ಕಿ ಏಕ್ ಜಾವ್ನಾಸ್ಚಿ ಫಾ| ಮುಲ್ಲರಾಚಿ ಆಸ್ಪತ್ರ್ ಆರಂಭ್ ಕೆಲ್ಲಿ ಜೆಜ್ವಿತಾಂನಿ. 1878 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಮಂಗ್ಳುರಾಕ್ ಆಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಫಾ| ಆಗಸ್ಟಸ್ ಮುಲ್ಲರಾನ್ ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಂತ್ ಭಲಾಯ್ಕೆ ರಹಿತ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂಕ್ ಹೊಮಿಯೊಪತಿ ವಕ್ತಾಂ ವಾಂಟುನ್ ತಾಚೆಂ ಕಾಮ್ ಆರಂಭ್ ಕೆಲೆಂ. ತಾಣೆ 1880 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಕೊಲೆಜಿಂತ್ ದುಬ್ಳ್ಯಾ ಆನಿ ಅಶಕ್ತ್ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂ ಖಾತಿರ್ ಹೊಮಿಯೊಪತಿ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ ಆರಂಭ್ ಕೆಲಿ. ಫಾ| ಡಯಾಮಾಂಟಿನ್ ಆರಂಭ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ ಕೊಡ್ಕ್ಯಾರಾಂಚೆಂ ಘರ್ 1890 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಫಾ| ಮುಲ್ಲರಾನ್ ಚಲಂವ್ಕ್ ಸುರು ಕೆಲೆಂ. ಹಾಂಗಾ ತೊ ಸುಮಾರ್ 30 ಜಣ್ ಕೊಡ್ಕ್ಯಾರಾಂಕ್ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ದಿತಾಲೊ. 1892 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಕೊಲೆಜಿಂತ್ ಆಸ್ಚಿ ಆಪ್ಲಿ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ ಬಂಧ್ ಕರ್ನ್ ಜೆಪ್ಪು ಲಾಗ್ಸಾರ್ 50

ಕೊಡ್ಯಾರಾಂನಿ ವಸ್ತಿ ಕರ್ಚ್ಯಾ ಘರಾಕ್ ತಾಚಿ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ ವರ್ಗಾವಣ್ ಕೆಲಿ. 1895 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಹೊ ವಿಭಾಗ್ ಆಲೋಪತಿ ವಿಭಾಗ್ ಜೊಡುಂಕ್ ಪಾವ್ಲೊ.

ಅಶೆಂ ಜೆಜ್ವಿತಾಂ ದ್ವಾರಿಂ ಆರಂಭ್ ಜಾಲ್ಲಿ ಕಂಕನಾಡಿ ಆಸ್ಪತ್ರ್ ಆತಾಂ ಹ್ಯಾ ಪ್ರದೇಶಾಚಿ ಏಕ್ ನಾಂವಾಡ್ತಿಕಂ ಆಸ್ಪತ್ರ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಪಾವ್ಲ್ಯಾ. ಹ್ಯಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಚೆಂ ಆಡಳ್ತೆಂ ಜೆಜ್ವಿತಾಂನಿ ದಿಯೆಸೆಜಿಕ್ ಸೊಡ್ನ್ ದಿಲಾಂ. ಬದ್ಯಾರಾಂತ್ ಫಾ| ಆಂಜೆಲೊ ಗವಿರಾಗಿ ಹಾಣೆ ದುಬ್ಳ್ಯಾ-ಧಾಕ್ಟ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ಗರ್ಜಾಂ ಖಾತಿರ್ ಏಕ್ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ ಆರಂಭ್ ಕೆಲ್ಲಿ. ಆತಾಂ ಥಂಯ್ ಫಾ| ಪಿಂಟೊಚಿ ಆಸ್ಪತ್ರ್ ಆಸಾ.

ಶಿಕ್ಷಣ್ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂತ್:

ಅವಿಭಜಿತ್ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲ್ಯಾಂತ್ ಶಿಕ್ಪಿ ಆನಿ ಬರ್ಪಿ ಲೊಕಾಚೊ ಸಂಖೊ ಅಖ್ಯಾ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್‌ಚ್ ಅಧಿಕ್. ಹಾಕಾ ಕಾರಣ್ ಹ್ಯಾ ಪ್ರದೇಶಾಂತ್ ಆಸ್ಚೆಂ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ್ ವಾತಾವರಣ್. ಶಿಕ್ಷಣ್ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂತ್ ಅನೇಕ್ ಧಾರ್ಮಿಕ್ ಸಂಸ್ಥೆ ವಾವುರ್ನ್ ಆಸಾತ್ ತರೀ ಹ್ಯಾ ಸರ್ವ್ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂ ಪಯ್ಕಿ ಪಯ್ಲೆಂ ಸ್ಥಾನ್ ಘೆತಾ ಜೆಜ್ವಿತಾಂನಿ ಚಲಂವ್ಚೊ ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜ್ ಸಂಸ್ಥೊ. ರಾಶ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟಾರ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ ಉನ್ನತ್ ಶಿಕ್ಷಣ್ ಕೇಂದ್ರ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಆನಿ ಹ್ಯಾ ಪ್ರದೇಶಾಚೊ ಲೋಕ್ ಶಿಕ್ಪಾ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂತ್ ಮುಕ್ಲ್ಯಾ ಪಂಕ್ತೆರ್ ಬಸೊಂಕ್ ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜ್ ಕಾರಣ್ ಜಾಲ್ಯಾ. ಹ್ಯಾ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂತ್ ಶಿಕ್‌ಲ್ಲೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಆತಾಂ ರಾಶ್ಟ್ರ ಆನಿ ಅಂತರಾಶ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟಾರ್ ಉನ್ನತ್ ಹುದ್ದೆ ಘೆವ್ನ್ ನಾಂವಾಡ್ತಿಕ್ ಜಾಲ್ಯಾತ್.

1880 ಇಸ್ವೆಚಾ ಜನೆರ್ 12 ತಾರಿಕೆರ್ ಕೊಡಿಯಾಲ್ ಬಯ್ಲಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಎಕಾ ವ್ಹಡ್ಲ್ಯಾ ಬಂಗ್ಲ್ಯಾಂತ್ (ಆತಾಂ ಬಿಸ್ಪಾಚೆಂ ಘರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಲಾಗ್ಸಾರ್) ಆರಂಭ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಂತ್ ಸುಮಾರ್ ದೆಡ್ಶೆಂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂನಿ ಆಪ್ಲೆಂ ಶಿಕಪ್ ಸುರು ಕೆಲ್ಲೆಂ. ಹೊ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೊ ಆರಂಭ್ ಜಾಲ್ಲೊ ಮೇರಿ ಮಾಗ್ದಲಿನ್ ಕುವೆಲ್ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ದೆವೊತ್ ದಾನಿನ್ ಜೆಜ್ವಿತಾಂಕ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ಬಂಗ್ಲ್ಯಾಂತ್.

ಫಾ| ಆಂಜೆಲೊ ಮುಟ್ಟಿನ್ ಆರಂಭ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚೊ ಪ್ರಥಮ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಫಾ| ಜೊಸೆಫ್ ಆಂಟಸ ವಿಲ್ಲಿ. ಶಹರಾಂತ್ಲೊ ಮಾನೆಸ್ತ್ ಲೊರೆನ್ಸ್ ಲೋಬೊ ಪ್ರಭು ಹಾಣೆ ದಾನ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯಾರ್ ದೋನ್ ಮಾಳಿಯಾಂಚೆಂ ಬಾಂದಾಪ್ ಬಾಂದುನ್ ಕೊಲೆಜ್ ಆತಾಂಚಾ ಬಾವುಟ ಗುಡ್ಯಾರ್ ಯೇವ್ನ್ ಪಾವ್ಲಿ. ಅಶೆಂ ಆರಂಭ್ ಜಾಲ್ಲಿ ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜ್ ಆತಾಂ ಸಬಾರ್ ಅಂಗ್ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂ ದ್ವಾರಿಂ ವಿಶಾಲ್ ಸಂಸ್ಥೊ ಜಾವ್ನ್ ವಾಡ್ಲ್ಯಾ. ಹ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂತ್ ಪ್ರಾಯ್ಮರಿ ಆನಿ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ್, ಹಾಯ್‌ಸ್ಕೂಲ್, ಸಾಂಜೆಚೆಂ ಹಾಯ್‌ಸ್ಕೂಲ್, ಪಿಯುಸಿ, ಸಾಂಜೆಚಿ ಪಿಯುಸಿ ಕೊಲೆಜ್, ಸಾಂಜೆಚಿ ಡಿಗ್ರಿ ಕೊಲೆಜ್, ಎಲೋಶಿಯಸ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಸಯನ್ಸ್, ಪೋಸ್ಟ್ ಗ್ರಾಜ್ಯುವೆಟ್ ಕೋರ್ಸ್ಸ್, ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಟ್ರೆಯ್ನಿಂಗ್

ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಆಸಾತ್. ವರ್ಸಾಕ್ ಸುಮಾರ್ 9000 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಹ್ಯಾ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂತ್ ಶಿಕಾಪ್ ಘೆತಾತ್. ಹ್ಯಾ ವರ್ಸಾ 125 ವರ್ಸಾಂ ಸಂಪಂವ್ಚ್ಯಾ ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚಿ ಕೀರ್ತ್ ರಾಶ್ಟ್ರ ತಶೆಂಚ್ ಅಂತರಾಶ್ಟ್ರೀಯ್ ಮಟ್ಟಾರ್ ಗಾಜ್ಲ್ಯಾ. ಹ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಕ್ NAAC ಥಾವ್ನ್ 'A' ಸರ್ಟಿಫಿಕೆಟ್ ಪ್ರಾಪ್ತ್ ಜಾಲ್ಯಾ. ಕೊಲೆಜಿಂತ್ ಆತಾಂ ಎಂ. ಬಿ. ಎ., ಎಂ. ಸಿ. ಎ, ಎಂ. ಎಸ್ಸಿ (ಬಯೋ ಇನ್‌ಫೋರ್ಮೆಟಿಕ್ಸ್), ಎಂ. ಎಸ್ಸಿ (ಬಯೋ ಟೆಕ್ನೊಲಜಿ) ಮ್ಹಳ್ಳೆ ಚಾರ್ ಪೋಸ್ಟ್ ಗ್ರ್ಯಾಜ್ಯುವೆಟ್ ಕೋರ್ಸ್ ಆಸಾತ್.

125 ವರ್ಸಾಂಚಿ ಪರಂಪರಾ ಆಸ್ಚೊ ಹೊ ಸಂಸ್ಥೊ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್, ಇಲೆಕ್ಟ್ರೊನಿಕ್ಸ್, ತಾಂತ್ರಿಕ್, ಮೆನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್, ಮಯ್‌ಕ್ರೊ ಬಯೊಲೊಜಿ, ಬಯೊ ಟೆಕ್ನೊಲೊಜಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಕೋರ್ಸ್ ದಿತಾ. ಹಾಂಗಾ ಆಸ್ಚಿ ಲ್ಯಾಬೊರೆಟರಿ ಓಫ್ ಅಪ್ಲಾಯ್ಡ್ ಬಯೊಲೊಜಿ ಅಂತರಾಶ್ಟ್ರೀಯ್ ಮಟ್ಟಾರ್ ನಾಂವಾಡ್ದಿಕ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ಹಾಂಗಾ ನಾರ್ಲ್ ಆನಿ ಕಾಜು ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ವಿಶಿಷ್ಟ್ ರಿತಿಚೆಂ ಸಂಶೋಧನ್ ಚಲ್ತಾ. ಸುಮಾರ್ 1981 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಕೊಲೆಜಿಂತ್ ಆರಂಭ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ ಹ್ಯಾ ಸಂಶೋಧನ್ ಕೇಂದ್ರಾ ಥಾವ್ನ್ ಎದೊಳ್‌ಚ್ 6 ಜಣಾಂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥ್ಯಾಂಕ್ ಪಿ. ಎಚ್. ಡಿ. ಪದವಿ ಮೆಳ್ಯಾ ಆನಿ ತೇಗ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಹಾಂಗಾ ಆಪ್ಲೆಂ ಪಿ. ಎಚ್.ಡಿ ಶಿಕಪ್ ಮುಂದರುನ್ ಆಸಾತ್. ಹೆಂ ಸಂಸೋಧನ್ ಕೇಂದ್ರ್ ಆರಂಭ್ ಕರ್ನ್ ಚಲವ್ನ್ ವ್ಹರ್‍ಚೊ ಫಾ ಲಿಯೊ ಡಿ'ಸೋಜಾ ಅಂತರಾಶ್ಟ್ರೀಯ್ ಖ್ಯಾತಿಚೊ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಆನಿ ತಾಕಾ ಹ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ಸಂದೇಶ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಲಾಬ್ಲ್ಯಾ.

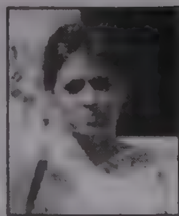
ಜೆಜ್ವಿತಾಂನಿ ಚಲಂವ್ಚೆಂ ಜೆಪ್ಪು ರೆತಿರ್ ಮಂದಿರ್ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಲೊಕಾಚಾ ಆತ್ಮೀಕ್ ಗರ್ಜೆಕ್ ಪಾವ್ತಾ. ರೆತಿರ್ಯೊ, ಜಮಾತ್ಯೊ ಚಲವ್ನ್ ವ್ಹರ್ನ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ಚ್ಯಾ ಕ್ರೀಸ್ತಿ ಪರ್ಜೆಕ್ ಏಕ್ ಉತ್ತಿಮ್ ಆತ್ಮಿಕ್ ಆಸ್ರೊ ಜಾವ್ನ್ ಹೊ ಸಂಸ್ಥೊ ಕಾಮ್ ಕರ್ತಾ.

ಅಶೆಂ ಶಿಕ್ಷಣ್ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂತ್ ಚಡಿತ್ ಅಭಿರುಚ್ ದಾಕವ್ನ್ ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜ್ ಉಂಚ್ಲ್ಯಾ ಮಟ್ಟಾಕ್ ಪಾವೊಂಕ್ ಜೆಜ್ವಿತಾಂನಿ ಖಳ್ಮಿತ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲೊ ವಾವ್ರ್ ದಿಲಾ. ತಾಣೆ ಆರಂಭ್ ಕೆಲ್ಲೆ ಸಂಸ್ಥೆ ಜಾವ್ನಾಸ್ಟೆ ಫಾ| ಮುಲ್ಲರಾಚಿ ಆಸ್ಪತ್ರ್, ಸೆಮಿನರಿ, ಸಾಂ ಜುಜೆಚೊ ಆಸ್ರೊ, ಸಾಂ ಜುಜೆಚೆಂ ವರ್ಕ್‌ಶೊಪ್, ಕೊಡಿಯಾಲ್‌ಬಯ್ಲ್ ಛಾಪ್ಖಾನೊ ಬೆಳ್ವೆ ಎಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಸೊಸಾಯ್ಟಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಆತಾಂ ದಿಯೆಸೆಜಿಚ್ಯಾ ಆಡಳ್ತ್ಯಾಖಾಲ್ ಆಸಾತ್.

ಅಶೆಂ ಅವಿಭಜಿತ್ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲ್ಯಾಂತ್ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಸಮಾಜೆಚ್ಯಾ ಉದರ್ಗತೆಂತ್ ಪ್ರಮುಖ್ ಪಾತ್ರ್ ಘೆತ್‌ಲ್ಲೆ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಹ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚಾ 125 ವರ್ಸಾಂಚೊ ಉತ್ಸವ್ ಆಚರ್ಸಿತಾನಾ ತಾಂಕಾಂ ಮುಕ್ಲ್ಯಾ ವರ್ಸಾಂನಿ ಆನಿಕ್‌ಯಿ ಚಡಿತ್ ವಾವ್ರ್ ದೀವ್ನ್ ಸಮಾಜ್ ಉದ್ಧಾರ್ ಕರುಂಕ್ ಜಾಯ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ ಕುರ್ಪಾ ಧನಿ ದೇವ್ ಫಾವೊ ಕರುಂದಿ ಮ್ಹಣ್ ಜಾಂವ್ ಆಮ್ಚೆಂ ಮಾಗ್ಣೆಂ.

******

ಮಂಗ್ಳುರ್ಚಿ ಕೊಂಕಣಿ ಆನಿ ಜೆಜ್ವಿತ್


ಸ್ಟೆಲ್ಲಾ ದೆ ಕೊಸ್ತಾ

"ಕೊಂಕಣ್ ಭಾಸ್ ಪಯ್ಲೆ ಪಾವ್ಪಿಂ ಆಯ್ಕಾತಾನಾ, ತಿ ಎಕ್ಸುರಿ ಸಾಂಡೊನ್ ಘಾಲ್ಲಿ, ಪಯ್ಸ್ ರಾನಾಂತ್ ಶಿಂಪಡ್ಲೆಲಿ ನಿರಾಧಾರಿ ಭಾಸ್ ಅಶೆಂ ದಿಸೊಂಕ್ ಪುರೊ. ಪೂಣ್ ಹಿ ಭಾಸ್ ಸಂಸಾರಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಇತರ್ ಭಾಸಾಂಬರಿ ಭೋವ್ ಮಧುರ್ ಮೊವಾಳ್ ಉತ್ರಾಂನಿ ಭರ್‍ಲ್ಲ್ಯಾ. ಕೊಂಕಣಿ ಭೋವ್ ಸುಂದರ್, ನಾಜೂಕ್ ತಶಿ ಅಪುರ್‌ಬಾಯೆಚಿ ಭಾಸ್. ಹಿ ಏಕ್ ಸದಾಂ ಅಂಬುರ್ಕಿ ಹಾಸ್ಚಿ ಭಾಸ್ - "ಅಶೆಂ ಉದ್ಗಾರ್‌ಲ್ಲೊ 1878 ವರ್ಸಾ ಇಟಲಿ ಥಾವ್ನ್ ಮಂಗ್ಳುರಾಕ್ ಯೇವ್ನ್ ಪಾವ್‌ಲ್ಲೊ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಮಿಶನರಿ ಫಾ| ಆಂಜೆಲೊ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಕ್ಷೇವಿಯರ್ ಮಾಫೆ (1844 - 1899) ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ಪಯಿಲ್ಲೆ ಪಾವ್ಪಿಂ ಕೊಂಕಣಿ ಆಯ್ಕಾಲ್ಲ್ಯಾ ಫಾ| ಮಾಫೆಚಿಂ ಖಾಶೆಲಿಂ ಭೊಗ್ಣಾಂ ಹಿಂ.

ಗೊಂಯಾಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಖಾತಿರ್ ಜೆಂ ಫಾ| ತೊಮಸ್ ಸ್ಟೀವನ್ಸ್ ಬಾಪಾನ್ ಕೆಲೆಂ, ತೆಂ ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ಫಾ| ಮಾಫೆನ್ ಕೆಲೆಂ ಮ್ಹಣ್ಕೆತ್. ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ಜೆದ್ನಾಂ ತಾಣೆ ಪಾಯ್ ದವರ್‍ಲ್ಲೊ ತೆದ್ನಾಂ ತಾಕಾ ಕೊಂಕಣೆಂಚ್ ನ್ಹಯ್ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಭಾಶೆಚಿಯ್ ವಳಕ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲಿ. ಫಾ| ಮಾಫೆ ಮಂಗ್ಳುರಾಕ್ ಪಾವ್ತಾನಾ, ಗೊಂಯಾಂತ್ ಜೆಜ್ವಿತಾಂನಿ ಕೊಂಕಣೆಂತ್ ದೊತೊರ್‍ನ್, ದಯ್ಜಿಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ನ್ಹಯ್ ಆಸ್ತಾಂ, ಶಬ್ದಕೋಶ್, ವ್ಯಾಕರಣ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಘಡೊನ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ. ಪೂಣ್ ತೆಂ ಸಮ್ಜೊನ್ ತಾಚೆ ಥಾವ್ನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಶಿಕೊಂಕ್ ಫಾ| ಮಾಫೆಕ್ ಆವ್ಕಾಸ್ ಲಾಬೊಂಕ್‌ಚ್ ನಾ.

ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚೊ ರೆಕ್ಟರ್ ಆನಿ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಜಾವ್ನ್ ಉಂಚ್ಲಿ ಸೆವಾ ದಿಲ್ಲೊ ಫಾ| ಮಾಫೆ ಬಹುಭಾಷಾ ಪಂಡಿತ್ ತಸೊ ಇತಿಹಾಸ್‌ಕಾರ್ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲೊ. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಚಾ ಶಿಕ್ಪಾ, ಅಧ್ಯಯನಾ ಆನಿ ಸಂಸೊದಾವರ್‍ಚಿಂ ತೊ ಕೊಂಕಣೆಚೊ ಪ್ರೇಮಿ ಜಾಂವ್ಕ್ ಪಾವ್ಲೊ.

ಜಶೆಂ ಜೆಜ್ವಿತ್ ರಾಚೆಲ್ ಸೆಮಿನರಿ ಮುಖಾಂತ್ರ್ ಗೊಂಯಾಂತ್ ಕೊಂಕಣೆಚಾ ವಾಡಾವಳೆಕ್ ಕಾರಣ್ ಜಾಲೆ ತಶೆಂ ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜ್ ಆನಿ ಹೆರ್ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಸಂಸ್ಥೆ ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ಕೊಂಕಣೆಚಾ ವಾಡಾವಳೆಕ್ ಕಾರಣ್ ಜಾಲೆ ಮ್ಹಣ್ಚಾಕ್ ದುಬಾವ್ ನಾ.

ಫಾ| ಮಾಫೆ ಮಂಗ್ಳುರಾಕ್ ಪಾವ್ಲೊ ತೆದ್ನಾ ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ಲೇಕ್ ಧರ್‍ಯೆತ್ ಮ್ಹಣ್ಚೆ ತಿತ್ಲೊ ಕಥೊಲಿಕ್ ಲೋಕ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ. ಇಂಕ್ವಿಜಿಶನಾಚಾ ಭಿಯಾನ್, ಬರ್‍ಗಾಲ್ ಆನಿ ಇತರ್ ಸಂಕಷ್ಟಾಂಕ್ ಲಾಗೊನ್ ಲೋಕ್ ಗೊಂಯಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಮಂಗ್ಳುರಾಕ್ ಪೋಳ್ನ್ ಆಯಿಲ್ಲೊ ತೊ ಕೃಷಿರ್ ಜಾವ್ನ್ ಆರ್ಥಿಕ್ ದಿಶ್ಟಿನ್ ಸಂಪನ್ನ್ ಜಾಲೊ. ಪೂಣ್ ತಾಂಚಿ ಬೋವ್ ಸುಂದರ್ ಸಂಪನ್ನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಸ್ ತಾಂಚಾ ನೆಗಾರ್‌ಪಣಾನ್ ಕೊನ್ಶ್ಯಾಕ್ ಪಡ್ಲಿ. ಕೊಂಕಣಿ ಬರವ್ಪಾಂತ್ ತಶೆಂ ಉಲವ್ಪಾಂತ್ ಕಸಲೊಯ್ ಎಕ್ತಾರ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲೊ. ಕೊಂಕಣಿ ಉಲವ್ಪಿ ಲೋಕ್ ಕಸೊಯ್ ಉಲಯ್ತಾಲೊ ಆನಿ ಆಪ್ಲಿ ಭಾಸ್ ಕಾಸಾಕ್ ಉಪ್ಕಾರ್ಚಿ ನ್ಹಯ್ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಹಲ್ಕ್ಯಾ ಚಿಂತ್ನಾಂನಿಂ ಜಿಯೆತಾಲೊ.

ಮಧುರ್ ಆವಾಜಾಚಿ ಸೊಭಿತ್ ಸುಂದರ್ ಸದಾಂ ಅಂಬುರ್ಕಿ ಹಾಸ್ಕಿ ರಾನಾಂತ್ಲಿ ರಾಣಿ ಕೊಂಕಣಿ ಫಾ| ಮಾಫೆಚಾ ನಿರಂತರ್ ಸಮರ್ಪಿತ್ ವಾವ್ರಾಸ್ ಉಜ್ವಾಡಾಕ್ ಆಯ್ಲಿ. ಮಾಫೆನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಕ್ ಏಕ್ ಥಿರ್ ಬುನ್ಯಾದಿ ಘಾಲಿ.

ಮಂಗ್ಳುರ್ಚ್ಯಾ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವಾಂನಿಂ ಉಲಂವ್ಚೆ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಕ್ ವ್ಯಾಕರಣ್ ಆನಿ ವಾಕ್ಸರಿ ಮಾಫೆ ಬಾಪಾನ್ ಬರಯಿಲ್ಲಿಚ್ ಪಯ್ಲಿ. ಲೊಕಾನ್ ಉಲಯಿಲ್ಲೆಂ ಆಯ್ಕೊನ್ ಆನಿ ಉತ್ರಾಂಚಾ ಪ್ರಯೋಗಾಚಿ ಪರೀಕ್ಷಾ ಕರುನ್ ಆಪ್ಲೆಂ ವ್ಯಾಕರಣ್ ಆನಿ ವಾಕ್ಸರಿ ಬರಯಿಲ್ಲಿ ಮ್ಹಣ್ ತೊ ಮ್ಹಣ್ತಾಲೊ. ಹಿಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಆದಿಂ ಕಶೆಂ ತಶೆಂ ಆತಾಂಯ್ ಮೊಲಾಧಿಕ್ ಜಾವ್ನ್ ಉರ್‍ಲ್ಯಾಂತ್.

1882- ವರ್ಸಾ ಕೊಂಕಣಿ ವ್ಯಾಕರಣ್ ತಶೆಂ 1883- ವರ್ಸಾ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಕೊಂಕಣಿ ಶಬ್ದಕೋಶ್ ಬರವ್ನ್ ಕಾಡ್ಲೆ. ಹೆ ಬೂಕ್ ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರಾಚಾ ಖರ್ಚಾರ್ ಛಾಪೊನ್ ಆಯಿಲ್ಲಿ ಗಜಾಲ್ ಮಹತ್ವಾಚಿ ಜಾವ್ನಾಸಾ. 1891-ವರ್ಸಾ ಕೊನ್ಫೆಸೊರಾಚೆಂ ವಾದೇ -ಮೆಕೂಂ (Vade-Mecum) ಕುಮ್ಸಾರಿಂತ್ ಶಿಕ್ಲೆಲಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಸ್ ಬರಯ್ಲಿ. ಕುಮ್ಸಾರಿಂತ್ ಬಸ್‌ಲ್ಲೊ ಫಾ| ಮಾಫೆ ಲೊಕಾಚಿಂ ಉತ್ರಾಂ ಬರವ್ನ್ ಘೆತಾಲೊ ಆನಿ ಮಾಗಿರ್ ತಿಂ ಶಿಕ್ತಾಲೊ. ಶಿಕ್ತಚ್ಚ್ ಹಿಂ ಮುಕ್ಲ್ಯಾ ಯಾಜಕಾಂಕ್ ಉಪ್ಕಾರಾಕ್ ಪಡ್ತಿತ್ ಅಶೆಂ ಲೆಕುನ್ ತಾಣೆ ವಾದೇ ಮೆಕೂಂ ಪುಸ್ತಕ್ ಬರಯ್ಲೆಂ. ತ್ಯಾಚ್ ವರ್ಸಾ ಕೊಂಕಣಿ - ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಶಬ್ದಕೋಶ್ ರಚ್ಲೊ. 1892 ವರ್ಸಾ 'ಕೊಂಕಣಿ ರಾನಾಂತ್ಲೊ ಸೊಭಿತ್ ಸುಂದರ್ ತಾಳೊ' - ವ್ಯಾಕರಣ್ ಬರಯ್ಲೆಂ.

(ಫಾ| ಮಾಫೆನ್ ಬರಯಿಲ್ಲೆ ವ್ಯಾಕರಣ್ ತಶೆಂ ಶಬ್ದಕೋಶ್ ಮಂಗ್ಳುರಿ ಕೊಂಕಣೆಂತ್ ಪಯಿಲ್ಲೆ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್).

ಜೆಜುಕ್ರಿಸ್ತಾಚಾ ಪಾಶಾಂವಾಚಿ ಕಥಾ, ಸಾಂ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಸಾವೆರಾನ್ ದಿಲ್ಲೊ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಸಮೊಡ್ತಿಚ್ಯಾ ಸತಾಂಚೊ ವಿವರ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಬರ್‍ಪಾಂ ಆತಾಂ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಮೆಳಾನಾಂತ್.

ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಕೃತಾ ಥಾವ್ನ್ ದೆಂವೊನ್ ಆಯಿಲ್ಲಿ ಏಕ್ ಸ್ವತಂತ್ರ್ ಭಾಸ್ ಮ್ಹಣ್ ಸಂಶೋಧನಾ ಮುಖಾಂತ್ರ್ ಮಾಫೆ-ಬಾಪಾನ್ ರುಜು ಕರ್‍ನ್ ದಾಕಯ್ಲೆಂ.

"ಕೆನರಾ ಕ್ರಿಸ್ತ್ ಸಮೊಡ್ತಿಚಿ ಚರಿತ್ರಾ" ಸಂಸೊದ್ ಕರ್‍ನ್ ಮಾಂಡುನ್ ಹಾಡ್ಲಿ ಪೂಣ್ ತಿ ಛಾಯ್ಸ್ ಜಾಲಿ ನಾ. ಹ್ಯಾ ಚರಿತ್ರೆಂತ್ 17ವ್ಯಾ ಶತಕಾ ಥಾವ್ನ್ ಬಡ್ಗ್ಯಾ ಆನಿ ತೆನ್ನಾ ಕೆನರಾಚಾ ಕ್ರಿಸ್ತ್ ಸಮಡ್ತಿಚೆ ಪರಿಗತೆಚಿ ಜಾಣ್ವಾಯ್ ಮೆಳ್ತಾ. ಹ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಲೊಕಾ ಖಾತಿರ್ ಕೊಂಕಣಿ ತಶೆಂ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಭಾಶೆಂತ್ ಮಾಗ್ಣ್ಯಾಂಚೆ ಬೂಕ್ ಬರಯಿಲ್ಲೆ ದಾಖ್ಲೆ ಆಸಾತ್.

ಫಾ| ಮಾಫೆನ್ ಕೆಲ್ಲಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಚಿ ಸೆವಾ, ಚರಿತ್ರೆಚೆಂ ಸಂಶೋಧನ್ ಆನಿ ಶಿಕ್ಷಣ್ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂತ್ ತಾಚೊ ಅನ್ಭೋಗ್ ಮಾನುನ್ ತಾಕಾ 1895- ವರ್ಸಾ ಮದ್ರಾಸ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಾಚಾ ಅಧಿಕಾರ್ ಮಂಡಳೆಚೊ ಸಾಂದೊ ಜಾವ್ನ್ ನೇಮಕ್ ಕೆಲೊ.

19ವ್ಯಾ ಶತಕಾಚಿ ಅಖೇರ್ ಆನಿ 20ವೆಂ ಶತಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಚಾ ಚರಿತ್ರೆಂತ್ ಮಹಾನ್ ಸಾಧನೆಚೆಂ ಮ್ಹಣ್ಯೆತ್. ಹೊ ಕಾಳ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಸ್ ಆನಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚೊ ಸ್ವರ್ಣ ಯುಗ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ಹಾಚಿ ಸುರ್ವಾತ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ಚೆ ಕೊಂಕಣಿ ಶೆತಾಂತ್ ಫಾ| ಮಾಫೆ ಥಾವ್ನ್ ಜಾಲಿ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಚೂಕ್ ಜಾಂವ್ಚಿ ನಾ.

1882- ವರ್ಸಾ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಫಾ| ಆಂಜೆಲೊ ಮುಟ್ಟಿನ್ ಕೊಪ್ಮಾಳ್‌ಜ್ಯೆಲ್ ಛಾಪ್ಖಾನೊ ಸ್ಥಾಪನ್ ಕರ್‌ಚ್ ರೋಮಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಬರಯಿಲ್ಲ್ಯಾಂ ಕೊಂಕಣಿ ಕಂತಿಗೊ ಆನಿ ಲ್ಹಾನ್ ಲ್ಹಾನ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿಕ್ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಛಾಪ್ಯ್ಸ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಸುರು ಜಾಲಿಂ. ಹಾಂಚೆ ಪೈಕಿ ಸಬಾರ್ ಜೆಜ್ವಿತಾಂನಿ ಬರಯಿಲ್ಲಿಂ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್. ಸಾಂತ್ ಇನಾಸ್ ಲೊಯೊಲಾಚಿ ಜಿಣಿ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಫಾ| ಪಾಸ್ಕಲ್ ರೇಗೊನ್ ಬರಯ್ಲಿ.

ಜೆಜ್ವಿತ್ ಫಾ| ಜೊನ್ ಬಾಪ್ಟಿಸ್ಟ್ ಪೊಲೆಸೆನ್ ಬರಯಿಲ್ಲೊ 'ದಿಸ್ಪಡ್ತೊ ಸಾಂಗಾತಿ' ಬೂಕ್ 'ಮಿಸಾರ್ ವಾಚ್ಚೊ ಬೂಕ್' ಮ್ಹಣ್ ಲೊಕಾ ಮೊಗಾಳ್ ಜಾಲ್ಲೊ. ನವ್ಯಾ ತೆಸ್ತಾಮೆಂತಾಚ್ಯೊ ಮುಖ್ಯ ಸಂಗ್ತಿ, ಜೆಜುಕ್ರಿಸ್ತಾಚಿ ದೇಕ್ ಕಾಣ್ಗೆಂವ್ಚ್ಯಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್, "ಅಕ್ತೋಬರ್ ಮಹಿನೊ" ಫಾ| ಪೊಲೆಸೆಚೆ ಇತರ್ ಬೂಕ್ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಸ್ ಬೋವ್ ಆಪುರ್ಬಾಯೆನ್ ಉಲಂವ್ಚೊ ಫಾ| ಪೊಲೆಸೆ ಲೊಕಾಮೊಗಾಳ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ.

ಜೆಜ್ವಿತ್ ಫಾ| ಡೆನಿಸ್ ಜುವಾಂವ್ ಮರಿ ಅಲ್ಬುಕರ್ಕ್ ಪೈ (1888 - 1970) ಮೊವಾಳ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಚೊ ಭಕ್ತ್. ಕೊಂಕಣಿ ಶೆತಾಂತ್ ಹಾಚೊ ರೆಗ್ರೆಚೊ ವಾವ್ರ್, ಥಂಡಾಯೆನ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ ಗುಪಿತ್, ಗುಂಡಾಯೆಚೆಂ ಸಂಶೋಧನ್ ಮೆಚ್ಚೊಂಕ್ ಫಾವೊ ಜಾಲ್ಲೆಂ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ಫಾ| ಡೆನಿಸ್ ಅಲ್ಬುಕರ್ಕ್ ಪೈ (ದಿನೇಶ್ ಪೈ) ಬಹುರೂಪಿ ಪ್ರತಿಭೆಚೊ ಮನಿಸ್. ಕಾಂತಾಂತೆ ದೊಮಿನೊ (Cantante Domino) ಹಾಚಿ ಪ್ರಮುಖ್ ಕೃತಿ. ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಉತರ್ ಪ್ರಾಯೆರ್‌ಯ್ ವೊರಾಂಚಿ ವೊರಾಂ ಕೊಂಕಣಿ ವ್ಯಾಕರಣಾಚೆಂ ಅಧ್ಯಯನ್ ಚಲಯ್ತಾಲೊ. ಫಾ| ಡೆನಿಸ್ ಅಲ್ಬುಕೆರ್ಕಾನ್ ಇಂಗ್ಲೆಜ್-ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಬ್ದಕೋಶಾಚೆ ತೀನ್ ಲ್ಹಾನ್-ಲ್ಹಾನ್ ಬೂಕ್ ಬರಯ್ಲೆ. ಕೊಂಕಣಿ ನಾಟಕ್ ಖೆಳೊಂವ್ಚ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ಡಾನ್‌ಬೊಸ್ಕೊ ನಾಟಕ್ ಸಾಲ್ ಬಾಂಧಯ್ಲೆಂ. ಹಾಂಗಾಸರ್ ಆಜೂನ್ ಸಾಹಿತಿಕ್ ಕಾರ್‍ಯಂ ಜಾತೆಚ್ ಆಸಾತ್.

ಜೆಜ್ವಿತ್ ಫಾ| ಸಿಪ್ರಿಯನ್ ಕೊಸ್ಮೊಸ್ ಅಲ್ಬುಕೆರ್ಕ್ ಪೈ (1927 - 2001) ಸ್ವಾಮಿ ಸುಪ್ರಿಯ ಮ್ಹಣೊನ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸಾರಾಂತ್ ವೊಳ್ಕಿಚೊ. ಸ್ವಾಮಿ ಸುಪ್ರಿಯಾನ್ ಬರಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ದೊನ್ಶಾಂ ವಯ್ರ್ ಬುಕಾಂನಿ ಲಾಗಿಂ ಲಾಗಿಂ 116 ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆನ್ ಆಸೊನ್ ಉರ್‌ಲ್ಲೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಶೆನ್ ಆನಿ ಥೊಡೆ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಭಾಶೆನ್ ಆಸಾತ್. ಥೊಡ್ಯಾ ಬುಕಾಂನಿ ಆಜೂನ್ ಉಜ್ವಾಡ್ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ನಾ. ತಾಣೆ ರಚ್‌ಲ್ಲೆಂ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೃಜನಾತ್ಮಕ್, ಸಂಸೊಧಾತ್ಮಕ್, ಜಾನಪದೀಯ್, ಧಾರ್ಮಿಕ್ ಆನಿ ಸಂಪಾದಿತ್ ರುಪಾಂಚೆ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಸ್ ಮಾತ್ರ್ ನ್ಹಯ್ ಆಸ್ತಾಂ 7 ವಿದೇಶಿ ಭಾಸೊ ಆನಿ 14 ದೇಶೀ ಭಾಸೊ ತೊ ಜಾಣಾ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ. ಧಾರ್ಮಿಕ್ ತತ್ವಾಂ ಆನಿ ಸಂಸಾರಿಂ ಸತಾಂ ಪ್ರಕೃತೆಚಾ ಸೊಭಾಯೆಂತ್ ಗುಂತುನ್ ಮೊಗಾಚಾ ಮೊಂವಾಂತ್ ಬುಡೊವ್ನ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ವಾಚ್ಪ್ಯಾಂಕ್ ತಾಣೆ ದಿಲ್ಯಾಂತ್. ಸ್ವಾಮಿ ಸುಪ್ರಿಯಾ ತೀಕ್ಷ್ಣ್ ತಶೆಂ ಸಮರ್ಥ್ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಾಚೊ ಸಾಹಿತಿ. ತಾಚೊ 'ಆನ್ಯಾ ಆಕಯ್' ಆನಿ ಇತರ್ ಕವನಾಂ ಬೂಕ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಾನ್ ಪಾಠ್‌ಪುಸ್ತಕ್ ಜಾವ್ನ್ ವಿಂಚ್ಲಾ.

1972 ಥಾವ್ನ್ 1982 ಇಸ್ವೆಚಾ ಆವ್ದೆಂತ್ ಧಾರವಾಡ್ ವಿರಕ್ತಾಶ್ರಮ ಸ್ಥಾಪನ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ತವಳ್ ಥಾವ್ನ್ ತಾಚೊ ಸಾಹಿತಿಕ್ ವಾವ್ರ್ ಭರಾನ್ ಚಲೊಂಕ್ ಲಾಗ್ಲೊ. 1982 ವರ್ಸಾ

ಧಾರವಾಡ್ ಲಾಗ್ಸಿಲ್ಯಾ ಹಳಿಯಾಳ್ ಹಳ್ಳೆಂತ್ ತಾಣೆ ವಿವೇಕ ಪ್ರಗತಿ ಕೇಂದ್ರ್ ಸ್ಥಾಪನ್ ಕೆಲೊ ಆನಿ ಥಂಯ್ಸರ್ ತಾಣೆ ಆಪ್ಲೊ ಸಾಹಿತಿಕ್ ವಾವ್ರ್ ಮೊರಾ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಚಲೊವ್ನ್ ವೆಲೊ. ಮಟ್ವ್ಯಾ ಕಾಣಿಯೊ, ಹುಮಿಣ್ಯಾಂಚೊ ಮಹಾನ್ ಸಂಗ್ರಹ್, ಕೊಂಕಣಿ ಧಾತುರೂಪ ಮಂಜರಿ, ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಚೆಂ ಮನ್ಯಾ ಶಾಸ್ತ್ರ್, ಕೊಂಕಣಿ-ಕೊಂಕಣಿ-ಕನ್ನಡ-ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಅರ್ಥ್‌ಕೋಶ್, ಇಂಗ್ಲೆಜ್-ಕೊಂಕಣಿ, ಕೊಂಕಣಿ - ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಸಬ್ದ್ ಸಂಗ್ರಹ್, ಪ್ರಮಾಣ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಚೆಂ ಯೆವ್ಜಣ್, ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇತ್ಯಾದಿ ತಾಣೆ ಬರಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಮಹತ್ವ್‌ಪೂರ್ಣ್ ಬುಕಾಂ ಪೈಕಿ ಥೊಡೆ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್. ಸ್ವಾಮಿ ಸುಪ್ರಿಯಾಚೆಂ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೊಂಕಣಿ ಲೊಕಾಕ್ ವಾಟ್ ದಾಕಂವ್ಚೆಂ ನೆಕೆತ್ರ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ.

ಜೆಜ್ವಿತ್ ಫಾ| ಸಿಲ್ವೆಸ್ಟರ್ ಮೊಂತೆರೊ ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚೊ ರೆಕ್ಟರ್ ಆನಿ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಜಾವ್ನ್ ವಾವುರ್ಲ್ಲೊಲೊ ಆನ್ಯೆಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತಿ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ತಾಣೆ ಬರಯಿಲ್ಲ್ಯಾ 27 ಬುಕಾಂ ಪೈಕಿ 20 ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಂತ್ ಆಸಾತ್. ಪವಿತ್ರ್ ಸಭೆಚೆ ಸುರ್ವಿಲೆ ವೀರ್, ಸಳಾವಳ್, ದೆವಾಚಿಂ ಭುರ್ಗಿಂ, ತಾಳ್-ಮೂಳ್, ಶೆತಾಂ-ಭಾಟಾಂ, ಜಾಗ್-ಮಾಗ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಬೂಕ್ ಫಾ| ಮೊಂತೆರೊ ಥಂಯ್ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ಸಾಹಿತಿಕ್ ಆಮ್ಕಾಂ ದಾಕಯ್ತಾತ್. ಹೊ ಗುಪಿತ್ ಉರೊಂಕ್ ಆಶೆಲ್ಲೊ ಏಕ್ ಸಾಹಿತಿಕ್ ವಾವ್ರಾಡಿ - ಅಸೊ ದಿಸೊನ್ ಯೆತಾ.

ಜೆಜ್ವಿತ್ ಫಾ| ಟಿ. ಎ. ಲೋಬೊನ್ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂ ಖಾತಿರ್ "ಜೆಜುರಾಯ್" ಮಹಿನ್ಯಾಳೆಂ ಪತ್ರ್ ಆರಂಭ್ ಕೆಲೆಂ. ಆನಿ ಪಂಚ್ವೀಸ್ ವರ್ಸಾಂ ಪರ್ಯಾಂತ್ ತೆಂ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಚಾ ಸಂಸಾರಾಂತ್ ಮೊಗಾಳ್ ಜಾವ್ನ್ ಉರ್ಚ್ಯಾಕ್ ದೀಸ್-ರಾತ್ ಎಕ್ಸುರೊ ವಾವುರ್ಲೊ. 'ಆಂಜ್' ಪತ್ರಾಚೊ ಸಂಪಾದಕ್ ಜಾವ್ನ್ ವಾವ್ರ್ ಕೆಲ್ಲೊ ಫಾ| ಸಿ. ಗೊನ್ಸಾಲ್ವಿಸ್, ಆಯ್ತಾರಾಚೆ ವಾಂಜೆಲ್-ಕೊಂಕ್ಣಿ ಮಾಗ್ಣಿಂ ಆನಿ ಗಿತಾಂ ಬರಯಿಲ್ಲೊ ಫಾ| ಜೊರ್ಜ್ ಆಲ್ಬುಕರ್ಕ್, ಜೆಜುಚೆಂ ಸೈನ್ಯ್ ಆನಿ ಇತರ್ ಬೂಕ್ ಬರಯಿಲ್ಲೊ ಫಾ| ಎ. ಎಸ್. ರೊಡ್ರಿಗ್ಸ್, ಸಂಗೀತಾ ದ್ವಾರಿಂ ಕೊಂಕಣಿ ಲೊಕಾ ಮೊಗಾಳ್ ಕೆಲ್ಲೊ ಫಾ| ವಾಲ್ಟರ್ ಅಲ್ಬುಕರ್ಕ್, ಕೊಂಕಣಿ ದಿರ್ವೆಂ ಆನಿ ರಾಕ್ಣೊ ಪತ್ರಾಂನಿ ಬಂಟ್ವಾಳ್‌ಗಾರ್, ಸೆಬೆಸ್ತ್ಯಾಂವ್ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಲಿಖ್ಣೆ ನಾಂವಾಂನಿ ಲೇಖನಾಂ ಬರವ್ನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆ ಥಂಯ್ ವಿಶೇಷ್ ಅಭಿರೂಚ್ ದಾಕಯಿಲ್ಲೊ ಫಾ| ಮನ್ವೆಲ್ ಕುವೆಲ್ಲೊ ಹಾಂಕಾಂಯ್ ಉಗ್ಡಾಸಾಚೊ ಮಾನ್ ಫಾವೊ ಜಾತಾ.

1963-ಂತ್ ಪ್ರಗಟ್ಲ್ಯಾ ರವೀಂದ್ರ ಕೇಳೆಕಾರಾಚ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಗ್ರಂಥ್‌ಸೂಚಿ ಬುಕಾಂತ್, ವಿಸಾವ್ಯಾ ಶತಕಾಚಾ ಸುರ್ವಿಲ್ಯಾ ತಶೆಂ ಮದ್ಲ್ಯಾ ವಾಂಟ್ಯಾಂತ್ ದಯ್ಜಿಕ್ ಭಕ್ತಿಚೆ, ಸಾಂತಾಂಚ್ಯಾ ಜಿಣಿಯೆಚೆ, ಮಾಗ್ಣೆಂ, ರಜಾರ್, ನೊವೆನಾಂ ಆನಿ ಕಂತಾರಾಂಚೆ ಸಬಾರ್ ಬೂಕ್ ಕೊಡ್ಯಾಳ್‌ಬಯ್ಲ್ ಛಾಪ್ಖಾನ್ಯಾನ್ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಕಥೊಲಿಕ್ ಸತ್ ಸಭೆನ್ (K.C.T.S.) ಉಜ್ವಾಡಾಕ್ ಹಾಡ್‌ಲ್ಲೆ ದಾಖ್ಲೆ ಆಸಾತ್. ಹ್ಯಾ ಬುಕಾಂಚಾ ಬರಯ್ಣಾರಾಂಚಿಂ ನಾಂವಾಂ ನಾಂತ್. ಹೆ ಬೂಕ್ ಬರಯಿಲ್ಲೆ ಅನಾಮಿಕ್ ಬರವ್ಪಿ ಕೋಣ್ ಆಸ್ಯೆತ್??

1880- ಇಸ್ವೆಂತ್ ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚೆಂ ಸ್ಥಾಪನ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ತವಳ್ ಥಾವ್ನ್ ಯೆದೊಳ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಏಕ್ ನಾ ಎಕಾ ರಿತಿನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆ ಆನಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚೆ

ಉದರ್ಗತಿಚೆಂ ಕಾಮ್ ಕೊಲೆಜಿದ್ವಾರಿಂ ಜಾವ್ನ್‌ಂಚ್ ಆಯ್ಲಾಂ. 1980- ವರ್ಸಾ ಕೊಲೆಜಿಚಾ ಶತಮಾನೋತ್ಸವಾಚ್ಯಾ ಸಂದರ್ಭಾರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆ ಆನಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚಿ ವಾಡಾವಳ್ ಖಳಾಸಾಸ್ತಾನಾ ಜಾಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್ ಮ್ಹಣ್ಚಾ ಉದ್ದೇಶಾನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಅಧ್ಯಯನ್ ಕೇಂದ್ರ್ ಸ್ಥಾಪನ್ ಜಾಲೊ. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆ ಆನಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚೆ ಜಿವಿತಾಂತ್ ನವೊ ಅಧ್ಯಾಯ್ ಪ್ರಾರಂಭ್ ಜಾಲೊ. ನಾಂವಾಡ್ದಿಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ಬರವ್ಪ್ಯಾಂಕ್ ಸಾಂಗಾತಾ ಮೆಳೊವ್ನ್ "ಅಮರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ" ಸ ಮಹಿನ್ಯಾಳೆಂ ಪತ್ರ್ ಕಾನಡಿ ತಶೆಂ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತ್ 1981-ಂತ್ ಪ್ರಾರಂಭ್ ಜಾಲೆಂ. ಜೆಜ್ವಿತ್ ಫಾ| ಹರ್ಬಟ್ ನೊರೊನ್ಹಾ 1980 ಥಾವ್ನ್ 1994 ಇಸ್ವಿ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಅಮರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಚೊ ದಿರೆಕ್ತೊರ್ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲೊ. ತವಳ್ ಅಮರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ ಅತ್ಯುತ್ತಮ್ ಸಂಶೋಧಿತ್ ಲೇಖನಾಂಚೊ ವ್ಹಾಳೊಚ್ ಜಾಲೊ.

ಕೊಂಕಣಿ ಕೇಂದ್ರಾಚೊ ವಾಂಟೊ ಜಾವ್ನ್ ಆರಂಭ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಗ್ರಂಥ್ ಭಂಡಾರಾಂತ್ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚಾ ವಿವಿಧ್ ಪ್ರಕಾರಾಂಚೆ ಗ್ರಂಥ್ ಆಸೊನ್ ತೆಂ ಕೊಂಕಣಿ ಅಧ್ಯಯನ್ ತಶೆಂ ಸಂಸೊದ್ ಕಾರ್ಯಾಕ್ ವಿಶಿಷ್ಟ್ ಥರಾನ್ ಸಹಾಯಕ್ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್.

1992 ವರಸ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಚಾ ಜಿವಿತಾಂತ್ ಭಾಂಗ್ರಾಳ್ಯಾ ಅಕ್ಷರಾಂನಿ ಬರವ್ನ್ ದವರಿಜಾಯ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ ವರಸ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ತ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ಜನೆರಾಚೆ ಚಾರ್ ತಾರ್ಕೆರ್ ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ವಿಭಾಗಾಚೆಂ ಉಗ್ತಾವಣ್ ಜಾಲೆಂ. ಹ್ಯಾ ಕಾರ್ಯಾಚೊ ರುವಾರಿ ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚೊ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಫಾ| ಜೊಸೆಫ್ ನೆಲಪತಿ, ಫಾ| ನೆಲಪತಿ ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶಾಚೊ, ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಸ್ ನೆಣಾ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ ತರಿ ಕೊಂಕಣಿಚೆರ್ ತಾಣೆ ದಾಕಯಿಲ್ಲಿ ಉಮೆದ್ ವರ್ತಿ. 1992 ವರ್ಸಾ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶಾ ಶಾಸ್ತ್ರಾಂತ್ ಪದವಿಕಾ ಜೊಡ್ಡೆ ಖಾತಿರ್ ಚಾರ್ ಹಂತಾಂನಿಂ ಚಲ್ಚೊ ಕೊಂಕಣಿ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಕೋರ್ಸ್ ಆರಂಬ್ ಜಾಲ್ಲೊ.

ಜೆಜ್ವಿತ್ ಫಾ| ಪ್ರಶಾಂತ್ ಮಾಡ್ತಾ 1994 ಥಾವ್ನ್ 2003 ಇಸ್ವಿ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚೊ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲೊ. ಹೊ ಕಾಳ್ ಕೊಂಕಣಿಚಾ ಮಟ್ವಾಕ್ ದುದಾ-ಮೊಂವಾಚೊ ಕಾಳ್. ಫಾ| ಮಾಡ್ತಾಚಾ ಫುಡಾರ್‌ಪಣಾಖಾಲ್ ಚಲ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ತಜ್ಞಾಂಚಾ ಸಮಿತಿನ್ ಅಧ್ಯಯನ್ ಕರ್ನ್ ಕೊಲೆಜಿಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಶಿಕವ್ಚೆತ್ ಅಶಿ ಶಿಫಾರಸ್ ದಿಲಿ. 1995-ಚ್ಯಾ ಜೂನ್ 24 ತಾರಿಕೆರ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಾಚಿ 'ಅಕಾಡೆಮಿಕ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಸಭಾ' ಕುಲಪತಿ ಪ್ರೊ| ಎಂ. ಐ. ಸವದತ್ತಿಚಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ಖಾಲ್ ಜಮ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಸುದರ್ಭಾರ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಾಂತ್ ಕನ್ನಡ ಆನಿ ಹಿಂದಿ ಭಾಶೆ ಸಾಂಗಾತಾ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಕ್‌ಯ್ ಸ್ಥಾನ್ ದಿಂವ್ಚೊ ಚಾರಿತ್ರಿಕ್ ನಿರ್ಣಯ್ ಘೆತ್ಲೊ. ಹಾಂಚೊ ಪರಿಣಾಮ್ ಜಾವ್ನ್ 1995 ಇಸ್ವೆ ಥಾವ್ನ್ ಕೊಲೆಜಿಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಶಿಕಾಪ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಂ ಶಿಕ್ತಾತ್, ಮಾತ್ ನ್ಹಯ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಘ್ ಸ್ಥಾಪನ್ ಕರ್ನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಸ್ ಆನಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಕ್ ಸಂಬಂಧ್ ಜಾಲ್ಲಿಂ ಕಾರ್ಯಿಂ ಚಲವ್ನ್ ವ್ಹರ್ತಾತ್. ಹಾಂಚೆ ಪಾಟ್ಲ್ಯಾನ್ ಆಸ್ಚೊ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ್ ಆನಿ ಸಹಕಾರಾಚೊ ಪಾಟಿಂಬೊ ಫಾ| ಮಾಡ್ತಾ.

1997-ಂತ್ ದೋನ್ ವರ್ಸ್ಾಂಚೊ ಕೊಂಕಣಿ ಪದ್ಯುತ್ತರ್ ಪದವಿಕಾ ತಪ್ಪಾಲ್ ಶಿಕ್ಷಣ್ ಕೋರ್ಸ್ ಫಾ| ಪ್ರಶಾಂತ್ ಮಾಡ್ತಾಚಾ ದಿರೆಕ್ತೊರ್‌ಪಣಾ ಖಾಲ್ ಆರಂಭ್ ಜಾಲೊ ತೊ ಆಜೂನ್ ಕೊಂಕಣಿಚೆಂ ಉಂಚ್ಲೆಂ ಶಿಕ್ಷಣ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂಕ್ ದೀವ್ನ್ಂಚ್ಚ್ ಆಸಾ.

ಫಾ| ಮಾಡ್ತಾ ಕೊಂಕಣಿ, ಕನ್ನಡ ತಶೆಂ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಭಾಶೆಂತ್ ಬರಯ್ಣಾರ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ಕೊಂಕಣಿ ಪಿಕೊಳಿಂ, ಶೆಂಭರ್ ಕಿಟಾಳಾಂ, ರಾಟಾವಳ್ 2004-ಂತ್ ಫಾಯ್ಸ್ ಜಾಲ್ಲೆ ತಾಚೆ ಬೂಕ್ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್. 'ಕೊಂಕಣಿ-ಕೊಂಕಣಿ ಶಬ್ದಕೋಶ್' ಆನಿ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಭಾಶೆಂತ್ - 'ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚಿ ಚರಿತ್ರಾ' ಹೆ ಬೂಕ್ 2005ಂತ್ ಉಜ್ವಾಡಾಕ್ ಯೆಂವ್ಚೆ ಆಸಾತ್.

ಜೆಜ್ವಿತ್ ಫಾ| ಎವ್ಜಿನ್ ಲೋಬೊ 2004 - ಇಸ್ವೆ ಥಾವ್ನ್ ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚೊ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್. ಜೆಜ್ವಿತ್ ಪರಂಪರಾ ಪರ್ಮಾಣೆ ಫಾ| ಲೋಬೊ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶಾಪ್ರೇಮಿ, ಭಾಶೆ ಆನಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚಿ ಅಭಿರೂಚ್ ಆಸೊನ್ ತ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ಆಪ್ಲೊ ವಾವ್ರ್ ದೀಂವ್ಕ್ ತಯಾರ್ ಆಸ್ಚೊ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ಮಾತ್ರ್ ನ್ಹಯ್ ಕೊಂಕಣಿ ಬರಯ್ಣಾರ್‌ಯೀ ಜಾವ್ನಾಸಾ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಸಂತೊಸಾಚಿ ಗಜಾಲ್.

ಕುಡಿಕ್ ಅತ್ಮೊ ಕಸೊ, ತಶೆಂ ಬಾಳಾಕ್ ಆವಯ್ಚೆಂ ದೂಧ್. ಜಶೆಂ ಆವಯ್ಚೆಂ ದೂಧ್ ಬಾಳಾಕ್ ಸರ್ವಸ್ವ್, ತಶೆಂ ಮಾಂಯ್-ಭಾಸ್, ಮನ್ಶ್ಯಾ-ಸಮುದಾಯೆಕ್. ಮಾಂಯ್-ಭಾಶೆಚಿ ಗರ್ಜ್ ಆನಿ ಉಂಚಾಯ್ ಉತ್ರಾಂಕ್ ಮೆಳಾನಾ ಪೂಣ್ ಶಾಣೆಪಣ್ ಸಮ್ಜೊಂಕ್ ಸಕ್ತಾ. ಶಿಕ್ಷಣ್, ಕಾರ್ಯ್-ಸಮರ್ಥಿ, ಕರ್ತವ್ಯ್ ಆನಿ ಶೆಗುಣಾಂಚೊ ಎಕ್ತಾರ್ ಜಾವ್ನ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ ಶಾಣೆ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಹೆಂ ಸಮ್ಜಾಲ್ಲೆ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ವಿದೇಶೀ ತರಿ ಹ್ಯಾ ಗಾಂವ್ಚಿ ಮಾಂಯ್-ಭಾಸ್ ತಾಣಿ ಜಿವಿ ದವರ್‍ಲಿ ಆನಿ ತಾಂಚೆ ನಂತರ್ ಆಯಿಲ್ಲ್ಯಾಂನಿ ಹೆಂ ಕಾರ್ಯೆಂ ಕಶ್ಟ್ ನಶ್ಟ್ ಲೆಕಿನಾಸ್ತಾನಾ ಸ್ವತಾಃ ಚೆಂ ವ್ಹಡಾಪ್ ಬಡಾಯ್ ನಾಸ್ತಾನಾ ಮುಕಾರುನ್ ವೆಲೆಂ. ನಿಜಾಕಿ ರಾನಾಂತ್ಲಿ ರಾಣಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಗಿಚ್ ಸಯ್!

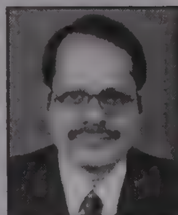
ಲೇಖನಾಕ್ ಆಧಾರ್:

1. Manohar Sardesai - A History of Konkani Literature

2. Fr. Prashanth Madtha - A History of St. Aloysius College

*** *** ***

ಶಿಕ್ಷಣಾದ್ವಾರಿಂ ಪ್ರಗತಿ



ಪ್ರೊ| ಲಿಗೊರಿ ಮೆಂಡೊನ್ಸಾ
ಅರ್ಥ್‌ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ್,
ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜ್

1878 ಇಸ್ವಿ ಮಹಿನೊ ದಸೆಂಬರ್. ತಾರಿಕ್ 31. ಹೊ ದೀಸ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಮಂಗ್ಳುರ್ಚ್ಯಾ ಚರಿತ್ರೆಂತ್ ಭಾಂಗಾರಾಚಾ ಅಕ್ಷರಾಂನಿ ಬರೊಂವ್ಕ್ ಫಾವೊ ಜಾಲ್ಲೊ ದೀಸ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ಕಿತ್ಯಾಕ್, ತ್ಯಾ ದಿಸಾ 9 ಜಣ್ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ ಬಂದ್ರಾರ್ ನೇತ್ರಾವತಿ ನಂಯ್ಚ್ಯಾ ತಡಿರ್ ದೆಂವ್ಲೆ. ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಮಾಲ್ಘಡ್ಯಾಂನಿ ಶಿಕ್ಷಣಾ ಖಾತಿರ್ ಜೆಜ್ವಿತಾಂಕ್ ಮಂಗ್ಳುರಾಕ್ ಧಾಡಿಜಾಯ್ ಮ್ಹಣ್ ತವಳ್ ತವಳ್ ಪಾಪ್ಸಾಯ್ಬಾಕ್ ವಿನಂತಿ ಕೆಲ್ಲಿ. ಹಾಚೊ ಪರಿಣಾಮ್ ಜಾವ್ನ್ 1878ವ್ಯಾ ಇಸ್ವೆಂತ್ ಸಪ್ತೆಂಬರ್ ಮಹಿನ್ಯಾಚಾ 27 ತಾರಿಕೆರ್ ಪಾಪ್ಸಾಯ್ಬಾನ್ ಎಕಾ ಡಿಕ್ರೆ ಮಾರಿಫಾತ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ ಆನಿ ಮಲಬಾರ್ ಜಿಲ್ಲ್ಯಾಂಚೊ ಏಕ್ ವಾಂಟೊ ಜೆಜ್ವಿತಾಂಚ್ಯಾ ಹಾತಾಂತ್ ದಿಲೊ. ಫಳ್ ಜಾವ್ನ್ ಇಟೆಲಿಚಾ ವೆನಿಸ್ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಪ್ರಾಂತಾಚೆ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಮಂಗ್ಳುರಾಕ್ ಆಯ್ಲೆ.

ಜೆಜ್ವಿತಾಂನಿ ಮಂಗ್ಳುರ್ ಪಾವ್ಲ್ಲೆಂಚ್ಚ್, ಆಪ್ಲೊ ವಾವ್ರ್ ಧಾರ್ಮಿಕ್, ವೈದ್ಯಕೀಯ್ ಆನಿ ಶಿಕ್ಷಣ್ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂತ್ ಆರಂಭ್ ಕೆಲೊ.

ಜೆಜ್ವಿತಾಂನಿ ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚೆ ಸಂಸ್ಥೆ ಆರಂಭ್ ಕೆಲ್ಲಿ ಸುವಾತ್ ಶ್ರೀಮತಿ ಮೇರಿ ಮಾಗ್ದಾಲೆನ್ ಕುವೆಲಿಂಗೆಲಿ. ಪಯಿಲ್ಲಿ ಕ್ಲಾಸ್ ಕುವೆಲಿಂಗೆಲ್ಯಾ ಬಂಗ್ಲ್ಯಾಚಾ ಮುಕ್ಲ್ಯಾನ್ ಫಾಲ್ಯಾ ಮಾಟ್ವ್ಯಾಂತ್ ಚಲಯ್ಲಿ. ತಾರಿಕ್ ಜನೆರ್ ಮಹಿನ್ಯಾಚಿ 12. ಇಸ್ವಿ 1880. ದುಸ್ರಿ ತಶೆಂ ತಿಸ್ರಿ ಕ್ಲಾಸ್ ಬಂಗ್ಲ್ಯಾಚಾ ವೆರಾಂಡಾಚಾ ಕುಶಿನ್ ಆನಿ ಸಕಯ್ಲ್ಯಾನ್ ಚಲ್ತಾಲಿ. ಅಶೆಂ, ಭೋವ್, ಸಾದ್ಯಾ ರಿತಿರ್ ಕೊಲೆಜಿಚಿ ಸುರ್ವಾತ್ ಜಾಲಿ.

ಜೆಜ್ವಿತಾಂಚಾ ಸಾಂಗಾತಾ ಆಯಿಲ್ಲೊ ಮಾ| ಆಗುಸ್ಟಸ್ ಮುಲ್ಲರ್. ತೊ ಪಿಡೆಂತ್ ಆಸ್ತಾನಾ, ಎಲೊಪತಿವರ್ವಿಂ ಗೂಣ್ ಜಾಯ್ನಾತ್ಲ್ಲಿ ಪಿಡಾ, ಹೊಮಿಯೊಪತಿಕ್ ವಕ್ತಾಂನಿ ಗೂಣ್ ಜಾಲಿ. ತಶೆಂ ಜಾವ್ನ್ ತಾಣೆ ಹೊಮಿಯೊಪತಿ ವಕ್ತಾಂಚಾ ಪ್ರಯೋಗಾವಿಶಿಂ ಶಿಕಾಪ್ ಜೊಡ್ಲೆಂ. ತೆಂ ಶಿಕಾಪ್ ಸಂಪವ್ನ್ ಹೆರ್ ಜೆಜ್ವಿತಾಂ ಸಾಂಗಾತಾ ಯೆತಾನಾ ತಾಣೆ ಹೊಮಿಯೊಪತಿ ವಕ್ತಾಂಚಿ ಏಕ್ ಪೇಟ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಸಂಗಿಂ ಮಂಗ್ಳುರಾಕ್ ಹಾಡ್ಲಿ. ತಾಣೆ ಕೊಲೆಜಿಂತ್ ಶಿಕೊವ್ನ್ ಆಸ್ತಾನಾ ಅಸ್ಕತ್ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಕ್ ವಿಂಚುನ್ ಕಾಡ್ನ್ ತಾಂಕಾಂ ಬರಿ ಭಲಾಯ್ಕಿ ಮೆಳ್ಚ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ಗೊಡ್ಯೊ ಹೊಮಿಯೊಪತಿ ಗುಳಿಯೊ ತೊ ದಿತಾಲೊ. ಹಾಂತುಂ ಸಬಾರಾಂಕ್ ಬರೆಂಪಣ್ ಲಾಭ್ಲೆಂ. ಅಶೆಂ ಆಸ್ತಾನಾ ಇಸ್ಕೊಲಾಚೊ ಭುರ್ಗೆಚ್ಚ್ ನ್ಹಯ್ ಆಸ್ತಾಂ, ಹೆರ್ ಲೊಕಾನಿಂಯೀ ಯೇಂವ್ಕ್ ಸುರು ಕೆಲೆಂ. ಲೊಕಾಕ್ ಚಡಿತ್ ವೈದ್ಯಕೀಯ್ ಸೆವಾ ದಿಂವ್ಚ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ಫಾ| ಮುಲ್ಲರಾನ್ 1880ವ್ಯಾ

ಇಸ್ವೆಂತ್ ಕಂಕ್ನಾಡಿಚಾ ವಠಾರಾಂತ್ ತಂಬು ಮಾರ್ಲೊ. ಮುಕಾರ್, 1902ವ್ಯಾ ಇಸ್ವೆಂತ್ 'ಪ್ಲೇಗ್' ಪಿಡಾ ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ಭಿರಾಂಕುಳ್ ಪರಿಣಾಮ್ ಕರ್ತಾನಾ, ಫಾ| ಮುಲ್ಲರ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಸಹಾಯಕಾಂ ಸಂಗಿಂ ಪಿಡೆಸ್ತಾಂಚಿ ಧರ್ಮಾರ್ಥ್ ಸೆವಾ ದೀಂವ್ಕ್ ಮುಕಾರ್ ಸರ್ಲೊ. ಹಾಚಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಜಾಲ್ಲಿ ಫಾ| ಮುಲ್ಲರ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಚಿ ವಾಡಾವಳ್ ಆನಿ ಆಜ್ ಹ್ಯಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಚೆಂ ನಾಂವ್ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಸಂಸಾರಾರ್ ವಿಸ್ತಾರೊನ್ ಗೆಲಾಂ. 1933 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಫಾ| ಮುಲ್ಲರ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಚೆಂ ಆಡಳ್ತೆಂ, ಜೆಜ್ವಿತಾಂನಿ ಗಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಸೆಕುಲರಾಂಚಾ ತಾಬೆಸ್ ದಿಲೆಂ. ಆದಿಂ ಫಾ| ಮುಲ್ಲರಾನ್ ದಿಂವ್ಚ್ಯಾ ವಕ್ತಾಂಚಿಂ ನಾಂವಾಂ ಅಶಿಂ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿಂ:

1. ಜೆಜ್ವಿತ್ ಕಾತ್: ಸಿಂಕೊನಾ ರುಕಾಚಿ ಸಾಲ್ ಮಲೇರಿಯಾ ತಾಪಾಕ್ ವೊಕಾತ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ.
2. ಜೆಜ್ವಿತ್ ಥೆಂಬೆ: ಲಸುಣೆ ಥಾವ್ನ್ ತಯಾರ್ ಜಾಲ್ಲೆ ವಕ್ತಾ ಥೆಂಬೆ.
3. ಜೆಜ್ವಿತ್ ಪಾವ್ಡಾರ್: ಸಿಂಕೊನಾ ರುಕಾಚ್ಯಾ ಸಾಲಿಚೊ ಪಿಟೊ
4. ಜೆಜ್ವಿತ್ ಚಾ: ಪ್ಯೂರಾಲಿಯಾ ಗ್ರ್ಯಾಂಡ್ಯುಲೋಸ್ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಏಕಾ ಧಾನ್ಯಾಚಾ ಪಾಲ್ಯಾಂಚೊ ಪಿಟೊ. ಚಾಯೆ ಪಿಟ್ಯಾ ಬದ್ಲಾಕ್ ಗಳ್ಸಿತಾತ್.

ಜೆರಾಲ್ ಶಿಕ್ಷಣ್ - ಸುರ್ವಿಲಿಂ ವರ್ಸಾಂ:

ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಶಿಕ್ಷಣ್ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂನಿ ಮೆಟ್ರಿಕ್ಯುಲೇಶನ್ ಪರೀಕ್ಷೆಚೆಂ ಫಲಿತಾಂಶ್ 1881ವ್ಯಾ ಇಸ್ವೆಂತ್ ಫಾಯ್ಸ್ ಜಾಲೆಂ. ಪರೀಕ್ಷೆಕ್ ಬಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ 20 ಜಣಾಂ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂ ಪಯ್ಕಿ 15 ಜಣ್ ಪಾಸ್ ಜಾಲ್ಲೆ. F.A. (ಎಫ್. ಎ.) ಮ್ಹಣ್ಜೆ ಫೆಲೊ ಆಫ್ ಆರ್ಟ್ಸ್ (Fellow of Arts) ಹ್ಯಾ ಪರೀಕ್ಷೆಚೆಂ ಫಲಿತಾಂಶ್ 1883ವ್ಯಾ ಇಸ್ವೆಂತ್ ಫಾಯ್ಸ್ ಜಾಲೆಂ. ಪರೀಕ್ಷೆಕ್ ಬಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಧಾ ಜಣಾಂ ಪಯ್ಕಿ 5 ಜಣ್ ಪಾಸ್ ಜಾಲ್ಲೆ. ಬಿ. ಎ. ಸನದ್ ಜೊಡುಂಕ್ 1889ವ್ಯಾ ಇಸ್ವೆಂತ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಪರೀಕ್ಷೆಂತ್ 4 ಜಣಾಂ ಪಯ್ಕಿ ದೋಗ್ ಜಣ್ ಪಾಸ್ ಜಾಲ್ಲೆ. ಅಶೆಂ ಶಿಕ್ಪಾ ಶೆತಾಂತ್ ಮುಂದರುನ್ ಮುಕ್ಲ್ಯಾ ವೀಸ್ ವರ್ಸಾಂನಿ ಮ್ಹಣ್ಜೆ 1900ವ್ಯಾ ಇಸ್ವೆಂತ್ ಮೆಟ್ರಿಕ್ಯುಲೇಶನ್ ಪರೀಕ್ಷೆಂತ್ 38 ಜಣ್ ಪರೀಕ್ಷೆಕ್ ಬಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಂತ್ 11 ಜಣ್ ಪಾಸ್ ಜಾಲೆ. ಎಫ್.ಎ. ಪರೀಕ್ಷೆಂತ್ 38 ಜಣಾಂ ಪಯ್ಕಿ 11 ಜಣ್ ಪಾಸ್ ಜಾಲೆ. ಬಿ. ಎ. ಪರೀಕ್ಷೆಂತ್ 29 ಜಣಾಂ ಪಯ್ಕಿ 24 ಜಣ್ ಪಾಸ್ ಜಾಲೆ. ಅಶೆಂ ವಿಸಾವೊ ಶತಮಾನ್ ಆರಂಭ್ ಜಾತಾನಾ ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂನಿ ಶಿಕ್ಪಾಚೆಂ ಮಟ್ಟ್ ಊಂಚ್ ಆಸೊನ್ 'ಪಾಸ್' ಜಾಂವ್ಚೆಂ 'ಸುಲಭ್' ನಾತ್‌ಲ್ಲೆಂ.

ಶಿಕ್ಪಾಚೆ ವಿಶಯ್ ಆನಿ ಶಿಕ್ಪಾಚಿ ರೀತ್:

ಸುರ್ವಿಲ್ಯಾ ವರ್ಸಾಂನಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ್ ಆನಿ ಹಾಯ್‌ಸ್ಕೂಲಾಕ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ ವಿಶಯ್ ಪ್ರಮುಖ್ ಜಾವ್ನ್ - ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಶಿಕೊಣ್ (ಕಥೊಲಿಕ್ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಕ್), ಇಂಗ್ಲಿಶ್, ಲಾತೆಂ, ಕನ್ನಡ, ಲೇಕ್

(Maths), ಚರಿತ್ರಾ (History) ಭುಂಯ್‌ಶಾಸ್ತ್ರ (Geography) ಭೌತ್‌ಶಾಸ್ತ್ರ (Physics) ರಸಾಯನ್ ಶಾಸ್ತ್ರ (Chemistry), ಸಂಗೀತ್, ಜಿಮ್ನಾಸ್ಟಿಕ್ಸ್ ಇತ್ಯಾದಿ. ಸವ್ಯಾಸ್ ಮೆಸ್ಟುರೇಶನ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಲೆಕಾ (Maths)ಚಾ ರೆಗ್ರಾಂ ಪರ್ಮಾಣೆ ಮೆಜಾಪ್ ವೆವಹಾರಾಂತ್ ಉಪಯೋಗ್ ಕರ್‍ಚೊ - ಪತ್ರ್ ವೆವಾರ್... ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಶಯ್ ಹಾಯ್‌ಸ್ಕೂಲಾಚ್ಯಾ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಕ್ ಶಿಕೊಂಕ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ.

ಕೊಲೆಜ್ ಹಂತಾರ್ ಕಥೊಲಿಕಾಂಕ್ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್, ಧರ್ಮ್ (Religion) ಆನಿ ಹೆರಾಂಕ್ ಇಂಗ್ಲಿಶ್, ಲಾತೆಂ, ಕನ್ನಡ, ಲೇಕ್ (Maths), ಚರಿತ್ರಾ, ತರ್ಕ್‌ಶಾಸ್ತ್ರ (logic) ಆನಿ ಮಸ್ಯಾಚಾ ಕುಡಿಚೆಂ ಶಾಸ್ತ್ರ (Physiology), ಸವ್ಯಾಸ್ ನಯ್ತಿಕ್ ಶಿಕ್ಷಣ್ (Ethics) ಅರ್ಥ್‌ಶಾಸ್ತ್ರ, ರಾಜಕೀಯ್ ಶಾಸ್ತ್ರ, ಸಂಸ್ಕೃತ್, ಮಲಯಾಳಂ, ಪುರ್ವಿಲೆಂ ಕಾನೂನ್. ಹೆ ವಿಶಯ್ ಕೊಲೆಜ್ ಹಂತಾರ್ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಕ್ ಶಿಕೊಂಕ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ. ಹಾಚೆ ಸಾಂಗಾತಾ ಕೊಲೆಜ್ ಆರಂಭ್ ಜಾಲ್ಯಾ 7 ವರ್ಸಾಂ ಭಿತರ್ ಭಾಸಾಂಚಿ ಶಿಕೊಣ್ (Comparative Philology) ವಿವಿಧ್ ಕುಳಿಯಾಂಚೊ ಉದ್ಭವ್ (Ethnology) ಅಸಲೆ ವಿಶಯ್ ಕೊಲೆಜ್ ಶಿಕ್ಪಾಂತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ. 1924ವ್ಯಾ ಇಸ್ವೆಂತ್ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ, 1996 - 97 ಮನಃಶ್ಯಾಸ್ತ್ರ (Psychology) ಅಸಲೆ ವಿಶಯ್ ಕೊಲೆಜ್ ಶಿಕ್ಪಾಂತ್ ಆಸಾ ಕೆಲೆ. ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂನಿ ಹಾಯ್‌ಸ್ಕೂಲ್ ಮ್ಹಣಾಸರ್ ಆನಿ ಕೊಲೆಜ್ ಮ್ಹಣಾಸರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ ಶಿಕ್ಪಾಚೆ ವಿಶಯ್ ಪಯ್ಲ್ಯಾ 50 ವರ್ಸಾಂ ಮ್ಹಣಾಸರ್ ಸಾಧಾರಣ್ ಜಾವ್ನ್ ಉರ್ಲೆ. ಕೊಲೆಜ್ ತಶೆಂ ಪ್ರಾಥಮಿಕ್ ಆನಿ ಹಾಯ್‌ಸ್ಕೂಲ್ ಸಕಾಳಿಂ 10.15 ವೊರಾರ್ ಆರಂಭ್ ಜಾವ್ನ್ ಸಾಂಜೆರ್ 5 ಮ್ಹಣಾಸರ್ ಕ್ಲಾಸಿ ಚಲ್ತಾಲ್ಯೊ.

ಸುರ್ವಿಲ್ಯಾ 50 ವರ್ಸಾಂನಿ ಶಿಕ್ಪಾಚಿ ರೀತ್ ವಿಶೇಸ್ ಬದ್ಲಾವಣೆಕ್ ವಳಗ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲಿ. ಪಯ್ಲೆಂ, ಸಕಯ್ಲಿ ತಿಸ್ರಿ, ವಯ್ಲಿ ತಿಸ್ರಿ, ಚೊವ್ತಿ, ಪಾಂಚ್ವಿ... ಅಶೆಂ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ ರೀತ್ ಸವ್ಯಾಸ್ ಬದ್ಲಾಲಿ. ಪಯ್ಲ್ಯೊ ಪಾಂಚ್ ಕ್ಲಾಸಿ ಸಾಧಾರಣ್ ಶಿಕಾಪ್ ಜಾಲೆಂ. ತಾಚೆ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಪಯ್ಲೆಂ ಫೊರ್ಮ್, ದುಸ್ರೆಂ ಫೊರ್ಮ್ ಅಶೆಂ ಫೊರ್ಮ್ ಲೆಕಾರ್ ಶಿಕಾಪ್ ಆರಂಭ್ ಜಾಲೆಂ. ಕೊಲೆಜಿಚ್ಯಾ ಭಾಂಗಾರೋತ್ಸವಾಚ್ಯಾ ಸಂದರ್ಭಾರ್ VIವೆಂ ಫೊರ್ಮ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ XIವಿ ಕ್ಲಾಸ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ. 1930ವ್ಯಾ ಇಸ್ವೆಂತ್, ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಭಾಂಗಾರೋತ್ಸವಾಚ್ಯಾ ಸಂದರ್ಭಿಂ ಕೊಲೆಜಿಂತ್ 352 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್, ಪ್ರಾಥಮಿಕ್ ಆನಿ ಹಾಯ್‌ಸ್ಕೂಲಾಂತ್ 966 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ. ಅಶೆಂ ಒಟ್ಟುಕ್ 1318 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂ ಮ್ಹಣಾಸರ್ ಸಂಖೊ ವಾಡ್‌ಲ್ಲೊ. ಬಿ. ಎ. ಸನದ್ ಜೊಡ್ಚ್ಯಾ ಪಯ್ಲೆಂ ಕೊಲೆಜ್ ಹಂತಾರ್ ಎಫ್. ಎ. ಶಿಕಾಪ್ ಜೊಡುಂಕ್ ಭಾಂಗಾರೋತ್ಸವಾಚ್ಯಾ ಸಂದರ್ಭಾರ್‌ಯೀ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ.

ಕೊಲೆಜ್ ಆರಂಭ್ ಜಾವ್ನ್ 1882ವ್ಯಾ ಇಸ್ವೆಂತ್ ಮದ್ರಾಸ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಾ ಖಾಲ್

ಆಯ್ಲಿ. 1885ವ್ಯಾ ಇಸ್ವೆಂತ್ ಬಾವ್ಡ್ಯಾ ಗುಡ್ಯಾರ್ ಕೊಲೆಜಿಚೆಂ ಬಾಂಧಾಪ್ ಉಗ್ತಾವಣ್ ಜಾಲೆಂ. 1900 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಆತಾಂ ಮ್ಯೂಸಿಯಮ್ ಆಸ್ಚೆಂ ತಾಂಚ್ಯೆಂ ಬಾಂಧಾಪ್ ಉಗ್ತಾವಣ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ. ಕೊಪೆಲಾಚೆಂ ಪೆಂಯ್ಟಿಂಗ್ 1901ವ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ಸಂಪೂರ್ಣ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ. 1908ವ್ಯಾ ಇಸ್ವೆಂತ್ ಕೊಲೆಜಿಕ್ ತಶೆಂಚ್ ಪ್ರಾಥಮಿಕ್ ಇಸ್ಕೊಲಾಕ್ ದೋನ್ ಅಂತಸ್ತಾಂಚೆಂ ಬಾಂಧಾಪ್ ಉಗ್ತಾವಣ್ ಜಾಲೆಂ. ಹಾಚೆ ಸಾಂಗಾತಾ ಲ್ಹಾನ್ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಕ್ 'ಬೋರ್ಡಿಂಗ್' ಆನಿ ಕೊಲೆಜಿಚ್ಯಾ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಕ್ 'ಹೊಸ್ಟೆಲ್' ಹ್ಯಾಚ್ಚ್ ವರ್ಸಾ ಆರಂಭ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ. 1928ವ್ಯಾ ಇಸ್ವೆಂತ್ ಲಾಯ್ಬ್ರೆರಿ ಆನಿ ವಿಗ್ಯಾನ್ ವಿಭಾಗಾಕ್ ದೋನ್ ಅಂತಸ್ತಾಂಚ್ಯಾ ಬಾಂದ್ಪಾಚೆಂ ವಿಸ್ತರಣ್ ಜಾಲೆಂ. ತಾಚೆ ಉಪ್ರಾಂತ್ 1930ವ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ಭಾಂಗಾರೋತ್ಸವ್ ಆಚರಣ್ ಜಾಲೊ.

ಭಾಂಗಾರೋತ್ಸವ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಕೊಲೆಜಿಚಿ ವಾಡಾವಳ್ ತ್ವರಿತ್ ಜಾಲಿ. 1939 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಹಾಯ್‌ಸ್ಕೂಲಾಚೆಂ ಬಾಂಧಾಪ್ ಉಗ್ತಾವಣ್ ಜಾಲೆಂ. ದುಸ್ರ್ಯಾಚ್ ವರ್ಸಾ ಕೊಲೆಜಿಕ್ ಇಂಗ್ಲಿಶ್ ಭಾಸ್ ಆನಿ ಹೆರ್ ಭಾಸೊ ಶಿಕೊಂವ್ಚ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ಬಾಂದ್ಪಾಚೆಂ ವಿಸ್ತರಣ್ ಜಾಲೆಂ. ಆತಾಂ ಕೊಲೆಜ್ ಚಲ್ಚ್ಯಾ ಬಾಂದ್ಪಾಚೆಂ ಆರಂಭ್ 1946ವ್ಯಾ ಇಸ್ವೆಂತ್ ಮುಲ್ಯಾ ಫಾತೊರ್ ದವರ್ನ್ ಆರಂಭ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ. ತ್ಯಾಚ್ ದಶಕಾಂತ್ ಕಾಮ್‌ಯೀ ಸಂಪ್ಲೆಂ. ಅಶೆಂ 1950ವಿ ಇಸ್ವಿ ಆಕೇರ್ ಜಾಂವ್ಚಾ ಪಯ್ಲೆಂ ಕೊಲೆಜಿಂತ್ ಶಿಕ್ಚ್ಯಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂಚೊ ಸಂಖೊ ಹಜಾರಾಂಕ್ ಮಿಕ್ಚಾಲೊ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ್ ಆನಿ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ್ ಇಸ್ಕೊಲಾಂತ್ ಶಿಕ್ಚಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂಚೊ ಸಂಖೊಯೀ ಹಜಾರಾಂಕ್ ಮಿಕ್ಕೊನ್ ಗೆಲೊ. ತ್ಯಾ ವೆಳಿಂ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂನಿ ಶಿಕಾಪ್ ದಿಂವ್ಚಾ ಮೆಸ್ತ್ರಿಂಚೊ ಆನಿ ಟೀಚರಾಂಚೊ ಸಂಖೊ ಲಗ್ಬಗ್ 103 ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲೊ.

ಆಮ್ಕಾಂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮೆಳ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಆಟ್ (8) ವರ್ಸಾಂ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ 1955ವ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜ್ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಾಖಾಲ್ ಆಯ್ಲಿ. ಪೂಣ್ ದುಸ್ರ್ಯಾಚ್ ವರ್ಸಾ ಮೈಸೂರ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಾಖಾಲ್ ಜಾಲಿ. ತಾಚೆ ಉಪ್ರಾಂತ್ 1963ವ್ಯಾ ಇಸ್ವೆಂತ್ ಸಾಂಜೆಚೆಂ ಹಾಯ್‌ಸ್ಕೂಲ್ ಆರಂಭ್ ಜಾಲೆಂ. ತಾಚ್ಯಾ ದುಸ್ರ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ಕೊಲೆಜಿಚೆಂ ಆಡಿಟೋರಿಯಂ (Auditorium) ಉಗ್ತಾವಣ್ ಜಾಲೆಂ. 1968ವ್ಯಾ ಇಸ್ವೆಂತ್ ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಸಾಂಜೆಚಿ ಕೊಲೆಜ್ ಆರಂಭ್ ಜಾಲಿ. ತಾಚ್ಯಾ ದುಸ್ರ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ಕೊಲೆಜ್ ಶಿಕ್ಷಕಾಂ ಖಾತಿರ್‌ಚ್ ವಸ್ತೆಚಿಂ ಫ್ಲೆಟಾಂ ಬಾಂಧ್ಲಿಂ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ್ ಇಸ್ಕೊಲಾಚೆಂ ನವೆಂ ಬಾಂಧಾಪ್ 1976ವ್ಯಾ ಇಸ್ವೆಂತ್ ಉಗ್ತಾವಣ್ ಜಾಲೆಂ. ಶತಮಾನೋತ್ಸವ್ ಆಚರಣ್ ಜಾಂವ್ಚಾ ದೋನ್ ವರ್ಸಾಂ ಪಯ್ಲೆಂ ವಿವಿಧ್ ವೃತ್ತಿಪರ್ ಶಿಕ್ಷಣ್ (Vocationalised Courses) ಆರಂಭ್ ಜಾಲೆಂ.

1979 ಆನಿ 1980ವೆಂ ವರಸ್ ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂಚಿ ಶತಮಾನೋತ್ಸವ್ ಆಚರಣಾಚೆಂ. ಶತಮಾನೋತ್ಸವಾಚಾ ಉಡಾಸಾ ಖಾತಿರ್ ಕೊಲೆಜ್ ಲಾಯ್ಬ್ರೆರಿ ಶತಮಾನೋತ್ಸವಾಚಾ ನವ್ಯಾ

ಬಾಂದ್ಪಾಂತ್ ಆಸಾ ಕೆಲಿ. ಉಳ್ಳಾಲಾಂತ್ ನೆಹ್ರೂನಗರ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆಕಡೆನ್ ಆಧಾರ್ ಆನಿ ಆಸ್ರೊ ನಾತ್ಲ್ಲ್ಯಾ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂ ಖಾತಿರ್ ಏಕ್ ವಸ್ತಿ ಘರ್ ಆಸಾ ಕೆಲೆಂ. ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ್ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ, ಬೆಳಾಚೆಂ ಮಯ್ದಾನಾಂ, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥೊ, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಶೋಧನ್... ಅಶೆಂ ಸಬಾರ್ ನೊವಿಂ ಮೆಟಾಂ ಹ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ ಕಾಡ್ಲಿಂ.

2004-05ವಿ ಇಸ್ವಿ, ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂಚೊ ಎಕ್ಶೆಂ ಪಂಚ್ವೀಸ್ (125) ವರ್ಸಾಂಚ್ಯಾ ಉತ್ಸವಾಚಿ ಗೆಲೆತ್ಯಾ ಪಂಚ್ವೀಸ್ ವರ್ಸಾಂನಿ ಹ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂನಿ ಜಾಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿ ವಿಶೇಸ್ 1980ವ್ಯಾ ದಶಕಾಂತ್ ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಂತ್ ಚಲಿಯಾಂಕ್ ಶಿಕ್ಪಾ ಖಾತಿರ್ ಪ್ರವೇಶ್ ಆಸಾ ಕೆಲೊ. ಆಯ್ಲೆವಾರ್ ಪ್ರಾಥಮಿಕ್ ಇಸ್ಕೊಲಾಂತ್‌ಯೀ ಚಲಿಯಾಂಕ್ ಪ್ರವೇಶ್ ಆಸಾ ಕೆಲಾ.

ಆಯ್ಲೆವಾರ್‌ಚಾ 25 ವರ್ಸಾಂ ಭಿತರ್ ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂನಿ ಎಂ. ಬಿ. ಎ., ಎಂ.ಸಿ.ಎ., ಎಂ.ಎಸ್.ಸಿ. (Biotechnology) ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ್ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ, ಎಂ.ಎಸ್.ಡಬ್ಲ್ಯೂ, ಬಿ.ಎಸ್.ಡಬ್ಲ್ಯೂ, ಸಂಶೋಧನ್ ಕರ್ಚಿ ಲ್ಯಾಬೊರೇಟರಿ. ಅಶೆಂ ಸಬಾರ್ ಥರಾಂಚೆ ನವೆ ಕೋರ್ಸ್ ಆರಂಭ್ ಜಾಲ್ಯಾತ್. ತ್ಯಾ ತೆಕಿದ್, ನವಿಂ ಬಾಂದ್ಪಾಂಯೀ ಜಾಲ್ಯಾಂತ್. ಐ.ಟಿ. ಬ್ಲೊಕ್, ಕ್ಷೇವಿಯರ್ ಬ್ಲೊಕ್, ಗೊನ್ಸಾಗಾ ಬ್ಲೊಕ್, ಲೊಯೊಲ್ಲಾ ಬ್ಲೊಕ್... ಅಶೆಂ ಸಬಾರ್ ನವಿಂ ಬಾಂದ್ಪಾಂ ಅಸ್ತಿತ್ವಾಂತ್ ಆಯ್ಲ್ಯಾಂತ್. ಹಾಂಚೆ ಸಾಂಗಾತಾ ಚಲ್ಯಾಂಕ್ ಆನಿ ಚಲಿಯಾಂಕ್ ಹೊಸ್ಟೆಲಾಂ ಆಸಾ ಕೆಲ್ಯಾಂತ್. ವೃತ್ತಿಪರ್ ಶಿಕ್ಷಣಾ ಖಾತಿರ್‌ಯೀ ನವೆಂ ಬಾಂಧಾಪ್ ಆಸಾ ಕೆಲಾಂ.

ಪ್ರಾಥಮಿಕ್ ಇಸ್ಕೊಲಾ ಥಾವ್ನ್ ಆರಂಭ್ ಕರ್ನ್ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂನಿ ಶಿಕ್ಚ್ಯಾ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಚೊ ಸಂಖೊ ಗೆಲೆತ್ಯಾ ವರ್ಸಾ 8185 ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ, ಹ್ಯಾ ವರ್ಸಾ 8649 ಜಾವ್ನಾಸಾ. ಹಾಂಗಾಸರ್ ವಾವ್ರ್ ದಿಂವ್ಚ್ಯಾ ಶಿಕ್ಷಕಾಂಚೊ, ಶಿಕ್ಷಕಿಂಚೊ ಆನಿ ಹೆರಾಂಚೊ ಸಂಖೊ (500) ಪಾಂಯ್ಶಿಂಭರ್ ಆಸಾ. ಕೇವಲ್ ದೋನ್ ಶಿಕ್ಷಕ್ ಆನಿ 23 ಭುರ್ಗ್ಯಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಆರಂಭ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚಿ ವಾಡಾವಳ್ ಅದ್ಭುತ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ಆಜ್ ಹ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂತ್ ದುಬ್ಳ್ಯಾ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಕ್ ಕುಮೊಕ್‌ಚ್ಯೆ ರುಪಯ್ 87 ಲಾಖ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಖರ್ಚ್ ಜಾತಾ. ಆತಾಂಚ್ಯಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾನೂನಾಂ ಪರ್ಮಾಣೆಂ ಶಿಕ್ಷಕ್ ಆನಿ ಹೆರ್ ಹುದ್ದೆ ಭರ್ತಿ ಜಾಯ್ನಾಂತ್. ತಶೆಂ ಜಾವ್ನ್ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಆಡಳಿತ್ ಮಂಡಳಿಕ್ ಸಿಬಂಧೆಚಾ ಸಾಂಭಾಳಾ ಬಾಬ್ತಿನ್ ರುಪಯ್ 2 ½ ಕೊರೊಡ್ ಮ್ಹಣಾಸರ್ ವರ್ಸಾವಾರ್ ಖರ್ಚ್ ಜಾತಾ. ಪೂಣ್ ಆಟ್ ಹಜಾರಾಕೀ ಮಿಕ್ಷೊನ್ ಶಿಕ್ಚ್ಯಾ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಚೊ ಮುಕ್ಲೊ ಫುಡಾರ್ ಆನಿ ತಾಂಕಾಂ ಶಿಕಪ್ ದಿಂವ್ಚ್ಯಾ ಶಿಕ್ಷಕಾಂಚೊ ಆನಿ ಹೆರಾಂಚೊ ಉಜ್ವಲ್ ಫುಡಾರ್ ಪಳಯ್ತಾನಾ, ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಕ್ ಆಧಾರ್ ಜಾವ್ನ್ ಸಗ್ಳಿ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಸಮಾಜ್ ರಾಂವ್ಚ್ಯಾಂತ್ ದುಭಾವ್ ನಾ.

*** *** ***

ಕೊಡ್ಯಾಳ್ ಸಾಂತ್ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿ ಥಾವ್ನ್ 125 ವರ್ಸಾಂನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಕ್ ಜೆಜ್ವಿತಾಂಚಿ ದೆಣ್ಗಿ

- ಗ್ಲೇಡಿಸ್ ರೇಗೊ

ಸಂಸಾರಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಸೊಬಿತ್ತ್ ಸುಂದರ್ ಆನಿ ಶಾಂತಿ ಸಮಾಧಾನೆಚ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯಾಂ ಪಯ್ಕಿ ಭಾರತಾಚಿ ಪಶ್ಚಿಮ್ ಕರಾವಳ್ - ಭೋವ್ ಚಡ್ ಆಕರ್ಶಣಾಚೆಂ ಸ್ವಾಬಾವಿಕ್ ವೃಂದಾವನ್ - ಮ್ಹಣ್, ವಿದೇಶಿಯಾಂಚೆಂ ತಪ್ಶೀಲ್ ಪರಿಶೀಲನ್ ಕರ್ತಾನಾ ಕಳೊನ್ ಯೆತಚ್ಚ್, ಹ್ಯಾ ಸೊಭಾಯೆಚ್ಯಾ ಪಂಲ್ಗಣಾಕ್, ನಯ್ತಿಕ್ ಗ್ರೇಸ್ತ್‌ಕಾಯೆಕ್, ಆನಿ ಶಾಂತಿ ಸಮೃದ್ಧೆಕ್ ಭುಲೊನ್, ವಿದೇಶಿ ನಾವಿಕಾಂನಿ - ಸಾತ್ ದರ್ಯಾಂ ಭಾಯ್ರ್ - ಪುದ್ದುಗೊಲಾ ಥಾವ್ನ್, ವಾಸ್ಕೊಡಿಗಾಮಾ, ತಾಚೆ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಸಭಾರ್ ಪುದ್ತುಗೆಜ್, ಸ್ಪೆನಿಶ್ ಮಿಶಿಯೊನರಿ, ಫ್ರೆಂಚ್, ಡಚ್, ಜರ್ಮನ್ ಆನಿ ಬ್ರಿಟಿಶ್ ನಾವಿಕ್, ಆಪ್ಲಿಂ ತಾರ್ವಾಂ ಘೆವ್ನ್, ಹಜಾರೊಂ ಮಯ್ಲಾಂಚೆಂ ರಿಸ್ಕೆಚೆಂ ಪಯ್ಣ್ ಕರುನ್, ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಕೊಂಕಣ್ ಕರಾವಳೆರ್ ಕಾಯಾಮ್ ರಾವ್ಲೆ.

ಆನಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ ನಾಗರಿಕ್ಪಣಾಚಿ ಪರಿಚಯ್ ದೇಶಿ ಲೊಕಾಕ್ ದಿತಾನಾ, ಆಮ್ಚ್ಯಾಯ್ ಪುರಾತನ್ ನಾಗರಿಕ್ಪಣಾಚಿ ವ್ಹಳಕ್ ಕರ್ನ್, ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಭಾಸೊ ಶಿಕೊನ್, ಧಾರ್ಮಿಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯ-ವ್ಯಾಕರಣಾಂ, ಚರಿತ್ರಾ, ಅರ್ಥ್‌ಕೋಶ್ ತಯಾರ್ ಕೆಲೆ.

ಕ್ರಿ. ಶ. ಸೊಳಾವ್ಯಾ ಶತಮಾನಾಂತ್ ಪೊರ್ತುಗೆಜಾಂನಿ ಗೊಂಯಾಂ ಸ್ವಾದೀನ್ ಕರ್ತಚ್ಚ್, ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಕನ್ ಫ್ರಾದ್ 1517 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಗೊಂಯಾಂಕ್ ದೆಂವ್ಲೆ. ಪೊರ್ತುಗೀಜ್ ಬಾಸೆನ್ ವಾಂಜೆಲ್ ಪ್ರಗಟ್ ಕರುಂಕ್‌ಲಾಗ್ಲೆ. ಗೊಂಯ್ಕಾರಾಂಚ್ಯಾ ಕಾಳ್ಜಾಕ್-ತಿ ಭಾಸ್ ನಾಟ್ಚ್ಯಾಲಿನಾ. "ದೆಕುನ್ ತಾಂಕಾಂ ಉರ್‌ಲ್ಲಿ ಎಕ್‌ಚ್ಚ್ ವಾಟ್ ಗೊಂಯ್ಕಾರಾಂಚಿ ಭಾಸ್ ಶಿಕ್ಚಿ."

ತೆ ಫ್ರಾದ್ ಮರಾಠಿ ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ಧಾರ್ಮಿಕ್ ವ್ಹಡಿಲಾಂಚಿ ಭಾಸ್ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ - ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ಸಾದ್ಯಾ ಲೊಕಾಚಿ ಭಾಸ್, ಶಿಕೊಂಕ್ ಚೀತ್ ಆನಿ ಮತ್ ದಿಂವ್ಕ್‌ಲಾಗ್ಲೆ.

ಸೊಳಾವೇ ಶೆಕ್ಡ್ಯಾಚೆ ಆಖೇರಿಕ್ 1567 ವರ್ಸಾ ಪಾಪಾ ಪಿಯುಸ್ ಪಾಂಚ್ವ್ಯಾನ್ ಮಿಶಿಯೊನರಿಂನಿ, ಆನಿ ಪ್ರತೇಕ್ ಜಾವ್ನ್ ಫಿರ್ಗಜ್ ಪಾದ್ರಿಂನಿ "ಸ್ಥಳಿಯ್ ಭಾಸ್ ಶಿಕ್ಚಿ" ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ನಿಯಮ್ ಕೆಲೆಂ. ಹೆಂ ನಿಯಮ್ ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ಬಿಸ್ಪಾಂನಿ ಆನಿ ಪುದ್ತುಗೇಜ್ ರಾಯಾಂನಿ - ಕಾರ್ಯಾ ರುಪಾಕ್ ಹಾಡ್ಲೆಂ ದೆಕುನ್, ಕೊಂಕಣಿ ಶಿಕ್ಚಿ ಮಾಂಡಾವಳ್ ಕರ್ಚಿಚ್ ಪಡ್ಲಿ.

ಹಾಚೊ ಫಳ್ ಜಾವ್ನ್, ಗೊಂಯಾಂತ್ ವಾವುರ್ನ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಕನ್ ಪಾದ್ರಿಂನಿ ಸೊಳಾವ್ಯಾ ಶೆಕ್ಡ್ಯಾಚ್ಯಾ ಉತ್ತರಾರ್ಧಾಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಶಾಳಾಂ ಉಘಡ್ಲಿಂ. ಉಪ್ರಾಂತ್ ಕೊಲೆಜಿ ಆನಿ ತರ್ಬೆತ್ ಕೇಂದ್ರಾಂ ಹಾಚೊ ಫಳ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ ಫಾ| ಗಸ್ಪಾರ್ ದ. ಮಿಗ್ವೆಲ್ ಆನಿ ಹೆರಾಂನಿ ಸಾಂಗಾತಾ ಮೆಳೊನ್, ಪುದ್ತುಗೆಜ್ - ಕೊಂಕಣಿ ವಾಕ್ಸರಿ, ವ್ಯಾಕರಣಾಂ ಸೆಬೆಸ್ತ್ಯಾಂವ್ ರುಡಾಲ್ಫ್ ದಲ್ಗಾದೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪೊರ್ತುಗೀಸ್ ಶಬ್ದ್ ಕೋಶ್ - ವಾಕ್ಸರಿ ತಯಾರ್ ಕೆಲಿಂ.

ಸಂಸಾರಾಂತ್ ಖಂಚ್ಯಾಯ್ ಭಾಶೆಚೊ ಇತಿಹಾಸ್ ಆನಿ ವಾಡಾವಳ್ ಪಳೆಲ್ಯಾರ್, ಸುರ್ವಿಲೆಂ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಧಾರ್ಮಿಕ್ ವಿಶಯಾಂನಿ ಭರ್ಲ್ಲಾಂ. ಪುರ್ವಿಲ್ಯೊ ಭಾಸೊ - ಸಂಸ್ಕೃತ್, ಗ್ರೀಕ್, ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಹಿಬ್ರು, ಹ್ಯಾ ಭಾಸಾಂಚೆಂ ಸಾಹಿತ್ಯ್, ಎದೊಳ್ ಬಾಳ್ಯೊನ್ ಆಯ್ಲಾಂ ತೆಂ ಚಡಾವತ್ ಧಾರ್ಮಿಕ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ ಹ್ಯೊ ಭಾಸೊ ಧಾರ್ಮಿಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯಾದ್ವಾರಿಂ ವಾಡ್ಲ್ಯೊ. ಆಮ್ಚಿ ಭಾಸ್ ಕೊಂಕಣಿ ಅಶಿಚ್ಚ್ ವಾಡ್ಲಿ ಆನಿ ಆಜೂನ್ ತಿ ಜಿವಿ ಜಿವಿ ಉರ್ಲ್ಯಾ.

ಕಶೆಂ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಕನ್ ಪಾದ್ರಿಂನಿ ಕೊಂಕ್ಣೆಚ್ಯಾ ವಾಡಾವಳೆಕ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಶಾಳಾಂ ಆನಿ ಧಾರ್ಮಿಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯಾದ್ವಾರಿಂ ವಾವ್ರ್ ಕೆಲೊ. ತಾಚೆ ಪ್ರಾಸ್ ವರ್ಸ್ಯಾ ಮಾಘಾನ್ ಜೆಜ್ವಿತಾಂನಿ ತೊಚ್ಚ್ ವಾವ್ರ್ ಮುಕಾರ್ಸುನ್ ವೆಲೊ. ಸೊಳಾ-ಸತ್ರಾವ್ಯಾ ಶೆಕ್ಡ್ಯಾಂನಿ ಶಿಕ್ಪಾ ಕೇಂದ್ರದ್ವಾರಿಂ ಧಾರ್ಮಿಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ರಚುನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಚಿ ವಾಡಾವಳ್ ಮುಂದರ್ಸುನ್ ವೆಲಿ.

ಭಾರತಾಚೆ ಪವಿತ್ರ್ ಭುಮಿಕ್ ಪಯಿಲ್ಲೊ ಆಯಿಲ್ಲೊ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಸಾಂತ್ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಸಾವೆರ್ 1542 ಇಸ್ವಿ ಮೆಯಾಚೆ ಸ ತಾರ್ಕೆರ್ ಪಾವ್ಲೊ. School Masters of Europe (ಯೆರೊಪಾಚೆ ಶಿಕ್ಷಕ್) ಮ್ಹಣ್‌ಂಚ್ ನಾಂವ್ ಪಡ್‌ಲ್ಲೆ ಹೆ ಜೆಜ್ವಿತ್ - ಆಪ್ಲೆಂ ಶಿಕಾಪ್ ಪೆಲ್ಯಾಲಾಗಿಂ ವಾಂಟ್ಚೆ ಉದಾರಿ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲೆ. ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಎಶಿಯಾಂತ್, ಛಾಪ್ಯಾನ್ಸ್ಯಾಂತ್ ಛಾಪ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಪಯ್ಕಿ ಪಯಿಲ್ಲೊ ಬೂಕ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ ಸಾಂತ್ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಸಾವೆರಾನ್ ಬರಯಿಲ್ಲೊ "ದೊತ್ರಿನಾ ಕ್ರಿಸ್ತಿಯಾನಾ" 1557ವ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ಛಾಪ್‌ಲ್ಲೊ.

ಫಾ| ಎಸ್ತೆವಾಂವ್ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಪಾದ್ರಿ ಜಾಲ್ಯಾರೀ ಭಾರತಾಕ್ ಆಯಿಲ್ಲೊ ಪಯಿಲ್ಲೊ ಬ್ರಿಟಿಶ್‌ಮೇನ್ ತೊ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ಭಾರತಾಂತ್ಲಿ ನಯ್ತಿಕ್ ಆನಿ ಆರ್ಥಿಕ್ ಗ್ರೇಸ್ತ್‌ಕಾಯೆ ವಿಶಿಂ ಆಪ್ಲೊ ಬಾಪಯ್ ವ್ಯಾಪರಿಕ್ ಪತ್ರಾಂನಿ ಬರವ್ನ್ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಬ್ರಿಟಿಶ್ ಭಾರತಾಕ್ ಯೆಂವ್ಕ್ (Merchant) ಕಾರಣ್ ತೊ ಜಾಲ್ಲೊ.

ಭಾರತಾಕ್ ಆಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಬ್ರಿಟಿಶ್ ಮಿಶಿಯೊನರಿಂ ಪಯ್ಕಿ, ಫಾ| ತೊಮಸ್ ಸ್ಟೀಫನ್ಸ್ ಪಯಿಲ್ಲೊ. ಎಸ್ತೆವಾಂವ್ 24 ಅಕ್ಟೋಬರ್ 1979ವ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ಆಯಿಲ್ಲೊ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚೊ ಬಾಪಯ್ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್ ಹಾಕಾ. ಕೆನರಾ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವಾಂಕ್ ಸಮೊಡ್ತಿಚೆಂ ಶಿಕಾಪ್ ದಿಂವ್ಚ್ಯಾಕ್ ಆನಿ ನವ್ಯಾ ಕ್ರಿಸ್ತಾವಾಂನಿ - ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಭಾರತ್ ಪುರಾಣಾಂ ವಾಚ್ಚೆಂ ಆಡಾಂವ್ಚೆ ಖಾತಿರ್, ಆದಾಂವ್ ಥಾವ್ನ್ ಸೊಮ್ಯಾಚೊ ಸರ್ಗಾ ಪ್ರವೇಶ್ ಪರ್‌ಯಾಂತ್, ಸಗ್ಳಿ ಚರಿತ್ರಾ ಆಟಾಪ್ಚೆಂ ಧಾ ಹಜಾರ್ ನೊವ್ಶಿಂ ಆನಿ ದೊನ್ಸಾಟ್ (10962) ಶ್ಲೋಕಾಂಚೆಂ ಸೊಬಿತ್ತ್ ಲಾಂಬ್ ದೀಗ್ ಕಾವ್ಯೆಂ "ಫಾ ಎಸ್ತೆವಾಂವ್‌ಚೆಂ ಕ್ರಿಸ್ತ ಪುರಾಣ್" ಒವಿ ರಚ್‌ಲ್ಲೆಂ ಸಾಹಸ್ ವರ್ತೆಂ ಜಾವ್ನಾಸಾ.

ಹ್ಯಾಚ್ಚ್ ಕ್ರಿಸ್ತ ಪುರಾಣಾಚ್ಯೊ ದೋನ್ ಆವೃತ್ಯೊ, 1649 ಆನಿ 1654 ವರ್ಸಾಂನಿ ರಾಚೊಲ್ ಕೊಲೆಜಿಚ್ಯಾ ಪ್ರೆಸ್ಸಾನ್ ಛಾಪ್‌ಲ್ಯೊ. ಚೊವ್ತಿ ಆವೃತಿ 1907ವ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ಛಾಪ್‌ಲ್ಲಿ ಕೀರ್ತ್ ಸಾಂತ್ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಕ್ ವೆತಾ. ಹ್ಯಾ ಆವೃತ್ತೆಚೊ ನಾಗರಿ ಲಿಪ್ಯಾಂತರ್ ಪುನಾಚ್ಯಾ ನೊಬೆಲಿ ಕೊಲೆಜಿನ್ 1956ವ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ಛಾಪಯ್ಲಾ. 1952ವ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ಶ್ರೀ ಜುವಾಂವ್ ಜುಜೆ

ರೇಗ್ ಆನಿ ಫೆಲಿಕ್ಸ್ ಪಾವ್ಲ್ ಸೊರೆಂಜಾನ್ ಕ್ರಿಸ್ತ ಪುರಾಣಾಂತ್ಲಿ ವಿಂಚೊವ್ನ್ ಬರವ್ನ್ ಪ್ರಗಟ್ಲ್ಯಾ.

"ಅರ್ತೆ. ದ. ಲಿಂಗ್ವಾ. ಕೆನರಿಮ್". ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಬ್ದ್ ಭಂಡಾರ್, "ಮುಖಾವರಾಂ ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಉಲೊವ್ಪಾಚಿ ರೀತ್". ಅಶೆಂ ಹೆರ್‌ಯೀ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಫಾ| ಎಸ್ತೆವಾಂವ್ ಜೆಜ್ವಿತಾಚಿಂ ಪ್ರಗಟ್ ಜಾಲ್ಯಾಂತ್ ಉಪ್ರಾಂತ್: ಫ್ರಾನ್ಸ್, ಆಫ್ರಿಕಾ, ಹೆರ್ ದೇಶಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಆಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಜೆಜ್ವಿತಾಂನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ್ ಭಾಸ್ ಶಿಕೊನ್, ಶಿಕ್ಪಾಚೆ ಆನಿ ಧಾರ್ಮಿಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ಪುಸ್ತಕಾಂ ರಚ್ಲ್ಯಾಂತ್.

"ಗೊಂಯಾಂತ್ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವಾಂನಿ ಆಪ್ಲಿ ಖಾಶೆಲಿ ಭಾಸ್ ಕೊಂಕಣಿ ಉಲೊಂವ್ಕ್ ನೊಜೊ" ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಕಾಸೂನ್, 1745 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಪೊರ್ಚುಗೀಜ್ ರಾಜ್ವೊಟ್ಕೆಚ್ಯಾ ಆದೇಶಾಖಾಲ್ ಜ್ಯಾರಿಯೆಕ್ ಯೆತಚ್ಚ್, 1761 ವರ್ಸಾ ಬಳಾದಿಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಮರ್ತಕ್ ಜೆಜ್ವಿತಾಂಕ್ ಗೊಂಯಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಗಡಿಪಾರ್ ಕೆಲ್ಲೆ.

ಕೆದಾಳಾ ಕೊಡ್ಯಾಳ್‌ಚೆಂ ಮಿಸಾಂವ್, ಜೆಜ್ವಿತಾಂಚ್ಯಾ ತಾಬೆನ್ ಮೆಳ್ಳೆಂ 1878 ವರ್ಸಾ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಕ್ ಜಾಗರಣೆಚೊ ಕಾಳ್ ಉದೆಲೊ. ಪ್ರಥಮ್ ಕೊಡ್ಯಾಳಾಕ್ ಆಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಸೋವ್ ಜಣ್ ಜೆಜ್ವಿತಾಂ ಪಯ್ಕಿ ಇಟಲಿಂತ್ಲ್ಯಾ ತಿರೋಲ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯಾಂತ್ 1844 ವರ್ಸಾ ಜಲ್ಮಾಲ್ಲೊ ಆಂಜೆಲೊ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಸಾವೆರ್ ಮಾಫೆಯಿನ್, ಟಿಪ್ಪುಚ್ಯಾ ಬಂಧಡೆಂತ್ ಶೆಳೆಲ್ಲ್ಯಾ ಆನಿ ಹೆರ್ ಭಾಸಾಂಚ್ಯಾ ಇಡ್ಯಾಂತ್ ಚಿರ್ಡಾಲ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕಣೆಕ್ ನವೊ ಜೀವ್ ದಿಲೊ.

ಕೊಡ್ಯಾಳಾಕ್ ಯೆತಚ್ಚ್ ಸೊಬಿತ್ತ್ ಮೊವಾಳ್ ಭಾಸ್ ಕೊಂಕಣಿ ಶಿಕೊನ್, 1882ವ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ಮಾಫೆಯಿನ್ ಪಯಿಲ್ಲೊ ಕೊಂಕಣಿ ವ್ಯಾಕರಣ್ ರಚುನ್, ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಕ್ ಬುನ್ಯಾದ್ ಘಾಲಿ. 1892ವ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ಪ್ರಗಟ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ, ಹ್ಯಾ ವ್ಯಾಕರಣಾಚ್ಯಾ ದುಸ್ರ್ಯಾ ಆವೃತ್ತೆಕ್ - "ಕೊಂಕಣಿ ರಾನಾಂತ್ಲೊ ಸೊಬಿತ್ತ್ ಸುಂದರ್ ತಾಳೊ". ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ನಾಂವಾನ್ ವೊಲಾಯಿಲ್ಲೆಂ.

ಟಿಪ್ಪು ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ವಾಗಾಚ್ಯಾ ತೊಂಡಾಂತ್ಲೆ ಸುಟೊನ್ ಪಾಟಿಂ ಗಾಂವಾಕ್ ಯೆತಚ್ಚ್, ಸ್ವಭಾವಾನ್‌ಂಚ್ಚ್ ಶಿಕ್ಪಾಚೊ ಮೋಗ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಕೆನರಾ ಕೊಂಕಣಿ ಕಥೊಲಿಕ್ ಲೊಕಾನ್, ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ರಾಜಾಖಾಲ್ ಗಾಂವಾರ್ ಸಮಾಧಾನ್ ಜಾತಚ್ಚ್, ಇಲ್ಲೆಂ ಇಲ್ಲೆಂ ಕಾಂದ್ದೆಂ (ಕನ್ನಡ) ಸಾಂಗಾತಾ ಇಂಗ್ಲಿಶ್ ಉಲವ್ಪ್ ಆನಿ ಬರವ್ಪ್ ಶಿಕೊನ್, ಮತಿಕ್ ಉಜ್ವಾಡ್ ಲಾಬ್ತಚ್ಚ್, ತಾಂಕಾಂ ಆನಿಕೀ ವಿದ್ಯಾಚಿ ತಾನ್ ಚಡೊನ್ ಆಯ್ಲಿ.

ಸುಮಾರ್ ತಿಸ್ಂ-ಚಾಳ್ಸಿಂ ವರ್ಸಾಂ ಆದಿಂಚ್ಚ್ ಕೊಂಕಣಿ ಲೊಕಾನ್, ಗೊಂಯಾಂ ಥಾವ್ನ್ ದಕ್ಷಿಣಾಕ್ ಯೆತಾನಾ, ತೊಂಡ್ಪಾಶಿಂ ಹಾಡ್‌ಲ್ಲಿಂ ಪದಾಂ, ಗಿತಾಂ, ಪುರಾಣಾಂ, ದೊತೊರ್ಸ್, ವೇರ್ಸ್ ಕಂತಾರಾಂ ಇತ್ಯಾದಿ, ಶಿಕಾಪ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಂನಿ ಕಾನಡಿ ಲಿಪಿನ್ ಬರವ್ನ್ ಸಾಂಬಾಳ್ನ್ ದವರ್‌ಲ್ಲಿಂ. ತಶೆಂ ಕಾನಡಿ ಲಿಪಿನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚೊ ಉದೆವ್ ತವಳ್‌ಚ್ಚ್ ಜಾಲ್ಲೊ.

"ಮಾಫೆಯಿಚ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ - ಇಂಗ್ಲಿಶ್ ವಾಕ್ಸರಿ", 1883, ರೊಮಿ ಕಾನಡಿ ಲಿಪಿನ್, ಸೊಮಿಯಾ ಜೆಜು ಕ್ರಿಸ್ತಾಚ್ಯಾ ಪಾಶಾಂವಾಚಿ ಕಥಾ", "ಸಮೊಡ್ತಿಚ್ಯಾ ಸತಾಂಚೊ ವಿವರ್", ಆನಿ ಹೆರ್ ಲ್ಹಾನ್ ವ್ಹಡ್ ಬೂಕ್ ಮಾಫ್‌ಯಿನ್ ಬರಯ್ಲ್ಯಾತ್. ದಕ್ಶಿಣ್ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲ್ಯಾಚಿ ವ್ಹಡ್ ಏಕ್ ಚರಿತ್ರಾ ಬರಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್‌ಪುರ್ತಿ ಸಾಹೆತ್ ತಾಣೆ ಬರವ್ನ್ ಸಂಗ್ರಹ್ ಕೆಲ್ಲಿ.

ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಚಾರಿತ್ರಿಕ್ ಸಂಶೋದನಾಂಚೊ ಫಳ್, ಪ್ರಗಟ್ ಕರ್ಚೆ ಆದಿಂಚ್ಚ್, ಫಾ| ಮಾಫೆಯಿ 1899 ಜೂನ್ ಪಯ್ಲೆರ್ ದೆವಾದೀನ್ ಜಾಲೊ. ಹಿ ಚರಿತ್ರಾ ಫಾ| ಮೂರ್. ಜೆ.ಸ.ನ್ ಪೂರ್ಸ್ನೊ ಕರ್ನ್ ಪ್ರಗಟ್ ಕೆಲ್ಲಿ. ಫಾ| ಮಾಫೆಯಿನ್ ತುಳು ವಾಕ್ಸರಿ ಬರಂವ್ಕ್ಯಿೀ ಆರಂಬ್ ಕೆಲ್ಲಿ.

ಜೆಜ್ವಿತಾಂನಿ ಕೊಡ್ಯಾಳಾಂತ್ 1882 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಕೊಡ್ಯಾಲ್‌ಬಯ್ಲ್ ಛಾಪ್ಯಾನೊ ಉಘಡ್ಲೊ. ಹಾಂಗಾಸರ್ ಸುರ್ವೆಚ್ಯಾ ಪಂಚ್ವಿಸ್ ವರ್ಸಾಂ ಪರ್ಯಾಂತ್ ರೊಮಿ ಲಿಪಿನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಕಡ್ತಿಲ್ಯೊ ಛಾಪ್ತಲೆ. ಕೊಡ್ಯಾಳಾಂತ್ ಎಕುಣ್‌ವಿಸಾವ್ಯಾ ಶತಮಾನಾಂತ್ ಆರಂಭ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಶನ್ ಛಾಪ್ಯಾನ್ಯಾಂತ್ ಫಾ|| ಮಾಫೆಯಿಚೆ ಕಾನಡಿ ಲಿಪಿಚೆ ಬೂಕ್ ಪ್ರಗಟ್ ಜಾಲ್ಲೆ.

ಕೊಡ್ಯಾಳಾಂತ್ 1880ವ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ಸ್ಥಾಪನ್ ಜಾಲ್ಲಿ ಸಾಂತ್ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜ್ ಎಕ್ಶೆಂ ಪಂಚ್ವಿಸ್ ವರ್ಸಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಮಾಫೆಯಿಚ್ಯಾ ಮೆಟಾಂನಿ ಚಲೊನ್‌ಂಚ್ ಹ್ಯಾ ವರ್ಸಾಂತ್ 1880-2005 ಎಕ್ಶೆಂ ಪಂಚ್ವಿಸ್ (125) ವರ್ಸಾಂಚೊ ಉತ್ಸವ್ ಆಚರಣ್ ಕರ್ತಾನಾ, ಕೊಂಕಣಿ ಕಡ್ತಿಲ್ಯೊ - ಪುಸ್ತಕಾಂ ಬರಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಜೆಜ್ವಿತಾಂಚೊ ಮಾನಾನ್ ಉಡಾಸ್ ಕಾಡ್ಚೊ ಜಾವ್ನಾಸಾ ಹ್ಯಾ ಲೇಖನಾಚೊ ಉದ್ದೇಶ್.

ಕಶೆಂ ವಿದೇಶಿ ಜೆಜ್ವಿತಾಂನಿ ಹಾಂಗಾಸರ್ ಯೇವ್ನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಸ್ ಶಿಕೊನ್, ಕೊಂಕಣಿ ಪುಸ್ತಕಾಂ, ಪತ್ರಿಕೊ ಪ್ರಗಟುನ್, ಕೊಂಕಣಿ ಪರ್ಜೆಕ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಕರ್ತವ್ಯಾ ಥಂಯ್ ಜಾಗಯಿಲ್ಲೆಬರಿಚ್ಚ್, ಉಪ್ರಾಂತ್ಲ್ಯಾ ದೇಶಿ ಜೆಜ್ವಿತಾಂನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆ ಖಾತಿರ್ ಪ್ರಕಾಶನಾಂ, ಪತ್ರಾಂ, ಪುಸ್ತಕಾಂ, ವ್ಯಾಕರಣಾಂ, ಜಾನಪದ್ ಸಂಗ್ರಹ್, ಶಬ್ದ್‌ಕೋಶ್-ಡಿಕ್ಶನರಿ, ಚರಿತ್ರಾ, ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಘ, ಸಂಸ್ಥೆ, ಕೊಂಕಣಿ ಪಾಠ್‌ಬೂಕ್, ಕೊಂಕಣಿ ಅಧ್ಯಯನ್, ಚಲವ್ನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಮಾಯ್ ಭಾಶೆಚೊ ಫುಡಾರ್ ತೆ ಜಾಲ್ಯಾತ್. ಇಂಗ್ಲಿಶ್ ಇಸ್ಕೊಲಾಂ ಚಲಯ್ಲ್ಯಾರೀ, ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಕ್ ನಿರಂತರ್ ದಿವೊ ತೆ ಜಾಲ್ಯಾತ್.

ಕೊಡ್ಯಾಳ್‌ಬಯ್ಲ್ ಛಾಪ್ಯಾನ್ಯಾಂತ್ ಸುರ್ವೆಚ್ಯಾ ಪಂಚ್ವಿಸ್ ವರ್ಸಾಂನಿ ಛಾಪ್‌ಲ್ಲಿಂ ಸಕ್ಕಡ್ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಕಡ್ತಿಲೊ ಶಾಸ್ತ್ರಾಕ್ - ಭಕ್ತಿಪಣಾಕ್ ಸಂಬಂಧ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯೊ. ಕ್ರಮೇಣ್ ಕಾಂದ್ಯಾ ಅಕ್ಷರಾಂನಿ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಛಾಪುಂಕ್ ಸುರು ಕೆಲ್ಲೆಂಚ್ಚ್, ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ದೊತೊರ್ನ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಂತಿಗೊ, ದೆವಾಸ್ಭೊಣಾಚೆ ಬೂಕ್, ಸಾಂತಾಂಚ್ಯೊ ಜಿಣಿಯೊ ಪ್ರಗಟುಂಕ್ ಆರಂಭ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯೊ.

ಕೊಡ್ಯಾಳ್ ಸಾಂತ್ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜ್ ಆನಿ ದಕ್ಶಿಣ್ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲ್ಯಾಚ್ಯಾ ಆಸ್‌ಪಾಸ್ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂನಿ ಸೆವಾ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ಜೆಜ್ವಿತಾಂನಿ, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರಾಂನಿ ಲೇಖನಾಂ ಬರವ್ನ್, ಲ್ಹಾನ್-ವ್ಹಡ್ ಶಾಸ್ತ್ರಾಚೆ ಬೂಕ್ ಬರವ್ನ್, ಪ್ರಗಟುನ್, ಸಂಗೀತ್ ರಚುನ್, ತೆಂ ಬುಕಾಂನಿ ಛಾಪುನ್, ಲೆಕ್ಸಿಕೊನ್ ಶಬ್ದ್‌ಕೋಶ್, ವ್ಯಾಕರಣ್ ರಚುನ್, ಕೊಂಕ್ಣೆಚಿ ಜಾಯ್ತಿ ಸೆವಾ ಕೆಲ್ಯಾ. ಎಕಾ ನ್ಹಯ್ ಎಕಾ ಥರಾನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಕ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಕ್ ಪಾಟಿಂಬೊ ದೀವ್ನ್, ಹೆರಾಂಕೀ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆ ಥಂಯ್ ಆಕರ್ಶಿತ್ ಕೆಲಾಂ. ಆಮ್ಚಿ ಮಾಯ್ ಭಾಸ್ ಕೊಂಕಣಿಕ್ ಆಮಿ ಸಾಂಡ್ಲೆಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ಆಮ್ಕಾಂ ಖಂಚ್ಯಾ ದೇಶಾಕ್ ಗೆಲ್ಯಾರೀ ಅಸ್ತಿತ್ವ್ ನಾ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಮನನ್ ಕೆಲಾಂ.

ಖರ್ಯಾನ್ ಸಾಂಗ್ಚೆಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ಭಾರತಾಚ್ಯೊ ಸಂಸ್ಕೃತ್, ಪಾನಿನಿ, ಇಂಡೋ ಆರ್ಯಾನ್ ಕೊಂಕಣಿ, ಡ್ರಾವಿಡಿಯಾನ್ ಭಾಸೊ ಯೆರೊಪಾಕ್ ಪರಿಚಯ್ ಕರ್ನ್ ದಿಲ್ಯೊಚ್ಯೊ ಜೆಜ್ವಿತಾಂನಿ. ಕಿತೆಂ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಮಾಯ್ ಭಾಸ್ ಕೊಂಕಣಿಕ್ ಸಾಂತ್ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿ ಥಾವ್ನ್ ಜೆಜ್ವಿತಾನಿ ಕೆಲಾಂ ತೆಂ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಸಂಸಾರಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಲೊಕಾನ್ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂನಿ ಮಾನ್ ಬಾಗಾಯ್ಜಾಯ್ ತಸಲೆಂ ಜಾವ್ನಾಸಾ.

"ಸಾಂತ್ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಂತ್ ಫಾ| ಮನ್ವೆಲ್ ಕುವೆಲ್ ಜೆ.ಸ.ನ್ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂ ಥಂಯ್ ವೊಂಪ್ಲ್ಲೆಂ ಕೊಂಕಣಿ ಲಿಖಿತಾಂಚೆಂ ಭಿಂ ಕಿರ್ಲೊಂಕ್ ಸುರು ಜಾಲೆಂ, ತರ್ನಾಟ್ಯಾಂ ಮದೆಂ ಉಮೆದ್ ಉಬ್ಜಾಲಿ ಸುರು ಕರುಂಕ್ ಏಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ವರ್ತಮಾನ್ ಪತ್ರ್," ಅಶೆಂ ಮ್ಹಣ್ತಾ 1912ವ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ಕೊಡ್ಯಾಳಾಂತ್ ಸುರು ಜಾಲ್ಲೆಂ ಪ್ರಪ್ರಥಮ್ ಕೊಂಕಣಿ ಪತ್ರಾಚೊ ಸ್ಥಾಪಕ್ ದೆ| ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೆಂಞ್ 1937 ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ ರುಪ್ಯೋತ್ಸವ್ ಅಂಖ್ಯಾಂತ್.

ಫಾ| ಮನ್ವೆಲ್ ಕುವೆಲ್ ಜೆ.ಸ. ಇಂಗ್ಲಿಶ್ ಭಾಶೆಂತ್ ಅಖಂಡ್ ಪ್ರಭುತ್ವ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ. ಬಹುಬಾಶಾ ಪಂಡಿತ್. ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿ ಥಾವ್ನ್ ಪ್ರಗಟ್ ಜಾತಾಲೆಂ ತೆಂ ಪ್ರಖ್ಯಾತ್ ಪತ್ರ್ "ದ ಮೆಂಗಲೊರ್ ಮೆಗಝಿನಾಚೊ" 1899 ಥಾವ್ನ್ ಸ್ಥಾಪಕ್ ಸಂಪಾದಕ್. ತ್ರೇಯ್‌ಮಾಸಿಕ್ ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಿಕೆಚೊ ಸಂಪಾದಕ್ ಜಾವ್ನ್ ಚಾಳಿಸ್ ವರ್ಸಾಂ ವಾವುರ್‌ಲ್ಲೊ ಧೀರ್. 1914ವ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ಥಾವ್ನ್ ಹೆಂಚ್ಚ್ ಪತ್ರ್ ಕೊಲೆಜ್ ಮ್ಯಾಗಝಿನ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ. ತವಳ್ ಫಾ| ಪ್ರಾಚೆಟ್ಟಿ ಜೆ.ಸ. ರೆಕ್ಟರ್ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲೊ.

ಫಾ| ಮನ್ವೆಲ್ ಕುವೆಲ್ "ಬಂಟ್ವಾಳ್‌ಗಾರ್" ಆನಿ "ಸೆಬೆಸ್ತ್ಯಾಂವ್" ಲಿಖ್ಣೆ ನಾಂವಾಂನಿ "ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ" ಆನಿ "ರಾಕ್ಣೊ" ಪತ್ರಾರ್ ಲೇಖನಾಂ ಬರಯ್ತಾಲೊ. ಕೊಡ್ಯಾಳ್‌ಗಾರಾಂ ಥಂಯ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚೊ ಮೋಗ್ ಆನಿ ಅಬಿರುಚ್ ಖಂಚಂವ್ಕ್ ತಾಣೆ ಬಾರಿಚ್ಚ್ ಮಿನತ್ ಕಾಡ್‌ಲ್ಲಿ.

ಸಾಂತ್ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಂತ್ ಸೊಡೆಲಿಟಿಚೆಂ ಪುಸ್ತಕ್ ಭಂಡಾರ್ ಸ್ಥಾಪಿತ್ ಕೆಲ್ಲೆಂಯ್ ಫಾ| ಕುವೆಲಿನ್.

ಫಾ| ಕಯ್ತಾನ್ ಗೊಸಾಲ್ ಜೆ.ಸ.ನ್ "ಇಗರ್ಜ್ ಮಾತೆಚೆ ಉಪದೆಸ್", 1923 ಆನಿ "ಜೆಜು ಬಾಳೊಕಾಚಿ ಸಾಂ ತೆರೆಜ್" 1925 ಬೂಕ್ ಬರಯಿಲ್ಲೆ. 1918ವ್ಯಾ ವರ್ಸಾ "ಜೆಜುಚ್ಯಾ ಪವಿತ್ರ್ ಕಾಳ್ಜಾಚೊ ಆಂಜ್", ಪತ್ರ್ ಸಾಂ ಜುಜೆ ಸೆಮಿನರಿ ಥಾವ್ನ್ ಪ್ರಗಟ್ ಕೆಲ್ಲಿ ಕೀರ್ತ್ ತಾಕಾ ಪಾವ್ತೊ ಜಾತಾ. ಸುರ್ವೆಚಿಂ ಆಟ್ ವರ್ಸಾಂ ಸಂಪಾದಕ್‌ಪಣ್ ಚಲಯ್ಲ್ಯಾಂ. ತೆಪನ್ (53) ವರ್ಸಾಂ ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ಚಲ್ಲಾಂ. ತೊ ಬರೀಂ ಕವಿತಾಂಯ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ ಬರಯ್ತಾಲೊ.

ತಾಚೆ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಚೊ ಸಂಪಾದಕ್ ಜಾಲ್ಲೊ ಫಾ| ಮನ್ವೆಲ್ ಮೊತಿ, ವಿವಿದ್ ಬರ್ಪಾಂ ಖಾತಿರ್ ನಾಂವಾಡ್ಲಾ. "ಜೆಜು ಮೊಗಾಚೊ ರಾಯ್", ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಬೂಕ್ ತಾಣೆ ಬರಯ್ಲಾ.

ಫಾ| ತೊಮಾಸ್ ಎ. ಲೋಬೊ ಜೆ.ಸ.ನ್ 1954 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂ ಖಾತಿರ್ ಧಾರ್ಮಿಕ್ ಪತ್ರ್ "ಜೆಜು ರಾಯ್" ಆರಂಭ್ ಕೆಲೊ. ತವಳ್ ಸಾಂತ್ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚ್ಯಾ ಪ್ರೆಸ್ಸಾಂತ್ ಛಾಪೊನ್ ಯೆತಾಲೊ. ಆತಾಂ ಪಾಂಚ್ ದಶಕಾಂ ಕಾಬಾರ್ ಕರುನ್, "ಜೆಜುರಾಯ್" ಭಾಂಗಾರೋತ್ಸವಾಚ್ಯಾ ಸಂಭ್ರಮಾಂತ್ ಆಸಾ. ಫಾತಿಮಾ ರೆತಿರ್ ಘರಾ ಥಾವ್ನ್ ಪ್ರಗಟ್ ಜಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಜೆಜು ರಾಯಾಚೊ ಪ್ರಸ್ತುತ್ ಸಂಪಾದಕ್ ಫಾ| ಎಚ್. ಜೆ. ನೊರೊನ್ಹಾ, ಜೆ.ಸ.

ತವಳ್‌ಚ್ಯಾ ಕಾಳಾರ್ ನಾಂವ್ ದಿನಾಸ್ತಾನಾ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಬೂಕ್ ಬರವ್ನ್ ಪ್ರಗಟ್ತಾಲೆ. "ಜೆಜು ಮರಿಯೆಚೊ ಪೂತ್", "ಜೆಜು ಸಾಂಗಾತಾ ಆನ್ಯೆಕ್ ವೊರ್", "ಜೆಜು ವೊಯ್ಜ್", "ಕಥೊಲಿಕ್ ಭಕ್ತಿಕ್ ಚಾಲ್", "ಕಥೊಲಿಕ್ ರಿತಿಂಚೊ ಅರ್ತ್", "ಕಾಜಾರ್ ಆನಿ ಸೊಯ್ರಿಕ್", "ಖಾಂಬೆ ಇಗರ್ಜ್ ಮಾತೆಚೆ", "ಮಿರ್ಸಾಚೊ-ಮಿಸಾಚೊ ಸಾಕ್ರಿಫಿಸ್", "ಮಿರ್ಸಾ ಗಿತಾಂ ಝುಲೊ", ಅಶೆಂ ಸಭಾರ್ ಲ್ಯಾನ್-ವ್ಹಡ್ ಕಡ್ತಿಲ್ಯೊ 1950 ವರ್ಸಾಂ ಮದೆಂ "ಕೊಂಪಿಯಾನ್" ಲಿಖ್ಣೆ ನಾಂವಾಚ್ಯಾ ಜೆಜ್ವಿತಾನ್ ಸಾಂತ್ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿ ಥಾವ್ನ್ ಬರವ್ನ್ ಪ್ರಗಟ್ಲ್ಯಾತ್.

ಹಾಂಚೆ ಮದೆಂ ಸಂಗೀತ್ ಸಂಸಾರಾಂತ್ಲಿ ಧವಿ ಕೊಗುಳ್ ಮ್ಹಣ್‌ಂಚ್ಟ್ ಪ್ರಖ್ಯಾತ್ ಫಾ| ವೊಲ್ಟರ್ ಆಲ್ಬುಕೆರ್ಕ್ ಜೆ.ಸ. ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಕಂತಾರಾಂಕ್ ಭಾರತೀಯ್ ಸಂಗೀತ್ ಬಸಂವ್ಚೊ ಯಶಸ್ವಿ ಪ್ರಯೋಗ್ ಕರ್ನ್, ವೆಟಿಕಾನ್ ದುಸ್ರಿ ವಿಶ್ವ ಮಹಾಸಭೆನ್, ಮಹತ್ವಾಚ್ಯಾ ನವೀಕರಣಾಚೆಂ ಬದ್ಲಾಪ್ ಹಾಡ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಕಾಳಾರ್, ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಚ್ಯಾ ಕಂತಾರಾಂ ಸಾಂಗಾತಾ, ಭಾರತೀಯ್ ಸಂಗೀತ್ ಬಸವ್ನ್, ಲಿತುರ್ಜಿಕ್ ಕಾರ್‌ಯಾಂ ವೆಳಾರ್ ಗಾಂವ್ಕ್, ಶೆಂಬೊರಾಂನಿ ಭಕ್ತಿಕ್ ಗಿತಾಂ ರಚುನ್, ಗಿತಾಂಚೆ ಬೂಕ್ ಛಾಪೊವ್ನ್, ಇಸ್ಕೊಲಾಂಕ್ ಆನಿ ಇಗರ್ಜಾಂಕ್ ಪಾವಾಶೆಂ ಕೆಲ್ಲೊ ಮಹಾನ್ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ.

ಫಾ| ಸಿ.ಸಿ.ಎ. ಪಯ್. ಜೆ.ಸ. "ಸ್ವಾಮಿ ಸುಪ್ರಿಯಾ", ನಾಂವಾರ್ ಸಾಹಿತ್ಯಾಂತ್ ಪ್ರಖ್ಯಾತ್ ಜಾಲ್ಲೊ, ಜೆಜ್ವಿತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಿದ್ವಾಂಸ್ 1927 - 2001 ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಜಿವಿತಾಚಿಂ ಪನ್ನಾಸ್ ವರ್ಸಾಂ ಆಪ್ಲಿ ವಿಶೇಸ್ ವಿಶಿಸ್ಟ್ ಜಾಣ್ವಾಯ್ ಆನಿ ತಾಲೆಂತಾಂ ಕೊಂಕ್ಣೆಚ್ಯಾ ವಯ್‌ಜ್ಞಾನಿಕ್ ಅಧ್ಯಯನಾಕ್ ಗಳ್ಸುನ್, ತಾಚೊ ಖಳ್ಮಿತ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ, ಕನ್ನಡ ಆನಿ ಇಂಗ್ಲಿಶ್ ಭಾಸಾಂನಿ, ಸಾಹಿತಿಕ್ ಆನಿ ಸಂಶೊಧನಿಕ್ ವಾವ್ರ್, ತಾಣೆ ಬರವ್ನ್ ಪ್ರಗಟ್‌ಲ್ಲಿಂ ದೊನ್ಶಾಂ ವಯ್ರ್ ಪುಸ್ತಕಾಂ.

ತಾಚಿ "ಆನ್ಯಾ ಆಕಯ್", "ದರ್‌ಯೊ ಗಾಜೊತಾ", ಆನಿ ಹೆರ್ ಪುಸ್ತಕ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಾಂತ್ ಪಾಠ್ ಬೂಕ್ ಜಾಲ್ಯಾತ್.

ಉತ್ತರ್ ಕನ್ನಡಚ್ಯಾ ಹಳಿಯಾಳ್ ಹಳ್ಳೆಂತ್, "ವಿವೇಕ್ ಪ್ರಗತಿ" ಕೇಂದ್ರ್ ಸ್ಥಾಪುನ್, ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ್, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ್, ಆನಿ ಲೋಕ್‌ವೆದಾಂತ್, ಸಂಶೊದನ್ ಚಲವ್ನ್ಂಚ್ಟ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆ ಆನಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಕ್ ತಾಚಿ ದೆಣ್ಗಿ ವರ್ತಿ - ಅಪೂರ್ಬ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ.

ಧಾರ್ಮಿಕ್ ಬುಕಾಂಚೊ ಫಾಮಾದ್ ಬರವ್ಪಿ ಫಾ| ಸಿಲ್ವೆಸ್ಟರ್ ಮೊಂತೇರೊ ಜೆ.ಸ. ಕೊಂಕಣಿ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಮಾಯ್ ಭಾಶೆ ಖಾತಿರ್, ಆಪ್ಲಿ ಲಿಖ್ಣೆ ತಲ್ವಾರ್ ಝುರವ್ನ್, ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಲೊಕಾ ಥಂಯ್, ಭಾವಾಡ್ತಾಚೆಂ ಭಿಂ ಕಿರ್ಲೊಂಕ್, ಆನಿ ಪವಿತ್ರ್ ಸಭೆವಿಶಿಂ ಮಾಹೆತ್ ದೀಂವ್ಕ್

ವಾವುರ್‌ಲ್ಲೊ ತಜ್ಞ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ಕೊಡ್ಯಾಳ್ ಸಾಂ ಜುಜೆ ಸೆಮಿನರಿಂತ್ ಫಿಲೊಸೊಫಿ ಪ್ರೊಫೆಸರ್, ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ್, ಸಾಂತ್ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚೊ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್, ರೆಕ್ಟರ್, ಕರ್ನಾಟಕ್ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಪ್ರಾಂತೀಯ್ ವ್ಹಡಿಲ್, ತಸಲೆ ಸಬಾರ್ ಹುದ್ದೆ ಸಾಂಬಾಳ್ಳ್ಯಾರೀ, ತಾಣೆ ಕೊಂಕಣಿ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಮಾಯ್ ಭಾಶೆಕ್ ದಿಲ್ಲಿ ಸೆವಾ ಅಪರಿಮಿತ್.

ತಾಚ್ಯಾ ಬುಕಾಂಚಿಂ ನಾಂವಾಂಯ್ ವಿಶೇಶ್ ಆನಿ ಆಕರ್ಶಿಕ್, "ಪವಿತ್ರ್ ಸಭೆಚೆ ಸುರ್ವಿಲೆ ವೀರ್", "ಅರ್ಶಿಲೆ ವೀರ್", "ಆಮ್ಚಿಂ ಫೆಸ್ತಾಂ", "ತಾಂಚಿಂ ಫೆಸ್ತಾಂ", ತಾಳ್ ಮೂಳ್, "ಶೆತಾಂ ಭಾಟಾಂ", "ಸಾಸ್ಣಾತಿತ್ಲೊ", "ಜಾಗ್‌ಮಾಗ್", "ನಕ್ಲಾಂ ಬಿಕ್ಲಾಂ", ಅಸಲಿಂ ಎಕ್ವೀಸ್ (21) ಪುಸ್ತಕಾಂ ಕೊಂಕಣಿಂತ್ ಆನಿ ಕನ್ನಡ ಆನಿ ಇಂಗ್ಲಿಶಾನ್‌ಯೀ ತಾಣೆ ಥೊಡಿಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಬರಯ್ಲ್ಯಾಂತ್.

ಫಾ| ಮೊಂತೇರೊಚ್ಯಾ ಪುಸ್ತಕಾಂಚಿಂ ನಾಂವಾಂಚ್ಚ್ ಪುಸ್ತಕ್ ವಾಚುನ್ ಕಾಡುಂಕ್, ಪ್ರೇರಣ್ ದಿತಾಲಿಂ. ಪರ್ತ್ಯಾಂ ಪರ್ತ್ಯಾಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ ವಾಚುಂಕ್ ಅತ್ರೆಗ್ತಾಲೆಂ ಮನ್.

ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ಲೆ ಕಿಟಾಳ್ ಮ್ಹಣ್‌ಂಚ್ ಫಾಮಾದ್ ಫಾ| ಪ್ರಶಾಂತ್ ಮಾಡ್ತಾ ಜೆ.ಸ. 1994ವ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ಸಾಂತ್ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚೊ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲ್ ಜಾವ್ನ್ ನೇಮಕ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ತವಳ್ ಥಾವ್ನ್, ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಕ್ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಡಿಪ್ಲೊಮ ಕೊರ್ಸಾಕ್ ಫುಲವ್ನ್, ಉದರ್ಗತೆಚ್ಯಾ ಪಾಂವ್ಡ್ಯಾ ತೆವ್ಶಿಂ ಚಲವ್ನ್ ವೆಲೆಂ.

ಕೊಂಕಣಿ ಮಾಯ್ ಭಾಸೆಚೊ ಪೂತ್ ನ್ಹಯ್ ಜಾಲ್ಯಾರೀ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲ್ ಫಾ| ಜೋಸೆಫ್ ನೆಲಪತಿ ಜೆ.ಸ.ನ್ 1992 ವರ್ಸಾ ಕೊಂಕಣಿ ಅಧ್ಯಯನ್ ವಿಭಾಗಾಂತ್, ಚಾರ್ ಹಂತಾಂಚೊ, ಎಕಾ ವರ್ಸಾಚೊ, ಕೊಂಕಣಿ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಕೋರ್ಸ್ ಆರಂಬ್ ಕೆಲ್ಲೊ. 1992 - 97 ಪಾಂಚ್ ವರ್ಸಾಂ ಎಕಾ ವರ್ಸಾಚೊ ಕೋರ್ಸ್ ಜಾವ್ನ್ ಚಲ್‌ಲ್ಲೊ. 1997 ಥಾವ್ನ್ ದೋನ್ ವರ್ಸಾಂಚೊ Konkani P.G. Diploma Correspondence Course ಜಾವ್ನ್ ಪರಿವರ್ತಿತ್ ಜಾಲ್ಲೊ.

ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲ್ ಫಾ| ಪ್ರಶಾಂತಾಚ್ಯಾ ನಿರಂತರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಚಳ್ವಳೆಚೆಂ ಜಯ್ತ್ ಜಾವ್ನ್ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಸಂಸಾರಾಂತ್‌ಚ್ಚ್ ಪಯಿಲ್ಲೆ ಪಾವ್ಟಿಂ, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಾಚ್ಯಾ ಅಧ್ಯಯನ್ ಮಂಡಳೆನ್ ಕೊಂಕಣಿಕ್ Second Language ಜಾವ್ನ್ ಡಿಗ್ರಿ ಹಂತಾರ್ ಕೊಂಕಣಿಕ್ ಸ್ಥಾನ್ ಲಾಬ್ಲೆಂ. ಹ್ಯಾ ಶಿಕ್ಪಾಕ್ ಜಾಯ್ ಪಡ್ಚೆ ವಿವಿದ್ ಪ್ರಕಾರಾಂಚೆ, ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಮ್ಹಾಲ್ಗಡ್ಯಾ ಸಾಹಿತಿಂಚೆ ಬೂಕ್ ಸಾಂತ್ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ ಪ್ರಗಟ್ ಕೆಲೆ.

ಆಮ್ಚಿಂ ಪಾಳಾಂ-ಮುಳಾಂ ಘುಟ್ ಕರುಂಕ್, ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಭಾಸ್ - ಸಂಸ್ಕೃತೆಚೆಂ ಥಳ್ ಘುಟ್ ಕರ್ನ್ ಥಿರ್ ರಾವ್ಲ್ಯಾರ್, ಫಿರ್ಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತೆ ತೆವ್ಶಿಂ ಆಮ್ಚೆ ಪಾಂಯ್ ನಿಸ್ರೊನ್ ಪಡಾನಾಶೆಂ ಚತ್ರಾಯ್ ಘೆವ್ಯೆತ್ ಮ್ಹಣ್, ಸಾಂತ್ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಂತ್ಲ್ಯಾ ತರ್ನ್ಯಾ ಜನಾಂಗಾಕ್ ಅತ್ಮೀಯ್ ಉಲೊ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ಫಾ| ಪ್ರಶಾತಾಚೆಂ ಸಾಧನ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ ವರ್ತೆಂ. ತಾಣೆ ರಚ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಸಭಾರ್ ಮಯ್ನ್ಲಾ ಘಾತ್ರಾಂ ಸಾಂಗಾತಾ, ರಾಕ್ಣೊ ಹಪ್ತ್ಯಾಳ್ಯಾರ್ "ರಾಟಾವಳ್", "ಕಿಟಾಳಾಂ", "ಸದಾಂಚೆಂ" ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಶಿರೋನಾಂವಾಂಚೆರ್ ಸಾಂಕಳ್ ಲೇಖನಾಂ ಬರಂವ್ಚ್ಯಾ ಫಾ| ಪ್ರಶಾಂತಾನ್, the

Imitation of Christ" ಆನಿ "the cloud of unknowing" ದೋನೀ ಇಂಗ್ಲಿಶ್ ಗ್ರಂಥ್ ಕನ್ನಡಾಕ್. "ನಿನ್ನಂತೆ ನಾನಾಗಲೂ" ಆನಿ 'ಸಾನಿಧ್ಯ' ನಾಂವಾರ್ ಬಾಶಾಂತರ್ ಕೆಲ್ಯಾತ್. ತಶೆಂಚ್ಚ್ ರಾಟಾವಳ್, "ಶೆಂಬೊರ್ ಕಿಟಾಳಾಂ", "ಕೊಂಕಣಿ ಪಿಕೊಳಿಂ" ದೊಡ್ಯಾ ಅರ್ತಚ್ಯಾ 10,000 (ಧಾ ಹಜಾರ್) ಉತ್ರಾಂಚೊ ಬ್ರಹದ್, ಲಾಗಿಂ ಲಾಗಿಂ ಸಯ್ಮಿಂ (600) ಪಾನಾಂಚೊ ಪುಸ್ತಕ್ 2004ವ್ಯಾ ವರ್ಸಾಂತ್ ಪ್ರಗಟ್ಲ್ಯಾಂತ್. "ಕ್ರಿಸ್ತನ ಅನುಕರಣೆ" ಆನಿ ಹೆರ್ ತಾಚೆ ಕನ್ನಡ ಬೂಕ್.

ತಾಚೊ "ಸಾವಿರ ಹೂಗಳು ಅರಳಲಿ" ಹಿಂದಿಕ್ ಬಾಶಾಂತರ್ ಜಾಲಾ. ತಶೆಂಚ್ಚ್ ತೊ ಆತಾಂಯ್ ಹಜಾರ್ ಪಾನಾಂಚಿ ಕೊಂಕಣಿ - ಕೊಂಕಣಿ ಡಿಕ್ಷನರಿ, "ಕನ್ನಡ ಅರ್ತಕೋಶ" ಆನಿ ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿ (600 ಸಯ್ಮಿಂ ಪಾನಾಂ)ಚಿ ಚರಿತ್ರಾ ಬರವ್ನ್ಂಚ್ಚ್ ಆಸಾ. ಹೆ ತಿನೀ ಬ್ರಹದ್ ಗ್ರಂಥ್ ಸಾಂತ್ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಕ್ 125 ವರ್ಸಾಂ ಭರ್ಚ್ಯಾ ಸಂದರ್ಭಾರ್ 2005- ಜನೆರ್ ಬಾರಾವೇರ್ ಪ್ರಗಟ್ ಜಾತೆಲೆ.

1994 - 2003 ಆವ್ದೆಂತ್ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಫಾ| ಪ್ರಶಾಂತ್ ಮಾಡ್ತಾ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲ್ ಜಾವ್ನಾಸ್ಚ್ಯಾ ಆವ್ದೆಂತ್ ಕೊಲೆಜ್ ವಿದ್ಯಾರ್ತಿಂ ಮಧೆಂ ಪುಲಯಿಲ್ಲೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಘಾನ್ ಆರಂಭ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ ವಾರ್ಸಿಕ್ ಪತ್ರ್ "ಪರ್ಜಳ್" ಆಜೂನ್ ಪರ್ಜ್ಳೊನ್ಂಚ್ಚ್ ಆಸಾ.

ಜೆಜ್ವಿತ್ ಸಭೆಕ್ ಸೊಮ್ಯಾನ್ ಮ್ಹಾಕಾ ಎರೆಸ್ಟ್ ಕೆಲೊ ಮ್ಹಣ್ಚೊ ಫಾ| ಪ್ರಶಾಂತ್ ನಾಂವಾಡ್ದಿಕ್ ಚಿಂತಕ್, ಕನ್ನಡ, ಕೊಂಕಣಿ ಬರಯ್ಣಾರ್ ಆನಿ ಉತ್ತೀಮ್ ಖುಶಾಲಿ ಪ್ರಸಂಗ್‌ದಾರ್. ಫಾ| ಪಶಾಂತ್ ಮಾಡ್ತಾ - ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸಾರಾಂತ್ ಏಕ್ ಶಿಮ್ಟಿ ನೆಕೆತ್ರ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ.

ಕೊಂಕಣಿ ಲಿಖಿತಾಂ ಖಾತಿರ್ ವಾವುರ್ಲ್ಲೊ ಆನ್ಯೇಕ್ ಗೊರೊ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಫಾ|| ಪೊಲೆಸ್ಸ್. "ದಿಸ್ಪೊಡ್ಡೊ ಸಾಂಗಾತಿ" ಮಾಗ್ಣ್ಯಾ ಪುಸ್ತಕ್, "ಮಿಸಾರಾಚೊ = ಮಿಸಾರ್ ವಾಚ್ಚೊ" ಬೂಕ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾ ನಾಂವಾರ್ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ದಿಯೆಸೆಜಿಂತ್ ವಿಸ್ತಾರ್‌ಲ್ಲೊ. (ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಬಾಶೆನ್ ಮೀಸ್ ಆನಿ ಹೆರ್ ಲಿತುರ್ಜಿ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ಕಾಳಾರ್. ಮಿಸಾಚಿಂ ಮಾಗ್ಣಿಂ ಅರ್ತ್ ಜಾಯ್ನಾತ್ಲಿಂ ದೆಕುನ್, ಲೋಕ್ ಮಿಸಾರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಮಾಗ್ಣಿಂ ವಾಚ್ತಾಲೊ.)

"ನೊವ್ಯಾ ತೆಸ್ತಾಮೆಂತಾಚ್ಯೊ ಮುಖ್ಯ ಸಂಗ್ತಿ", "ಆಕ್ಟೋಬರ್ ಮಹಿನೊ", ಫಾ|| ಪೊಲೆಸ್ಸೆಚೆ ಹೆರ್ ಬೂಕ್, "ಜೆಜು ಕ್ರಿಸ್ತಾಚಿ ದೇಕ್ ಕಾಣ್ಣೆವ್ಯಾಂ", ಮ್ಹಳ್ಯಾ ನಾಂವಾರ್ ಬಾಶಾಂತರ್ ಕೆಲ್ಲೊ the Imitation of Christ ಸಂಸಾರಾರ್ ಪಾಂಯ್ಶಿ ವರ್ಸಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಪ್ರಖ್ಯಾತ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಪುಸ್ತಕಾಚೊ ತರ್ಜುಮೊ ತಾಣೆ ಕೆಲ್ಲೊ. ಉಪ್ರಾಂತ್ ಹೊಚ್ಚ್ ಬೂಕ್ ದೆ| ಫಾ|| ಸಿಲ್ವೆಸ್ಟರ್ ಮಿನೆಜಾನ್ "ಕ್ರಿಸ್ತಾಚೊ ಪಾಟ್ಲಾವ್", ಮ್ಹಳ್ಯಾ ನಾಂವಾರ್ ಪರ್ತ್ಯಾಂ ತರ್ಜುಮೊ ಕೆಲ್ಲೊ.

ಫಾ|| ಗ್ರೇಗೊರಿ ಕುವೆಲ್ ಜೆ.ಸ. "ಮರಿ ಮ್ಹಜಿ ಮಾಂಯ್", ಪವಿತ್ರ್ ಕಾಳ್ಜಾಚೊ ಮಹಿನೊ; ಮ್ಹಳೆ ಪುಸ್ತಕ್ ಬರಯಿಲ್ಲೆ. ತ್ಯಾ ಶಿವಾಯ್ ಥೊಡಿಂ ಗಿತಾಂ - ಗಾಯನಾಂ ತಾಣೆ ಘಡ್ಲ್ಯಾಂತ್. "ಮರಿಯೆಕ್ ಹೊಗೊಳ್ಸಿಯಾಂ", ಮರಿಯೆ ಪೂರ್ತಿಯ್ ದೊಳೆ ಆಮ್ಚೆರ್; "ಯೇ ಮರಿಯೆ ತುಜೆಂ ನಾಂವ್", ಪ್ರತ್ಯೇಕ್ ಸೊಬಾಯೆಚಿಂ ತಾಚಿಂ ಗಿತಾಂ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್.

ಫಾ|| ಬಾಜಿಲ್ ರುಜಾರ್ ಜೆ.ಸ. "ಜೆಜುಚೊ ಕುರೊವ್", ಮ್ಹಳ್ಳೊ ನಾಂವಾಡ್ದಿಕ್ ಬೂಕ್ ತಾಣೆ ಬರಯಿಲ್ಲೊ, ತಾಚಿಂ ಸಭಾರ್ ಲಿಖಿತಾಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಆನಿ ಹೆರ್ ಪತ್ರಾಂನಿ ಪ್ರಗಟ್ ಜಾಲ್ಯಾಂತ್.

ಫಾ|| ಪಾಸ್ಕಾಲ್ ರೇಗೊ ಜೆ.ಸ.ನ್ 1894 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಬರವ್ನ್ ಛಾಪಲ್ಲಿ ಸಾಂತ್ ಇನಾಸ್ ಲೊಯೊಲ್ಲಾಚಿ ಜಿಣಿ, ಜೆಜ್ವಿತ್ ಫಾ| ಡೆನಿಸ್ ರಾಸ್ಕಿಂಜನ್ 1956ವ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ಸಾಟ್ ವರ್ಸಾಂ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಮಟ್ವ್ಯಾನ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಂತ್ ಬರಯ್ಲಿ.

ಜೆಜ್ವಿತ್ ಫಾ|| ಎ.ಎಮ್. ಕುಲಾಸೊ : ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ದೊತ್ರಿನ್; ಆನಿ ಕಥೊಲಿಕ್ Action ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಲೇಖನಾವೊಳಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ ಪತ್ರಾರ್ ಬರಯ್ತಾಲೊ.

ಜೆಜ್ವಿತ್ ಫಾ| ಲಿಯೊಂಡರ್ ಸಲ್ಡಾನ್ಹಾನ್ 1934 ವರ್ಸಾ ಕ್ರಿಸ್ತಾ ಪುರಾಣಾಂತ್ಲಿ ವಿಂಚೊವ್ನ್ I ಆನಿ 1937ಂತ್ ವಿಂಚೊವ್ನ್ II ಥೊಡೆ ಬಾಗ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಂತ್ ಪ್ರಗಟ್ಲ್ಯಾತ್. ಫಾ| ಡೆನಿಸ್ ಆಲ್ಬುಕೆರ್ಕಾನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ನಾಟಕ್ ಆನಿ ಹೆರ್ ಲಿಖಿತಾಂ ಬರಯ್ಲ್ಯಾಂತ್ ಪ್ರಗಟ್ಲ್ಯಾಂತ್.

ಫಾ| ಡೆನಿಸ್ ಆಲ್ಬುಕೆರ್ಕಾನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ನಾಟಕ್ ಆನಿ ಹೆರ್ ಲಿಖಿತಾಂ ಬರಯ್ಲ್ಯಾಂತ್, ಪ್ರಗಟ್ಲ್ಯಾಂತ್.

"ಜೆಜುಚೆಂ ಸಯ್ನ್ ಆನಿ ಸಾಂತ್ ಜುವಾಂವ್ ಬರ್ಕ್ಮನ್" ಪುಸ್ತಕಾಂ ಬರಯಿಲ್ಲೊ ಫಾ| ಆಲೆಗ್ಸಾಂಡಾರ್ ಎಸ್. ಲುದ್ರಿಕ್ ಜೆ.ಸ. ಆಜೂನ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಅಯ್ಶಿಂ (80) ವರ್ಸಾಂ ಪ್ರಾಯೆರೀ ಹಾಯ್‌ಸ್ಕೂಲ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂಚ್ಯಾ ಸ್ಕೂಲ್ ಬೆಂಡಾಚೆಂ ಸುಂಕಾಣ್ ಧರುನ್ ಆಸಾ.

ತ್ರೈಮಾಸಿಕ್ "ಕರ್ನಾಟಕ್ ಜೆಜ್ವಿತ್" ನಾಂವಾಚೆಂ ಪತ್ರ್ ಸ್ಥಾಪನ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಫಾ| ಜೋನ್ ಸಾಲ್ (ಸಾಲ್ವಾದೊರ್) ಸೊಜಾನ್. 1978ವ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ಆಜೂನ್ ತೆಂ ಜೆಜ್ವಿತಾಂಚ್ಯಾ ಲೊಯೊಲ್ಲಾ ಘರಾ ಥಾವ್ನ್ ಪ್ರಗಟ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ.

ಜೆಪ್ಪು ಸಾಂ ಜುಜೆ ಸೆಮಿನರಿಂತ್ "ಪ್ರಕಾಶಾಲಯ" ಆರಂಭ್ ಕರ್ನ್, ಕನ್ನಡ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಲ್ಹಾನ್-ವ್ಹಡ್ ಬೂಕ್ ಆಜೂನ್ ಪ್ರಗಟ್ ಕರಿತ್ತ್ ಆಸ್ಚೊ ಸಂಸ್ಥೊ 1952ವ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಫಾ| ಗ್ರೆಗೊರಿ ಸಿಕ್ವೆರಾನ್. ಹಾಂಗಾಸರ್ ಪ್ರಕಾಶಾಲಯಾಚಿ ಲಾಯ್ಬ್ರೆರಿಯ್ ಆಸಾ.

ANON ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ನಾಂವಾರ್ ದೆವಾಸ್ಪಣಾಚೆ, ಸಾಂತಾಂಚಿ ಜಿಣಿ, ಧಾರ್ಮಿಕ್, ಮಾಗ್ಣ್ಯಾ ಆನಿ ಕಂತಾರಾಂಚೆ ಬೂಕ್ ಬರಯಿಲ್ಲೆ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಜಾಯ್ತೆ ಗುಪಿತ್ತ್ ಆಸಾತ್. ಆತಾಂಯ್ ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿ ಥಾವ್ನ್ ತರ್ನೆ ಆನಿ ಪರ್ನೆ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಪತ್ರಾಂನಿ ಅಖಂಡ್ ಲೇಖನಾಂ ಬರಂವ್ಚೆ ಜಾಯ್ತೆ ಆಸಾತ್. ತೆ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಚೊ ಮುಕ್ಲೊ ಫುಡಾರ್ ಆನಿ ಧಿವೊ. ತಾಂಕಾಂ ಆಮಿ ಸರ್ವ್ ಜಯ್ತ್ ಮಾಗ್ಯಾಂ.

*** *** ***

ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ಜೆಜ್ವಿತ್

ಫಾ| ಎವ್ಲಿನ್ ಲೋಬೊ ಜೆ.ಸ.

"ಉದೆಂತಿಚೆಂ ರೋಮ್ ಶಹರ್" ಮ್ಹಣ್ ನಾಂವಾಡ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ಜೆಜ್ವಿತಾಂಚೊ ಹಾತ್ ವರ್‍ತೊ. ಹ್ಯಾ ಶಹರಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಶಿಕ್ಪಾರ್, ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಸಮಡ್ತೆಕ್ ಲಾಯಿಕ್ ಆನಿ ಯಾಜಕಿ ತರ್ಬೆತಿಂತ್ ಆನಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡಚಾ ಸಂಸ್ಕೃತೆಂತ್ ಜೆಜ್ವಿತಾಂಚೊ ಪ್ರಭಾವ್ ಆಸಾ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ್ ಜಾವ್ನ್ ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿ ಮುಕಾಂತ್ರ್ ತಾಣಿ ಹ್ಯಾ ಶಹರಾಚಾ ವಾಡಾವಳಿಚೆರ್ ವಿಶೇಸ್ ಪ್ರಭಾವ್ ಘಾಲಾ ಮ್ಹಣ್ಯೆತ್.

ಜೆಜ್ವಿತ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ ಶಹರಾಕ್ ಯೇವ್ನ್ 125 ವರ್‍ಸಾಂ ಸಂಪ್ಲಿಂ. ಪುಣ್ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಸಭಾ ಆರಂಭ್ ಜಾಲ್ಲಿ 1540 ಇಸ್ವೆಂತ್. ಸಾಂತ್ ಇನಾಸ್ ಲೊಯೊಲಾ ಸೊಜೆರ್ ಜಾವ್ನ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ. ಸಾಂತ್ ಜಾವ್ನ್ ಬದಲ್ಲೊ ತೊ, ಜೆಜ್ವಿತಾಂಚೊ ಭೆಸ್ ಆರಂಭ್ ಕರ್‍ತಾ. ತಾಂಚೆಂ ಕಾಮ್‌ಪ್ರತ್ಯೇಕ್ ಜಾವ್ನ್ ಶಿಕ್ಪಾಂತ್ ಆನಿ ಮಿಸಾಂವಾಂತ್ ವಾವುರ್‍ಚೆಂ. ಪಾಪ್‌ಸಾಯ್ಬಾನ್ ದಿಲ್ಲೆಂ ಕಸಲೆಂಯೀ ಕಾಮ್, ಕಿತ್ಲ್ಯಾ ಕಶ್ಟಾಂಚೆಂ ತೆಂ ಜಾಲ್ಯಾರೀ ತಾಣಿ ಹಾತಿಂ ಘೆವ್ನ್ ಪಂತಾಕ್ ಪಾವಂವ್ಚೆಂ ತೆಂ ಹರ್ ಆನಿ ಧಯ್ರ್ ಸಾಂತ್ ಇನಾಸಾನ್ ತಾಚಾ ಪಾಟ್ಲಾವ್‌ದಾರಾಂಚಾ ಕಾಳ್ಜಾಂತ್ ಒಂಪ್‌ಲ್ಲೆಂ ಆತಾಂ 465 ವರ್‍ಸಾಂ ಉಪ್ರಾಂತೀ ತೊಚ್ ಧ್ಯೇಯ್ ಘೆವ್ನ್ 22,000 ಜೆಜ್ವಿತ್ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಸಂಸಾರಾರ್ ವಾವುರ್‍ತಾತ್. ಭಾರತಾಂತ್ ಶಿಕ್ಪಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂ ಶಿವಾಯ್ ಮಿಸಾಂವ್ ಕಾರ್‍ಯಾಂನಿ ಆನಿ ಸಮಾಜ್ ಸೆವೆಂತ್ ಆಪ್ಲಿ ಸೆವಾ ತೆ ದಾಕಯ್ತಾತ್.

1858 ಇಸ್ವೆ ಥಾವ್ನ್ ಮಂಗ್ಳುರ್‍ಚ್ಯಾ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಮಾನೆಸ್ತಾಂನಿಂ ರೊಮಾಕ್ ಮನವಿ ಪತ್ರಾಂ ದಾಡುನ್, ಜೆಜ್ವಿತಾಂಕ್ ಹ್ಯಾ ಶಹರಾಕ್ ದಾಡಿಜಾಯ್ ಮ್ಹಣ್ ಪಾಪಾಕ್ ಉಲೊ ದಿಲ್ಲೊ. ಸಬಾರ್ ಕಾಗ್ದಾಂ ಆನಿ ರಾಯ್‌ಬಾರ್‍ಯಾಂ ಮುಕಾಂತ್ರ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ಮನವಿಕ್ ಪಾಳೊ ದೀವ್ನ್ ಪಾಪ್ ತೆರಾವ್ಯಾ ಲಿಯೊ ಹಾಣೆ 1878 ಇಸ್ವೆಚ್ಯಾ ಸಪ್ಟೆಂಬರಾಂತ್ ಕೆನರಾ ದಿಯೆಸೆಜ್ ವೆರಾಪಳ್ಳಿ ಥಾವ್ನ್ ವಿಂಗಡ್ ಕರುನ್, ವೆನಿಸಾಚ್ಯಾ ಜೆಜ್ವಿತಾಂಚಾ ಆಧೀನ್ ದಿಲೆಂ. ಜೆಜ್ವಿತಾಂನಿ ಫಾ| ನಿಕೊಲಾಸ್ ಮರಿಯಾ ಪಾಗಾನಿ ಹಾಕಾ ಕೆನರಾಚೊ ಪ್ರೊ| ವಿಗಾರ್ ಅಪೊಸ್ತಲಿಕ್ ಕರುನ್ ದಾಡ್ಲೊ.

ಮಂಗ್ಳುರಾಕ್ ಹಿ ಬರಿ ಖಬರ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಪಾವ್ಲಿ. ತಾಂಕಾಂ ಸ್ವಾಗತ್ ಕರುಂಕ್ ಸಗ್ಳೆಂ ಶಹರ್ ಸಾಂಗಾತಾ ಮೆಳ್ಳೆಂ. ಸಾತ್ ಜಣ್ ಯಾಜಕ್ ಆನಿ ದೋಗ್ ಬ್ರದರ್ ಡಿಸೆಂಬರ್ 31, 1878 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಕೊಡ್ಯಾಳ್ ಯೇವ್ನ್ ದೆಂವ್ಲೆ. ತೆ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲೆ ಫಾ| ಪಾಗಾನಿ, ಫಾ| ಆಂಜೆಲೊ ಮುಟ್ಟಿ, ಫಾ| ಆಂಜೆಲೊ ಮಾಫೆಯಿ, ಫಾ| ಕ್ವಿಂಟನಾಸ್ ಸಾನಿ, ಫಾ| ಆಗಸ್ಟಸ್ ಮುಲ್ಲರ್, ಫಾ| ಉರ್ಬಾನ್ ಸ್ಟೈನ್, ಫಾ| ಒಟ್ಟೊ ಹೆರ್ಸ್, ಬ್ರದರ್ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಜಂಬೋನಿ ಆನಿ ಬ್ರದರ್ ಮಾಥ್ಯೂ ಮೆನೆಗೆಟ್ಟಿ. ಹಾಂತುಂ 6 ಜಣ್ ಇಟಲಿಚೆ ದೋಗ್ ಜಣ್ ಜರ್ಮನಿಚೆ ಆನಿ ಎಕ್ಲೊ ಆಸ್ಟ್ರಿಯಾ ಗಾಂವಾಂತ್ಲೊ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲೆ.

ಮಂಗ್ಳುರಾಕ್ ಪಾವ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ದಿಸಾ ಥಾವ್ನ್‌ಂಚ್ ತಾಂಚಿಂ ಆಪೊಸ್ತಲಿಕ್ ಕಾಮಾಂ ತಾಣಿ ಆರಂಭ್ ಕೆಲಿಂ. ಯಾಜಕಾಂಕ್ ತಯಾರ್ ಕರುಂಕ್ ಜೆಪ್ಪುಚ್ಯಾ ಸೆಮಿನಾರಿಕ್ ಬುನ್ಯಾದ್ ತಾಣೆ ಘಾಲಿ.

ಫಾ| ದಾಯಾಮಾತಿ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಜೆಜ್ವಿತಾನ್ ಆತಾಂಚೆ ಸೆಮಿನಾರಿಚೆಂ ಬಾಂದಾಪ್ ಸಂಪೂರ್ಣ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ. ಥಂಯ್ಸ್ ಜೆಜ್ವಿತಾಂಚ್ಯಾ ತರ್ನ್ಪೆತಿಚಿ ಸೊವಿಶಿಯೆಟ್ ತಾಣೆ ಆರಂಭ್ ಕೆಲಿ. ಉಪ್ರಾಂತ್ ತಿ ಶೆಂಬಗ್ನೂರು, ಕೊಡೈಕನಾಲ್ ಥಂಯ್ ವರ್ಗಾಂತರ್ ಜಾಲಿ.

ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೊ ಸ್ಥಾಪನ್ ಕರ್ಚೊ ಉದ್ದೇಶ್ ಪ್ರಮುಖ್ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲೊ. ದೆಕುನ್ ಜನವರಿ 12, 1880 ವರ್ಸಾ ತಾಣೆ ಸಾಂತ್ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜ್ ಆರಂಭ್ ಕೆಲಿ. ಏಕಾ ಬಾಡ್ಯಾಚ್ಯಾ ಬಂಗ್ಲ್ಯಾಚ್ಯಾ ಸುವಾತೆರ್ ಆರಂಭ್ ಕೆಲ್ಲಿ ತಿ ಕೊಲೆಜ್ ಆತಾಂ ವರ್ತೊ ನಾವಾಡ್ಡಿಕ್ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೊ ಜಾಂವ್ಕ್ ಪಾವ್ಲ್ಯಾ.

ಫಾದರ್ ಮುಲ್ಲರ್ ಕೊಲೆಜಿಚ್ಯಾ ಶಿಕ್ಷಾ ಸವೆಂ ಅಸ್ಕತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಆನಿ ದುಬ್ಳ್ಯಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂಕ್ ಹೊಮಿಯೊಪತಿ ವಕಾತ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಲಾಗ್ಲೊ, ವೆಗಿಂಚ್ ವ್ಹಡ್‌ಯೀ ತಾಚೆಲಾಗಿಂ ವಕ್ತಾಕ್ ಯೇಂವ್ಕ್ ಲಾಗ್ಲೆ. 1881 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಹೊ ವಕ್ತಾ ಜಾಗೊ ಕಂಕನಾಡಿಕ್‌ಸಾಗ್ಸಿಲೊ. ಆತಾಂ ಥಂಯ್ಸರ್ ಫಾದರ್ ಮುಲ್ಲರಾಚಿ ಆಸ್ಪತ್ರ್ ಉಬಿ ಜಾಲ್ಯಾ.

ಫಾದರ್ ಸ್ಟೈನ್ ತ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಆತ್ಮೀಕ್ ಆನಿ ರೆಲಿಜಿಯೋಸ್ ಶಿಕಾಪ್ ಲಾಯಿಕಾಂಕ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಲಾಗ್ಲೊ. 1879 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಕೊಡ್ಯಾಳ್ ಬಯ್ಲ್‌ಚಾ ಕೊಪೆಲಾಂತ್ ದಾದ್ಲ್ಯಾ ಮನ್ಶಾಂಚಿ ಸೊಡೆಲಿಟಿ ತಾಣೆ ಆರಂಭ್ ಕೆಲಿ. ತರ್ನಾಟ್ಯಾಂ ಖಾತಿರ್ ಏಕ್ ಲ್ಹಾನ್ ಗ್ರಂಥಾಲಯ್ ತಾಣೆ ಆರಂಭ್ ಕೆಲೆಂ. ಖೆಳ್ ಆನಿ ಮನೋರಂಜನಾ ಖಾತಿರ್ ಕಥೊಲಿಕ್ ಯೂನಿಯನ್ ಕ್ಲಬ್ 1894 ವರ್ಸಾ ಫಾದರ್ ದೆ ಬೊನಿಸ್ ಹಾಣೆ ಆರಂಭ್ ಕೆಲೆಂ. ಆನಿ ಫಾದರ್ ಕಾವಾಲಿಯೆರ್ ಹಾಣೆಂ ತೆಂ ಮುಂದರ್‍ಸುನ್ ವ್ಹೆಲೆಂ.

1882 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಜೆಜ್ವಿತಾಂನಿ ಕೊಡಿಯಾಲ್‌ಬಯ್ಲ್ ಪ್ರೆಸ್ ಸುರು ಕೆಲೆಂ. ಬ್ರದರ್ ಡೊನೆಡಾ ಹಾಣೆ 42 ವರ್ಸಾಂ ತೆಂ ಪ್ರೆಸ್ ಚಲಯ್ಲೆಂ.

1884 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಜೆಪ್ಪುಚೆಂ ವರ್ಕ್‌ಶೋಪ್ ಆನಿ ಆಸ್ರೊ ಜೆಜ್ವಿತಾಂನಿ ಸುರು ಕೆಲೊ. ಜೆಪ್ಪುಚಾ ಲೊಕಾಕ್, ಪ್ರತ್ಯೇಕ್ ಜಾವ್ನ್ ದುಬ್ಳ್ಯಾ ಆನಿ ಅಸಹಾಯಕ್ ಲೊಕಾಕ್ ಕುಮಕ್ ಕರುಂಕ್ ಹೊ ಕಾರ್‍ಯಾಗಾರ್ ಸುರು ಜಾಲ್ಲೊ. ಉಪ್ರಾಂತ್ 1955 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಫಾ| ವಿಲ್ಲಿ ಸಿಕೆರಿನ್ ಬೆಳ್ವೆಚಿ ಕೊಲೊನಿ ಸುರು ಕರ್ನ್ ಆಣ್ಸಾಂ ಆನಿ ಹೆರ್ ಕೃಶಿ ಕರ್ನ್ ಹಾಂಕಾಂ ಥಂಯ್ಸರ್ ಅಸ್ರೊ ಮೆಳಾಸೊ ಕೆಲೊ.

ತ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಕಾರ್ಮೆಲಿತ್ ಆನಿ ದಿಯೆಸೆಜಿಚೆ ಯಾಜಕ್ ಆನಿ ಯಾಜಕಾಂ ಬಾವಾ ಸಂಗಿಂ ನವಿಂ ಮಿಸಾಂವ್ ಠಾಣೆಂ ತಾಣೆ ಆರಂಭ್ ಕೆಲಿಂ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ್ ಜಾವ್ನ್ ದುಬ್ಳ್ಯಾ ಆನಿ ಕೊರ್ಗ್ಯಾರಾಂ ಮಧೆಂ ತಾಣೆ ಕಾಮ್ ಸುರು ಕೆಲೆಂ. ತಾಂಚಿ ಭಾಸ್ ತೆ ಶಿಕ್ಲೆ ಆನಿ ತಾಂಕಾಂ ತಾಂಚಿ ಮಾಗ್ಣಿಂಯೀ ಶಿಕಯ್ಲಿಂ. ಆದಿಂ ಥಾವ್ನ್ ಮಂಗ್ಳುರ್‍ಚ್ಯಾ ತರ್ನಾಟ್ಯಾಂಕ್ ತಾಣೆ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಭೆಸಾಕ್ ಸ್ವಾಗತ್ ದಿಲೊ. 1883 ಇಸ್ವೆಂತ್ ತೇಗ್ ತರ್ನಾಟೆ ಭೆಸಾಂತ್ ರಿಗ್ಲೆ ಆನಿ ತ್ಯಾ ನಂತರ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ಚೆ ಸಬಾರ್ ತರ್ನಾಟೆ ಜೆಜುಚಾ ಶೆತಾಂತ್ ವಾವ್ರುಂಕ್ ಪಾವ್ಲೆ.

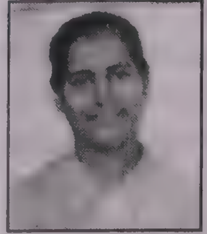
ಮಂಗ್ಳುರ್ಚ್ಯಾ ಜೆಜ್ವಿತಾಂಚಿ ಆನಿ ಸಾಂತ್ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿ ಮುಕಾಂತ್ರ್ ಜಾಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ್ ಸೆವಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಚಿ. ಫಾದರ್ ಆಂಜೆಲೊ ಮಾಫೆಯಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಶಿಕೊನ್ ತ್ಯಾ ಭಾಶೆಚೊ ಸಬ್ದ್ ಕೋಶ್ ತಾಣೆ ಬರಯ್ಲೊ. ಸಾಂಗಾತಾಚ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಚೆಂ ವ್ಯಾಕರಣ್‌ಯೀ ತಾಣೆ ಬರೊವ್ನ್ ಪರ್ಗಟ್ ಕೆಲೆಂ. ತೆಂಯೀ ಇಟಲಿ ಗಾಂವಾಂತ್ ಜಲ್ಮೊನ್, ಮಂಗ್ಳುರಾಕ್ ಯೇವ್ನ್ ಹಾಂಗಾಸರ್

ಆಪ್ಣಾ ಇತ್ಲ್ಯಾಕ್ ಶಿಕೊನ್ ಸಬ್ದಾಂಚೊ ಅರ್ಥ್ ಆನಿ ವ್ಯಾಕರಣಾಚಿ ರೀತ್ ಪ್ರಚಾರ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ ವರ್ತೆಂ ಕಾಮ್ ಮ್ಹಣಜಾಯ್. ಸಾಂಗಾತಾಚ್ ಹೆ ಸರ್ವ್ ಯಾಜಕ್ ಕೊಲೆಜಿಂತ್ ಶಿಕಯ್ತಾನಾ ಮಿಸಾಂ ಸಾಂಗೊಂಕ್, ರೆತಿರ್ಯೊ ದೀಂವ್ಕ್, ಕುಮ್ಸಾರಾಂ ಆನಿ ಮಿಸಾಂಕ್, ವಕಾತ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಆನಿ ಸರ್ವ್ ಥರಾಂಚಿ ಕುಮಕ್ ಕರುಂಕ್ ತಯಾರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ. ಜೆಜ್ವಿತಾಂನಿ ಹ್ಯಾ ರೀತಿನ್ ಬಾಂದುನ್ ಹಾಡ್‌ಲ್ಲಿ ದಿಯೆಸೆಜ್ 1923 ಇಸ್ವೆಂತ್ ತಾಣೆಂಚ್ ತಯಾರ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಮಂಗ್ಳುರ್ ದಿಯೆಸೆಜಿಚ್ಯಾ ಯಾಜಕಾಂಚ್ಯಾ ಹಾತಾಂತ್ ಒಪ್ಸುನ್ ದಿಲಿ.

ಸುರ್ವೆರ್ ಜೆಜ್ವಿತಾಂನಿ ಆರಂಭ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ. ಶಿಕ್ಪಾ ಕ್ಷೇತ್ರಾಚೆಂ ಆನಿ ಹೆರ್ ಕಾಮ್ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಆನಿಕೀ ಮುಕಾರ್ಸುನ್ ವ್ಹರ್ತಾತ್. 23 ಭುರ್ಗ್ಯಾಂ ಸಂಗಿಂ ಆರಂಭ್ ಜಾಲ್ಲಿ ಕೊಲೆಜ್ ಆತಾಂ 8000 ವಯ್ರ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂಕ್ ಶಿಕಾಪ್ ದಿತಾ. ಸಬಾರ್ ನವೆ ವಿಶಯ್ ಹಾಂಗಾ ಆರಂಭ್ ಕೆಲ್ಯಾತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಕ್ ವಿಶೇಸ್ ಸ್ಥಾನ್ ದಿಲಾಂ. ತ್ಯಾ ದಿಶೆಂತ್ ಶಿಕ್ಪಾಕ್ ಆನಿ ಮಾಂಯ್ ಭಾಶೆಕ್ ಆನಿಕೀ ಪುರ್ತೆಂ ಸ್ಥಾನ್ ಆಸಾ. ಹ್ಯಾ 125ವ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ಆನಿ ಹ್ಯಾ ಫುಡೆಂ ಕೊಲೆಜಿಚಿ ಕೀರ್ತ್ ಚಡೊಂಪ್ಚಿ ಮ್ಹಣ್ ಆಮ್ಚಿ ಇಚ್ಛಾ.

*** *** ***

ಭಾವ್ ಮೊಷ್ಕಿನಿಚಿ ಅಮರ್ ಕಲಾ



ಭ| ಸೆಲಿನ್ ವಾಸ್, ಬೆಥನಿ
ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜ್

ಶಿಕ್ಪಾ ಶೆತಾಂತ್ ಆಖ್ಯಾ ಸಂಸಾರಾರ್ ಜೆಜ್ವಿತ್ ವಾ ಜೆಜುಚ್ಯಾ ಸಭೆಚ್ಯಾ ಯಾಜಕಾಂಚೆಂ ನಾಂವ್ ಮಹಾನ್. ಹ್ಯಾ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಯಾಜಕಾಂನಿ ಚಲವ್ನ್ ವ್ಹರ್‍ಚ್ಯಾ ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಕ್ ಜನೆರ್ 12, 2005 ವೆರ್ 125 ವರ್ಸಾಂ ಭರ್ತಾತ್. ಎಕ್ಶೆಂ ಪಂಚ್ವೀಸ್ ವರ್ಸಾಂಚಾ ಸಂಭ್ರಮಾಚೆ ಚರಿತ್ರೆಚೆಂ ಎಕೇಕ್‌ಚ್ ಪಾನ್‌ಪರ್ತಿಲ್ಯಾರ್ ಹಿ ಕೊಲೆಜ್ ಕೊಂಕಣ್ ಕರಾವಳೆರ್ ಮಾತ್‌ನ್ಹಯ್ ಆಸ್ತಾಂ ಆಖ್ಯಾ ಸಂಸಾರಾರ್ ತಿಣೆ ನಾಂವ್ ವೆಲಾಂ ತೆಂ ಕಳೊನ್ ಯೆತಾ. ಹಾಕಾ ಸಬಾರ್ ಕಾರಣಾಂ ಆಸಾತ್. ಹಾಂಚೆ ಪಯ್ಕಿ ದೇಶ್ ವಿದೇಶಾ ಥಾವ್ನ್ ಯೆಂವ್ಚ್ಯಾ ಯಾತ್ರಿಕ್ ಆನಿ ಪ್ರೇಕ್ಷಕಾಂಚ್ಯಾ ಆಕರ್ಶಣಾಚೆಂ ಕೇಂದ್ರ್ - ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜ್ ಕೊಪೆಲ್.

ತ್ರಿಸಂಗಮ್:

ಬಾವ್ಡ್ಯಾಗುಡ್ಯಾರ್ ಸೊಬ್ತಿಂ ತಿಂ ವಿಶಾಲ್ ಮಜ್ಬೂತ್ ಬಾಂದ್ಪಾಂ, ವಿಸ್ತಾರ್ ಖೆಳಾಂಗಣಾಂ ಆನಿ ಹ್ಯಾ ದೊನಾಂಕ್ ಗಾಂಚ್ ತೆಂ ಸೊಭಿತ್ ಸುಂದರ್ ಕಲಾತ್ಮಕ್ ಕೊಪೆಲ್ ಖರೆಂಚ್ ಮತಿಚೆಂ, ಕುಡಿಚೆಂ ಆನಿ ಆತ್ಮ್ಯಾಚೆಂ ತ್ರಿಸಂಗಮ್. ಎಕಾಚ್ಚ್ ಮಯ್ದಾನಾರ್ ಸಮೇಸ್ತಾಂಕ್ ಲಾಭ್ತೆಂ (ಸಮಾಧಾನ್, ಶಿಕಪ್ ಆನಿ ಆತ್ಮಿಕ್ ಸಂತೊಸ್) 'ತ್ರಿ ಇನ್‌ವನ್ ಮೊಲಾಧಿಕ್ ದಿರ್ವೆಂ.

ಕೊಲೆಜಿಕ್ 125 ವರ್ಸಾಂ ಭರ್ತಾನಾ ಕೊಪೆಲಾನ್ ಆಕರ್ಶಿತ್' ಕರ್‍ಚ್ಯಾ ಚಿತ್ರಾಕಲೆಕ್ ಶೆಂಭರ್ ಆನಿ ಪಾಂಚ್ ಭರ್ತಾತ್. ಹೆಚ್ ಜನೆರ್ 12 ವೆರ್ ಇಟೆಲಿಚೊ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಭಾವ್ ಆಂತೊನಿಯೊ ಮೊಷ್ಕಿನಿ 1899 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಮಂಗ್ಳುರಾಕ್ ಯೇವ್ನ್ 1901 ಇಸ್ವೆ ಭಿತರ್ ತಾಣೆಂ ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜ್ ಕೊಪೆಲ್ ಪಿಂತ್ರಾಯ್ಲೆಂ. ತೊ ಮಂಗ್ಳುರ್‍ಚೊ ನಾಂವಾಡ್ದಿಕ್ 'ಲಿಯೊನಾರ್ಡೊ ಡಾ. ವಿಂಚಿ' ಜಾಂವ್ಕ್ ಪಾವ್ಲೊ. ಹ್ಯಾ ಕಲಾತ್ಮಕ್ ಪಿಂತುರಾಂ ದ್ವಾರಿಂ ಆಜ್ ಹೆಂ ಕೊಪೆಲ್ ಭಾರತಾಚಿ, ಪ್ರತ್ಯೇಕ್ ಜಾವ್ನ್ ಮಂಗ್ಳುರ್‌ಗಾರಾಂಚಿ ಆಸ್ತ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಪಾವ್ಲಾಂ.

ಸುಪ್ತ್ ಭಾವನಾಂಚೆಂ ಉಗ್ಡಾಪನ್:

ಕೊಪೆಲಾಚೆರ್ ತುರ್ತಾಚಿ ಏಕ್ ನದರ್ ಚರಯ್ಲಿ ತರ್ ಜಾಯ್ತಿಂ ಮನ್ಶಾಂ ಮೊನ್ಸಾತಿಂ ರೂಪಾಂ, ಸೊಭಿತ್ ಸುಂದರ್ ಫುಲಾಂ, ನೆಣ್ತೆ ಖಾಲ್ತೆ ಭಡ್ವೆ ಬಾಳಾಂ, ಕಲಾಕಾರಾಚ್ಯಾ ಚಿಂತ್ಪಾಕ್ ತಾಳೊ ದಿತಾತ್. ಥರಾವಳ್-ರಂಗಾಳ್ ಮನ್ ಪಿಸ್ಸೊಂಚಿಂ, ತಾನ್ ಭುಕ್ ತಾಂಬೊಂವ್ಚಿ ಹಿಂ ಆಕರ್ಶಿತ್ ಪಿಂತುರಾಂ ಕಲಾಕಾರಾಚೆ ಆತ್ಮಿಕ್ ಸಕ್ತೆ ಆನಿ ಸುಪ್ತ್ ಭಾವನಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಉದೆವ್ನ್ ಆಯ್ಲ್ಯಾಂತ್ ಮ್ಹಣ್ಚ್ಯಾಂತ್ ದುಸ್ರೆಂ ಉತರ್ ನಾ. ಕ್ರಿಯಾಳ್ ಜಿವಾಳ್ ಆಕರ್ಶಿತ್ ಪಿಂತುರಾಂ ತಿಂ ಉತ್ರಾಂನಿ ವರ್ಣುಂಕ್ ಸಕನಾಸ್ಲಿಂ.

ಪಿಂತ್ರಾವ್ಚಿ ವಿದ್ಯಾ ಏಕ್ ಕಲಾ. ಕಲಾ ಕೆದ್ನಾಂಯ್ ಜಾತ್-ಕಾತ್, ವೇಳ್-ಕಾಳ್, ದೇಶಾಚಿ

ಮೇರ್ ಉತ್ರೊಲ್ನ್ ರಾವ್ತಾ-ಮಣ್ಶ್ಯಾಕ್ 2001 ಜನೆರ್ 12 ವೆರ್ ಭಾರತ್ ಸರ್ಕಾರಾನ್ ಸುಟಯ್ಲೆಲಿ ಪಂದ್ರಾ ರುಪ್ಯಾಂಚಿ ತಪ್ಪಾಲ್ ಚೀಟ್ ರುಜ್ವಾತ್. ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜ್ ಕೊಪೆಲಾಚಿ ತಪ್ಪಾಲ್ ಚೀಟ್ ಸುಟಂವ್ಚ್ಯಾ ಕಾರ್ಯಾಕ್ ತೆದ್ನಾಂಚೊ ಕೇಂದ್ರ್ ರಕ್ಷಣ್ ಮಂತ್ರಿ ಶ್ರಿ ಜೋರ್ಜ್ ಫೆರ್ನಾಂದ್ ಮಂಗ್ಳುರಾಕ್ ಆಯಿಲ್ಲೊ. ಶ್ರಿ ಫೆರ್ನಾಂದ್ ಹೆಚ್ ಕೊಲೆಜಿಚೊ ಮಾಜಿ ವಿದ್ಯಾರ್ತಿ.

ಕೊಪೆಲಾಚ್ಯಾ ಪಿಂತುರಾಂಚೆ ಥರ್:

ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಪೆಲಾಚ್ಯಾ ಪಿಂತುರಾಂನಿ ದೋನ್ ಥರ್. ಫ್ರೆಸ್ಕೊ ಆನಿ ಒಯ್ಲ್ ಪೆಂಯ್ಟಿಂಗ್ಸ್. ಫ್ರೆಸ್ಕೊ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಪ್ಲಾಸ್ಟರ್ ಸುಕ್ಚೆ ಪಯ್ಲೆಂ ವಣದಿಚೆರ್ ವಾ, ಪೊರಾಚೆರ್ ಸೊಡಯಿಲ್ಲೆಂ ಪಿಂತುರ್. ದುಸ್ರೆಂ ತೆಲಾಚಿತ್ರ್.

ಮೊಶ್ಕಿನಿಚಿಂ ಪಿಂತುರಾಂ ತೀನ್ ಥರಾಂಚ್ಯಾ ವೆಕ್ತಿತ್ವಾಂ ಭಂವ್ತಿಂ ಘುಂವ್ತಾತ್.

1. ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಗೊನ್ಸಾಗವಿಶಿಂ ಪೊರಾಚೆರ್ ಆನಿ ಆಲ್ತಾರಿಚ್ಯಾ ಪಾಟ್ಲ್ಯಾನ್ ಆಸ್ಚಿಂ ಪಿಂತುರಾಂ.

2. ಸಭಾಂಗಣಾಚ್ಯಾ ಉಜ್ವ್ಯಾ ಆನಿ ದಾವ್ಯಾ ಕುಶಿಂನಿ ಪೊರಾಚೆರ್ ಆನಿ ವಣದಿಚೆರ್ ಜೆಜುನ್ ಕೆಲ್ಲಿಂ ಅಚರ್ಯಾಂ ಉತ್ರಾಂ ಸವೆಂ ಪಿಂತ್ರಾಯ್ಲ್ಯಾಂತ್.

3. ಪಾಕ್ಯಾಚ್ಯಾ ದೆಂವ್ಲೆರ್ ಆನಿ ದೋನ್ ಕಮಾನಾಂಚೆರ್ ಜೆಜುಚೆ ಆಪೊಸ್ತಲ್ ಆನಿ ಪವಿತ್ರ್ ಸಭೆಚೆ ತಶೆಂ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಸಭೆಚೆ ಸಾಂತ್ ಭಕ್ತ್.

ಪ್ರೆಸ್ಕೊ ಶಯ್ಲಿಚಿಂ ಪಿಂತುರಾಂ 433 ಚ.ಮೀ. ವಿಸ್ತೀರ್ಣಾಚಿಂ ಆನಿ ತೆಲಾ ಪಿಂತುರಾಂ 395 ಚ.ಮೀ. ವಿಸ್ತೀರ್ಣಾಚಿಂ. ಖರೆಂಚ್ ಹೆಂ ಕೊಪೆಲ್ ಮೋಲ್ ಬಾಂದುಂಕ್ ಸಕಾನಾಸ್ಚೆಂ ದಾಯ್ಜ್ ಆತಾಂ ಆನಿ ಯೇಂವ್ಕ್ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ಪಿಳ್ಗೆಕ್.

ಯುವಜಣಾಂಚೊ ಪಾತ್ರೊನ್:

ಕೊಪೆಲಾ ಭಿತರ್ ರಿಗ್ತಾನಾ ಆಮ್ಚಿ ದೀಶ್ಟ್ ಖಂಚ್ತಾ ತಾಬೆರ್ನಾಕ್ಲಾ ವಯ್ರ್ ಉಂಚಾರ್ ಸೊಭ್ಚ್ಯಾ ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಗೊನ್ಸಾಗಾಚ್ಯಾ ಇಮಾಜಿಚೆರ್. ಹೊಚ್ ತೊ ಪಾತ್ರೊನ್ ಸದಾಂ 8000 ಯುವಜಣಾಂಚ್ಯಾ ಜಿವಿತಾಂತ್ ಭರ್ವಸ್ಯಾಚೆಂ ಆನಿ ಭಾವಾಡ್ತಾಚೆಂ ಕೀರ್ಣ್ ಫಾಂಕೊವ್ನ್.

ಹ್ಯಾ ರಾಯ್ ಕುವರಾನ್ ರಾಜ್ಪಟ್ಕಿ, ಪದ್ವಿ ಆನಿ ನಾಂವಾಚೊ ತ್ಯಾಗ್ ಕರುನ್ ಆಪ್ಲೊ ಘನಾದಿಕ್ ಹುದ್ದೊ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಲ್ಹಾನಾ ಭಾವಾಕ್ ದಿಂವ್ಚೆಂ ಪಿಂತುರ್ ಕೊಪೆಲಾಚ್ಯಾ ಸಭಾಂಗಣಾ ಥಾವ್ನ್ ಪೊರಾಚೆರ್ ದೀಶ್ಟ್ ಲಾಯ್ಲಿತರ್ ಸ್ಪಶ್ಟ್ ಜಾತಾ. ತೆಂ ಏಕ್ ನೀತಿ ಸಾಲ್. ಲುವಿಸಾಚಿ ಆವಯ್, ವಕೀಲ್, ಗುಮಾಸ್ತ್ ಹಾಜರ್. ಹಾಂಚೆ ಸಾಮ್ಕಾರ್ ಲುವಿಸ್ ಸಾಂಕೇತಿಕ್‌ಪಣಿ ಆಪ್ಲಿ ತಲ್ವಾರ್ ಭಾವಾಚ್ಯಾ ಹಾತಾಕ್ ದಿಂವ್ಚೆಂ ತೆಂ ಪಿಂತುರ್ ಕಲಾಕಾರಾಚಿ ಕಾಲ್ಪನಿಕ್ ಸಕತ್ ವಾಸ್ತವಿಕ್ಪಣಾಂತ್ ಮಿಸ್ಳಲ್ಯಾ ಮ್ಹಳ್ಯಾಕ್ ಏಕ್ ದಾಖ್ಲೊ ಮಾತ್ರ್. ಆಲ್ತಾರಿ ಪಾಟ್ಲ್ಯಾನ್ ಆಸ್ಚೆಂ ಅನ್ಯೇಕ್ ಪಿಂತುರ್ ಮನ್ ಕಡಂವ್ಚೆಂ. ಹ್ಯಾ ಪಿಂತುರಾಂತ್ 1591 ಇಸ್ವೆಂತ್ ರೊಮಾಂತ್ ಭಿರಾಂಕುಳ್ ಪ್ಲೇಗ್ ಆಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಲುವಿಸಾನ್ ಪಿಡೆಸ್ತಾಂಚಿ ಚಾಕ್ರಿ ಕರ್ಚೆಂ ದಿಸೊನ್

ಮಿತಾ. ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್‌ಯೀ ಹೆಚ್ ಪಿಡೆಕ್ ಬಲಿ ಜಾತಾ ಆನಿ ಆಪ್ಲ್ಯಾ 23 ವರ್ಸಾಂಚ್ಯಾ ತರ್ನ್ಯಾ ಪ್ರಾಯೆರ್ ಮರಣ್ ಪಾವ್ತಾ - ಜಿಯೆಂವ್ಕ್ ಅಜೂನ್ ಆಮ್ಚೆ ಮಧೆಂ ಆನಿ ಜಿಯೆತಲೊ ತೊ ಮುಕ್ಲ್ಯಾ ಶತಕಾಂನಿ.

ತಾಬೆರ್ನಾಕ್ಲಾಚ್ಯಾ ದಾವ್ಯಾಕ್ ಸೊಮ್ಯಾನ್ ಗ್ರೇಸ್ತ್ ಮನ್ಶ್ಯಾಕ್ 'ತುಜೆಂ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ ಸರ್ವ್ ವಿಕುನ್, ಯೆ ಆನಿ ಮ್ಹಜೊ ಪಾಟ್ಲಾವ್ ಕರ್' ಮ್ಹಣ್ಚೆಂ ಆನಿ ಉಜ್ವ್ಯಾಕ್ 'ನೆಣಾಂತ್‌ಗೀ ತುಮಿ ಹಾಂವೆಂ ಮ್ಹಜಾ ಬಾಪಾಯ್ಚೆಂ ಕಾಮ್ ಕರುಂಕ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ ಮ್ಹಣ್.' ಚುಕೊನ್ ಗೆಲ್ಲ್ಯಾ ಭುರ್ಗ್ಯಾ ಜೆಜುನ್ ಜುಜೆ ಆನಿ ಮರ್ಯೆಕ್ ಸವಾಲ್ ಕರ್ಚೆಂ - ಹಿಂ ದೋನ್‌ಯಿ ಪಿಂತುರಾಂ ಕುಂದ್ಯಾ ಮದ್ಗಾತ್ 'ಕಟಾವ್ಚ್ಯಾ' ಕರ್ನ್ ದವರ್ಲ್ಲೆಲೆಬರಿ ದಿಸ್ತಾತ್. ತಿಂ ವಣದಿಚೆರ್‌ಚ್ ಪಿಂತ್ರಾಯ್ಲ್ಯಾಂತ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಪಾತ್ಯೆಂವ್ಕ್ ಕಶ್ಟ್ ಮಾರ್ತಾತ್.

ಹೆ ಪರಿಂಚ್ ದೋಗ್ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಸಾಂತಾಂಚಿಂ ಪಿಂತುರಾಂ ಆಸಾತ್. ದಾವೆ ಕುಶಿಕ್ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಮೆಳಾಚೊ ಸ್ಥಾಪಕ್ ಸಾಂ. ಇನಾಸ್ ಲೊಯೊಲಾ ಆನಿ ಉಜ್ವ್ಯಾಕ್ ಭಾರತೀಯಾಂಚಾ ಮೊಗಾಚೊ ಸಾಂ. ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಸಾವೆರ್ ಎಕಾ ಲ್ಹಾನ್ ಭುರ್ಗ್ಯಾಚ್ಯಾ ಖಾಂದಾರ್ ಹಾತ್ ದವರುನ್ ಆಸಾ. ಪೆಂಕ್ಟ್ರಾ ಸಕಯ್ಲ್ಲ ತ್ಯಾ ಭುರ್ಗ್ಯಾಕ್ ಪುಡ್ವೆಂ ನ್ಹೆಸಯ್ಲಾಂ. ತಾಚ್ಯಾ ಪಾಂಯಾಕ್ ಪಾಂಯ್ಝಣಾಂ ಆನಿ ಗಳ್ಯಾಕ್ ಮಣ್‌ಯೆಸರ್ ಘಾಲಾ. ದೋನ್‌ಂಚ್ ವರ್ಸಾಂನಿ ಕೊಪೆಲಾಚಿಂ ಪಿಂತುರಾಂ ಪಿಂತ್ರಾಯ್ಲ್ಲ್ಯಾ ಮೊಶ್ಕಿನಿನ್ ತಾಚ್ಯಾ ಪಿಂತುರಾಂನಿ ಭಾರತೀಯ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ವೇಸ್‌ಭೂಶಣ್, ನ್ಹೆಸಪ್ ಉಪೆಗಾಯಿಲ್ಲೆಂ ವಿಚಿತ್ರ್‌ಚ್ ಸಯ್. ಫೊರಾಚ್ಯಾ ದೆಗಾಂನಿ ಆನಿ ಖಾಲಿ ಆಸ್ಲಲೊ ಜಾಗೋ ಕಲಾತ್ಮಕ್ ರಿತಿನ್ ಭರುಂಕ್ ತಾಣೆಂ ಫುಲಾಂ ಸೊಡಯ್ಲ್ಯಾಂತ್. ಆಮ್ಚ್ಯಾಚ್ ದಕ್ಷಿಣ್ ಕನ್ನಡ ಆನಿ ಮಲ್ನಾಡ್ ಪ್ರದೇಶಾಂಚಿಂ ಫುಲಾಂಯೀ ತಾಣೆಂ ವಿಂಚ್ಲ್ಯಾಂತ್.

ಮೊಶ್ಕಿನಿಚ್ಯಾ ಪಿಂತುರಾಂ ಪಯ್ಕಿ ಭೋವ್ ವ್ಹಡ್ ಪಿಂತುರ್ ಆಲ್ತಾರಿಚ್ಯಾ ವಿರೋದ್ ಕುಶಿನ್ ವಣದಿಚೆರ್ ಪಿಂತ್ರಾಯ್ಲಾಂ. ಜೆಜುನ್ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಕ್ ಆಪ್ಣಾಶಿಂ ಆಪವ್ನ್ ತಾಂಚೊ ಈಶ್ಟ್ ಮ್ಹಣ್ ದಾಖಂವ್ಚೆಂ. ಹೆಂ ಪಿಂತುರ್ ಪಾಕ್ಯಾ ಥಾವ್ನ್ ಪಾವ್ಸಾಚೆಂ ಉದಾಕ್ ಶೆಳೆರ್ ಪಡೊನ್ ಅಳ್ವೊನ್ ಗೆಲ್ಲೆಂ ತೆಂ ಥೊಡ್ಯಾ ಮಾಪಾನ್ ಆದ್ಲೆ ಸ್ಥಿತೆಕ್ ಹಾಡ್ಚೆಂ ಪ್ರಯತನ್ ಕೆಲಾಂ.

ದೆವಾಚೆಂ ಉತರ್ ಕಲಾ ದೆಣ್ಯಾಂಚೆರ್ ಪ್ರಭಾವ್:

ಸಭಾಂಗಣಾಚ್ಯಾ ಉಜ್ವ್ಯಾ ಕುಶಿನ್ ಸಾಂ. ಜುಜೆಚಿ ಅಲ್ತಾರ್ ಆನಿ ದಾವ್ಯಾ ಕುಶಿನ್ ಮರ್ಯೆಚಿ ಆಲ್ತಾರ್ ಆಸಾ. ಉಜ್ವ್ಯಾ ಕುಶಿಚ್ಯಾ ವಣದಿಚೆರ್ ವಿದ್ವಿಚಿ ಕಾಣೆಕ್, ಜೆಜುನ್ ಪಾಂಚ್ ಹಜಾರ್ ಲೊಕಾಕ್ ಉಂಡ್ಯಾ ಮಾಸ್ಳೆನ್ ವಾಡ್ಚೆಂ, ಜೆಜು ಬರೊ ಗೊವ್ಳಿ, ಜೆಜುನ್ ವಾರೆಂ ವಾದಾಳ್ ಥಂಡ್ ಕರ್ಚೆಂ, ಜೆಜುಚೆಂ ಮರಣ್, ಜಿವಂತ್ಪಣ್.... ಆನಿ ಜಾಯ್ತಿಂ ಆಜಾಪಾಂ ದಾಖಂವ್ಚಿಂ ಪಿಂತುರಾಂ ಆಸಾತ್.

ದಾವ್ಯಾ ಕುಶಿನ್ ಭುಮಿ ವೈಕುಂಠಾಂತ್ ಆದಾಂವ್ ಏವ್, ಸಾಂ. ಜೊಕಿ, ಸಾಂ. ಆನ್, ಮರ್ಯೆಕ್ ಇಜ್ಪ್ತಿ ಹಾಡ್ಲಲೆಂ ದೃಶ್ಯ್, ಮರ್ಯೆಚೆಂ ಮರಣ್, ಜೆಜುಚೊ ಜಲ್ಮ್, ಪರ್ವತಾ ವಯ್ಲೊ ಪ್ರಸಂಗ್ ಆನಿ ಜೆಜುನ್ ದಿಲ್ಲಿ ಶಿಕವ್ಣ್ ಪಿಂತ್ರಾಯ್ಲ್ಯಾ. ಹಿಂ ಪಿಂತುರಾಂ ವಿವರಾಂವ್ಕ್ ಸಕ್ಚಿಂ ನ್ಹಯ್. ತಿಂ ಪಳೆವ್ನ್ ಅನ್ಭೋಗ್ ಕರ್ಚೆ ತಸ್ಲಿಂ. ಹ್ಯಾ ಚಿತ್ರಾಂಚಿ ಸೊಭಾಯ್, ಭಿತರ್ಲೊ ಕೀರ್ಣ್

ಒತ್ರಾಂನಿ ಆಟಾಪ್ಲೊ ನ್ಹಯ್ ಬಗಾರ್ ಹ್ಯಾ ಪಿಂತುರಾಂಚೊ ನಿಯಾಳ್ ಆತ್ಮಿಕ್ ಸಂತೊಸ್ ಆನಿ ನೈವೀಕ್ಷಣಾಂತ್ ಎಕ್ವಟ್ಲೊ.

ಜೆಜುಸ್ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಕ್ ಆಪ್ಲಾಶಿಂ ಆಪಂವ್ಚೆಂ, ಚಾರಾಂಯಿ ಕುಶಿಂ ಥಾವ್ನ್ ಭುರ್ಗಿಂ ಆನಿ ತಾಚ್ಯಾ ಮೊಗಾಚಿಂ ಜೆಜು ಸರ್ಶಿಂ ಯೆಂವ್ಚೆಂ, ಆಪೊಸ್ತಲಾಂನಿ ಆಡಾಂವ್ಚೆಂ, ಎಕ್ಸುರ್ಯಾ ಭುರ್ಗ್ಯಾನ್ ಘಾಂವ್ಪ್ಯಾನಾ ಪಡ್ಚೆಂ - ಹ್ಯಾ ಪಿಂತುರಾಂತ್ ಜಿವಾಳ್ಪಣ್ ದಿಸೊನ್ ಯೆತಾ. ಮೊಶ್ಕಿನಿ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಚತುರ್ ಕಲಾ ತಾಲೆಂತಾನ್ ಮನ್ಶ್ಯಾ ಆನಿ ಸ್ತಬ್ಧ್ ಪಿಂತುರಾಂಕ್ ತಾಳೊ ಆನಿ ಚಾಲ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಸಕ್ತಾ.

ಕುಂದೆ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಮಾರ್ಬಲ್ ಕುಂದ್ಯಾಬರಿಂ ದಿಸ್ತಾತ್. ಪುಣ್ ಮಾತ್ಯೆಚ್ಯಾ ಕುಂದ್ಯಾಂಕ್ ತಾಳ್ ಪಡ್ಚೆ ಜೊಕ್ತೆ ರಂಗ್ ದೀವ್ನ್ ಕಾಲ್ಪನಿಕ್ ಆಸ್ಚೆಂ ತೆಂ ವಾಸ್ತವಿಕ್ಪಣಾಂತ್ ಮಿಸ್ಳಾಯ್ಲಲೊ ಸಕ್ತಿವಂತ್ ಕಲಾಕಾರ್ ಭಾವ್ ಮೊಶ್ಕಿನಿ. ಕೊಪೆಲಾ ಭಿತರ್ ಖಂಚೆ ಕುಶಿಕ್ ಫುಡ್ ಕರ್ಚೆಂ ತೆಂ ಕಳನಾ. ಸಗ್ಳೆಂ ಕೊಪೆಲ್ ಪಿಂತುರಾಂನಿ ನೆಟಯ್ಲ್ಲಾಂ. ತಾಂಚೆ ಥಂಯ್ ಪವಿತ್ರ್ಪಣ್ ನಿಶೆತಾ.

ಕಲಾಕಾರಾಚಿ ವಾಡಾವಳ್:

ಕೊಪೆಲ್ ಪಿಂತ್ರಾಯ್ಲಲೊ ಮಹಾನ್ ಕಲಾಕಾರ್ ಭಾವ್ ಆಂತೊನಿಯೊ ಮೊಶ್ಕಿನಿ ಇಟೆಲಿಂತ್ಲ್ಯಾ ಬರ್‍ಗಾಮೊ ಲಾಗ್ಸಾರ್ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ಸ್ಟೆಜಾನೊ ಹಳ್ಳೆಂತ್ ಜನೆರ್ 17, 1854ವೆರ್ ಜಲ್ಮಾಲೊ. ಸಾಮಾನ್ಯ್ ಶಿಕಪ್ ಸಂಪ್ತಚ್ ಉಂಚ್ಲೆಂ ಶಿಕಪ್ ಶಿಕ್ಲೊ. ಅವ್ಕಾಸ್ ಪಿಡೆನ್ ತಾಚೆ ಥಾವ್ನ್ ಗ್ರಾಸಿಲೊ. ತೆದ್ನಾಂ ತಾಚೊ ಬಾಪುಯ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಪುತಾ ಥಂಯ್ ಲಿಪ್ಲಲೆಂ ಕಲಾ ದೆಣೆಂ ವಳ್ಕತಾ ಆನಿ ತಾಕಾ ಶ್ಹೆರಾಂತ್ಲ್ಯಾ ನಾಂವಾಡ್ದಿಕ್ ಎನ್ರಿಕೊಸ್ಕೂರಿ ಮ್ಹಳ್ಯಾ ಕಲಾಕಾರಾ ಸರ್ಶಿಂ ಚಿತ್ರ್‌ಕಲಾ ಶಿಕೊಂಕ್ ಧಾಡ್ತಾ. ಥೊಡ್ಯಾಚ್ ತೇಂಪಾನ್ ಮೊಶ್ಕಿನಿ ಹೆ ಕಲೆಂತ್ ಪ್ರವೀಣತಾ ಜೊಡ್ತಾ ಆನಿ ತಾಚಿಂ ಪಿಂತುರಾಂ ತುರಿನ್ ಆನಿ ಮಿಲಸಾಂತ್ ಪ್ರದರ್ಶನಾಕ್ ಘಾಲ್ತಾ. ಥಂಯ್ಸರ್ ಸಬಾರಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಅಭಿನಂದನ್ ಆನಿ ನಾಂವ್ ಜೊಡ್ತಾ. ಪರತ್ ಹ್ಯೆ ಕಲೆಂತ್ ಸಂಪೂರ್ಣತಾ ಜೊಡ್ಚ್ಯಾ ಇರಾದ್ಯಾನ್ ರೊಮಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಖ್ಯಾತ್ ಕಲಾಕಾರಾಂಚಿಂ ಪಿಂತುರಾಂ ತೊ ಶಿಕ್ತಾ. ಫ್ರೆಸ್ಕೊ ಪಿಂತುರಾಂ ತಾಕಾ ಚಡ್ ಪಸಂದೆಚಿಂ ಜಾತಾತ್. ಹ್ಯೆ ಕಲೆಕ್ ತೊ ಗಮನ್ ದಿತಾ. ತಿಚೊ ತೊ ಮೋಗಿ ಜಾತಾ. ಅಚಾನಕ್ 1889ವೆರ್ ತಾಚೆ ಜಿಣ್ಯೆಂತ್ ಏಕ್ ಘುಂವ್ಣಿ ತೊ ದೆಕ್ತಾ. ಜೆಜ್ವಿತ್ ಮೆಳಾಂತ್ ಭರ್ತಿ ಜಾತಾ. ವಿಶಾಲ್ ಮನಾಚಾ ವ್ಹಡಿಲಾಂನಿ ತಾಚೆಂ ದೆಣೆಂ ಮಾನುನ್ ತಾಕಾ ಅಲ್ಬೆನಿಯಾ ಯುಗೊಸ್ಲಾವಿಯಾ ಆನಿ ಇಟೆಲಿ ದೆವಾಳಾಚ್ಯಾ ಪಿಂತ್ರಾವ್ಣೆಕ್ ಧಾಡ್ಲೊ. ಉಪ್ರಾಂತ್ 1899ವೆರ್ ಮಂಗ್ಳುರಾಕ್ ಮೊಶ್ಕಿನಿಚೆಂ ಯೆಣೆಂ ವ್ಹಡ್ ದೆಣೆಂ ಜಾಂವ್ಕ್ ಪಾವ್ಲೆಂ. ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜ್ ಕೊಪೆಲ್ ಫಕತ್ ದೋನ್ ವರ್ಸಾಂನಿ ತಾಣೆಂ ಪಿಂತ್ರಾಯ್ಲೆಂ.

ಭಾರತಾಚಾ ತೀನ್ ದೇವ್ ಮಂದಿರಾಂತ್ ಮ್ಹಣ್ಚೆ ಬಂಟ್ವಾಳ್ಚ್ಯಾ ಆಗ್ರಾರ್ ಆನಿ ಬೊಂಬಯ್ ಹೋಲಿ ರಿಡೀಮರ್ ದೇವ್ ಮಂದಿರಾಂತ್ ತಾಚ್ಯಾ ತಾಲೆಂತಾಚಿ ಕಾಣಿಕ್ ಭೆಟಯ್ಲಲೊ ಹೊ ಭಾವ್ ಸೈಂಟ್ ಮೇರಿಸ್ ಚರ್ಚ್ ಕೊಚಿನ್, ಹಾಂಗಾಸರ್ ಪಿಂತುರಾಂ ಪಿಂತ್ರಾಯ್ತಾನಾ ನವೆಂಬರ್ 15, 1905ವೆರ್ ಪಿಡೆನ್ ಮರ್ಣಾಕ್ ಬಲಿ ಜಾಲೊ. ಪುಣ್ ತೊ

ಮೊರೊಂಕ್ ನಾ. ಆಮ್ಚೆ ಮಧೆಂ ಜಿಯೆತಾ. ತಾಚಿ ಜಿವಾಳ್ ಕಲಾ ಆಮ್ಚೆ ಮಧೆಂ ಉಟೊನ್ ಉಲಯ್ತಾ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಭಗ್ಣಾಂಕ್ ಉತ್ರಾಂ ಬಸಯ್ತಾ.

ಪಿಂತುರಾಂಚಿ ರಾಕಣ್:

ವರ್ಸಾಂ ಸಂಪ್ತಾಂ ಕೊಪೆಲಾಚಿಂ ಪಿಂತುರಾಂ ಆಳ್ವೊನ್ ಯೆಂವ್ಚಿಂ ಪಳಯ್ಲ್ಲ್ಯಾ ಜೆಜ್ವಿತ್ ವ್ಹಡಿಲಾಂನಿ 1927ವ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ್ ಕರ್ಚ್ಯಾಕ್ ದುಡ್ವಾ ಸಹಾಯ್ ಮಾಗೊನ್ ಏಕ್ ನಿಧಿ (fund) ತಯಾರ್ ಕೆಲಿ. ಪಿಂತುರಾಂ ರಾಕುನ್ ವ್ಹರ್ಚೆಂ ಕಾಮ್ 1929ವೆರ್ ಸುರು ಕೆಲ್ಲೆಂ ತೆಂ ಕೊಲೆಜಿಚ್ಯಾ ವಾರ್ಶಿಕ್ ಹಿಸೊಬಾಂತ್ ವಾಚುಂಕ್ ಮೆಳ್ತಾ. ಪರತ್ 1971 ವರ್ಸಾ ಕೊಪೆಲಾಚ್ಯಾ ಪಿಂತುರಾಂಚಿ ತಪಾಸ್ಣಿ ಕರುನ್ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರಾಕ್ ಫಾವೊ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಪಿಂತುರಾಂಚೊ ತಪ್ಶಿಲ್ ವಿವರ್ ದಿಲ್ಲಿ ಕೀರ್ತ್ ಡೆಹರಾಡೂನ್‌ಚ್ಯಾ ರಾಸಾಯನ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ದೊ| ಬಿ.ಬಿ. ಲಾಲಾಕ್ ಫಾವೊ ಜಾತಾ. ಹೆಂ ಕಾಮ್ ಹಾತಿಂ ಘೆಂವ್ಕ್, ಘಳಾಯ್ ಕೆಲ್ಯಾರೀ 1990 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಲಕ್ನೋಚ್ಯಾ ಇನ್‌ಟ್ಯಾಕ್ - ಐಸಿಐ (INTACH-ICI) ಡಾಯ್ರೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್ ದೊ| ಒ.ಪಿ. ಅಗರ್‌ವಾಲ್ ಆನಿ ಸಾಂಗಾತಿ - ಹಾಣಿಂ ಸುರು ಕರ್ನ್ ಲಗ್‌ಬಗ್ ವೀಸ್ ಲಾಖಾಂಚೆಂ ಕಾಮ್ 1994 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಸಂಪಯ್ಲೆಂ. ಇನ್‌ಟ್ಯಾಕ್ ಸಂಸ್ಥೊ ಭಾರತಾಚಿಂ ಪುರ್ಬಿಲಿಂ ಬಾಂದ್ಪಾಂ, ಸ್ಮಾರಕಾಂ ಪಿಂತುರಾಂ ಇತ್ಯಾದಿ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ್ ಕರುನ್ ತಾಂಚೆಂ ಮೂಳ್ ರೂಪ್ ಸಾಂಬಾಳ್ಚೆಂ ಪ್ರಯತನ್ ಕರ್ತಾ.

ಅಶೆಂ ಉದ್ಗಾರ್ಲೆ ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿ:

"ಕಸಲೆಂ ಪ್ರೇರಣ್ ದಿಂವ್ಚೊ ಜಾಗೊ ಹೊ ಜಾವ್ನೆತ್?" ಮ್ಹಣ್ ಉದ್ಗಾರ್ಲೊ ಲೋರ್ಡ್ ವೆಲ್ಲಿಂಗ್‌ಡನ್ - ಗವರ್ನರ್ ಮದ್ರಾಸ್ಚೊ, ಕೊಪೆಲಾಚಿ ಭೆಟ್ ಕರುನ್ "ಅಪೂರ್ಬ್ ಪಯ್ಸ್ ದೀಶ್ಟ್ ಆನಿ ದಯ್ಬಿಕ್ ದೆಣ್ಯಾಂಚೊ ಕಲಾಕಾರ್ ಬ್ರದರ್ ಮೊಶ್ಕಿನಿ" ಮ್ಹಣ್ ಒಲಾಯ್ಲೆಂ ಲೋರ್ಡ್ ಪೆಂಟ್‌ಲೆಂಡ್ - ಮದ್ರಾಸ್ ಗವರ್ನರಾನ್.

ಸ್ವತಂತ್ರ್ ಭಾರತಾಚೊ ಪಯ್ಲೊ ವಾಯ್ಸ್‌ರೊಯ್ ಶ್ರೀ ಸಿ. ರಾಜಗಪಾಲಾಚಾರಿನ್ ತಾಚ್ಯಾ ಕಾಳ್ಜಾಚ್ಯಾ ಉದ್ವೇಗಾನ್ ಭರ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಭಗ್ಣಾಂಕ್ ಅಸೊ ತಾಳೊ ದಿಲ್ಲೊ. "ಭಾರತಾಂತ್ ಹಾಂವೆಂ ಜಾಯ್ತಿಂ ದೇವ್ ತೆಂಪ್ಲಾಂ ಪಳೆಯ್ಲ್ಯಾಂತ್. ಪುಣ್ ಅಸಲೆಂ ಕೊಪೆಲ್ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ನಾ. ಕೊಪೆಲಾಚಿ ಏಕ್‌ಚ್ ಭೆಟ್ ಶಿಕ್ಷಿತ್ ಕರ್ತಾ. ತನ್‌ಮನ್ ಉಂಚಾಯೆಕ್ ಉಬಾರ್ತಾ. ಕೊಪೆಲಾ ಭಿತರ್ ಸರ್ತಾನಾ ಕಾಳಿಜ್ ಉಮಾಳ್ಯಾಂನಿ ಭರೊನ್ ಸರ್ಗಿಂಚ್ಯಾ ವಸ್ತುಂನಿ ಧಲ್ತಾ. ಮನ್ಶ್ಯಾಪಣಾಚ್ಯಾ ಮಹಿಮೆ ಸಾಮ್ಕಾರ್ ಏಕ್ ಮತಾಂದ್ಲೊ ಪರ್ಯಾಂತ್ ತಾಚ್ಯಾ ಮತಾಂದ್‌ಪಣಾಚೊ ಹರ್ಯೆಕ್ ತೆಂಬೊ ಗಳಯ್ತ್! ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜ್ ಕೊಪೆಲ್ ಶಾಂತಿಚೆಂ ಆಗರ್, ದಯ್ಬಿಕ್ ಹಾಜ್ರಿಚೊ ಸಾಗೊರ್, ಸೊಭಾಯೆಚಿ ಖಣಿಸ್. "ಯೆ ಆನಿ ಚಾಕ್ ಕಿತ್ಲೊ ಸ್ವಾದಿಕ್ ಸೊಮಿ" ಮ್ಹಣ್ ಭಾವ್ ಅಂತೊನಿಯೊ ಮೊಶ್ಕಿನಿ ತಾಚ್ಯಾ ಅಮರ್ ಕಲಾ ದ್ವಾರಿಂ ಆಮ್ಕಾಂ ಆಪಯ್ತಾಶೆಂ ಭೊಗ್ತಾ. ಮೊಶ್ಕಿನಿಚೊ ಆತ್ಮೊ ಉಲಯ್ತಾ -ಬ್ರಶ್ ನ್ಹಯ್.

*** *** ***

“ರಾಂದ್ಪಾ ಕೂಡ್ ಆನಿ ಸಾಹೆತ್ - ಉಮಿಣ್ಯೊ”

(ಆದ್ಲ್ಯಾ ಅಂಕ್ಯಾ ಥಾವ್ನ್ ಮುಂದರ್ಸಿಲಾಂ.)

- ಗ್ಲೇಡಿಸ್ ರೇಗೊ

1. **ಆಡಂಬೊ:** ತೊಲ್ ಬಲಮ್, ಸಕಲಮ್ ದಿನಮ್, ಕರ್ಕರ್ಯಾಂಚೆಂ ಕುರ್ಕುರಮ್
2. **ಆಲೆಂ:** ತೀಕ್ ತೀಕ್ ಪಾನ್, ಕಣ್ಣೆಚೆಂ ರಾನ್,
3. **ಆಳ್ಮಂ:** ಗುಡ್ಯಾರ್ ಎಕ್ಲೊ ಸತ್ರಿ ಧರ್ನ್ ಉಬೊ ರಾವ್ಲಾ.
4. **ಕುಳ್ಪಾಸಾಂಗೊ:** ಎದೆಸ್ಯಾ ಭುರ್ಗ್ಯಾಕ್ ಪೆಂಕ್ಯಾಕ್ ತರ್ಯಾತಿ
5. **ಉಜೊ:** ಫಾಟಾರ್ ಥಾವ್ನ್ ಲೊನ್ಸ್ಟಂ ಹಾಡ್ಲಾಂ, ಖೆಲ್ಲೆ ತಿತ್ಲೆಂ ಮುಗ್ದಾನಾ, ದಿಲ್ಲೆ ತಿತ್ಲೆಂ ಸರಿ ಜಾಯ್ನಾ.
6. **ಚೇಂಬ್:** ಅಂತ್ರಳಾರ್ ಥೊರುಂ ನಾತ್‌ಲ್ಲೊ ಕೊಯ್ತೊ
7. **ಶೆಣ್:** ಆಂಗ್ಣಿ ವೆಲ್ಯಾರ್ ವಿಕಾನಾ, ತ್ರಾಸಿರ್ ಫಾಲ್ಯಾರ್ ತುಕಾನಾ, ಫುಲ್ ವ್ಹಚಾನಾ, ಫಳ್ ಜಾಯ್ನಾ.
8. **ಕೆಳೆಂ:** ಆಂಗ್ಲೆಂ ಕಾಡ್ಲೆಂ ಬಾಂಯ್ಕ್ ಉಡ್ಲೆಂ.
9. **ವಾನ್:** ಆವಯ್ ಬಸ್ಲ್ಯಾ, ಧುವ್ ಗುಂವ್ತಾ ಗುಂವ್ತಾ.
10. **ಪಿಯಾವ್:** ಫಾಟಾವೆಲ್ಯಾನ್ ಆಯ್ಲೊ ಜೋಗಿ, ಸಾತ್ ಕಾಮರುಣಾ ಪಾಂಗುರ್ನ್, ಬಸ್ಲಾ ವ್ರೊಗಿ.
11. **ಕೊಳ್ಸೊ-ಹಾಂಡೊ-ತಾಂಬಿಯೊ:** ಬಾಪಾಯ್ನ್ ಪುಂಜಾಯ್ಲೆಂ, ಆಜ್ಯಾನ್ ಸಾಟಾಯ್ಲೆಂ. ನಾತ್ವಾನ್ ಹೊಗ್ಡಾಯ್ಲೆಂ.
12. **ಮಿರ್ಸಾಂಗ್ ಪಿಕಿ:** ತಾಂಬ್ಡೆ ಫಾಲ್ಕೆರ್ ಪಾಚ್ವೊ ಗೊಂಡೊ, ಭಿತರ್ ಬಸ್ಲ್ಯಾತ್ ಬೊಡ್ಕ್ಯೊ ರಾಂಡೊ.
13. **ಕೊಳ್ಸೊ:** ಸಕಾಳಿಂ ಉಟ್ತಚ್ಚ್ ಬಾಂಯ್ಕ್ ಉಡಿ ಮಾರ್ತಾ.
14. **ಧಾಂತೆಂ-ನಾತ್ಸೊ:** ತಾಂಬ್ಡೆಂ ವೊತ್ತಾನಾ, ಧವೆಂ ಭಾಯ್ರ್ ಫಾಲ್ತಾ.
15. **ನಾರ್ಲ್:** ಪಯ್ಲೆಂ ಧಡಾಪ್, ದಡಾಪೆ ಪೊಂದಾ ಖಡಾಪ್. ಖಡ್ಪಾ ಪೊಂದಾ ಪಾಣಿ
16. **ಸಾರೊಣ್:** ಸಕಾಳಿಂ ಉಟ್ತಾ. ಘುರ್ ಬೋರ್ ನಾಚ್ತಾ, ಕೊನ್ಯಾಂತ್ ವ್ಹಚೊನ್ ಬಸ್ತಾ.
17. **ಕಾಡಿಯಾಂ ಪೇಟ್:** ಲ್ಹಾನ್ಶಿ ಖೊಂಪ್ಡಿ, ಖೊಂಪ್ಡಿಬೋರ್ ಕಾಪ್ರಿ
18. **ದಾಂತೆ:** ಗಾಯ್ ಧಾಂವ್ತಾ. ದೂದ್ ವಾಂವ್ತಾ.
19. **ಚಾವಿ:** ಇಲ್ಲೊಸೊ ಪೊರ್, ಘುರ್ ರಾಕೊಂಕ್ ಥೊರ್
20. **ಬೀಗ್:** ಚಿಕ್‌ಚಿಕ್ ಸುಕ್ಣೆಂ, ಘುರ್ ರಾಕ್ಣೆಂ
21. **ರಾಂದ್ಣಿರ್ ಬುಡ್ಕುಲೊ:** ತೀನ್ ಪಾಂಯಾಂಚೊ ತಿಕ್ಲೊ ಘೊಡೊ. ತಾಚೆರ್ ಬಸ್ಲಾ ಕಾಳೊ ಚೆಡೊ. ಹಾಸ್ತಾ ಶಿವಾಯ್ ಉಲಯ್ನಾ.
22. **ಮೀಟ್:** ಆರೆ ಆರೆ ಮುಟ್ಲೆಂ. ಪಾಣಿಂ ಪರ್ತಾಲೆಂ. ಅಮೃತ್ ಪಿಕ್ಲೆಂ.
23. **ಕಾಯ್ಲ್ ಆನಿ ಕಾಯ್ಲಾತೊ:** ಆಕಯ್ಕ್ ದೋನ್ ಕಾನ್, ಬಾಪ್ಲ್ಯಾಕ್ ತೆ ನಾಂತ್. ಆಕಯ್ ತಾಪ್ತಾ, ಬಪ್ಪು ಉಕ್ಲಾಯ್ತಾ.
24. **ನಾತ್ಸೊ:** ಆಣ್ಯೆ ರುಕಾಕ್ ನೊವ್ಶಿಂ ಫಳಾಂ.
25. **ಬಾತಾಚಿ ಕಣ್ಯ:** ಆದಾಳ್ಯಾ ತಳೆಂ, ಪೆದಾಳ್ಯಾ ಖಾಂಬೊ. ತಾಚೆರ್ ಸೊಬ್ತಾ ಮೊತ್ಯಾಂ ರ್ಝುಲೊ.
26. **ವೊಣೊಕ್:** ಆಪಯ್ಲ್ಯಾರ್ ಯೆನಾ, ಹಾತ್ ಧರ್ಲ್ಯಾರ್ ಯೆತಾ.

27. ಕಾತರ್: ಆಮ್ಗೆರ್ ಏಕ್ ಘೊಡೊ ಆಸಾ. ಕಾನ್ ವ್ಹೊಡ್ಲ್ಯಾರ್ ಶಿಮ್ಪೆನ್ ಚಾಬ್ತಾ.
28. ಗೂಂಡ್ ಕಾಯ್ಲ್=ಬನಾಲೊ: ಆಮ್ಚಿ ಎಕ್ಲಿ ಖಾವಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ತಿತ್ಲೆಂ ಚಡ್ ರಡ್ತಾ.
29. ಗುರ್ಗುಲೆತ್: ಆಮ್ಚೊ ಎಕ್ಲೊ ಸಾಯ್ಬ್. ಕಿತೆಂ ಸಾಂಗ್ಲ್ಯಾರೀ ಕರಿನಾ, ಗಳೊ ಧರ್ನ್ ಬಾಗಾಯ್ಲ್ಯಾರ್ ಮಾತ್ರ್ ಕರ್ತಾ.
30. ಗುರ್ಗುಲೆತ್: ಆಮ್ಗೆರ್ ಎಕ್ಲೊ ಕೊಂಬೊ ಆಸಾ. ಆಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಗೆಲ್ಲ್ಯಾಂಕ್ ತಕ್ಲಿ ಬಾಗಾಯ್ತಾ.
31. ತ್ರಾಸಿಚ್ಯೊ ತಕ್ಡ್ಯೊ: ಆಮ್ಗೆರ್ ದೋಗ್ ಜೊವ್ಳೆ ಬಾವ್, ಜೀವ್ ನಾಂತ್ ತರೀ, ನೀತ್ ಕರ್ತಾತ್ ಬರಾಬರಿ.
32. ಖತ್ಕತ್ತೆಂ ಶಿತ್: ಆಮ್ಗೆಲಿ ವ್ಹಡ್ಲಿಮಾಂಯ್, ಹಾಸ್ತಾ ತರೀ ಉಲಯ್ನಾ.
33. ಖಿಳ್: ಆಮ್ಗೆಲಿಂ ಭುರ್ಗಿಂ ಕೆದ್ನಾಂಯ್ ಲಿಪ್ತಾತ್, ತಾಂಚ್ಯಾ ಮಾತ್ಯಾಚೆಂ ಚೆಪೆಂ ಮಾತ್ರ್ ದಿಸ್ತಾ.
34. ವಾಗೊಣಿ: ಆಮ್ಗೆಲೆಚಿ ದಾಂತೊಣಿ. ವ್ಹೊಣೊದಿಚೆ ಸಾಂದಿಂತ್.
35. ಕಾನ್ನೆಂ = ಕಾಂತ್ನೆಂ: ಆಮ್ಗೆಲೊ ಘೊಡೊ, ಪಾಟಿರ್ ಸವಾರ್ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್ ಮಾತ್ರ್ ಖಾತಾ.
36. ಉಜೊ: ಆಮ್ಗೆಲ್ಯಾ ದೆವಾಕ್ ಮೂಸ್ ಬಸಾನಾ, ಕಾಳೊಕ್ ಲಾಗಾನಾ.
37. ಉಜೊ: ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಆಬಾಕ್ ಕಿತೆಂ ದಿಲ್ಯಾರೀ ಖಾತಾ, ಉದಾಕ್ ದಿಲ್ಯಾರ್ ಮೊರ್ತಾ.
38. ಪಿಯಾವ್: ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಆಬಾಚೊ ಉರ್ಮಾಲ್, ತಾಂಚ್ಯಾ ಪೆಟೆಂತ್ ಆಸಾ.
39. ಜೊಂದ್ಯೊ: ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಆಬಾಕ್ ಏಕ್ ಕೋಟ್, ಕೋಟ್ ಕಾಡ್ಲ್ಯಾರ್ ಮಿಶ್ಯೊ, ಮಿಶ್ಯೊ ತಾಸ್ಲ್ಯಾರ್ ಥಾಂತ್, ಥಾಂತ್ ವಾಟ್ಲ್ಯಾರ್ ಪೀಟ್, ಪೀಟ್ ಥಾಪ್ಲ್ಯಾರ್ ಬಾಕ್ರಿ.
40. ಕಾನ್ನೆಂ = ಕಾಂತ್ನೆಂ: ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಘೊಡ್ಯಾಕ್ ಶಿಮ್ಪಿ ಮುಕಾರ್
41. ಕಾಂಟ್-ಕುರ್ವೆಂ: ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಬೊಯ್ಲಾಕ್ ಕಾತ್ ನಾ, ಮಾಸ್ ನಾ, ಏಕ್ ಸಾರ್ಕ್ಯೊ ಬೊರಿಯೊ ಮಾತ್ರ್
42. ಮಾಜ್ರಾ ಪೀಲ್: ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಬಾಬುಕ್, ಜಲ್ಮತಾನಾಂಚ್ ಮಿಶಿಯೊ
43. ಪಿಯಾವ್: ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಬಾಯೆಕ್ ಗಾಗ್ರ್ಯಾ ವಯ್ರ್ ಗಾಗ್ರೊ
44. ಚಿಮ್ಣಿ: ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಬೊಕ್ಡ್ಯಾಚಾ ತಾಳ್ವೆರ್ ಏಕ್ ಬಾಂಗ್ರಾಳೆಂ ಶಿಂಗ್.
45. ಕುರಾಡ್: ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಮಾಮಾಕ್, ಹಾತ್ ಆಸಾ, ಪಾಂಯ್ ನಾ, ಪೊಟ್ ಪೊಕೊಳ್, ಜೀವ್‌ನಾ.
46. ಪೊಳೊ: ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಮಾಂದ್ರೆಕ್ ಶೆಂಬೊರ್ ಬುರಾಕ್.
47. ಬೆಳ್ಳೊಳಾಚೆ ಪಾಕಾಸೆ: ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಮಾವ್ಯೆಚಿಂ ಭುರ್ಗಿಂ, ಉಶಾಕ್ ತೆಂಕ್‌ಲ್ಲಿ ತಕ್ಲಿ ಕಿತೆಂ ಕೆಲ್ಯಾರೀ ಉಕಲ್ನಾಂತ್.
48. ಎಳೆಚಿ ಸಾಂಗ್: ಆಮ್ಚ್ಯಾ ವ್ಹಡ್ಲಿಮಾಂಯ್ಚಿ ಕಾತ್ ಧವಿ ಧವಿ, ಭುರ್ಗಿಂ ಕಾಳಿಂ ಕಾಳಿಂ.
49. ಆಳ್ವಾಚೊ ಖೊಲೊ: ಆಮ್ಚ್ಯಾ ವ್ಹಡ್ಲಿಮಾಂಯ್ಚೆಂ ಕಾಪಾಡ್, ಕಿತ್ಲೊ ಪಾವ್ಸ್ ಪಡ್ಲ್ಯಾರೀ ಬಿಜಾನಾ.
50. ದಿವೊ: ಆಮ್ಗೆಲ್ಯಾ ವಾಲಿಕ್ ಏಕ್‌ಚ್ ಆಂಕ್ರಿ
51. ಬಾಂಯ್: ಹಿತ್ಲಾಂತ್ ಎಕ್ಲಿ ವ್ಹಡ್ಲಿಮಾಂಯ್ ಉಬಿ, ತೊಂಡ್ ತಿಚೆಂ ಮೊಳ್ಬಾಕ್
52. ತಾಂತಿಂ: ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಸಾಯ್ಬಾಚೆಂ ಪೆಟುಲ್, ಏಕ್ ಪಾವ್ಟಿಂ ಉಘಡ್ಲೆಂ ಮ್ಹಣ್ತಾಚ್, ಧಾಂಪುಂಕ್ ಜಾಯ್ನಾ.
53. ಮುಯೊ: ಆಮ್ಚಿ ಕೊಂಬಿ ಆನಿ ಪಿಲಾಂ, ಧರ್ನಿ ಪೊಂದಾ ಲಿಪ್ಲ್ಯಾಂತ್.

54. ಪೊಳ್ಯಾಂಚಿ ಕಾಯ್ಲ್: ಆಮ್ಚಿ ವ್ಹಡ್ಲಿಮಾಂಯ್, ತೇಲ್ ಲಾವ್ನ್ ಧಗ್ ತಾಪ್ತಾ.
55. ಉಜ್ಯಾ ಪೆಟಿಂತ್ಲ್ಯೊ ಕಾಡಿಯೊ: ಆಮ್ಚೆ ಕಯ್ದಿ ಭಾಯ್ರ್ ಸರ್ತಚ್, ಮಾಂಡ್ಯೊ ಝುರವ್ನ್ ಮೊರ್ತಾತ್.
56. ಜಳಾರ್: ಆಮ್ಚೊ ಗಾವ್ಪಿ, ಗಾಯ್ತಾಂ ಗಾಯ್ತಾಂ ಮರಣ್ ಮಾಗ್ತಾ.
57. ಕೊಳ್ಯಾಂತ್ ಉದಾಕ್ ವೊಡ್ಚೆಂ: ಆಮ್ಚೆಂ ಬಾಯ್ ಕುಳಾರಾ ವೆತಾನಾ, ಸಟ್ಟ್ ಕರ್ನ್ ಧಾಂವ್ತಾ. ನವ್ರ್ಯಾಗೆರ್ ಪಾಟಿಂ ಯೆತಾನಾ ಮೆಟಾನ್ ಮೇಟ್ ದುಕಾಂ ಗಳಯ್ತ ಯೆತಾ.
58. ಉಜೊ ಆನಿ ಧುಂವೊರ್: ಆಮ್ಚೊ ಆಬ್ ಭಿತರ್, ತಾಚಿ ಹಿಂವಾಚಿ ತೊಪಿ ಮಾತ್ರ್ ಬಾಯ್ರ್.
59. ಘುರ್ ಕೊಲ್ಯಾನ್ ಶಿಂವ್ಚೆಂ: ಆಮ್ಚೊ ಎಕ್ಲೊ ರೆಡೊ, ತಾಕಾ ವರ್ಸಾಕ್ ಏಕ್ ಪಾವ್ಟಿಂ ಖಾಂವ್ಕ್ ಘಾಲ್ಚೆಂ.
60. ಲೊಣಿ: ಕುಫಾ ಫಾತರ್ ತೊ, ತುಕುಂಕ್ ತುಕೈತ್. ಪುಣ್! ಉದ್ಕಾಂತ್ ಉಪ್ಕೈತಾ.
61. ಸಾಬು: ಆಮ್ಚೊ ಕುಫಾ ಫಾತರ್, ಫೆಂಡ್ ವೊಂಕ್ತಾ.
62. ಉಜ್ಯಾಚೆಂ ಕೇಂಡ್: ತಾಂಬ್ಡೊ ಚೆಡೊ ಗೊಬ್ರಾಂತ್ ಲೊಳ್ತಾ, ಉದಾಕ್ ಪಿಯೆಲ್ಯಾರ್ ಮೊರ್ತಾ.
63. ಕುಲೆರ್: ದಾಕ್ಲ್ಯೊ ಫೊಡೊ ವೊಜೆಂ ವಾವವ್ನ್ ಮಾಟ್ಯಾಂತ್ ರಿಗ್ತಾ, ರಿತೊ ಜಾವ್ನ್ ಭಾಯ್ರ್ ಯೆತಾ.
64. ಸಾರೊಣ್: ಉಬೊ ನವ್ಕರ್, ನೆವಾಳೆಂ ತುಟ್ಲ್ಯಾರ್ ಪಾಸಾಳ್ತಾ.
65. ಕೊಳ್ಸೊ: ಆಯಿಲ್ಲೆ ಗೆಲ್ಲೆ ಸಕ್ಕಡೀ, ಗೊಮ್ಟ್ಯಾಕ್ ಪಾಸ್ ಘಾಲ್ನ್, ಪಾತಾಳಾಕ್ ದೆಂವಯ್ತಾತ್.
66. ಮಿರ್ಸಾಂಗ್: ಆವಯ್ ಕಾಳಿ, ಧುವ್ ಗೊರಿ, ಧುವೆಚ್ಯಾ ಗಳ್ಯಾಂತ್ ಪೊವ್ಳ್ಯಾ ಸರಿ.
67. ಬಾಣ್ ಆನಿ ಚೆಂಬ್ಬು: ಆವಯ್ ಬಸ್ಲ್ಯಾ, ಧುವ್ ನಾಚ್ತಾ ನಾಚ್ತಾ.
68. ಮೊಡ್ಕಿ, ಬಾವಾಡೆಂ, ಮಾಂಡ್: ಆಂಗ್ ಆಸಾ, ಪಾಂಯ್ ನಾಂತ್, ಗಳೊ ಆಸಾ, ತಕ್ಲಿ ನಾ. ತೊಂಡ್ ಧಾಂಪುಂಕ್ ತೊಪಿ ಘಾಲ್ತಾ.
69. ಬೀಗ್: ಇಲೊ ಇಲೊ ಪಾಕೊ, ಘುರ್ ರಾಕ್ತಾ.
70. ಬಾಗ್ಲಾಚಿ ಖಿಳ್: ಉಜ್ವಾಡ್ಲೆಂ ಮ್ಹಣ್ತಚ್, ಆಮ್ಚೆಂ ಬಾಯ್ ಲಿಪ್ತಾ.
71. ದಾಂತೆಂ: ಉದಾರೆಂ ಪಡ್ಚೆಂ, ವೊಮ್ತೆಂ ಪಡ್ಚೆಂ, ಹಾತಾನ್ ಲೊಟ್ಚೆಂ.
72. ತಾಕ್ ಚಾಳ್ಚೆಂ: ಉಬ್ಯಾ ಮೂರ್ತಿ ಮುಕಾರ್ ದೆಂವ್ಚಾರ್ ನಾಚ್ತಿ.
73. ವಾಳಯ್: ಉಲಯ್ನಾ ಹಾಸಾನಾ, ಖೊರೆಂ ಕುದೊಳ್ ಫೆನಾ, ಕೊಳ್ಸೊನಾ, ರಾಜುನಾ, ತೀಸ್ ಬಾಗ್ಲಾಂಚೆಂ ಘುರ್ ಬಾಂದ್ತಾ.
74. ದಿವೊ: ಎದೊಸೊ ಪಿಲೊ, ಜಯ್ತ್ ರಾಕ್ಸಾಕ್ ಧಾಂವ್ಡಾಯ್ತಾ.
75. ಸಾಂಕಳ್: ಎಕಾ ಆಂಗಾರ್ ಸಾಟ್ ಸತ್ತರ್ ದೊಳೆ.
76. ಚೆರ್ಸ್ಸೊಳ್: ಎಕಾ ಸಾಂಕ್ಳಿಕ್ ಶೆಂಬೊರ್ ದೆಂವ್ಚಾರ್ ಬಾಂದ್ಲ್ಯಾತ್.
77. ಮಡ್ಕೆಂತ್ ಶಿತ್: ಕಾಳ್ಯಾ ದಿವ್ಯಾಂತ್ ಧವೆ ದೇವ್.
78. ಬಾಣ್ಕರೆಂ: ಕಾಳ್ಯಾ ಕುಡಾಂತ್ ಕಾಳೆಂ ಮಾಜಾರ್
79. ಕಯ್ಲಿ/ಕಯ್ಲ್: ಕಾಳ್ಯಾಕ್ ಕುಡಾಂತ್ ಖಾಪ್ರಿ ಬಸ್ಲ್ಯಾ.
80. ಕಾಯ್ಲಿರ್ ಪೊಳೊ: ಕಾಳ್ಯಾ ಮಯ್ದಾನಾರ್, ಧವೆಂ ಬಸ್ತಾ. ತಾಂಬ್ಡೆಂ ಉಟ್ತಾ.
81. ಉದಾಕ್: ಕಿತ್ಲೆಂಯ್ ತುಂ ಕಾತರ್, ಖಿಣಾ ಭಿತರ್ ಗೂಣ್ ಜಾತಾ.

ಮರಿಯೆಚಿಂ ಫೆಸ್ತಾಂ

(ಆದ್ಲ್ಯಾ ಅಂಕ್ಯಾ ಥಾವ್ನ್ ಮುಂದರ್ಸಿಲಾಂ)

ಫಾ| ಎವ್ಲಿನ್ ಲೋಬೊ ಜೆ.ಸ.

5. ಲೂರ್ಡ್ಸ್ ಸಾಯ್ಬಿಣೆಚಿ ಪರಬ್ - ಫೆಬ್ರೆರ್ 11:-

1858 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಫೆಬ್ರೆರ್ 11 ಥಾವ್ನ್ ಜುಲಾಯಿ 16 ತಾರಿಕ್ ಮ್ಹಣಾಸರ್ ಆಮ್ಚಿ ಸಾಯ್ಬಿಣ್ 18 ಪಾವ್ಟಿಂ 14 ವರ್ಸಾಂಚಿ ಚಲಿ ಮಾರಿ ಬರ್ನಾಡೆಟ್ ಸುಬೀರೊ ಹಿಕಾ ಲೂರ್ಡ್ಸ್ ಗಾಂವಾಂತ್ ದಿಷ್ಟಿಕ್ ಪಡ್ಲಿ. ಲೂರ್ಡ್ಸ್ ಏಕ್ ಲ್ಹಾನ್ ಗಾಂವ್ ಫಿರನ್ನಿಸ್ ಪರ್ವಾತಾಚಾ ಮುಳಾಂತ್ ಆಸಾ. ಆತಾಂ ಸಂಸಾರಾಂತ್ ನಾಂವಾಡಲ್ಲಿ ಸಾಯ್ಬಿಣಿಚಿ ಇಗರ್ಜ್ ಥಂಯ್ಸರ್ ಆಸಾ. ಆನಿ ಹಜಾರಾಂನಿ ಯಾತ್ರಿಕ್ ಥಂಯ್ಸರ್ ವೆತಾ. ವಿವಿಂಗಡ್ ಥರಾಚಿಂ ಆಜಾಪಾಂ ಜಾಲ್ಲಿ ರುಜ್ವಾತ್ ಆಸಾ.

ಆಂಕ್ವಾರ್ ಸಾಯ್ಬಿಣ್ ದಿಷ್ಟಿಕ್ ಪಡ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಸುವಾತೆರ್ ತಿಚ್ಯಾ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪ್ರಕಾರ್ ಬಾಂದ್‌ಲ್ಲಿ ಬೆಸಿಲಿಕಾ ಆಸಾ. ಥಂಯ್ಸರ್ ಸಾಯ್ಬಿಣಿಚ್ಯಾ ಖುಶೇ ಪ್ರಮಾಣೆ ಬರ್ನಾಡೆಟಾನ್ ಧರ್ಲ್ಲಿಚಿ ಸುಕಿ ಮಾತಿ ಉಸ್ಕಿತಾನಾ ಉಬ್ಜೊನ್ ಅಯ್ಲಿ ಝುರ್ ಆನಿ ತ್ಯಾ ಝುರಿಚ್ಯಾ ಉದ್ಕಾನ್ ಆನಿ ಮರಿಯೆಚೆರ್ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ಪಾತ್ಯೆಣೆನ್ ಆಜಾಪಾಂ ಘಡ್ತಾತ್ ಮ್ಹಣ್ ಸರ್ವ್ ಪಾತ್ಯೆತಾತ್. ಭಕ್ತಿವಂತ್ ಮನಿಸ್ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಆನಿ ಅನ್‌ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ತ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯಾಕ್ ವಚೊನ್ ಥಂಯ್ಚ್ಯಾ ಉದ್ಕಾನ್ ನ್ಹಾವ್ನ್ ಯೆತಾತ್. ಸಬಾರಾಂಚ್ಯೊ ಪಿಡಾ ಹ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಗೂಣ್ ಜಾಲ್ಯಾತ್. ಫೆಬ್ರೆರ್‌ಚಾ 11 ತಾರ್ಕೆರ್ ಹೆಂ ಫೆಸ್ತ್ ಇಗರ್ಜ್‌ಮಾತಾ ಆಚರಣ್ ಕರ್ತಾ.

ಫ್ರಾನ್ಸಾಂತ್ ಲೊಕಾಚೊ ಭಾವಾಡ್ತ್ ಉಣೊ ಜಾವ್ನ್ ಯೆತಾನಾ, ರಾಯ್‌ಕುಳಾಚೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಇಗರ್ಜೆಚೆರ್ ಅಧಿಕಾರ್ ಚಲಯ್ತಾನಾ ಆಂಕ್ವಾರ್ ಸಾಯ್ಬಿಣ್ ತಾಂಕಾಂ ದಿಷ್ಟಿಕ್ ಪಡೊನ್ ದೆವಾಚ್ಯಾ ಮಹಿಮೆಕ್ ಆನಿ ಭಾವಾಡ್ತಾಕ್ ರುಜ್ವಾತ್ ದಿತಾ. ಆಪುಣ್ ಜಾವ್ನಾಸಾಂ ಮ್ಹಣ್ ಪಾಪ್ ಖತಾವಿಣೆ ಗರ್ಭ್ ಸಂಭವ್‌ಲ್ಲಿ ಆನಿ ತೇರ್ಸ್ಯಾಚ್ಯಾ ದೇವಾಸ್ಪಣಾ ಮುಖಾಂತ್ರ್ ಸಂಸಾರಾಂತ್ ಬರೆಂಪಣ್ ಯೆಂವ್ಕ್ ಸಾಧ್ಯ್ ಆಸಾ ಮ್ಹಣ್ ತಿ ಶಿಕಯ್ತಾ.

6. ಫಾತಿಮಾ ಸಾಯ್ಬಿಣೆಚಿ ಪರಬ್ - ಮೇ 13:

ಮೇ ಮಹಿನ್ಯಾಚ್ಯಾ 13 ತಾರ್ಕೆರ್ ಪೋರ್ಚುಗಲಾಚಾ ಫಾತಿಮಾ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಶಹರಾಂತ್ ಆಂಕ್ವಾರ್ ಮರಿ - ಜಸಿಂತಾ, ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಆನಿ ಲೂಸಿ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ತೆಗಾಂ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಕ್ ದಿಷ್ಟಿಕ್ ಪಡ್ಲಿ. ಮರಿ ದಿಷ್ಟಿಕ್ ಪಡ್ತಾನಾ ಪಯ್ಲೆಂ ಮಹಾಝುಜ್ ತಿಸ್ರ್ಯಾ ವರ್ಸಾಕ್ ಪಾವ್‌ಲ್ಲೆಂ. ರಶ್ಯಾಂತ್ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟಾಂಚೆಂ ರಾಜ್ ಆರಂಭ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ. ತೆಂ ಹೆರಾಂ ಗಾಂವಾಂಕ್ ವಿಸ್ತಾರ್‌ಲ್ಲೆಂ ತವಳ್ ದೇವ್‌ಚ್ಚ್ ನಾ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಸಾಂಗ್ಣಿ ಸಗ್ಳ್ಯಾನ್ ಪಾಚಾರುಂಕ್ ಪಳೆತಾಲೆ. ತೆದ್ನಾ ಮರಿ ಸ ಪಾವ್ಟಿಂ ಹ್ಯಾ ಲ್ಹಾನಾಂ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಕ್ ದೀಷ್ಟಿಕ್ ಪಡ್ಲಿ ಆನಿ ಮನ್ಶ್ಯಾ ಕುಳಾನ್ ಪಾತ್ಕಾ ಥಾವ್ನ್ ಪಯ್ಸ್ ಸರಾಜೆ, ದೆವಾ ಥಂಯ್ ಪಾಟಿಂ ಪರ್ತಾಜೆ. ಸದಾಂ ತೇರ್ಸ್ ಮ್ಹಣಾಜೆ ಮ್ಹಣ್ ಮ್ಹನ್ಯಾಕುಳಾನ್ ದೆವಾಥಂಯ್ ಪಾಟಿಂ ಪರ್ತೊಂವ್ಕ್ ತಿಣೆ ಆಪವ್ಣೆಂ ದಿಲೆಂ. ತ್ಯಾಚ್ ವೆಳಾರ್ ಆಮಿ ತೇರ್ಸಾಚಾ ಪ್ರತಿ ಖಣಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಮ್ಹಣ್ಚೆಂ ಮಾಗ್ಣೆಂ, ಮ್ಹಣ್ಜೆ -

"ಯೆ ಮೊಜ್ಯಾ ಜೆಜು, ಆಮ್ಚಿಂ ಪಾತ್ಕಾಂ ಆಮ್ಕಾಂ ಭೊಗ್ಸಿ....." ಶಿಕಯ್ಲೆಂ. ಹೆಂ ಫೆಸ್ತ್ ಆಮಿ ಮೇ ಮಹಿನ್ಯಾಬ್ಯಾ 13 ತಾರ್ಕೆರ್ ಆಚರಣ್ ಕರ್ತಾಂವ್.

7. ಮರಿ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವಾಂಚಿ ಮಜತ್ - ಮೇ 24:

ಮರಿ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವಾಂಚಿ ಮಜತ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ ಆನಿ ಸರ್ಬ್ ಗರ್ಜಾಂಕ್ ತಿ ಪಾವ್ತಾ ಮ್ಹಣ್ ಸುರ್ವೆರ್ ಥಾವ್ನ್ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಲೊಕಾ ಥಂಯ್ ಪಾತ್ಯೆಣಿ ಆಯ್ಲ್ಯಾ ತ್ಯಾ ದೆಕುನ್ ಮಾಗ್ಣಿಂ, ನೊವೆನಾಂ ಹಿಂ ಸರ್ಬ್ ಬಾಂಧುನ್ ಹಾಡ್ಲ್ಯಾಂತ್. ಸಾಂತ್ ಬ್ರಿಜಿತಾಕ್ ತಿಚ್ಯಾ ನಿಯಾಳಾಂತ್ ಏಕ್ ಪಾವ್ಟಿಂ ಜೆಜುನ್ ಮರಿಯೆಕ್ ಮ್ಹಳ್ಳಿಂ ಉತ್ರಾಂ ಆಯ್ಕಾಲಿಂ. ತುಜ್ಯಾ ನಾಂವಾನ್ ಭಕ್ತೆನ್ ಕೊಣ್ ತರಿ ಕಸಲಿ ಗರ್ಜ್ ತರೀ ವಿಚಾರಿತ್, ಪಾತ್ಕಿ ತೊ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಹಾಂವ್ ನಾ ಮ್ಹಣ್ಚೊ ನಾ' ಹ್ಯಾ ಉತ್ರಾಂಕ್ ಪಾತ್ಯೆವ್ನ್ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಸಮಡ್ತ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಗರ್ಜಾಂನಿ ಮರಿಯೆಕ್ ಉಲೊ ದಿತಾ.

ಪಾಪಾ ಪಿಯುಸ್ ಸಾತ್ವೊ, ನೆಪೋಲಿಯನಾನ್ ರಾಯಾಚಾ ಹಾತಾಖಾಲ್ ಬಂದಿವಾನ್ ಜಾವ್ನ್ 1808 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಗಡಿಪಾರ್ ಜಾಲ್ಲೊ ತಾಕಾ 1814 ಇಸ್ವೆಂತ್ ದಬಾಜಾನ್ ರೊಮಾಂತ್ ಪಾಟಿಂ ಕಾಣ್ಬೆಲೊ ಆನಿ ಇತಿಹಾಸಾ ಪರ್ಮಾಣೆ ಝುಜಾಂತ್ ಸಲ್ವೊನ್ ನೆಪೊಲಿಯನಾಚೆಂ ಶೆಂಬರ್ ದಿಸಾಚೆಂ ಆಡಳ್ತೆಂ ಆಕೇರ್ ಜಾತಾನಾ ಪಾಪ್ ಸಾಯ್ಬಾನ್ ದೇವಾಕ್ ಅರ್ಗಾಂ ದೀಂವ್ಕ್ ಸಾಯ್ಬಿಣಿಚೆಂ ಹೆಂ ಫೆಸ್ತ್ ನಮಿಯಾರ್ಲೆಂ. ಹೆಂ ಫೆಸ್ತ್ ಮೆಯಾಚಾ 24 ತಾರ್ಕೆರ್ ಆಮಿ ಆಚರಣ್ ಕರ್ತಾಂವ್.

8. ಮರಿ ಎಲಿಜಬೆತಿಕ್ ಭೆಟ್ ಕರ್ತಾ - ಮೇ 31:

ಮರಿಯೆಕ್ ಆಂಜ್ ಬೊಡ್ಯಾನ್ ಇಜ್ಜಿ ಹಾಡ್‌ಲ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಎಲಿಜಬೆತ್ ತಿಚ್ಯಾ ಉತರ್ ಪ್ರಾಯೆರ್ ಗರ್ಬ್ ಸಂಭವ್ಲ್ಯಾ ಮ್ಹಣ್ ತೊ ಖಬಾರ್ ದಿತಾ. ಹೆಂ ಆಯ್ಕೊನ್ ಮರಿ ಎಲಿಜಬೆತಿಚಿ ಭೆಟ್ ಕರುಂಕ್ ವೆತಾ. ದೊಗಾಂ ಭಾಗೆವಂತಾಂ ಆತಾಂ ಸಾಂಗಾತಾ ಮೆಳ್ತಾತ್. ದೊಗಾಂಯ್ ಥಂಯ್ ದೇವಾಚಿಂ ಮಹಿಮಾಂ ಜ್ಯಾರಿ ಜಾಲ್ಯಾಂತ್ ವಿಶೇಸ್ ಥರಾನ್ ದೇವ್ ತಾಂಚಾ ಜೀವನಾಂತ್ ಯೆತಾ ಆನಿ ತಾಂಚಿಂ ಮಹಿಮಾಂ ಸಂಸಾರಾಕ್ ದಾಕಯ್ತಾ. ಥಂಯ್ಸರ್ ಎಲಿಜಾಬೆತ್ ಸಾಂಗ್ತಾ: "ಸ್ತ್ರೀಯಾಂ ಭಿತರ್ ಮರಿ ಸದೆಂವ್" ಮ್ಹಣ್. ಮರಿ ವರ್ತ್ಯಾ ಮಹಿಮೆಚೆಂ ಗಾಯಾನ್ ಗಾವ್ನ್ ದೆವಾಕ್ ಹೊಗಳ್ಸಿತಾ. ಪಯ್ಲೆ ಪಾವ್ಟಿಂ 1263 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಹೆಂ ಫೆಸ್ತ್ ಆಚರ್ಸಿಲ್ಲೆಂ ಮ್ಹಣ್ ಚರಿತ್ರಾ ಆಮ್ಕಾಂ ಸಾಂಗ್ತಾ. ಸಾಂತ್ ಬೊನವೆಂಚರನ್ ತ್ಯಾಚ್ ವೆಳಾರ್ ಮರಿ ಎಲಿಜಾಬೆತಾಕ್ ಭೆಟ್ ಕರ್ಚೆಂ ಫೆಸ್ತ್ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಕಾನ್ ಭೆಸಾಚೆಂ ಫೆಸ್ತ್ ಮ್ಹಣ್ ಸ್ವೀಕರ್ಸಿಲೆಂ. 1389 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಪಾಪಾ ಉರ್ಬಾನ್ ನೊವೊ ಹಾಣೆ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಸಂಸಾರಾಕ್ ವಿಸ್ತರಾಯ್ಲೆಂ. ಮೇ ಮಹಿನ್ಯಾಚ್ಯಾ ಆಕ್ರೇಚಾ ದಿಸಾ ಹೆಂ ಫೆಸ್ತ್ ಆಮಿ ಆಚರ್ಸಿತಾಂವ್.

9. ಮರಿಯೆಚಾ ಖತಾವಿಣ್ ಕಾಳ್ಜಾಚೆಂ ಫೆಸ್ತ್ - ಜೂನ್ 19:

ಹೆಂ ಫೆಸ್ತ್ ಜೆಜುಚ್ಯಾ ಕಾಳ್ಜಾಚ್ಯಾ ದುಸ್ರ್ಯಾ ದಿಸಾ ಆಚರ್ಸಿತಾಂವ್. ಜೆಜುಚೆಂ ಪವಿತ್ರ್ ಕಾಳಿಜ್ ಸಂಸಾರಾಚೆಂ ರಾಜ್ ಆಪ್ಣಾಚೆಂ ಕರುನ್ ಘೆತಾ. ತೆಂ ಕಾಳಿಜ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ ಪಾತ್ಕಾವಿಣ್ ಆನಿ ಕಸಲೆಂಚ್ ಪಾತ್ಕಾಚೆಂ ಖತ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲೆಂ. ಹೆಂ ಕಾಳಿಜ್ ಖುರ್ಸಾಕ್ ನಿಮಾಣೊ ರಗ್ತಾಚೊ ಆನಿ ಉದ್ಕಾಚೊ ಥೆಂಬೊ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಮನ್ಶ್ಯಾಕುಳಾ ಖಾತಿರ್ ದಿತಾ. ಮರಿಯೆಚೆಂ ಕಾಳಿಜ್ ಜೆಜುಚ್ಯಾ ಕಾಳ್ಜಾಬರಿ ಮೊವಾಳ್, ದಯಾಳ್ ಆನಿ ಕಾಕುಳ್ತಿಚೆಂ ತ್ಯಾ ದೆಕುನ್ ಹೆಂ ಫೆಸ್ತ್ ಪವಿತ್ರ್ ಕಾಳ್ಜಾಚ್ಯಾ ಫೆಸ್ತಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ಲ್ಯಾ ದಿಸಾ ಆಚರಣ್ ಕರ್ತಾತ್.

10. ಕಾರ್ಮೆಲ್ ದೊಂಗ್ರಾಚಿ ಮಾತಾ - ಜುಲಾಯಿ 16:

ಸಾಂ. ಸಿಮಾಂವ್ ಸ್ಟೋಕ್ ಕಾರ್ಮೆಲಿತಾಂಚೊ ಜೆರಾಲ್ ವಡಿಲ್ ತೆರಾವ್ಯಾ ಶತಮಾನಾಂತ್ ಪಡೊನ್ ವೆಚಾ ತಾಂಚ್ಯಾ ಮೆಳಾಕ್ ಸಾರ್‍ಕೊ ಆಧಾರ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಮರಿಯೆಲಾಗಿಂ ಮಾಗ್ತಾ. ತವಳ್ ಮರಿ 1251 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಜುಲಾಯಿ 16 ತಾರ್ಕೆರ್ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಾಚಾ ಕೇಂಬ್ರಿಜ್ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂತ್ ದಿಷ್ಟಿ ಪಡೊನ್ ತಾಕಾ ಏಕ್ ಬೇಂತಿಣ್ ದಿತಾ. ತಾಚ್ಯಾ ಸಾಂಗಾತಾ ತಾಕಾ ಭಾಸ್ ದಿತಾ ಕೀ ಕೊಣೀ ತರೀ ಪಾತ್ಯೆಣೆನ್ ಹಿ ಬೆಂತಿಣ್ ಘಾಲ್ನ್ ತಿಚಿ ಮಜತ್ ಮಾಗ್ತಾತ್. ತಾಂಕಾಂ ತಿ ಸಾಂಡುನ್ ಘಾಲ್ಚಿನಾ ಆನಿ ತಾಂಚ್ಯಾ ಮರ್‍ನಾಚಾ ಕಾಳಿಂ ಸಂಪೂರ್ಣ್ ಥರಾನ್ ಪಳೆತೆಲಿಂ ಮ್ಹಣ್ ಉತಾರ್ ದಿತಾ.

ಕಾರ್ಮೆಲಿತ್ ಭೆಸ್ ಪಾಲೆಸ್ತಿನಾಚಾ ಕಾರ್ಮೆಲ್ ದೊಂಗ್ರಾರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಮಠ್ವಾಸಿಂ ಥಾವ್ನ್ ದೆಂವೊನ್ ಆಯ್ಲಾ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಪಾತ್ಯೆಣಿ ಆಸಾ. ತೆರಾವ್ಯಾ ಶತಮಾನಾಂತ್ ಸಾರಾಸಿನ್ ಪಂಗ್ಡಾನ್ ಪಾಲೆಸ್ತೀನ್ ಗಾಂವಾಕ್ ವೆಡೊ ಘಾಲ್ನ್ ಮುಕಾರ್ ಮೆಳ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಂಕ್ ತಾಲ್ವಾರಿನ್ ಮಾರುಂಕ್ ಆಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಹೆ ಮಠ್ವಾಸಿ ಥಂಯ್ ಥಾವ್ನ್ ಧಾಂವ್ಲೆ. ಆನಿ ಸಾಂ. ಶಿಮಾಂವ್ ಸ್ಟೋಕ್ ಹಾಚ್ಯಾ ಮುಕೆಲ್ಪಣಾನ್ ನವೊ ಮೇಳ್ ಘಡ್ಲೊ. ಜುಲಯ್ಯಾಚ್ಯಾ 16 ತಾರ್ಕೆರ್ ಮರಿಯೆಚಾ ಹಾತಿಂ ತಾಂಕಾಂಚ್ ಸಮರ್ಪಿತಾತ್ ಆನಿ ಕಾರ್ಮೆಲ್ ಮಾಯೆಚೊ ಆಧಾರ್ ಮಾಂದ್ತಾತ್. ಹೆಂ ಫೆಸ್ತ್ ಆಮಿ ಜುಲಾಯ್ 16 ತಾರ್ಕೆರ್ ಆಚರಣ್ ಕರ್ತಾಂವ್.

11. ಆಸುಮ್ಸಾಂವ್ ದೀಸ್ (ಮರಿ ಕುಡಿ ಆತ್ಮ್ಯಾ ಸಮೆತ್ ಸರ್ಗಾಕ್ ಚಡ್‌ಲ್ಲೊ ದೀಸ್) - ಆಗಸ್ಟ್ 15:

ಆಗಸ್ತಾಚಾ 15 ತಾರ್ಕೆರ್ ಮರಿಯೆಕ್ ಸರ್ಗಾರ್ ಫೆತ್‌ಲ್ಲೆಂ ಫೆಸ್ತ್ ಆಮಿ ಆಚರ್ಪಿತಾಂವ್. ಸಂಯ್ಯಾಚೆಂ ಪಾಪ್ ತಿಚೆ ಥಂಯ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲೆಂ ಆನಿ ಪಾತಾಕ್, ದೆವಾಚಿ ಆವಯ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಮರಿಯೆ ಥಂಯ್ ದಿಸೊಂವ್ಕ್ ನಾ. ದೆಕುನ್ ಪಾತ್ಕಾಚಿ ಶಿಕ್ಷಾ ಜಾವ್ನಾಸ್ಚೆಂ ಮರಣ್ ತಿಕಾ ದೆವಾನ್ ದಿಂವ್ಕ್ ನಾ. ಬಗಾರ್ ಕುಡಿ ಆತ್ಮ್ಯಾ ಸಮೆತ್ ತಿಕಾ ಸರ್ಗಾರ್ ವ್ಹೆಲೆಂ ಮ್ಹಣ್ ಆಮ್ಚಿ ಸಮಡ್ತ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಸಾಂಗ್ತಾ. ಕೊಂಕ್ಣೆಚಿಂ ಗಾಯಾನಾಂ ಆಮ್ಕಾಂ ಸಾಂಗ್ತಾತ್ - ನೋವ್ ಕೋರ್ ಆಂಜ್ ಯೇವ್ನ್ ಗಾಯನಾಂನಿ ತಿಕಾ ಸರ್ಗಿಂ ವ್ಹರ್‍ತಾತ್ - ಹೆಂ ಕಂತಾರ್ ಅಶೆಂ ಸಾಂಗ್ತಾ:

"ಅಸುಂಪ್ಸಾಂವ್ ದೀಸ್, ನಿರ್ಮ್ಳ್ ವೊರ್,

ಆಂಜ್ ಬೊಡ್ವೆ ಗಾಯಾನ್ ಕರ್‍ತಿತ್, ನೋವ್‌ಯೀ ಕೋರ್"

ಜೆಜು ಸರ್ಗಾರ್ ಚಡ್ಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಮರಿ ಆಪೋಸ್ತಲಾಂ ಆನಿ ಹೆರಾಂ ಶಿಸಾಂ ಸವೆಂ ತಿ ಆಸಾ. ಸೆನೆಕ್ಲಾಂತ್ ಸ್ಪಿರಿತ್ ಸಾಂತ್ ದೆಂವ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ವೆಳಾರ್, ಥಂಯ್ಸರ್ ತಿ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ. ಉಪ್ರಾಂತ್ ತಿಚೆ ವಿಶಾಂತ್ ಕಾಂಯ್ ವಿವರ್ ನಾ ತರೀ ಶಿಸಾಂಕ್ ತಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾವ್ ದೀತಾ ಆನಿ ತಾಂಚೊ ಆಧಾರ್ ತಿ ಜಾತಾ. ಹೆಂ ಫೆಸ್ತ್ ಪಾಂಚ್ವ್ಯಾ ಶತಮಾನಾಥಾವ್ನ್ ಆಯಿಲ್ಲೆಂ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ಕಾಲ್ಸಿಡಿನಾಚಾ ಸಭೆಂತ್ ಹೆಂ ಸತ್ ಮ್ಹಣ್ಣೆ ಮರಿ ಕುಡಿ ಆತ್ಮ್ಯಾ ಸಮೆತ್ ಸರ್ಗಾರ್ ಗೆಲ್ಲಿ ಮ್ಹಣ್ ಪಾಚಾರ್‌ಲ್ಲೆಂ. ಆನಿ ಆಗಸ್ಟಚ್ಯಾ 15 ತಾರ್ಕೆರ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕ್ ಥರಾನ್ ಮರಿಯೆಕ್ ಮಾನ್ ದಿಲ್ಲೊ. ಜೆಜು ಸರ್ಗಾರ್ ಚಡ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ 3 ಥಾವ್ನ್ 15 ವರ್ಸಾಂ ಭಿತರ್ ಹೆಂ ಕಾರ್‌ಯೆಂ ಜಾಲ್ಲೆಂ ಮ್ಹಣ್ ಪಾತ್ಯೆಣಿ ಆಸಾ.

ಆಮ್ಕಾಂ ಭಾರತಾಂತ್ ಹೊ ದೀಸ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರಾಚೊ ದೀಸ್, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಲೋಕ್ ಹ್ಯಾ ದಿಸಾ ಭಾರತ್ ಸಾಂಡುನ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಸ್ವ ಆಡಳಿತ್ ಮಾಂಡುನ್ ದಿಲೆಂ. ಹೊ ದೀಸ್ ಮರಿಯೆಕ್ ಸಮರ್ಪುನ್ ಆಮ್ಚೊ ಗಾಂವ್‌ಯೀ ಆಮಿ ಮರಿಯೆಕ್ ಸಮರ್ಪಿತಾಂವ್.

12. ಮರಿಯೆಚಾ ರಾಣಿಪಣಾಚೆಂ ಫೆಸ್ತ್ - ಆಗಸ್ಟ್ 22:

ಪಾಪಾ ಪಿಯುಸ್ ಬಾರಾವ್ಯಾನ್ 1955 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಮರಿಯೆಚ್ಯಾ ರಾಣಿಪಣಾಚೆಂ ಫೆಸ್ತ್ ಆಚರ್ಸುಂವ್ಕ ಆನಿ ಮರಿಯೆಚ್ಯಾ ಉತ್ರಾ ವರ್ತ್ಯಾ ಮಹಿಮೆಕ್ ಮಾನ್ ದೀಂವ್ಕ ಪವಿತ್ರ್ ಸಭೆಕ್ ಉಲೊ ದಿಲೊ. ಆನಿ ಆಗಸ್ಟಾಚಾ 22 ತಾರ್ಕೆರ್ ಆಚರ್ಸುಂವ್ಕ ನಿರ್ಮಿಲೆಂ. ಮರಿಯೆಚ್ಯಾ ಪವಿತ್ರ್ ಸಭೆಚಾ ಆರಂಭಾ ಥಾವ್ನ್ ಮರಿಯೆಕ್ ವರ್ತೊ ಮಾನ್ ದಿಲಾ ಆನಿ ತಿಕಾ ಸಂಸಾರಾಚಿ ರಾಣಿ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಬಿರುದ್ ದಿಲಾಂ. ಜೆಜು ಕಸೊ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಸಂಸಾರಾಚೊ ರಾಯ್‌ಗೀ ತಶೆಂಚ್ ಮರಿ ಸಂಸಾರಾಚಿ ರಾಣಿ ತಿ ರಾಯ್ ಕುಳಿಯೆ ಥಾವ್ನ್ ಆಯಿಲ್ಲಿ ಮ್ಹಣ್ ಪವಿತ್ರ್ ಪುಸ್ತಕ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಸಾಂಗ್ತಾ. ಸುರ್ವೆಚೆ ಬರಯ್ಣಾರ್ ಮರಿಯೆಕ್ 'ರಾಯಾಚಿ ಆವಯ್' ಮ್ಹಣ್ ಆಪಯ್ತಾತ್. ಕಶೆಂ ಜೆಜುಕ್ ರಾಯ್ ಮ್ಹಣ್ ನಮಾನ್ ಕರ್ತಾತ್‌ಗೀ, ತಶೆಂಚ್ ಮರಿಯೆಕ್ ರಾಣಿಯೆಚೊ ಸನ್ಮಾನ್ ದಿತಾತ್.

ಆಗಸ್ಟಾಚಾ 22 ತಾರ್ಕೆರ್ ಆಚರ್ಸುಂಚ್ಚೆಂ ಹೆಂ ಫೆಸ್ತ್ ಮರಿಯೆಚ್ಯಾ ಸರ್ಗಾರ್ ಚಡ್ಣ್ಯಾಚ್ಯಾ 8 ದಿಸಾಂ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಯೆತಾ. ಕುಡಿ ಆತ್ಮ್ಯಾ ಸಮೆತ್ ಸರ್ಗಾರ್ ಚಡ್‌ಲ್ಲಿ ಆಂಕ್ವಾರ್ ಮಾಂಯ್ಕ್ ಆತಾಂ ರಾಣಿ ಮ್ಹಣ್ ಕುರ್ಪಾರ್ ಕರ್ತಾತ್. ಹೆಂ ಆಮ್ಚಾ ಭಾವಾಡ್ತಾಚೆಂ ವ್ಹರ್ತೆ ಸತ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ.

13. ದುಖಿ ಸಾಯ್ಬಿಣಿಚೆಂ ಫೆಸ್ತ್ - ಸಪ್ತೆಂಬರ್ 15:

ಸಪ್ತೆಂಬರಾಚಾ 14 ತಾರ್ಕೆರ್ ಭಾಗೆವಂತ್ ಖುರ್ಸಾಚೆಂ ಫೆಸ್ತ್ ಕೆಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್, ಪವಿತ್ರ್ ಸಭಾ ಸಪ್ತೆಂಬರಾಚಾ 15 ತಾರ್ಕೆರ್ ದುಖೆಸ್ತ್ ಮಾಯೆಚೆಂ ಫೆಸ್ತ್ ಆಚರ್ಸಿತಾ. ಸಿಮಿಯಾಂವ್ ದೇವಾಳಾಂತ್ ಮರಿಯೆಕ್ ಆನಿ ಜೆಜುಕ್ ಭೆಟ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಸಾಂಗ್ತಾ - ಏಕ್ ತಾಲ್ವಾರ್. ತಿಚೆಂ ಕಾಳಿಜ್ ಪಾಪ್ಸಿತೆಲಿ ಮ್ಹಣ್. ಹಾಚೆರ್ ಹೊಂದೊನ್ ಸಾತ್ ದುಖಿ ಇಗರ್ಜ್‌ಮಾತಾ ದಿತಾ. ಸಿಮಿಯಾಂವ್‌ಚಿ ಪ್ರೊಪೆಸಿ, ಈಜಿಪ್ತಾಕ್ ಪಲಾಯನ್, ಜೆಜು ತೆಂಪ್ಲಾಂತ್ ಭಾಯ್ರ್ ಪಡ್ತಾ. ಕಾಲ್ವಾರಿಚಾ ವಾಟೆರ್ ಜೆಜು ಮರಿಯೆಕ್ ಮೆಳ್ತಾ. ಜೆಜುಕ್ ಖುರ್ಸಾಯ್ತಾತ್. ಮರಿಯೆಚ್ಯಾ ಉಸ್ಕ್ಯಾರ್ ಜೆಜುಚಿ ನಿರ್ಜೀವ್ ಕೂಡ್ ದವರ್ತಾತ್. ಜೆಜುಕ್ ನಿಕೆಪಿತಾತ್. ಹೆಂ ಫೆಸ್ತ್ 1668 ಇಸ್ವೆಂತ್ 'ಸರ್ವಿಟ್' ಮ್ಹಣ್ಚೆ ಸೆವಕಾಂಚೊ ಭೇಸ್ ಹಾಂಕಾ ಆಚರ್ಸುಂವ್ಕ ಪರ್ವಣ್ಗಿ ದಿಲ್ಲಿ. ಉಪ್ರಾಂತ್ 1814 ಇಸ್ವೆಂತ್ ರೊಮಾ ಥಾವ್ನ್ ದುಸ್ಮಾನಾಂನಿ ಗಡಿಪಾರ್ ಕೆಲ್ಲೊ, ಪಾಪಾ ಪಿಯುಸ್ ಸಾತ್ವೊ ಹಾಕಾ ಪರ್ತ್ಯಾಂ ರೊಮಾಂತ್ ಘೆತಾನಾ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಇಗರ್ಜ್ ಮಾತೆನ್ ಹೆಂ ಫೆಸ್ತ್ ಆಚರ್ಸುಂವ್ಕ ಆಪವ್ಣೆಂ ದಿಲ್ಲೆಂ. ಆತಾಂ ಮರಿಯೆಚ್ಯೊ ದುಖಿ ಆಮಿ ಭಕ್ತಿನ್ ನಿಯಾಳ್ತಾಂವ್ ಆನಿ ಜೆಜುಚ್ಯಾ ದುಕಿಂ ಸವೆಂ ಏಕ್ ಕರ್ತಾಂವ್. ಹೆಂ ಫೆಸ್ತ್ ಸಪ್ತೆಂಬರಾಚ್ಯಾ 15 ತಾರ್ಕೆರ್ ಆಚರಣ್ ಕರ್ತಾಂವ್.

14. ಕಾಕುಳ್ತಿಚಾ ಮಾಯೆಚೆಂ ಫೆಸ್ತ್ - ಸಪ್ತೆಂಬರ್ 24:

ಇಕ್ರಾವ್ಯಾ ಆನಿ ಬಾರಾವ್ಯಾ ಶತಮಾನಾಂತ್ ತುರ್ಕಾಂನಿ ಯುರೋಪಾಕ್ ವೆಡೊ ಘಾಲುನ್ ಭಾವಾಡ್ತ್ಯಾಂಚಾ ಜೀವಾಕ್ ತಶೆಂಚ್ ಸಮಡ್ತಿಕ್ ಮಸ್ತು ನಷ್ಟ್ ಕೆಲ್ಲೊ. ಸ್ಪೆಯ್ನಾಚ್ಯಾ ಬಾರ್ಸೆಲೊನ್ ಶಹರಾಂತ್ ಸಾಂತ್ ಪೆದ್ರು ನೊಲಾಸ್ಕೊ, ಸಾಂತ್ ರಾಯ್ಮೊಂಡ್ ಪೆನ್ಯಾ ಪೊರ್ಟ್ ಆನಿ ಥಂಯ್ಚೊ

ರಾಯ್ ಅರೆಗೊನಾಚ್ಯೊ ಜೇಮ್ಸ್ ಹಾಣೆ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಲೊಕಾಕ್ ತುರ್ಕಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಸುಟ್ಕಾ ದಿಲ್ಲ್ಯಾಕ್ ದೇವಾಕ್ ಆರ್ಗಾಂ ದೀಂವ್ಕ್ 1233 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಮರಿ ಕಾಕುಳ್ಡಾರ್ ಮಾಯ್ ಹೆಂ ಫೆಸ್ತ್ ಆರಂಭ್ ಕೆಲೆಂ. 1696 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಇನ್ನೊಸೆಂಟ್ ತೆರಾವ್ಯಾ ಪಾಪ್‌ಸಾಯ್ಬಾನ್ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಸಂಸಾರಾಕ್ ತೆಂ ಪಾಚಾರ್ಲೆಂ. ಸಾಂಗಾತಾಚ್ ಪಾತ್ಕಾಂಚ್ಯಾ ಬಂದಡೆಂತ್ಲೆಂ ಸುಟ್ಕಾ ಹಾಡುಂಕ್ ಪುಲ್ಗತ್ರಿಂತ್ಲ್ಯಾ ಆತ್ಮ್ಯಾಂ ಖಾತಿರ್ ಮಾಗೊಂಕ್ ಮರಿಯೆ ಮಾರಿಫಾತ್ ಸಾಧ್ಯ್ ಮ್ಹಣ್ ಪಾಚಾರ್ಲೆಂ. ಹೆಂ ಫೆಸ್ತ್ ಸಪ್ತೆಂಬರಾಚ್ಯಾ 24 ತಾರ್ಕೆರ್ ಆಚರಣ್ ಕರ್ತಾಂವ್.

15. ಭಾಗೆವಂತ್ ಪವಿತ್ರ್ ರೊಜಾರಿಚೆಂ ಫೆಸ್ತ್ - ಅಕ್ಟೋಬರ್ 7:

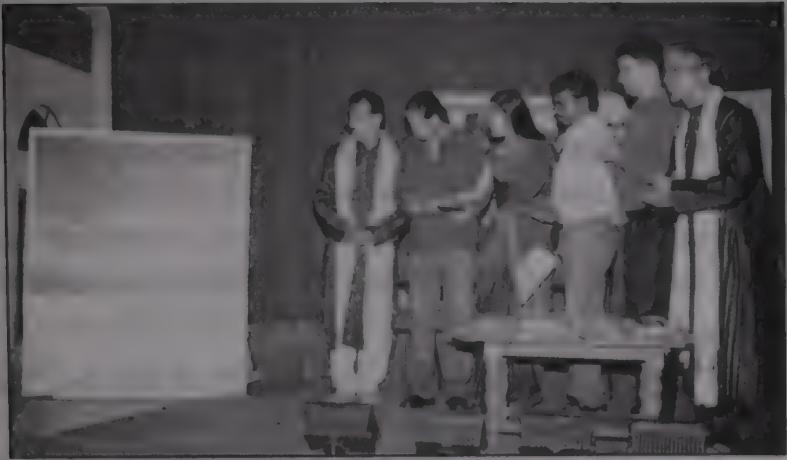
ತೇರ್ಸ್ ಜಾಪ್ನಾಸಾ ಕುಟ್ಮಾಚೆಂ ಮಾಗ್ಣೆಂ. ಮರಿಯೆಚೆಂ ದೆವಾಸ್ಪೊಣ್ ತೇರ್ಸಾ ಮುಕಾಂತ್ರ್ ಆದಿಂ ಥಾವ್ನ್ ಆಯ್ಲಾಂ. ತೇರ್ಸಾ ವೆಳಾರ್ ಪೊಂದ್ರಾ ಖಿಣ್ ಯಾ ವೀಸ್ ಖಿಣ್ ಮಾಗ್ತಾನಾ ಜೆಜುಚ್ಯಾ ಜಿಣಿಯೆಚೆ ಮಿಸ್ತೆರ್ ಆಮಿ ನಿಯಾಳ್ತಾಂವ್. ಹ್ಯಾ ದೇವಾಸ್ಪಣಾವರ್ವಿಂ ಸಂಸಾರಾಂತ್ ಮಸ್ತು ಬರೆಂಪಣ್ ಆಯ್ಲಾಂ ಆನಿ ಭಕ್ತ್ ವಾಡ್ಲ್ಯಾ ಮ್ಹಣ್ ರುಜ್ವಾತ್ ಆಸಾ. ಫಾತಿಮಾ ಶಹರಾಂತ್ ಮರಿ ದಿಷ್ಟಿ ಪಡ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಭಕ್ತಿನ್ ತೇರ್ಸ್ ಮ್ಹಣಜಾಯ್ ಮ್ಹಣ್ ಮರಿಯೆನ್ ಆಪವ್ಣೆಂ ದಿಲ್ಲೆಂ. 1571 ವರ್ಸಾ ಪಾಪಾ ಪಿಯುಸ್ ಪಾಂಚ್ವೊ ಹಾಣೆ ಹೆಂ ಫೆಸ್ತ್ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಪವಿತ್ರ್ ಸಭೆಚೆಂ ಫೆಸ್ತ್ ಮ್ಹಣ್ ಪಾಚಾರ್ಲೆಂ. ತ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ಅಕ್ಟೋಬರಾಚಾ 7 ತಾರ್ಕೆರ್ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಶಿಪಾಯಾಂಕ್ ತುರ್ಕಿ ಶಿಪಾಯಾಂ ಲಾಗಿಂ ದರ್ಯಾಚ್ಯಾ ಲಡಾಯೆಂತ್ ಜೀಕ್ ಮೆಳ್‌ಲ್ಲಿ. 1716 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಇಗರ್ಜ್ ಮಾತೆಕ್ ಹೆಂ ಫೆಸ್ತ್ ವಿಸ್ತಾರಾಯ್ಲೆಂ. ತೆರಾವ್ಯಾ ಲಿಯೊ ಪಾಪಾ ಸಾಯ್ಬಾನ್ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ಮಹಿನೊ ಆಂಕ್ವಾರ್ ಸಾಯ್ಬಿಣಿಕ್ ಸಮರ್ಪುನ್ ತೇರ್ಸಾಚೆಂ ದೇವಾಸ್ಪಣ್ ನಮಿಯಾರ್ಲೆಲೊ ಮಹಿನೊ ಮ್ಹಣ್ ಪರ್ಗಟ್ ಕೆಲೆಂ. ಹೆಂ ಫೆಸ್ತ್ ಅಕ್ಟೋಬರಾಚಾ 7 ತಾರ್ಕೆರ್ ಆಚರಣ್ ಕರ್ತಾಂವ್.

16. ಮರಿ ಪಾಪ್‌ಖತಾವಿಣ್ ಗರ್ಭ್ ಸಂಭವ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಚೆಂ ಫೆಸ್ತ್ - ಡಿಸೆಂಬರ್ 8:

ಮರಿ ದೆವಾಚಿ ಮಾತಾ ಸಾಸ್ನಾ ಥಾವ್ನ್ ದೇವಾನ್ ತಿಕಾ ವಿಂಚುನ್ ಕಾಡ್‌ಲ್ಲಿ. ಪಾಪ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲೊ ದೇವ್ ಸಂಸಾರಾಂತ್ ಆಪುಣ್ ಜಾವ್ನ್ ಯೆತಾನಾ ಪಾಪ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಥಂಯ್ ತೊ ಯೆತಾ ಆನಿ ರಾವ್ತಾ. ತಾಚೆ ಖಾತಿರ್ ಸೊಭಿತ್, ನಿರ್ಮಳ್ ಏಕ್ ಘರ್ ತೊ ಸ್ಥಾಪನ್ ಕರ್ತಾ - ಮರಿಯೆಚಾ ಉದರಿಂ. ದೆವಾಚೊ ಆಸ್ರೊ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ತಿಕಾ ಪಾಪ್ ಖತ್ ನಾಸ್ತಾನಾ ಸಂಸಾರಾಕ್ ಯೇಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂ. ಆಲ್ಫೊನ್ಸ್ ಲಿಗೊರಿ ಆಮ್ಕಾಂ ಸಾಂಗ್ತಾ. ಸ್ಪಿರಿತ್ ಸಾಂತಾವರ್ವಿಂ ಗರ್ಭ್ ಸಂಭವ್ತಾನಾ ಪಾಪ್ ತಿಚೆ ಥಂಯ್ ಆಸೊಂಕ್ ಸಾಧ್ಯ್ ನಾ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂತ್ ತೊಮಾಸ್ ಆಕ್ವಿನ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಸಾಂಗ್ತಾ. ಸಾತ್ವ್ಯಾ ಶತಮಾನಾ ಥಾವ್ನ್ ಉದೆಂತಿಂತ್ ಹೆಂ ಫೆಸ್ತ್ ಆಚರ್ಸಿತಾತ್ ಆನಿ ಉಪ್ರಾಂತ್ 19ವ್ಯಾ ಶತಮಾನಾಂತ್ ಹೊ ಮಾನ್ ಯುರೋಪಾಂತ್ ಮೆಳಾಸೊ ಕೆಲೊ. 1854 ಪಾಪಾ ಪಿಯುಸ್ ನೊವೊ ಹಾಣೆ ಹೆಂ ಫೆಸ್ತ್ ಸಂಸಾರಾಚೆಂ ಫೆಸ್ತ್ ಮ್ಹಣ್ ಮಾಂದ್ಲೆಂ. ಆನಿ ಭಾವಾಡ್ತಾಚೆಂ ಸತ್ ಮ್ಹಣ್ ಪಾಚಾರ್ಲೆಂ. 1858 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಲೂರ್ಡ್ಸ್ ಗಾಂವಾಂತ್ ಮರಿ, ಬರ್ನಡೆಟಾಕ್ ದಿಷ್ಟಿ ಪಡ್ತಾನಾ ಸಾಂಗ್ತಾ - 'ಹಾಂವ್ ಜಾವ್ನಾಸಾಂ ಪಾಪ್ ಖತ್ ನಾಸ್ತಾನಾ ಗರ್ಭ್ ಸಂಭವ್‌ಲ್ಲಿ' ಮ್ಹಣ್ ಹೆಂ ಫೆಸ್ತ್ ಡಿಸೆಂಬರಾಚ್ಯಾ 8 ತಾರ್ಕೆರ್ ಆಚರಣ್ ಕರ್ತಾಂವ್.

*** *** ***

ಕೊಡ್ಯಾಳಾ ಥಾವ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಟಿ.ವಿ. ಚ್ಯಾನೆಲ್



2004 ಆಕ್ಟೋಬರ್ ತೀನ್ ತಾರ್ಕೆರ್ ಶಕ್ತಿನಗರಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಕಲಾಂಗಣಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಟಿ.ವಿ.ಚೆಂ ಉಗ್ತಾವಣ್ ಚಲ್ಲೆಂ. ಮಾಂಡ್ ಸೊಭಾಣ್ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚೊ ಸ್ಥಾಪಕ್ ಶ್ರೀ ಎರಿಕ್ ಒಝೇರಿಯೊನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸಾರಾಂತ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾಂ ಸಬಾರ್ ಸಾಹಸಾಂ ಪಯ್ಕಿ ಹೆಂ ವರ್ತೆಂ ಸಾಹಸ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ.

ಕೊಡ್ಯಾಳ್ಗಾರ್ ಗಿಟಾರ್ ವಾಜೊವ್ನ್. ಕನ್ನಡ ಫಿಲ್ಮಾಂಚೊ ಸಂಗೀತ್ ನಿರ್ದೇಶಕ್ ಶ್ರೀ ಒಲ್ವಿನ್ ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸಾನ್ - ಕನ್ನಡ ನಟಿ ಪ್ರೀತಿ. ನಿರ್ದೇಶಕ್ ಪ್ರಕಾಶ್. ಆನಿ ಪ್ರೊಪರ್ಟಿಚೊ ರೋಹನ್ ಮೊಂತೇರೊ. ಮಾಂಡ್ ಸೊಭಾಣಾಚೊ ಪ್ರಸ್ತುತ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ಲುವಿ ಪಿಂತ್. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಟಿ.ವಿ.ಚೊ ನಿರ್ದೇಶಕ್ ಎರಿಕ್ ಒಝೇರಿಯೊ ಹಾಂಚ್ಯಾ ಹಾಜರ್ಯೆಗಾ ಸಾಂಗಾತಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಟಿ.ವಿ. ಉಗ್ತಾಯ್ಲಿ.

ಆಮಿ ಘರಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಉಲಯ್ತಾಂವ್. ತರೀ ಲ್ಹಾನ್ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂ ಇಂಗ್ಲಿಶ್ ಚಾನೆಲಾಂ ಥಂಯ್ ಪ್ರಭಾವಿತ್ ಜಾವ್ನ್, ಇಂಗ್ಲಿಶಾನ್ಂಚ್ ಚಿಂತುಂಕ್ ಸುರು ಕರ್ತಾತ್. ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಉಲೊಂವ್ಕ್ ಕಶ್ಟತಾತ್. ತಸಲ್ಯಾ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಕ್ ಆಮಿ ಟಿ.ವಿ. ಮಾಧ್ಯಮಾರ್ಚ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಾಕಯ್ಲಿ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ತಾಂಕಾಂಯ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬಾಶೆಚೆರ್ ಪ್ರೊಪ್ಯೇತ್ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಟಿ.ವಿ.ಚಿ ಆಭಿಲಾಶಾ ಮ್ಹಣ್ತಾ. ಶ್ರೀ ಎರಿಕ್ ಒಝೇರಿಯೊ.

ಆಜ್ ಕನ್ನಡ, ಇಂಗ್ಲಿಶ್, ಹಿಂದಿ, ಚ್ಯಾನೆಲಾಂ ಮುಕಾರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಟಿ.ವಿ.ಚಿ ಸುರ್ವಾತ್ ಕೆಲ್ಲಿ ಮಾಂಡ್ ಸೊಭಾಣ್ ಕಾರ್ಯಕರ್ತ್ಯಾಂಚಿ ದೂರ್‌ದೃಶ್ಟಿ ಆನಿ ಉಂಚ್ ಚಿಂತಾಪ್ ಶ್ಲಾಘನಿಯ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ಹೆರ್ ಬಾಸಾಂಚ್ಯಾ ಚ್ಯಾನೆಲಾಂಚೊ ಧಾಳೊ ಆಸಾ ಮ್ಹಣ್. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚ್ಯಾನೆಲಾಂಚೊ ಧಾಳೊ ಉಬೊ ಕರುಂಕ್ ಪಾಟಂ ಪಾಟಂ ಕರ್ತೆ ಪ್ರಾಸ್. ಕಾರ್ಯಾನ್ ಹೆಂ ಕಾಮ್ ತಾಣೆ ಕರ್ಲೆಂಚ್ ಸೊಪ್ಲೆಂ.

ಹ್ಯಾ ಶೆತಾಂತ್ ಸರ್ತ್ ನವೆಚ್ ಜಾಲ್ಯಾರೀ, ಮಾಂಡ್ ಸೊಭಾಣಾಚ್ಯಾ ಸಾಂದ್ಯಾಂನಿ ಏಕ್ ವ್ಹಡ್ ಚಿಂತಾಪ್ ಮತಿಂತ್ ದವರ್ಲ್ಯಾಂ. ಆಜ್ ನ್ಹಂಯ್ ಫಾಲ್ಯಾಂ ಖಂಡಿತ್ ಜಾವ್ನ್‌ಯೀ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚ್ಯಾನೆಲಾಂಚೊ ಧಾಳೊ ಹೆರ್ ಬಾಸಾಂಚ್ಯಾ ಧಾಳ್ಯಾ ಬರಾಬರ್ ಉಬೊ ಕರುಂಕ್ ಜಾತಲೊ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ತಾಂಚಿ ಪಾತ್ಯೆಣಿ ಜಾವ್ನಾಸಾ.

ಕೊಂಕ್ಣೆಚೆಂ ಕುಳಾರ್ ಗೊಂಯಾಂತ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಅಸಲೆಂ ಏಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚ್ಯಾನೆಲ್ ಆಜೂನ್ ಉಬ್ಜ್ಯಾತಾರ್ ಯೆಂವ್ಕ್ ನಾ. ಮಾಂಡ್ ಸೊಭಾಣ್ ಆನಿ ಎರಿಕ್ ಒಝೇರಿಯೊ ತಸಲ್ಯಾಂನಿ ತರ್ನ್ಯಾಂ ಮೆಟಾಂ ದವರಲ್ಯಾಂ, ಹ್ಯಾ ಕಾರ್ಯಾರಾಂಕ್ ಜೈತ್ ಲಾಭ್ತೆಲೆಂ ಖಂಡಿತ್.

*** *** ***

ಮಯ್ಯ್ಲಾ ಫಾತರ್

ಗ್ಲೇಡಿಸ್ ರೇಗೊ

ಮೇ 2004

ಮೇ - 1: ಮಂಗ್ಳುರ್ ಮಿಲಾಗ್ರಿಸ್ ಜೂನಿಯರ್ ಕೊಲೆಜಿಚ್ಯಾ ಮಯ್ದಾನಾರ್, "ಕೆನರಾ ಕೊಂಕಣಿ ಕಥೊಲಿಕ್ ಸಮಾಜಿಚೊ ಜಾಗತೀಕ್ ಸಮ್ಮೇಳ್" ಹಾಚೆಂ ಮುಹೂರ್ತ್ ಕಾರ್‍ಯೆಂ ಮಾನಾಧಿಕ್ ಬಿಸ್ಪ್ ಎಲೋಸಿಯಸ್ ಪಾವ್ಲ್ ಸೊಜಾನ್ ಉಗ್ತಾಯ್ಲೆಂ.

ಮೇ - 1: ಅಖಿಲ್ ಭಾರತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಪರಿಶದೆಚೆಂ ಮುಖ್‌ಪತ್ರ್ "ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸಾರ್" ದ್ವಿಮಾಸಿಕ್ ಪತ್ರ್ ಗೊಂಯಾಂ ಮಡ್ಗಾವಾಂತ್ ಬಸ್ತಿ ವಾಮಾನ್ ಶೆಣ್ಯೆಯ್ನ್ ಉಗ್ತಾವಣ್ ಕೆಲೆಂ.

ಜೂನ್ 2004

ಜೂನ್ -3: ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ತೊಮಾಸ್ ಸ್ಟೀಫನ್ಸ್ ಕೊಂಕಣಿ ಕೇಂದ್ರಾನ್ ಸುರು ಕೆಲ್ಲೊ ಎಕಾ ವರ್ಸಾಚೊ ಪದವ್ಯುತ್ತರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಕೋರ್ಸ್ ಉಗ್ತಾವಣ್ ಜಾಲೊ.

ಜೂನ್ - 13: ಕರ್ನಾಟಕ್ ರಾಜ್ಯ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶಾ ಉಣ್ಯಾ ಸಂಕ್ಯಾತ್ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚೊ ಸಂಗ್ ಮಂಗ್ಳುರ್, ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಎಜ್ಯುಕೇಶನ್ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಕುಮ್ಟಾ ಹಾಂಚ್ಯಾ ಜೋಡ್ ಅಸ್ರ್ಯಾಖಾಲ್ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚೊ ಸಮ್ಮೇಳ್ ಆನಿ ವಿಚಾರ್ ಸಾತೆಂ ಕುಮ್ಟ್ಯಾ ವಿಧ್ಯಾ ಕೇಂದ್ರಾಂತ್ ಚಲ್ಲೆಂ.

ಜೂನ್ - 21: "ಕೆನರಾ ಕೊಂಕಣಿ ಕಥೊಲಿಕ್ ಸಮಾಜೆಚೊ ಜಾಗತಿಕ್ ಸಮ್ಮೇಳಾಚೆಂ" ಎಕ್ವಟ್ ಥಿರಾಂವ್ಕ್ ಅಸ್ಚಿತಾಯ್ ಸಂಭ್ರಮುಂಕ್. ಫುಡಾರ್ ಯೆವ್ಪ್ಯಾಂಕ್, "ವೆಬ್‌ಸಾಯ್ಟ್" ಉಗ್ತಾವಣ್ ಕಾರ್‍ಯೆಂ ಧರ್ಮಾಧ್ಯಕ್ಷಚೊ ನಿವಾಸ್ ಕೊಡ್ಯಾಳ್‌ಬಯ್ಲ್ ಸಾಲಾಂತ್ ಶ್ರೀ ಆಲ್ಬರ್ಟ್ ಡಬ್ಲ್ಯು. ಸೋಜಾನ್ ಉಗ್ತಾಯ್ಲೆಂ.

ಜೂನ್ - 27: ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಕಲಾ ಪಾಂವ್ಡೆಶನ್ ಕಾರ್‍ಬಾರ್‍ಯಾಂನಿ, ಮಹಾಕಾಳಿ ಗ್ಯಾನ್ ಆಶ್ರಮಾಂತ್, ಸಂಗೀತ್, ನೃತ್ಯ್, ಆನಿ ಅಭಿನಯನಾಂತ್ ಅಸಕ್ತ್ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಕ್, ರೆಡಿಯೊ, ಟಿ.ವಿ.ಚೆರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಾರ್ಯಾಕ್ರಮಾಂನಿ ಭಾಗ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ತರ್ಭೆತಿ ಶಿಬಿರ್ ಆಸಾ ಕೆಲೆಂ.

ಜುಲಾಯ್ 2004

ಜುಲಾಯ್ - 4: ಶಕ್ತಿನಗರ್ ಮಕಾಳೆ ಕಲಾಂಗಣಾಂತ್ ಮಾಂಡ್ ಸೊಭಾಣಾಚಿ ಮಹಿನ್ಯಾಳಿ ಮಾಂಚಿ ಜಾವ್ನ್ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ ಕೊಂಕಣಿ ನಾಟಕ್ ಸಭಾ ಕುಂದಾಪುರ್ ಹಾಂಚೆ ಥಾವ್ನ್ "ತೀನ್ ರತ್ನ್", ನಾಂವಾಚೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ನಾಟಕ್ ಸಾಧರ್ ಜಾಲೊ.

ಜುಲಾಯ್ - 11: ಗೋವಾನ್ ರಿವ್ಯೂ ಆರ್ಟ್ಸ್ ಪಾಂವ್ಡೆಶನ್ ಹಾಣಿ: ಮಾಹಿಮ್ ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ಇಗರ್ಜೆ ಹೊಲಾಂತ್ "ಕೊಂಕ್ಣೆ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಉಲಂವ್ಪ್ಯಾಂತ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಪಾಟಿಂ" ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ವಿಶಯಾಚೆರ್ ಚರ್ಚ್ಯಾಕೂಟ್ ಆಸಾ ಕೆಲೊ.

ಜುಲಾಯ್ - 12: "ಕೆನರಾ ಕೊಂಕಣಿ ಕಥೊಲಿಕ್ ಸಮಾಜೆಚೊ" ಜಾಗತಿಕ್ ಸಮ್ಮೇಳಾಚಾ ಕಾಮಾಚಿ ಪ್ರಗತೆಚಿ ಮಾಹೆತ್ ಕಳಂವ್ಕ್, ಜಾಗತಿಕ್ ಸಮ್ಮೇಳಾನಾಚಿ ಮಾಹೆತ್ ಪತ್ರಿಕಾ

"ಮಾಹೆತ್" ಬಿಸ್ಪಾಚೊ ನಿವಾಸ್ ಸಾಲಾಂತ್. ಮಾನೆಸ್ತ್ ರೊನಾಲ್ಡ್ ಕುಲಾಸಾನ್ ಉಗ್ತಾಯ್ಲೆಂ.
ಜುಲಾಯ್ - 18: ಮಡಂತ್ಯಾರ್ ಫಿರ್ಗಜೆಚೆಂ ಪತ್ರ್ "ಕಾಳ್ಜಾಚೆಂ ಜಯ್ತ್" ಫಿರ್ಗಜ್ ವಿಗಾರ್ ಫಾ| ಹೆರಾಲ್ಡ್ ಮಸ್ಕರೆನ್ಹಾಸಾನ್ ಉಗ್ತಾಯ್ಲೆಂ.

ಆಗೊಸ್ತ್ 2004

ಆಗೋಸ್ತ್ - 1: ಶಕ್ತಿನಗರ್ ಮಕಾಳೆ ಕಲಾಂಗಣಾಂತ್ ಮಹಿನ್ಯಾಳಿ ಮಾಂಚಿ 32ವೆಂ ಕಾರ್ಯೆಂ ಜಾವ್ನ್, ಮಾನೆಸ್ತ್ ಜೋಕಿಮ್ ಪಿರೇರ್ ಆನಿ ಪಂಗ್ಡಾಥಾವ್ನ್ "ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ್ ಗುಮ್ಟಾಂ ಪದಾಂ ಆನಿ ದಾವಿದ್ ಆನಿ ಗೋಲಿಯಾತ್" ಗುಮ್ಟಾಂ ಆದಾರಿತ್ ಸಂಗೀತ್-ನಾಚ್-ನಾಟಕ್ ಸಾಂಗಾತಾ ಆಪ್ರೂಪಾಚೊ ಪ್ರಯೋಗ್ ಚಲ್ಲೊ.
ಆಗೋಸ್ತ್ - 1: ಕೊಡ್ಯಾಳ್ ಬಜ್ಜೊಡಿ ಸಂದೇಶ್ ಸಾಲಾಂತ್. ಮಿಕ್‌ಮೆಕ್ಸ್ ಹಾಚಿ ಬಾಂಗ್ರಾಳ್ಯಾ ಪದಾಂಚಿ ತಿಸ್ರಿ ಕೊಪ್ಪಿ. ಶ್ರೀ ರಿಚಾರ್ಡ್ ಮೊರಾಸಾನ್ ಉಗ್ತಾಯ್ಲಿ.
ಆಗೋಸ್ತ್ - 1: ಕೊಡ್ಯಾಳ್ ಬಿಸ್ಪಾಚ್ಯಾ ಘರಾಂತ್ "ರಾಕ್ಣೊ" ಹಪ್ತ್ಯಾಳ್ಯಾ ಪತ್ರಾನ್ ಕವಿತಾ ಕಾಮಾಸಾಳ್ ಮಾಂಡುನ್ ಹಾಡ್‌ಲ್ಲೆಂ. ಸಂಪನ್ಮೂಳ್ ವ್ಯಕ್ತಿ ಜಾವ್ನ್. ಶ್ರೀ ಮೆಲ್ವಿನ್ ಲುದ್ರಿಕ್ ಹಾಜರ್ ಜಾಲ್ಲೊ.
ಆಗೊಸ್ತ್ - 1: ಕೊಂಕಣಿ ನಾಟಕ್ ಸಭಾ (ರಿ) ಮಂಗ್ಳುರ್ ಹಾಣಿ ಚಲಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಅಂತರ್ ಫಿರ್ಗಜ್ ನಾಟಕ್ ಸ್ಪರ್ದ್ಯಾಂತ್, ಪಯ್ಲೆಂ: ಬೆಂದೂರ್, ದುಸ್ರೆಂ: ಆಶೋಕ್ ನಗರ್, ತಿಸ್ರೆಂ: ದೆರೆಬಯ್ಲ್, ಫಿರ್ಗಜಾಂಕ್ ಸ್ಥಾನಾಂ ವಾಂಟೊನ್ ಗೆಲಿಂ.
ಆಗೊಸ್ತ್ 2: "ಕೆನರಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಥೊಲಿಕ್ ಸಮಾಜೆಚೊ" ಜಾಗತಿಕ್ ಸಮ್ಮೆಳಾಚೊ "ಚಿಡ್ಕಾವ್" (ಸ್ಟಿಕ್ಕರ್) ವಿಮೋಚನ್ ಕಾರ್ಯೆಂ, ಭಿಸ್ಪಾಚೊ ನಿವಾಸ್ ಸಾಲಾಂತ್ ಮಾನೆಸ್ತ್ ರಿಚ್ಚರ್ಡ್ ಮೊರಾಸಾನ್ ವಿಮೋಚನ್ ಕೆಲೆಂ.
ಆಗೊಸ್ತ್ - 5: ಹ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ಥಾವ್ನ್ ಗೊಂಯಾಂ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯಾನ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಯಾಜಾಕ್ ಉಮೆದ್ವಾರಿಂಕ್ ಸ್ಥಳೀಯ್ ಬಾಸ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಿಕ್ಚೆಂ ಕಡ್ಡಾಯೆಚೆಂ ಕೆಲೆಂ. 1570 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಗೊಂಯ್ಚೆ ಸಾಂ ಪಾವ್ಲ್ ಕೊಲೆಜಿಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಿಕಯ್ತಾಲೆ ಆನಿ ತಾಕಾ ಜಾಯ್ ತಸಲೆ ಶಬ್ದಾಂ ಕೋಶ್ ತವಳ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ.
ಆಗೊಸ್ತ್ - 6: "ಕೊಂಕಣಿ ಕಾವ್ಯಾಂ" ಇಂಗ್ಲಿಶ್ ಆನಿ ಹಿಂದಿ ಬಾಸಾಂಕ್ ಬಾಶಾಂತರ್ ಕರುಂಕ್, ಕೊಚ್ಚಿಂತ್ ಚಲ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಅಖಿಲ್ ಭಾರತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಪರಿಶದ್ ಕಾರ್ಯಾಕಾರಿ ಸಮಿತಿನ್ ಸಭೆರ್ ನಿರ್ದಾರ್ ಕೆಲಾ.
ಆಗೊಸ್ತ್ - 8: ಮಹಿನ್ಯಾವಾರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ "ಸಂವಾದ್" ಮೆಲ್ವಿನ್ ರೊಡ್ರಿಗಸಾಚ್ಯಾ "ಜುಜೆಚ್ಯಾ ಪೆರಾಂಚಿ ಕಾಣಿ" ಫೆವ್ನ್ ವಿಮರ್ಸೊ ಸಂವಾದ್ ಇಜಯ್ ಗ್ಲೆಡಿಯೊಲಸಾಂತ್ ಚಲ್ಲೊ.
ಆಗೊಸ್ತ್ - 20: ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬಾಶಾ ಮಂಡಳ್ ಕರ್ನಾಟಕ್ ಹಾಣಿಂ ಟಿ.ಎಮ್.ಎ.ಪೈ. ಫಾಂವ್ಡೆಶನ್ ಮಣಿಪಾಲ್, ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬಾಸ್ ಆನಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ ಹಾಂಚ್ಯಾ ಸಹಯೋಗಾನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಮಾನ್ಯತಾಯೆ ದೀಸ್ ಬಿಸ್ಪಾಚೊ ನಿವಾಸ್ ಕೊಡ್ಯಾಳ್‌ಬಯ್ಲ್ ಸಭಾ

ಸಾಲಾಂತ್ ಮಾಂಡುನ್ ಹಾಡ್ಲೊ.

ಅಗೊಸ್ತ್ - 22: ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬಾಶಾ ಮಂಡಳ್ (ರಿ) ಕರ್ನಾಟಕ್, ಡೊ| ಟಿ.ಎಮ್.ಎ. ಪಾಂವ್ಡೆಶನ್ ಮಣಿಪಾಲ್. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಆನಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ ಸಾಂಗಾತಾ ತಿದೊಡ್ಯಾ ಅಸ್ಮ್ಯಾಖಾಲ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಮಾನ್ಯಾತಾ ದಿಸಾ ಸಂದರ್ಭಿಂ ಅಂತರ್ ಹಾಯ್ ಸ್ಕೂಲ್. ಅಂತರ್ ಕೊಲೆಜ್- ವಿವಿದ್ ವಿನೋದಾವಳ್ ಸ್ಪರ್ದೆ, ಆನಿ ಪ್ರಬಂದ್ ಸ್ಪರ್ದೆ ಆಸಾ ಕೆಲ್ಲೆ.

ಅಗೊಸ್ತ್ - 31: ಸಾಂತ್ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚ್ಯಾ ಸಬಾ ಸಾಲಾಂತ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಎಕೆಡೆಮಿ ಕರ್ನಾಟಕ್ (ರಿ) ಹಾಚ್ಯಾ ದಶಮಾನೋತ್ಸವ್ ಸಂದರ್ಭಾರ್, "ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬಾಳ್ ತಾಲೆಂತಾಂ" ಸ್ಪರ್ಧೊ ಆಸಾ ಕೆಲ್ಲೊ. ಸಾಂತ್ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚೊ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲ್ ಫಾ| ಎಲ್ವಿನ್ ಲೋಬೊ SJನ್ ಕಾರ್ಯಾಚಿ ಉಗ್ತಾವಣ್ ಕೆಲಿ.

ಸಪ್ಟೆಂಬರ್ 2004

ಸಪ್ಟೆಂಬರ್ -1: ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ಸರ್ಕಾರಾನ್ ರೊಮಿ ಲಿಪಿಚೆ ಕೊಂಕ್ಣೆಕ್, ಅರ್ತಿಕ್ ಕುಮೊಕ್ ದೀಂವ್ಕ್ ನಿರ್ಧಾರ್ ಘೆತ್ಲೊ. ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ವಿಧಾನ್ ಸಭೆನ್ ಹೊ ನಿರ್ಧಾರ್ ಸರ್ವಾನುಮತೆನ್ ಮಂಜೂರ್ ಕೆಲೊ. 1987 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಗೊಂಯಾಂ ಸರ್ಕಾರಾನ್ 'ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿ ಕೊಂಕ್ಣೆಚಿ ಅಧಿಕೃತ್ ಲಿಪಿ" ಮ್ಹಣ್ ಮಾಂದುನ್ ಘೆತ್‌ಲ್ಲಿ. 1992 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಕ್ ಸಂವಿದಾನಾಚೆ ಆಟ್ವೆ ವೊಳೆರೆಂತ್ ಮೆಳಯ್ಲಿ.

ಸಪ್ಟೆಂಬರ್ - 11: ಪಾಟ್ಲ್ಯಾ ವೀಸ್ ವರ್ಸಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಮುಂಬಂಯ್ತ್ ವಾವುರ್ಚೊ ಸಂಸ್ಥೊ "ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಭಾ" (ರಿ) ಮುಲುಂಡ್ ಹಾಣಿ ಸಾಂತ್ ಪಿಯುಸ್ ಧಾವ್ಯಾಚೆಂ ಹಾಯ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಸಭಾಸಾಲಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಮನೋರಂಜನ್ ಸಾಂಜ್ ಆಸಾ ಕೆಲಿ. ಸಂಗೀತ್ ನಾಟಕ್, ಗುಮ್ಟಾ ಪದಾಂ, ನವಿಂ ಪದಾಂನಿ ಪ್ರೆಕ್ಷಕಾಂಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಮಾಂಯ್‌ಭಾಶೆಚೊ ಸುವಾದ್ ವಾಂಟ್ಲೊ.

ಸಪ್ಟೆಂಬರ್ - 14-15: ಕೇಂದ್ರ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಎಕೆಡೆಮಿ ಡೆಲ್ಲಿ ಆನಿ ರಾಕ್ಣೊ ಹಪ್ತಾಳ್ಯಾಚ್ಯಾ ಜೋಡ್ ಅಸ್ಮ್ಯಾಖಾಲ್, ಮಂಗ್ಳುರ್ ನಂತೂರ್‌ಚ್ಯಾ ISD ಸಭಾ ಸಾಲಾಂತ್ "ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಂತ್ಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ್ ವಿವಿದಾತಾಯ್" ವಿಶಯಾಚೆರ್ - ವಿಚಾರ್ ಸಾತೆಂ ಚಲ್ಲೆಂ

ಸಪ್ಟೆಂಬರ್ - 23: ಶ್ರೀ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸ್ ಕಾಸ್ಸಿಯಾನ್ ಬರಯಿಲ್ಲೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ನಾಟಕ್ "ಮತ್ಲಾಬಿ ಸಂಸಾರ್" ಶಾರ್ಜಾಂತ್ ಸಾದರ್ ಕೆಲೊ.

ಸಪ್ಟೆಂಬರ್ - 24: ಯು.ಎ.ಇ.ಂತ್ಲ್ಯಾ "ಮೆಂಗ್ಲೊರ್ ಕೊಂಕಣ್ಸ್" ಹಾಣಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪ್ರತಿಭಾ ಸ್ಪರ್ದೊ ಮಾಂಡುನ್ ಹಾಡ್ಲೊ.

ಸಪ್ಟೆಂಬರ್ - 24: ಕುವ್ಯೆಟಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಮಂಗ್ಳುರ್ಗಾರಾಂಚ್ಯಾ ವಿವಿದ್ ಸಂಘ್ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ಎಕ್ವಟಾಚೆಂ ಫೆಸ್ತ್ "ಕೊಂಕಣ್ ಉತ್ಸವ್ 2004" ಕುವ್ಯೆಟಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಗಾಯಾನಾ. ಟ್ಯಾಬ್ಲೊ, ನಾಟ್ಕುಳೊ ಆನಿ ಹೆರ್ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ್ ಕಾರ್ಯಿಂ ಚಲ್ಲಿಂ.

ಸಪ್ಟೆಂಬರ್ - 26: ಕೊಂಕ್ಣಿ ನಾಟಕ್ ಸಭೆಚೊ 61ವೊ ವಾರ್ಸಿಕೋತ್ಸವ್, ಮಂಗ್ಳುರ್ ಡೊನ್ ಬೊಸ್ಕೊ ಸಾಲಾಂತ್ ಆಚರಣ್ ಕೆಲೊ. ಹ್ಯಾ ಸಂದರ್ಭಾರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ನಾಚ್. ನಾಟ್ಕುಳೊ ಆನಿ ಹೆರ್

ಮನೋರಂಜನ್ ಸಾಧರ್ ಜಾಲೆಂ.

ಸಪ್ಟೆಂಬರ್ - 30: ದುಬಾಯಿಚ್ಯಾ ಸೆಂಟ್ ಮೇರಿಸ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಮುದಾಯಾನ್, ಆಲ್ ನಾಸರ್-ಲಿಶರ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಸಭಾ ಸಾಲಾಂತ್ "ಕೊಂಕಣ್ ಶಿಂವ್ಗೊರ್ - 2004" ಕಾರ್ಯೆಂ ಮಾಂಡುನ್ ಹಾಡ್ಲೆಂ. ಹೆನ್ರಿ ಡಿಸೋಜಾ, ಸುಕ್ರೀನಾ, ಆಪರ್ಣಾ ಮಾಯೆಕರ್, ಸಾಂಗಾತಾ ಕೊಡ್ಯಾಳ್ಚಿಂ ಸಂಗೀತ್ಕಾರಾಂಯ್ ಹಾಜರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿಂ.

ಆಕ್ಟೋಬರ್ 2004

ಆಕ್ಟೋಬರ್ 2: ಬೊಂಬಯ್ ಕುಟಾಮ್ ಹಫ್ತ್ಯಾಳ್ಯಾ ಬಾಳ್ ಪತ್ರಾನ್ ಆಪ್ಲೊ ಪ್ರಥಮ್ ವಾರ್ಶಿಕೋತ್ಸವ್ ಘಾಟ್ಕೊಪಾರ್ ಪೂರ್ಸ್ತ್ ಚಾವೆಲ್ ಬೆನ್ ಪೊಪಟ್ ಲಾಲ್ ಸಭಾಗೃಹಾಂತ್ ಚಲಯ್ಲೊ. ಹ್ಯಾ ಸಂದರ್ಭಾರ್ ಶ್ರೀ ಸನ್ನಿ ಎ. ಡಿ'ಸೊಜಾನ್ ಲಿಖ್‌ಲ್ಲೊ "ಕುಟ್ಮಾಂತ್ ಭಾಂಗಾರ್ ಪಿಕ್ಲಾಂ" ನಾಟಕ್ ಸಾದರ್ ಜಾಲೊ.

ಆಕ್ಟೋಬರ್ 3: ಶಕ್ತಿನಗರ್ ಕಲಾಂಗಣಾಂತ್ 34ವಿ ಮಹಿನ್ಯಾಳಿ ಮಾಂಚಿ ಜಾವ್ನ್ "ಗೊಂಯ್ಚೆಂ ಸಂಗೀತ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ್ ಆಸಾ ಕೆಲೆಂ. ಹ್ಯಾಚ್ ಸಂದರ್ಭಾರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಆನಿ ಸಂಸ್ಕೃತೆಚ್ಯಾ ಉರವ್ಣೆಕ್ ಮಾಂಡ್ ಸೊಭಾಣ್ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ "ಕೊಂಕಣಿ ಟಿ. ವಿ" ಚಾನೆಲ್ ಉದ್ಘಾಟನ್ ಕೆಲೆಂ.

ಆಕ್ಟೋಬರ್ 3: ಕುಟ್ಮಾಚೊ ಸೆವಕ್ ಪತ್ರಾಚ್ಯಾ 45ವ್ಯಾ ವರ್ಸಾಚೆಂ ಆಚರಣ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ ಜಯ್ಲ್ ರೋಡ್, ಆಸಿಸ್ಸಿ ಘರಾಂತ್ ಚಲ್ಲೆಂ. ಹ್ಯಾ ಸಂದರ್ಭಾರ್ "ಜಿಣಿಯೆ ಸ್ಪಂದನ್," "ಮಾಣ್ಣುಲೆಂ" ಆನಿ "ಕಾಳ್ಜಾಚಿ ಭಾಸ್" ಬೂಕ್ ಉಗ್ತಾವಣ್ ಕೆಲೆ.

ಆಕ್ಟೋಬರ್ - 8: ದಾಯ್ಜಿ ದುಬಾಯಿ ಎಕ್ತಾರಾಚೆ ತರ್ಫೆನ್ "ಆಜ್ ಆಮಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಉಲವ್ಯಾಂ" ಬೊಂದೆರಾಖಾಲ್, ಭುರ್ಗ್ಯಾಂ ಖಾತಿರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದೀಸ್ ಆಚರಣ್ ಕೆಲೊ. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ್ ಕಾರ್ಯೆಂ ಗುಮ್ಟಾ ಪದಾಂ ಆನಿ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಆಸಾ ಕೆಲ್ಲೆ.

ಆಕ್ಟೋಬರ್ 10: ದೊನ್ಪಾರಾಂ ವೊರಾಂ 1 ಥಾವ್ನ್ 2 ಪರ್ಯಾಂತ್ ಒ. ಸಿ. ಎನ್. ಟಿ.ವಿ ಚ್ಯಾನೆಲಾಚೆರ್ ಪ್ರಚಾರ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಟಿ. ವಿ. ಚೆಂ ಚಿತ್ರೀಕರಣ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ಚ್ಯಾ ವಿವಿದ್ ಜಾಗ್ಯಾಂಚೆರ್ ಚಲ್ಲೆಂ.

ಆಕ್ಟೋಬರ್ - 16: ಮಣಿಪಾಲ್ ನೆಹರೂ ಮೆಮೋರಿಯಲ್ ಸಬಾಸಾಲಾಂತ್ ಚಲ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಕಾರ್‌ಯಾಂತ್ ಶ್ರೀ ಪಾವ್ಲ್ ಮೊರಾಸಾನ್ ಲಿಖ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಆನಿ ಸಾಂತ್ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ ಪ್ರಗಟ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ "ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳ್" ಪುಸ್ತಕಾಕ್ ಡೊ| ಟಿ.ಎಮ್.ಎ.ಪೈ ಶ್ರೇಶ್ಟ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪುಸ್ತಕ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಆನಿ ಮಡ್ಗಾಂವ್‌ಚ್ಯಾ ಯಶವಂತ್ ಪಿ. ಶೆಣ್ಯೆನ್ ಲಿಖ್ಲೆಲ್ಯಾ "ಇಂಗಲ್ಯಾಂತಲೊ ಹಿರೊ" ಕಾದಂಬರಿ ಪುಸ್ತಕಾಕ್ ಮೆಚ್ವಣೆಚೆಂ ಇನಾಮ್. ಡೊ| ಟಿ.ಎಮ್.ಎ. ಪೈ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನಾಚೊ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ಕೆ.ಕೆ. ಪೈನ್ ದೀವ್ನ್ ಮಾನ್ ಕೆಲೊ.

ಆಕ್ಟೋಬರ್ -19: ಸಂದೇಶ್ ಕಲಾಭವನಾಂತ್, ಕರ್ನಾಟಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಎಕಾಡೆಮಿನ್ ಆಸಾ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ, ಸಂವಾದ್ ಆನಿ "ಕೊಂಕ್ಣಿ ಗ್ರಂಥ ಸೂಚಿ" ಉಗ್ತಾವಣ್ ಕಾರ್ಯಾಂತ್. ಆದ್ಲೊ ಮುಖೆಲ್ ಮಂತ್ರಿ ಎಮ್. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ ಮುಖೇಲ್ ಸಯ್ರೊ ಜಾವ್ನ್ ಆಯಿಲ್ಲೊ. ಹ್ಯಾ

ಸಂದರ್ಭಾರ್, ಫಾ| ಡೆನಿಸ್ ಡೆಸಾನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಎಕೆಡೆಮಿಚೆಂ ಖಬ್ರೆ ಪತ್ರ್ "ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಿರಿಸಂಪದ"ಚೊ ತಿಸ್ರೊ ಆಂಕೊ ಉಗ್ತಾಯ್ಲೊ.

ಅಕ್ಟೋಬರ್ 23: ಮುಂಬಯ್ ಕಿಂಗ್ ಸರ್ಕಲಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಶಣ್ಮುಕಾನಂದ್ ಸಾಲಾಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶಾ ಮಂಡಳ್ ಮುಂಬಯಿ (ರಿ) ಹಾಣಿಂ ಯೆವ್ಜಿಲ್ಲಿ "ಕೊಂಕಣಿ ದಾಯ್ಜ್ ಯಾತ್ರಾ" ಕೊಂಕ್ಣೆಂತ್ ಸರ್ವ್ ಜಾತಿ-ಕಾತಿಚ್ಯಾ ಆನಿ ಬೊಲಿಂಚೊ ಲೋಕ್ ಏಕ್ ಜಾವ್ನ್ ಚಲ್ಲಿ. ತೀನ್ ಹಜಾರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೋಕ್ ಎಕಾಚ್ ಸಭಾ ಸಾಲಾಂತ್ ಜಮ್‌ಲ್ಲಿ ಚಾರಿತ್ರಿಕ್ ಘಡಿ ಜಾಂವ್ಕ್ ಪಾವ್ಲಿ.

ಅಕ್ಟೋಬರ್ - 24: ಮಾಂಡ್ ಸೊಭಾಣ್ ಶಕ್ತಿನಗರಾಚ್ಯಾ ಕಲಾಂಗಣಾಂತ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಮಹೋತ್ಸವ್ ಆಟ್ ದಿಸಾಂಚೆಂ ಕಾರ್ಯೆಂ ಉಗ್ತಾವಣ್ ಜಾವ್ನ್: 151 ವೇಂ ಮಾಂಡ್ ಸೊಭಾಣ್ ಕಾರ್ಯೆಂ ಚಲ್ಲೆಂ.

ಅಕ್ಟೋಬರ್ - 25: 50 ವರ್ಸಾಂ ಆದ್ಲ್ಯಾ ಪದಾಂಚಿ ಸಾಂಜ್. ಪದಾಂ ನಾಚ್ ಪೊಕಾಣಾಂಚೆಂ ಫೆಸ್ತ್.

ಅಕ್ಟೋಬರ್ - 26: ಚಲಿಯಾಂಚಿ ಸಾಂಜ್, ಪದಾಂ ನಾಚಾಚೆಂ ಫೆಸ್ತ್

ಅಕ್ಟೋಬರ್ - 27: ನವ್ಯಾ ಸಂಗೀತ್‌ಗಾರಾಂಚಿ ಸಾಂಜ್, ಪದಾಂ ನಾಚಾಚೆಂ ಫೆಸ್ತ್

ಅಕ್ಟೋಬರ್ - 28: ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ಪದಾಂಚಿ ಸಾಂಜ್ ಪದಾಂ ನಾಚಾಚೆಂ ಫೆಸ್ತ್

ಅಕ್ಟೋಬರ್ 28: ಕೊಡ್ಯಾಳಾಂತ್ ದಶೆಂಬರ್ 26-29 ಪರ್ಯಾಂತ್ ಚಲ್ಚ್ಯಾ ಕೆನರಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಾತೊಲಿಕಾಂಚ್ಯಾ ಜಾಗತಿಕ್ ಸಮ್ಮೇಳನಾಕ್ ಲೊಕಾಕ್ ಆಪಂವ್ಚ್ಯಾ ವೊಪ್ಲಿಕ್ ಯಾತ್ರಾಕ್ "ವೊಪ್ಲಿಕ್ ಪತ್ರ್" ಮಂಗ್ಳುರ್ಚ್ಯೊ ಬಿಸ್ಪ್ ಲುವಿಸ್ ಪಾವ್ಲ್ ಸೊಜಾನ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ನಿವಾಸಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಸಭಾ ಸಾಲಾಂತ್ ಮೊಕ್ಳಿಕ್ ಕರ್ಚೆ ದ್ವಾರಿಂ ಸುರ್ವಾತ್ ದಿಲಿ.

ಅಕ್ಟೋಬರ್ - 29: ಸಿಂತಿಮೆಂತಾಳ್ ಪದಾಂಚಿ ಸಾಂಜ್ ಪದಾಂ ನಾಚಾಚೆಂ ಫೆಸ್ತ್

ಅಕ್ಟೋಬರ್ - 30: ಬಾಯ್ಲಾ (BAILA) ಪದಾಂಚಿ ಸಾಂಜ್ ಪೊಕಾಣಾಂಚೆಂ ಫೆಸ್ತ್

ಅಕ್ಟೋಬರ್ 30: ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್, ಸಾಹಿತ್ಯ್, ಸಂಸ್ಕೃತೆಚ್ಯಾ ವಿವಿದ್ ದಿಶಾಂನಿ ಸೆವಾ ಕೆಲ್ಲೊ. 'ಎಮಿಯಾರ್' ನಾಂವಾನ್ ಫಾಮಾದ್ ಜಾಲ್ಲೊ. ಲೊಕಾ ಮೊಗಾಳ್ ಬರವ್ಪಿ. ಶ್ರೀ ಎಲೋಸಿಯಸ್ ಡಿ'ಸೋಜಾ ಮಿಯಾರ್- ಬೊಂಬಯ್ ದೆವಾದಿನ್ ಜಾಲೊ.

ಅಕ್ಟೋಬರ್ - 31: ಮಾಂಡೊ ಆನಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ್ ಸಾಂಜ್, ಪದಾಂ ಪೊಕಾಣಾಂಚೆಂ ಫೆಸ್ತ್

ನವೆಂಬರ್ 2004

ನವೆಂಬರ್ 7: ಮಕಾಳೆ ಶಕ್ತಿನಗರ್ ಕಲಾಂಗಣಾಂತ್, ಮಾಂಡ್ ಸೊಭಾಣ್ ಮಹಿನ್ಯಾಳಿ ಮಾಂಚಿ ಕಾರ್ಯೆಂ ಜಾವ್ನ್ ಹಾಸ್ಯ್‌ಮಯ್ ನಾಟಕ್ "ತೊ ಮ್ಹಾಕಾ ನಾಕಾ" ಸಾಧರ್ ಜಾಲೊ. ಉದೆಂತಿಚ್ಯಾ ಕಲಾಕಾರಾಂನಿ ಖೆಳವ್ನ್ ದಾಕಯ್ಲೊ.

ನವೆಂಬರ್ 7: ಕೊಂಕಣ್ ಕೊಗುಳ್ ವಿಲ್ಫಿ ರೆಬಿಂಬಸಾಚಿ "220ವೀ ವಿಲ್ಫಿ ನಾಯ್ಟ್" ಮಂಗ್ಳುರ್ಚ್ಯಾ ಡೊನ್ ಬೊಸ್ಕೊ ಸಾಲಾಂತ್ ಸಾಧರ್ ಜಾಲಿ. ಹ್ಯಾ ಸಂದರ್ಭಾರ್ ವಿಲ್ಫಿಚಿ 36ವಿ ಪದಾಂಚಿ ಕೊಪ್ಲಿ ಉಗ್ತಾವಣ್ ಜಾಲಿ. ತಶೆಂಚ ಕೊಂಕ್ಣೆಂತ್ಲೊ ಮಾಲ್ಗಡೊ ಸಾಹಿತಿ, ಸಂಗೀತ್ಗಾರ್, ಆನಿ ಅಮರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಪತ್ರಾಚೊ ಆದ್ಲೊ ಸಂಪಾದಕ್ ಮೆಸ್ತ್ರಿ ಆಲ್ಬನ್ ಕೆಸ್ತೆಲಿನೊಕ್ ಹ್ಯಾ ಸಂದರ್ಭಾರ್ ಪರ್ಗಟ್

ಮಾನ್ ಕೆಲೊ.

ನವೆಂಬರ್ 7: ಬೊಂಬಯ್ ಸಾಕಿನಾಕಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕಣ್ ಕಾಳ್ಜಾಂ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ ಆಪ್ಲೊ 16ವೊ ವಾರ್ಶಿಕೋತ್ಸವ್ ಆಚರಣ್ ಕೆಲೊ.

ನವೆಂಬರ್ 9: ಡೊ| ವಿಲ್ಲಿಯಮ್ ಮಾಡ್ತಾ, ಧಾರವಾಡ ಕರ್ನಾಟಕ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಾಚೊ ನಿವೃತ್ತ್ ಪ್ರೊಫೆಸರ್, ಸಂಶೋದಕ್, ಭಾಶಾ ವಿಜ್ಞಾನಿ ತಶೆಂಚ್ ಕನ್ನಡ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಲೇಖಕ್. 9-11-2004 ಸೊಮಾರಾ ಸಕಾಳಿಂ ದೆವಾದಿನ್ ಜಾಲೊ

ನವೆಂಬರ್ 12: ಕುವೆಯ್ಟಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಡೊನ್ ಬೊಸ್ಕೊ ಇಸ್ಕೊಲಾ ಸಾಲಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಅಭಿಯಾನ್ ಸಮಿತಿ 2004 ಸುರ್ವಾತ್ಲಿ.

ನವೆಂಬರ್ 12 ಥಾವ್ನ್ 15 ಪರ್ಯಾಂತ್ ಬೊಂಬಂಯ್ತ್ ಸ (6) ವಿಲ್ಫಿ ನಾಯ್ಟ್ ಸಾಧರ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯೊ. ಬೊಂಬಯ್ಚ್ಯಾ ವಿವಿಧ್ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂನಿ ವಿಲ್ಫಿ ರೆಬಿಂಬಸ್ ಆನಿ ಪಂಗ್ಡಾಕ್ ವರವ್ನ್ ಹಿಂ ಕಾರ್ಯಿಂ ದಬಾಜಾನ್ ಸಾದರ್ ಕರ್‍ನ್, ಬೊಂಬಂಯ್ತ್ಲ್ಯಾ ಸಬಾರ್ ಹಜಾರ್ ಪ್ರೇಕ್ಷಕಾಂಚಿಂ ಮನಾಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಗೀತಾನ್ ದಾದೊಸಿ ಕೆಲಿಂ.

ನವೆಂಬರ್ 14: ಮಂಗ್ಳುರ್ ಡೊನ್ ಬೊಸ್ಕೊ ಸಾಲಾಂತ್ 18ವಿ ವಿಲ್ಸನ್ ಒಲಿವೆರಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ನಾಯ್ಟ್ ಆಂಜೆಲೊರ್ ಫಿರ್ಗಜೆಚ್ಯಾ ಸಿ. ಎಲ್. ಸಿ. ಸಂಘಾನ್ ಮಾಂಡುನ್ ಹಾಡ್ಲಿ.

ನವೆಂಬರ್ 28: ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೇಖಕಾಂಚ್ಯಾ ಎಕ್ವಟಾನ್ ಆಪ್ಲೊ ದಶಮಾನೋತ್ಸವ್, ಸಂದೇಶ್ ಸಭಾ ಸಾಲಾಂತ್ ಆಚರಣ್ ಕೆಲೊ.

*** *** ***

ನವಿಂ ಕೊಂಕಣಿ ಪುಸ್ತಕಾಂ

1. "ಯುಗಸಂವಾರ್" ಕಾದಂಬರಿ - ಮಹಾಬಳೇಶ್ವರ್ ಸೈಲ್
2. "ಮಟ್ವ್ಯೊ ಕಥಾ" - ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ್ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್
3. "ಪಂಚ ಶತಕಮ್" - ಎನ್. ಪುರುಶೋತ್ತಮ್ ಮಲ್ಯ
4. "ಧಿಕಾ" ಕಾದಂಬರಿ - ದೇವಿದಾಸ್ ಕದಮ್
5. ರಾಮ್‌ಚರಿತ್ ಮಾನಸ್ (ಬಾಶಾಂತರ್) - ಅನಂತ್ ಭಟ್
6. ಲೋಕ್ ಧನ್ ಲೋಕ್ ವೇದ್ - ಶರತ್‌ಚಂದ್ರ ಶೆಣೈ
7. "ರೆಡೆ" ಮಟ್ವ್ಯೊ ಕಥಾ - ಸ್ಯಾಮ್ ಬೊಳಿಯೆ
8. ಮೊಲಿಚೆ ದೊಳೆ "ಮಟ್ವ್ಯೊ ಕಥಾ - ವಿವಿದ್ ಲೇಖಕ್, ರಾಕ್ಣೊ ಪ್ರಕಾಶನ್
9. "ನಾದ್" ಲೇಖನಾಂ - ಫಾ| ಎರಿಕ್ ಕ್ರಾಸ್ತಾ
10. "ಕಾಳ್ಜಾ ಪರ್ಜಳ್" ಕವಿತಾ - ಮಾಚ್ಚಾ ಮಿಲಾರ್
11. ಹಾಯ್ ಹಾಯ್ ದುಬಾಯ್ "ಹಾಸ್ಯ" - ಸಿಜೈಸ್ ತಾಕೊಡೆ
12. "ಕಾಂಟೆ ಖುಂಟೆ - ಫುಲಾಂ ಝುಲೆ" ಮಟ್ವ್ಯೊ ಕಥಾ : ರೇಮಂಡ್ ಲೊಬೊ ಮಟ್ಟಾರ್
13. "ಸಾಂ ಪಾದ್ರೆ ಪಿಯೊ, ಜೀವನ್ ಚರಿತ್ರಾ" - ಫಾ| ವಲೇರಿಯನ್ ಫೆರ್ನಾಂದ್
14. "ಜಿಣಿಯೆ ಸ್ಪಂದನ್ " ಲೇಖನಾಂ - ಬ್ರ| ಜುನಿಫರ್
15. "ಕಾಳ್ಜಾಚಿ ಭಾಸ್ ವೆಗ್ಳಿಚ್" ಮಟ್ವ್ಯೊ ಕಥಾ - ಚೇತನ್
16. "ಮಾಣ್ಕುಲೆಂ" ಮಟ್ವ್ಯೊ ಕಥಾ - ಎಡಿ ನೆಟ್ಟೊ, ಜೆಪ್ಪು
17. "ಹಾಯ್ ಮ್ಹಜ್ಯಾ ಪೊರಾಜಿತಾ" ಲೇಖನಾಂ - ಫಾ| ರುಪರ್ಟ್ ಕಾಪುಚಿನ್
18. "ಪೆಂಪಾರೆಂ" ಪದಾಂ, ಕವಿತಾಂ - ಫಾ| ಎಡ್ವಿನ್ ಸೊಜ್ ಕೊಡ್ವೆಲ್
19. "ಗ್ರಂಥಸೂಚಿ" - ಕರ್ನಾಟಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಎಕಾಡೆಮಿ, ಮಂಗ್ಳುರ್
20. "ಹಿಪ್ ಹಿಪ್ ಹುರ್ರೇ!" ಪೊಕಣಾಂ - (ಡೊಲ್ಲಾ), ಎಡೊಲ್ಫಾಸ್ ಕುಟಿನ್ಹಾ
21. "ಆಮಿ ಕೊಂಗ್ಲಿಶ್ ಉಲಯ್ತಾಂವ್" - II - ಶ್ರೀ ಜೆ.ಬಿ. ಸಿಕ್ವೆರಾ ಮುಂಬಯಿ
22. "ಭಾಂಗಾರಾಚಿ ಮಾಸ್ಳಿ" ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಕ್ ಕಾಣಿಯೊ - ಶ್ರೀ ಜೆ.ಎಫ್. ಡಿ'ಸೋಜಾ

ನವ್ಯೊ ಕೊವ್ಳ್ಯೊ

1. ಬಾಂಗ್ರಾಳಿಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪದಾಂ" Vol. - 3 - ಮಿಕ್‌ಮ್ಯಾಕ್ಸ್
2. ನಶಿಬಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಚೆಡ್ವಾ " - - ರೋಶನ್ ಡಿ'ಸೋಜಾ ಬೆಳ್ಮಾಣ್
3. ವೇದಿ ಬೊಂವ್ತಿಂ " - - ಫಾ|| ಆಕ್ವಿನ್ ನೊರೊನ್ಹಾ ಒ.ಪಿ.
4. "ಕೊಣಾಕ್ ಸರ್ಗಾಕ್ ವಚೊಂಕ್ ಜಾಯ್?" - ವಿನಯ್ ಪಿಂಟೊ
5. ನಾಚ್ ಸೊಭಾಣ್ " - - ಮಾಂಡ್ ಸೊಭಾಣ್

6. ಕೊಂಕಣಿ ಡ್ಯಾನ್ಸ್ ಹಿಟ್ " - - ನಾಚ್ ಪಂಗಡ್ ಮಾಂಡ್ ಸೊಭಾಣ್
7. ಮೆಬ್ಬಾಲಾಂ " - - ಲೊಯ್ ಕೆಸ್ತೆಲಿನೊ ಆನಿ ನೆಲ್ಸನ್
8. ಜಯ್ತಿವೊಂತ್ " - - ರೋಶನ್ ಕ್ರಾಸ್ತಾ
9. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪದಾಂ Vol. 3 " - - ವಿಲ್ಸನ್ ಒಲಿವೆರಾ
10. ರುಷ್ಣೆಂ - - ಕೆವಿನ್ ಮಿಸ್ಕಿತ್
11. ಡ್ಯಾನ್ಸ್ ಕೋಮ್ " - - ಮೆಲ್ವಿನ್ ಪೇರಿಸ್
12. ಜಿಣಿಯೆ ಪಯ್ಣಾರ್ - - ಫಾ| ಆಂತೊನಿ ಲೊಪೆಜ್
13. ಬ್ರದರ್ ಜೇಸಸ್ " - - ಫಾ| ಆಂತೊನಿ ಲೊಪೆಜ್
14. ಭಾಗಿ ಕುಟ್ಮಾ - - ಫಾ| ಆಲ್ವಿನ್ ಕಾರ್ಮೆಲಿತ್
15. ಪಿಯೆಗಾ ಪಿಯೆಗಾ " - ಜೊಯೆಲ್ ಪಿರೇರಾ ಸಾಂಗಾತಿ
16. ತುಂ ಯೇ " - ರೋಶನ್ ಡಿ'ಸೋಜಾ
17. ಶಿಂವೊರ್ " - ಮೆಲ್ವಿನ್ ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸ್
18. ವಂದೇ ಮಾತರಂ 36ವಿ ಕೊವ್ಳಿ - ವಿಲ್ಫಿ ರೆಬಿಂಬಸ್
19. ಜಿವಿತಾಚೆಂ ಖಾಣ್ " - ಬೆಂಜಮಿನ್ ಮಿರಾಂದ
20. ಮ್ಹಜ್ಯಾ ಜೆಜು " - ಕ್ಲಿಫರ್ಡ್ ಲಿಯೊ ಡಿ'ಸೋಜಾ

ಪ್ರಶಸ್ತಿ - ಪುರಸ್ಕಾರ್

1. "ಮಿಕ್‌ಮ್ಯಾಕ್ಸ್" ನಾಂವಾನ್ ಫಾಮಾದ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ - ನಾಟಕ್‌ಗಾರ್, ಸಂಗೀತ್ಗಾರ್, ಬರವ್ಪಿ, ಕಾರ್ಯಾ ನಿರ್ವಾಹಕ್, ಶ್ರೀ ಮಾಯ್ಕಲ್ ಮೆಕ್ಸಿಮ್ ಡಿ'ಸೋಜಾಕ್ 2004ವ್ಯಾ ವರ್ಸಾಚಿ "ಕೊಂಕಣ್ ಕುಟಾಮ್ ಬಾಹ್ರೆನ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ" ಫಾವೊ ಜಾಲ್ಯಾ.
2. "ಶ್ರೀ ಬೊನವೆಂಚರ್ ಡಿ. ಪಿಯೆತ್ರೊ" ರೊಮಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ನೊವೆಲ್ (ಕಾದಂಬರಿ) ಬರಯ್ಣಾರ್ ಬೊನವೆಂಚರ್ ಪೀಟರ್ ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸ್ ಹಾಕಾ ತೊಮಸ್ ಸ್ಟೀವನ್ಸ್ ಕೊಂಕಣಿ ಕೇಂದ್ರಾನ್ ದಿಂವ್ಚ್ಯೊ ಆಂತೊನಿಯೊ ಪಿರೇರಾ ಕೊಂಕಣಿ ಪುರಸ್ಕಾರ್ 2004 ಫಾವೊ ಜಾಲಾ.
3. ಶಿರ್ತಾಡಿ ವಿಲ್ಲಿಯಮ್ ಪಿಂಟೊಕ್ "ಕರ್ನಾಟಕ್ ರಾಜೋತ್ಸವ್ ಪುರಸ್ಕಾರ್ 2004" ದೀವ್ನ್ ಕರ್ನಾಟಕ್ ರಾಜ್ಯ್ ಸರ್ಕಾರಾನ್ ಸನ್ಮಾನಿತ್ ಕೆಲೊ. ಶ್ರೀ ವಿಲ್ಲಿಯಮ್ ಪಿಂಟೊ, ನಾಂವಾಡ್ದಿಕ್ ವಕೀಲ್ ಸಮಾಜ್ ಸೇವಕ್. ದುಬ್ಳ್ಯಾ ದಾಕ್ಟ್ಯಾಂಕ್, ಯುವಜಣಾಂಕ್ ಕಾನೂನ್ ಸಲಹ ದೀವ್ನ್ ಶಿಕ್ಷಿತ್ ತಾಣೆ ಕೆಲಾಂ. ತಶೆಂಚ್ ತಾಣೆ ಕಾನೂನ್ ಸಲಹಾಂ ವಿಶಿಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಬರವ್ನ್ ಪ್ರಗಟ್ಲ್ಯಾಂತ್.
4. ಧಿವ್ರೊ ಸಾಹಿತಿಕ್ ಪುರಸ್ಕಾರ್ - 2004 ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಾವ್ರಾಡಿ ಆನಿ ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ತೊಮಾಸ್ ಸ್ಟಿಫನ್ಸ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕೇಂದ್ರಾಚೊ ಮಾ| ದೊ| ಪ್ರತಾಪ್ ನಾಯ್ಕ್ ಆನಿ ಕವಿ, ಸಾಹಿತಿ, ಶ್ರೀ ವಲ್ಲಿ ಕೊಡ್ರಾಸ್ ಹಾಂಕಾಂ ಫಾವೊ ಜಾಲಾಂ.

“ಜೆಜು ಜಾಲ್ಲೆ ರಾತಿಂ”

- ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇನ್ಹಸ್

ಬೊಡ್ವೆ ಅಪಾರ್ ಗೊಟ್ಯಾ ಭೊಂವಾರ್
ಬಾಳ್ಕಾಕ್ ದೆಖೊನ್ ದೃಷ್ಟಿಂ
ಖುಶಾಲಾಯೆನ್ ಕರ್ತಿತ್ ಗಾಯಾನ್
ಸಂತೊಸ್ ಸಗ್ಳೆ ಸೃಷ್ಟಿಂ

ಜಯೊ, ಜಯೊ, ತಾರೊಕ್ ನಿಧಾನ್
ಜಯೊ, ಜಯೊ ಸುಫಲ್ ಮಧ್ಯಾನ್
ಜೆಜು ಜಾಲ್ಲೆ ರಾತಿಂ

ಚಂದ್ರೆಮ್ ಆನಿ ನೆಕೆತ್ರಾಂನಿ
ಮೆಳೊನ್ ಎಕ್ಯೆ ಮೊತಿಂ
ಸಹಸ್ರ್ ಕಿರಣ್ ಲಾಗಿಂ ಕರುನ್
ಕೆಲಿ ತಾಚಿ ಸ್ತುತಿ.

ಕಾಳೊಕ್ ಆಯ್ಬಾನ್ ಪೊಳೊನ್ ಗೆಲಾ
ನೀತಿ ಸುರ್ಯಾನ್ ಉದೆವ್ ಕೆಲಾ
ಜೆಜು ಜಾಲ್ಲೆ ರಾತಿಂ

ಫುಲಾಂ ಫುಲ್ಯಾತ್ ಝುರಿ ವ್ಹಾಳ್ಯಾತ್
ಮಾಣ್ಕೆ ಬೆಂಬೆತಾತಿ
ಸುಕ್ಣಿಂ ಲೆಗುನ್ ಗೊಂಟೆರ್ ಸಾಂಡುನ್
ಸಂಗೀತ್ ಗಾಣಾ ಗಾಯ್ತಿ
ನಮೋ ನಮೋ ದೇವ್-ಕುಮಾರಾ
ಸರ್ವ್ಯೆ ರಚ್ನಾ ಕೀರ್ತನ್ ಕರಾ
ಜೆಜು ಜಾಲ್ಲೆ ರಾತಿಂ

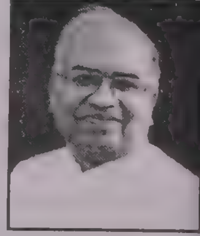
ಗದ್ದ್ಯಾಳಾಯೆನ್ ಜಾತಾ ಗಾಯಾನ್
ಘುಡ್ಲ್ಯಾ ಗಜಾಲ್ ವರ್ತಿ
ಹ್ಯಾ ಸಂಸಾರಾರ್, ಭುಮಿರ್, ವಾರ್‍ಯಾರ್,
ಸಂತೊಸ್ ಸಗ್ಳೆ ಸೃಷ್ಟಿ
ಅನಂದ್ ಜಾಂವ್ ದೆವಾಕ್ ಅಂತ್ರಳಿಂ
ಶಾಂತಿ ಬರ್‍ಯಾಂಕ್ ಹ್ಯಾ ಸಂಸಾರಿಂ
ಜೆಜು ಜಾಲ್ಲೆ ರಾತಿ

(ವಿ.ಸೂ.: ಮಂಗ್ಳುರ್ ಪುಸ್ತಕಾಂವಳ್ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚೆಂ ಪುಸ್ತಕ್ -3, “ಚೂಡ್ ಕೊತ್ರು” ಮ್ಹಳ್ಯಾ ಲ್ಯಾನ್ಯಾ ಕಡ್ತಿಲೆಂತ್ 1950 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಪ್ರಗಟ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ ಕವನ್. ಭಾಸ್ ಆಸಾ ತಶಿ ಉರಯ್ಲ್ಯಾ. ವಯ್ಲ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಕ್, ಶ್ರೀ ಆಲೆಕ್ಸ್, ಎ. ಪಾಯ್ಸ್, ಸಂಪಾದಕ್, ಶ್ರೀ ಜೆ.ಜೆ. ರೇಗ್ ಆನಿ ಶ್ರೀ ಪೆಲಿಕ್ಸ್ ಪಿ. ನೊರೆಂಜ್ ಸಹಾಯಕ್ ಜಾವ್ನಾಸ್ಲೆ.)

*** *** ***

आटाप

संपादकीय



सांत लुविस कोलेजिक 125 वर्सां संप्लिं। 1878 इस्वेंत 9 जण जेज्वित कोड्याळच्या शहराक येवन पाव्ले। त्या टीम कोड्याळच्या लोकान तांकां मनःपूर्वक स्वागत दिलो। जेज्वितांनि कोड्याळवय्लाच्या एका बंग्ल्याच्या सुवातेर घाल्ल्या माट्वांत कोलेज आरंभ केल्लि।

आज एदि वड्लि कोलेज 8000 वय्र विद्यार्थिंक शिकाप दिता जाल्यार ताका कारण जाव्नासा सुर्विल्या जेज्वितांचें काम आनि कोड्याळगारांचि उर्बा सुर्वेर थाव्न एदोळवरेग शिक्पांत, खेळांत, स्पर्ध्यांत आनि सर्वांत कोलेजिन नांव हाड्लां।

125 वर्सां भर्ताना आनि कोलेजिक समाजेचा नांवान मान दिताना हो 'असर कोंकणि'चो अंको प्रगटुंक संतोस पाव्तांव। हो अंको मंग्ळुरांत जेज्वितांच्या सेवेविशिं आस्तलो। आदिं थाव्नयी जेज्वितांनि आनि कोलेजिन कोंक्णि भाशेक प्रत्येक थरान प्रोत्साव दिला।

कशें जेज्वित वाप माफेन कोंक्णेंत पयिल्लें व्याकरण, सव्दां कोश आनि हेर कोंक्णि ग्रंथ बरव्न सय्ला फातर रच्ल्यात, तशेंच 125 वर्सांच्या लांबायेक सां लुविस कोलेजिन शिक्पा शेतंत विविधताये सांगाता कोंक्णेंतयी जाय्ते सय्ला फातर रच्ल्यात। पयिल्ल्या पाव्टिं दक्षिण कन्नड जिल्ल्यांत कोंकणि केंद्र स्थापन करुन पद्युत्तर पदवि शिकाप तण्पाला सुखांतर दितेंच आसा। पाट्ल्या आट वर्सां थाव्न कोलेजिंत डिग्रि क्लासिच्या विद्यार्थिंक द्वितीय भास जाव्न कोंक्णि शिकंव्क आव्कास आसा। ह्या वर्सिं सवार विद्यार्थि कोंक्णि सनद जोडुंक पाव्ल्यात। कोंक्णि संस्थ्या द्वारिं कोंक्णेंत्ले बिंच्णार बुक, कादंबरि, कथा संकलन, प्रबंध संकलन, काव्यां झेलो, नाटकां, सव्दकोश.... अशें विविंगड ग्रंथ प्रगट्ल्यात। पाट्ल्या 25 वर्सां थाव्न कोंक्णेंत संशोधनात्मक षण्मासिक 'असर कोंकणि' दोन लिपिनिं कोलेज प्रगटुन आसा।

ह्या वर्सा आमि 125 वर्सांचो जुब्लेव आचर्सिताना कोंक्णिच्या आम्च्या वर्या वाव्राक सहकार दिल्ल्या हर एकल्याचो उग्डास काड्तांव आनि काळजां थाव्न उप्कार भावुड्तांव। आम्च्या ह्या कार्याक आनि सुकारी सहकार मेळतोलो म्हण पात्येतांव।

फा| एज्विन लोबो, जे.स.
प्रिन्सिपाल
सां लुविस कोलेज, मंग्ळुर

"सांत लुविस कोलेजिच्या कोंक्णि संस्थ्याक पंच्विस वर्सां"



- ग्लेडिस रेगो

पंच्विस वर्सां आदिं 1980व्या वर्सा सां लुविस कोलेजिन आप्लि शताब्धि आचरण (1880-1980) केल्ल्या स्मरणा खातिर, ह्या महान विद्यासंस्थ्यान वर्त्या महत्वाचें महान काम केल्लें। तें जाव्नासा कोंकणि भाशेक वर्त्या गौरवाचें "कोंक्णि संस्थो" उगतावण। कोंक्णि संस्थ्याच्या नियोजित कार्यां पयिकि एक महत्वाचें जाव्नासा "अमर कोंकणि" शण्मासिक, संशोदनात्मक पत्र।

लाग्सिल्या आनि पयिशिल्या
आर्विल्या आनि पुर्विल्या
तशेंच्च भविश्यांत्ल्या कोंक्ण्यां मधें

जागरणाचें, मळावळेचें, संपर्काचें आनि उत्पादनाचें साधन जाव्पाच्या इरद्यान उदेल्लें नवें बाळ 'अमर कोंकणि' आम्चि माय भास कोंकणि वर्या अर्थान अमर कर्पाचि जवाब्दारि आम्चि सर्वांचि जाव्नासा म्हळळो उद्देस कर्च्याक जागंव्च्याक "अमर कोंकणि" नांव तिका दिल्लें।

INSTITUTE OF KONKANI, कोंकणि अध्ययन विभाग, कोंक्णि भाशेच्या उदर्गते खातिर वावुर्चो कोंक्णि संस्थो आनि ह्या कोंक्णि संस्थ्यान उत्राल्ल्या पंच्विस वर्सांनि कोंकणि आम्च्या माय भाशे खातिर केल्लिं विंञ्नार कामां आज सांत लुविस कोलेज 125 वर्सांचो जुब्लेव आनि कोंक्णि संस्थो 25 वर्सांचो जुब्लेव आचरण कर्ताना उडासाक हाडुंक एक अपूर्व संदर्भ।

आजून आम्चि कोंक्णि भास हासोन-खेळोन, फुलोन जिवि उर्त्या जाल्यार तिचें साहित्य वाड्लां, ति संविधानाक पाव्ल्ञा। तिका एकाडेमि लाब्ल्या। डिग्रि हंतार शिक्पाक दुस्त्रि भास (Second Language) जाव्न तिका विंच्ल्या जाल्यार ह्या प्रगतेंचो पय्लो कुरेव वेता, जेज्वित धार्मिक व्हडिलांक। खंच्या लोकाचें धार्मिक भक्तिपण माय भाशेन आसा - ति भास आनि तो धर्म आळवाना म्हण्तात जाणारि। पुण! एक भास वर्पा आनि वाड्पाच्या आधाराविणे चड काळ आपुट स्थितेर जिवि उरत म्हळळो भर्वसो ना। दिसानदीस वारेक आनि अस्कत ति जाता आनि एका काळार आम्चि कोंक्णि भासयी तशिच्च जाल्लि।

1614 इस्वेंत एक ब्रिटिश मिशियोनरि जाव्न फा| तोमास एस्तेवांव गोंयां पाव्लच्च, कोंकणि

भास शिकोन, भाशेचेर प्रभुत्व जोडुन, कोंक्णि क्रिस्तांवांक शिकोव्ण दिंव्चे खातिर, कोंक्णेंचें खरें रूप दिव्न, क्रिस्त पुराण ताणे बरयलें। आम्च्या पुर्वजां थाव्न, तांच्या मुक्त्या पिळगेक लाभल्लें टाय्ज म्हळयार कोंकणि भाशेचें क्रिस्तपुराण।

1784 - 1799 ह्या आव्देंत टिप्पु सुल्तानान दक्षिण कन्नडाच्या क्रिस्तांव पर्जेक दिल्ल्या दगधोणे काळार क्रिस्त पुराणांतले वेर्स कंतारांनि गाव्न, आम्च्या माल्गड्यांनि भावाडूत आनि भास जिवि दवर्लि।

1858व्या इस्वेथाव्नंच्च कथोलिक मुकेल्यांनि कोड्याळाक जेज्वितांक धाडुंक, रेमाक मनव्यो केल्लो फळ जाव्न, 1878 दशेंबर 31 तार्केर वंटडे थाव्न पाटिं आयिल्ल्या लोका खातिर वाव्र दिंव्क, तांका शिकाप दीव्न क्रिस्तांव्पणांत घट करुंक, आम्कां जेज्वित लाव्ले। जेज्वित म्हळयार? - जेजुचि सभा (S.J. = Society of Jesus)

आतां 125 वर्सां भरल्लि सांत लुविस कोलेज, प्रथमार 1880 इस्वेंत कोड्याळवय्लांत एका वाड्याच्या घरांत जेज्वित राव्ताले। थंय्सर रोवोळ घाल्न पयिलि थाव्न चोव्ति क्लास पर्यांत आरंभ जाल्लि।

उप्रांत वाव्ट्या गुड्यार "लैट हौज हिल" म्हळयार "दिव्याचा घराचो गुडो", म्हण्ताले तवळ। त्याच्च गुड्यार शिक्पाचो दिवो घेव्न 1880 इस्वेंत जनेरच्या 12वेर सांत लुविस कोलेजिच्या व्हड्ड्या रवींर वांद्पाक बुन्याद पड्लि। पांच वर्सां कोड्याळवय्लाच्या घरांत चल्ल्यो क्लासि 1885 इस्वेंत 12 जनेर दिसा सांत लुविस कोलेज उघड्लि। 2005 जनेर 12वेर 125 वर्सांचो संभ्रम सां लुविस कोलेजिक।

आल्फ्स पर्वताच्या फाल्क्यांत पिंझोलो म्हळळया प्रदेशांत 1844 नवेंबर 12वेर जल्मल्लो इटालियन आंजेलो माफेयि आप्ल्या सत्तावीस वर्सांचेर जेज्वित याजक्पणाचि दीक्षा घेव्न, 1878 दशेंबरांत मंगळुर वंद्राक पावल्ल्या प्रथम नोव जण जेज्वितां पयिकि एक्लो जाव्नासा। कोड्याळ पाव्तच्च मंगळुर्च्या क्रिस्तावांचि मायभास कोंक्णि आनि शिक्प्यांचि भास इंग्लिश दोनी भासो शिकोन ह्या दोनी भासांनि आसपाम्च्या फिर्गजांनि शेर्मांव दिंव्क सकल्लो।

कोंक्णि आम्चि भारतीयांचि भास। पुण एक्लो इटालियन पाद्रि कोड्याळाक येव्न, एका वर्सा भितर इल्लि वरि कर्न कोंक्णि शिक्लोकी गंट्टेभर कोंक्णेन प्रसंग दिंव्क तो सक्तालो। आम्च्या कोंक्णि भाशेचो पयिल्लो "शब्दां कोश" (डिक्शनरि) आनि "कोंक्णि रानांत्लो सोवित सुंदर ताळो" म्हळळया नांवार कोंक्णि व्याकरण पुस्तक ताणे बरयलें। "कोंक्णि-इंग्लिश डिक्शनरि", "याजाकांचो कोंक्णि सांगाति", "जेजुक्रिस्ताच्या पाशांवाचि कथा", "क्रिस्तांव समोड्तिच्या सतांचो विवर", हेर

ल्हान ल्हान कडितल्यो वर्गयल्ल्या फा| आंजेलो मापेय्न कोंक्णि भाशे खातिर जाय्तो वाव्र केल्लो आसा।

मां लुविस कोलेजिचो प्रिन्सिपाल आनि रेक्टर जाव्नयो तो वावुरल्लो। "कोंक्णेंत जायित्त्या हेर भासांनि आसल्ले मधुर ध्वनि आसात, निजाकी कोंक्णि सोभित्त सुंदर आनि हांवें म्हण्चें जाल्यार आंवुर्के हाग्चि भास। पुण फावो तो अभ्यास करिनास्ताना, तिचि सोभाय लिपोन उर्ल्या। गनांत जियेंव्चे हे गणियेक आमि आम्चे मधें हाड्यां आनि तिचें अध्ययन चलव्यां। अशें केल्यार तिचि मधुरध्वनि आम्कां आत्कातेलि".

अशें म्हळळया फा| माफेच्या मानाक, ताच्याच्च सेटांनि चल्च्याक सर्व कोंक्णि मातेच्या भुर्ग्यांक सांगाता मेळोन, आप्ल्या माय भाशेचि सोभाय आनि ग्रेस्तकाय सम्जोन, तिचे उदर्गते खातिर वाव्रुंक दिल्ल्या उल्याक पाळो दीव्न आम्च्या मां लुविस कोलेजिन आप्ल्या शतमानिक उत्सवा संदर्भार कोंक्णि संस्थो स्थापन केल्लो।

उत्राल्ल्या पंच्विस वर्सां थाव्न कोंक्णि भाशेच्या अभिवृद्धेक आनि जागृणेक ह्या संस्थ्यान केल्लो वाव्र विशेस। कोंक्णि भाशेचे कृशियेक मंग्ळुर एक फळादिक थळ म्हण सम्जोन, कोंक्णि भास उर्जित करुन, ति जिवाळ दवरुंक, कोंक्णि एक शिक्पा विशय कर्चो निर्णय घेतल्लो। आनि ह्या शिक्पाक बुन्याद घाल्लो। तशेंच्च कोंक्णि शिकोंक आशेंव्च्या, कांलेज विद्यार्तिंक कन्नड वा हिंदि वदलाक शिक्पा विशय जाव्न घेंव्क आव्कास कर्न दिल्लो।

आतां गांवांत आनि संसारभर विस्तारेन आस्च्या कोंक्णि मोगिंक आनि अभिमानिंक तप्पाला सुकांतर पद्युत्तर पद्धि आण्णांव्क वाट करुन दिल्लो, कोंक्णि अध्ययन संस्थो प्रांशुपाल फा| एव्जिन लोबो जे.स. आनि कार्यकारि दिरेक्तोर फा| स्टेनि डि'सोजाच्या मुकेल्पणार संस्थ्यांल्ल्या वाव्राड्यांचा वाव्रान अखंड फुडारदिशिं चस्काते आसा।

कोंक्णि संस्थ्यान केल्लो वाव्र:

उत्राल्ल्या एकशें पंच्विस वर्सांच्या आव्देंत कोंकणि अध्ययनाक उत्तेजन दिलां। प्रो| जोसेफ सल्डानान क्रिस्त पुराणाचो विमर्शात्मक अंको वरयला। थोड्याच्च वर्सांदि "कोंकणि शब्दां कोश" तयार कर्चें योजन हातिं घेतल्लें, वेगिंच्च लोका उस्क्यार पांव्चें आसा।

फा| माफेय्च्या सेटांनि मुकार वचोन, मां लुविस कोलेजिन आप्ल्या शेंबोर वर्सांच्या उडासाक, आरंभ केल्ल्या ह्या कोंक्णि शिक्पा संस्थ्यान 1981 इस्वेंत "अमर कोंकणि" शण्मासिक आरंभ केल्लें। तवळ थाव्न हें पत्र सरार संशोदित लेखनां कानडि आनि नागरि लिपिंनि पर्गट करित्त आसा। आतां तुम्च्या हातिं आसा हो बावेचाळिसावो (42) अंको जाव्नासा।

अमर कोंकणिचो प्रथम संपादक खडाप - श्री वि जे पि सल्डान्हा, उप्रांत क्रम प्रकार, प्रो| आल्वन केस्तेलिनो, श्री एड्विन जे. एफ. सोज, प्रो| वेनेट पिंटो, फा| स्टेनि डि'सोजा, जे.स. आनि प्रस्तुत फा| एव्जिन लोबो जे.स. संपादक जाव्नासा।

1980 वर्सा थाव्न आरंभ जाल्लि "वुकां वळेर" (लायब्रेरि) आनि वाच्पा घर, सवार कोंक्णि शिक्प्यांक तांच्या अध्ययनाक गर्जेक पड्ल्या। हांगासर वरव्प्यांच्यो जमाति, सम्मेळ, परिसंवाद, विद्यार्तिंक कोंक्णि कोर्स आनि हेर सभार रितिंनि कोंक्णि भाशेच्या उदर्गत आनि वाडावळेक, प्रचारक, कोंक्णि संस्थो गर्जेचे आव्कास रचित्त आय्ला।

125 वर्सांचे आव्देंत सांत लुविस कोलेजिन, विविध काळार, विविद वेक्तिं मारिफात कोंक्णि भाशेच्या प्रचारक आनि अध्ययनाक उत्तेजन दिलां। "स्वअभिप्रायेचें प्रकाशानंच्च एक भास" तत्व मतिंत दवर्न सवार शेक्ड्यां थाव्न ह्या नाडांत मायामोगान आनि ... वरेंपणान समृद्ध जाव्न आयिल्ल्या सेजारि आनि प्रादेशिक भासांच्या भांदाव्पणाक मांडुन, कोंक्णि मोगिंच्या, विद्वासांच्या, जाणार्यांच्या, लेखक कवि आनि संशोधकांच्या, सहकाराचेर भर्वसोन, "प्रमाण कोंक्णि", साधनाच्या धोरणाक हांगासर चड महत्व दिला।

1985 वर्सा सां लुविस कोलेजिच्या कोंक्णि संस्थ्यान, कोंक्णेच्या सर्व वास्फुटांचि वाक्सरि तयार कर्न, ति पर्गट्टिच एक व्हड येव्जण हातिं घेतल्लि। ह्या खातिर एक विस्तार सर्वेक्शण कर्न, हे येव्जणे मुकांत्र पश्चिम करावळ आनि हेर प्रदेशांनि आसल्ल्या कोंक्ण्यांचो समाजिक आनि प्रांतीय परिसराक लागोन उब्जाल्ले भाशेच्या वास्फुटांचो अधिकृत संग्रह कर्न, एक शब्द कोश तयार कर्चि येव्जण घालि। हो शब्दकोश कानडि - नागरि आनि ध्वनिमा शास्त्रांच्या लिपि यांनि आसोन, कोंक्णि भाशेचे तुर्त वाडावळेक वळ दिंव्चो भर्वसो आसा।

1992 जनेर 4, कोंक्णि भाशेचे चरित्रेंत भांग्राळया अक्षरांनि वरंव्क फावो जाल्लो दीस, तवळचो प्रांशुपाल फा| जोसेफ नेलपति जे.स.न कोलेजिंत कोंक्णि शिक्पाक अव्कास करुन दिलो। मंग्ळुर विश्वविद्यालयाचो उपकुलपति प्रो| एम.ऐ. सवदत्तिन, कर्नाटक सर्कारचो कानुन मंत्रि श्री ब्लेसियस डि'सोज सांगाता कोंक्णि अध्ययन विभाग उग्ताय्लो। चार हंतांचो एका वर्साचो कोंक्णि डिप्लोमा कोर्स आरंभ कर्न, दाखलो रच्लो।

कोंक्णि कविता गद्य, नाटक-व्याकरण, चरित्रा-लोकवेद, साहित्य रचें-पत्रगारिका आनि कोंक्णेंत्ल्या हेर सभार विशयांनि शिकाप वेवस्तित रितिर आरंभ जालें।

आख्या कर्नाटकांत पयिल्ले पाव्टिं कोंक्णि डिप्लोमा कोर्स आरंब केल्लि ख्याति सां लुविस कोलेजिक फावो जाता। सां लुविस कोलेज मुळाथाव्न इंग्लिश माध्यमांत शिकाप दीव्न फासाद जाल्यारि, ह्या जेज्वित संस्थ्यान कोंक्णेक दिंव्च्या मानाक आसि तक्लि वारांव्क फावो।

1992 थाव्न 1997 पर्यांत पांच वर्मां मांत लुविम कोलेजिंत मांजेच्या वेळार चलोन आमल्ल्या कोंक्णि डिप्लोमा कोर्मान मभार कोंक्णि शिक्ष्यांक तयार केलां।

"मांत लुविम कोलेजिंत्ले किटाळ" म्हळळ्या होग्ळिकेक पात्र जाल्लो निग्नर पर्जळचें एक कोंक्णि मोति फा| प्रशांत माड्ता जे.म. 1994व्या वर्मा मांत लुविम कोलेजिचो प्रांशुपाल जाव्न. नेमक जाल्लांच्च ताणे कोंक्णि मंम्थ्याक नवेंच्च रूप दिव्क आरंभ केलें। 1997 अगोम्त महिन्या थाव्न फा| प्रशांत माड्ता आनि दे| वेनेट पिंटोच्या मुखेलपणाखाल पांच वर्मांनि एका वर्माचें पद्दे शिकाप जाव्न चलोन आयिल्लो पद्युत्तर पद्दि करेम्फोंडेन्म कोर्म - (Konkani P. G. Diploma Correspondence Course) जाव्न परिवर्तित जालो आनि मंमारभर विद्यार्तिक तांतुन भाग घेव्न आप्ल्या कोंक्णि शिक्पाचि तान वारांव्क आव्काम जालो।

1995 वर्मा कोलेजिंनि दुम्रि भाम (Second Language) जाव्न कोंक्णि शिक्पाक घेव्येत म्हण मंग्ळुर विश्वविद्यालया थाव्न. कव्लात लाव्तच्च. आतां नोव वर्मां थाव्न मगळ्या कर्नाटक राज्यांत एक मात्र मांत लुविम कोलेजिंत डिग्रि शिक्पाक कोंक्णि घेंव्चो आव्काम लाव्ला। त्या खातिर कोंक्णि मंम्थ्यान, "कोंक्णि दाय्ज", प्रबंध मंकलन, "काव्यां पेळो" कवनां, "वांगार मनिम" नाटक, "आंकवार आवय" नाटक, अशिं पुम्तकां कोंक्णि शिक्ष्या विद्यार्तिं खातिर प्रगट केल्यांत।

2000 वर्मा मप्टेंबर 2 तारिक कोंक्णेच्या चरित्रेंत विशेम दाखलो रचुंक पाव्लि। पद्युत्तर पद्दि डिप्लोमा कोर्मांत उत्तिर्ण जाल्ल्या देश विदेशांल्या, हाजर जांव्क मकल्ल्या पांचाश्शिं विद्यार्तिक गोंय विश्वविद्यालयाचो कुलपति डा| वि.एम. मोंदेन पद्युत्तर डिप्लोमा प्रमाण पत्रां हातांतर केलिं। कोंक्णेच्या चरित्रेंत हो दीक्शा मंभ्रम पयिल्लो जांव्क पाव्लो।

तांत्रिक जाव्न अभिवृद्दि जाल्ल्या भामां इड्यांनि आम्चे कोंक्णि भाशेक चिर्डोंक मुर्डोंक मोडिनाम्ताना, आम्चें अम्तित्व उरेव्न घेंव्क प्रेरण जाव्नामा आम्चो कोंक्णि मंम्थो। इत्लें वरय्ताना कोंक्णि मंम्थ्यांल्या पुम्तक मंग्रहाविशिं थोडें। कोंक्णि भाशेच्या अध्ययनाक - मंशोधनाक - विकामाक आनि हेर गर्जांक मुर्मज्जित ग्रंथालय मंग्ळुरांत आनि आमपाम मां लुविम कोलेजिंत मात्र आमा। हांगामर (10,000) धा हजारां वय्र वूक आमात। तशेंच्च कानडि, रोमि आनि नागरि लिपिचिं पत्रां वाच्पाक लाव्तात। थोड्या पत्रांचे भोव आद्ले अंकेयी हांगामर पळेंव्क मेळतात।

1614 इम्वेंत फा| तोमाम म्टीपन्म जे.म.न वरयिल्लि क्रिम्तपुराण हात प्रति हांगामर आमा। हें पुम्तक भंडार फा| आंजेलो मार्फेयिक भेटव्न दिलां। उत्राल्ल्या पंच्चिम वर्मांनि कोंक्णे खातिर सार्थक मेवा कोंक्णि मंम्थ्यान अर्पिल्या। माय भाम कोंक्णेक कुशिक वोंदाव्न तिचे थंय कमलिच्च जवाव्दारि ना म्हण चिंत्चा ह्या काळार मांत लुविम कोलेजिच्या कोंक्णि मंम्थ्यान क्रांति उटय्ल्या।

कोंक्णि संस्थ्यान येदोळ प्रगट केल्लिं पुस्तकांचि पट्टि हांगासर दिल्या।

1. 1981 जनवरि - अमर कोंकणि पण्मासिक कार्नाडि आनि देवनागरि लिपिन
2. 1982 कमलाचें घर भर्लोल्लो आजो - कादंवरि - जो.मा. आल्वारिस
3. 1983 गोल्गोथा - नीळगवन - एं गोविंद पै (तर्जुमो एड्विड नोरोन्हा)
4. 1986 अर्थाभरित सांग्ण्यो - पि. दिनेश पै
5. 1987 वोवियो आनि वेर्स - संपादकः आल्वन कार्स्तेलिन
6. 1996 काव्यां पेळो - कवनां संग्रह - पठ्यपुस्तक
7. 1996 कोंक्णि दाय्ज - प्रवंध संकलन - पठ्यपुस्तक
8. 1996 आंक्वार आवय - ए.टि. लोवो - नाटक - पठ्यपुस्तक
9. 1996 भांगार मनिस - चा.फ्रा. देकोस्ता - नाटक - पठ्यपुस्तक
10. 1998 वोवियो आनि वेर्स - संपादकः आल्वन कार्स्तेलिन (द्वि मुद्रण)
11. 2001 कोंकणि कलियोंण (Learn Konkani) - प्रेम कुमार
12. 2002 कोंकणि चळवळ (Konkani Movement) - पाव्लु मोरास
13. 2004:
    1. कोंकणि पिकोळिं (Dictionary of 10,000 Konkani Idioms) - फा| प्रशांत माड्ता जे.स.
    2. सानिध्य - (भावानुवादः The Cloud of Unknowing) - फा| प्रशांत माड्ता, जे.स.
    3. निन्नंते नानागलु - (भावानुवादः The imitations of Christ - फा| प्रशांत माड्ता जे.स.
    4. शेंभोर किटाळां - (Collection of Articles) द्वि मुद्रण - फा| प्रशांत माड्ता जे.स.
    5. गटावळ - (Collection of Articles) - फा| प्रशांत माड्ता जे.स.

कोंक्णि भाशेक प्रोत्साह दिल्ले रेक्टरः

फा| मेथ्यु लुविस जे.स.
फा| रोनि प्रभु जे.स.
फा| आवेलिन डि'सोजा, जे.स.
फा| लियो डि'सोजा, जे.स.

फा| गल्फ दे'कोस्ता, जे.स.

फा| विजय प्रभु जे.स.

प्रस्तुत फा| फ्रान्सिस मेरावो जे.स.

कोंक्णि भाशेक प्रोत्साह दिल्ले प्रिन्सिपाल:

फा| एल. एफ. रम्फिन्हा जे.स.

फा| ज्युलियान फेर्नांडिस जे.स.

फा| लियो डि'सोज, जे.स.

फा| जोसेफ नेलपति जे.स.

फा| प्रशांत माड्ता जे.स.

प्रस्तुत फा| एव्जिन लोवो जे.स.

कोंक्णि संस्थ्याचे कार्याकारि दिरेक्तोर:

1. प्रो| आल्वन कास्तेलिन
2. फा| हर्वर्ट नोरोन्हा जे. स.
3. श्री जोन ई डि सिल्वा
4. फो| प्रशांत माड्ता जे. स.
5. दे| प्रो| वेनेट पिंटो
6. फा| स्टेनी डिसोजा जे. स.
7. प्रस्तुत: फा| एव्जिन लोवो जे. स.

अमर कोंकणिचे संपादक:

श्री वि जे पि सल्डान्हा (खडाप) 1981 - 1985

प्रो| आल्वन केस्तेलिनो 1986 - 1994

श्री एड्विन जे.एफ. डि'सोजा 1994 - 2000

प्रो| वेनेट पिंटो 2001 - 2002

फा| स्टेनि डि'सोजा, जे.स.

प्रस्तुत: फा| एव्जिन लोवो, जे.स.

*** *** ***

मंग्ळुरि संस्कृतेच्या उदर्गतेंत जेज्वितांचो पात्र



डो| रिचार्ड गोन्सालविस
रसायन शास्त्र विभाग,
सां लुविस कोलेज

उदेंतिचें रोम म्हण नांवाडल्लें मंग्ळुर आतां प्रगतिच्या पावलांनिं चलोन राश्ट्र मट्टार एक प्रमुख स्थान घेंवक पावलां। हें आम्कां मंग्ळुरगारांक वर्त्या अभिमानाचें। पुण हि प्रगति कशि जालि म्हण चिंतुन पळेल्यार, हांतु 1878 इस्वेंत मंग्ळुरक प्रथम जाव्न आयिल्ल्या जेज्वितांचो पात्र भांव महत्वाचो म्हण समजाता। ह्या वर्सा मंग्ळुरक येव्न, सां लुविस कोलेज उघड्न 125 वर्सां संपोंव्च्या जेज्वितानिं विविध क्षेत्रानिं दिल्ल्या वाव्रा आनि सेवे विश्यांत थोडि माहेत संग्रह कर्न तुम्चे मुकार दवर्चें प्रयत्न केलां।

1878 इस्वेचा दशेंबर 31वेर पयिल्ल्या इटेलि गांवा थाव्न चवर जण पाद्र्याव आनि दोर जण ब्रदर्स सवें भारतांत आसल्ले तेरा जण पाद्र्याव - अशें नोव जण जेज्वित मंग्ळुर्चा करावळिक येव्न पावले। ते जाव्नासल्ले फा| निकोलस मरिय परानि, फा| आंजेलो मुफ्टि, फा| आंजेलो माफेयि, फा| आगस्टस मुल्लर, फा| क्विंटन सानि, फा| उर्बान स्टैन, फा| आटो अर्ल, ब्रदर्स फ्रान्सिस जंवोनि आनि स्याथ्यु सेनेगट्टि। त्या दिसा थाव्न आज पर्यांत जेज्वितानिं राश्ट्राक दिल्लि सेवा वर्पूर जाव्नासा। शिक्पा क्षेत्रांत ताणि दिल्लि सेवा कोणाय्चाण आटापुंक जाय्ना। शिक्पा भायर हरयेका क्षेत्रानिं ताणि तांचो प्रभाव दाकय्ला।

साहित्य क्षेत्रांतः

देड्शें वर्सां आदिं पळेल्यार पयलेंचा अविभजित दक्षिण कन्नड जिल्ल्यांत (मंग्ळुर आनि उड्पि) कोंकणि भाशेचिं वर्पां वोव विरळ दिस्तात।

1878 इस्वेंत मंग्ळुरक पावुल्लो फा| आंजेलो फ्रान्सिस सावेर माफेयि वर्त्या उर्बेन इंग्लिश आनि कोंक्णि शिक्लो। ताणे 1882 इस्वेंत कोंक्णेंत पयिल्लें व्याकरण पुस्तक बरोव्न प्रगट्लें। हें व्याकरण पुस्तक 1892 वर्सा 'कोंक्णि रनांत्लो सोभित सुंदर ताळो' म्हळळ्या नांवार दुस्र्या पाव्टिं प्रगट्लें।

1883 इस्वेंत ताणें इंग्लिश-कोंकणि आनि कोंकणि-इंग्लिश सव्दां कोश उज्वाडाय्लो। हिं पुस्तकां मद्रास सर्कारचा खर्चार प्रगट जालिं। हाणे बरयिल्लें 'मंग्ळुर दियेसेजिचि चरित्रा' पुस्तक ताचा मर्णा नंतर फा| जोन सूर हाणे प्रगट्लें।

1882 इस्वेंत फा| आंजेलो मुफ्टिन कोडियालबयल छाप्खनो स्थापन केलो। हो मंग्ळुरांत

कोंकणि कथोलिकांचो प्रथम छाप्खानो जव्रामा। जेज्वित व्रदर लुर्यिन डोनेडा हाणि मुर्विलि चालिम वर्मां हो छाप्खानो चलव्र व्हेलो।

1897 इस्वेंत मा लुविस कोलेजिंत फा| जोन मूर हाणे 'मंगळुर म्यागजिन' म्हळळें पत्र आरंभिलें। हें पत्र 1930 इस्वं थाव्र मां लुविस कोलेजिचें वार्षिक पत्र जाव्र फाय्स जांव्क आरंभ जालें। 1935 इस्वेंत काथोलिक स्त्रीयां खातिर 'क्रिस्तांव आवय' म्हळळें पत्र आरंभ केलें।

1954 इस्वेंत मंगळुर्चा जेज्वितानि 'जेजुराय' म्हळळें भुर्ग्यांचें भक्तिक महिन्याळें कोंकणिंत फाय्स करुंक सुरु केलें। सुमार 30 वर्सां पर्यांत मा| टि.ए. लोवो वापानि हाचें संपादकपण चलय्लें। हें कोंकणि भाशेचें मूळपत्र न्हय वगार 'मेसेन्जर आफ गोड' म्हळळया इंग्लिश महिन्याळयाचें भाशांतर।

1981 इस्वेचा जनेरांत मां लुविस कोलेजिचा शतमानोत्सवाचा उगडासा खातिर 'कोंक्णि संस्थो' उघड्लो आनि त्या संस्थ्या थाव्र 'अमर कोंकणि' म्हळळें संसोधनात्मक पत्र स्थापन केलें। ह्या पत्राचि विशेशता कितेंगि म्हळयार तांत्लिं सर्व लिखितां कानडि आनि नागरि लिपिनिं सांगाताच्च फाय्स जातात। हांतुं चडावत जाव्र कोंकणि लोकाचि चरित्रा, कोंकणि वाक्सरि, सब्द कोश, पुरातन साहित्य असलिं संसोधनात्मक लिखितां फाय्स जातात मात्र न्हय कोंकणिचा विविध लिपिचें साहित्ययि लिप्यंतर कर्न प्रगट्तात।

कोंकणि भाशेंत अध्ययन चलयिल्ल्या जेज्वितां पय्किं प्रमुख जाव्रासा स्वामि सुप्रिया, हाणे शेंभोरांचाकि चड कोंकणि पुस्तकां वरय्ल्यांत। हुमिण्यो ताणें विश्लेशण कर्न वरयिल्लो महाग्रंथ। 'आन्या आकय' ताचें काव्यां पुस्तक। ताणें संपादल्ल्या 'भितर्लें तुफान' आनि 'दर्या गाजोना' कृतियांक प्रशस्त्यो लाभ्ल्यात।

फा| सिल्वेस्तर मोंतेरो जे.स. हाणि सुमार सत्तावीस पुस्तकां रच्ल्यांत। तांतु प्रमुख जाव्रासात - पवित्र सभेचे मुर्विले वीर, सळावळ, देवाचिं भुर्गिं, शेतां भाटां, आम्चिं फेस्तां।

मुर्विल्या कोंक्णि वरव्प्यां पय्कि थोडे प्रमुख जेज्वित जाव्रासात फा| सिल्वेस्टर मोंतेरो, फा| डेनिस आल्बुकर्क आनि फा| जुजे सिकेर। आतांचा वरव्प्यां पय्किं प्रमुख जाव्रासात फा| प्रशांत माड्तं, फा| हर्बर्ट नोरोन्हा, फा| म्याथ्यु आल्मेडा आनि फा| प्रताप नायक। मां लुविस कोलेजिचो आदलो प्रिन्सिपाल जाव्रासल्ल्या फा| प्रशांत माड्तान थोडिं कोंकणि आनि कन्नड पुस्तकां वरय्ल्यांत। तांतु प्रमुख जाव्रासात - कोंकणि पिकोळि, शेंभोर किटाळां, गटावळ, क्रिस्तन अनुकरणे, वीर विरक्त।

मां लुविस कोलेजिंत प्रिन्सिपाल जाव्रासल्ल्या फा| नेलपतिन कोलेजिंत कोंकणि भासा विभाग आरंभ कर्न कोंकणि भास आसक्त आसल्ल्यानिं शिकोंक, भाशेचा अभिवृद्धेचा कार्यांत पात्र घेंव्क आव्कास कर्न दिलो।

अशें जेज्वितानिं कोंकणि साहित्याक आनि लोकाक महत्वाचि काणिक दिल्या। कोंकणि साहित्य आज ह्या स्थितेक फावोंक जेज्वितांचो मोटो सहकार कारण म्हण्चांत कायंच दुबाव ना।

संगीत आनि कला क्षेत्रांत:

पवित्र सभेंत नवीकरण आरंभ जातच्च लितुर्जिक कार्यां संदर्बार गायन कर्चे खातिर जायित्तिं नविं गितां घड्चांत। ह्या कार्यांत जेज्वित सभेचा फा| वाल्टर आल्वकर्क हांचो पात्र महत्वाचो। फा| वाल्टर आल्वकर्क हांकां वयोलिन, पियानो, आर्गन, अकोर्डिन, पिर्लुक, गिटार इत्यादि व्हाजंत्रां व्हाजोंक कळना। ताणि गितां रचुन ताळ बसोंव्च्या कार्यांत अपार सेवा दिल्या। मंगळुर दियेसेजिचा इगर्जांनिं गायन कर्चिं गितां गायनांक ताणें एक नवि स्फूर्ति दिल्या। ताणें लितुर्जिक कार्यां वेळार गायन कर्च्यां जाय्त्या गितांक उत्रां घड्न, संगीत बसय्लां। हेरांचा गितांक ताळे लाय्ल्यात। जाय्त्या संगीत नाट्टांक व्हाजंत्रांचें संगीत ताणें मांडुन हाड्लां। ताणें 1976 इस्वेंत फातिमा रेतिर मंदिरांत संगीतालय म्हळिल संगीत अकाडेमि आरंभ केलि। हि संगीत अकाडेमि 1993 म्हणासर कार्याळ जाव्नासल्लि। 1993 इस्वेंत फा| आल्वुकर्क नागाल्यांड जेज्वित मिशनाक वर्गावण जाव्न वेताना संगीतालयाचें काम रव्लें।

फा| वाल्टर आल्वकर्कान संगीता वय्र बूक बरय्ल्यात मात्र नास्तां गिटार आनि आर्गन विश्यांत बूक बरय्ल्यात। ताणें भक्तिक गितां वय्र सुमार एक डजना वय्र कोव्ळयो रच्ल्यात। अशें संगीत क्षेत्रांत ताणें दिल्लि सेवा आजुनर्यी हेर कोणेंयी दिल्लि ना। हाका 'दोवि कोगुळ' म्हळें विरुद दीव्न मान केला।

कलाकारांचिं देणिं, उर्बा आनि शाथि सम्जाल्ल्या जेज्वित जोर्ज आल्वुकर्क पै बापान 1943 डिसेंबर 19वेर सां लुविस कोलेजिचा अकाडेमि होलांत 'कोंकणि नाटक सभा' उघड्लि। मा| जोर्ज आल्वुकर्क पै बापाच्या सिनतेन शहरांल्ल्या फिर्गजांनिं कलाकर एक्वटित जाले आनि आपाप्ल्या शाख्या मुखांत्र नाटकां वरेव्न अभिनय कर्न कोंकणि नाटक सभाक आधार दींव्क लाग्ले।

सां लुविस कोलेजिचें कोपेलांत ब्रदर आंटोनियो मोशेनिन तीन वर्सांचा सिनतेन बाय्बलांतले विविध विषय सोभित्त कर्न पिंत्राय्ल्यात। ह्या पिंतुरां वविं सां लुविस कोलेजिचें कोपेल राश्ट्र आनि अंतरराश्ट्र मट्टार नांवाड्डिक जाल्लां। हें कोपेल पळेंव्क संसारच्या हरेका कोन्श्या थाव्न लोक येतात। जेज्वित पाद्रिंनि बांदल्ल्यां सोभित्त इगर्जो आनि कोलेज आम्च्या शहराचि सोभाय चडंव्क पाव्ल्यात। सां लुविस कोलेज, फा| मुल्लर आस्पत्र, सां जुजेचि सेमिनरि इत्यादि महत्वाचिं बांदपां शहराक विशिष्ट मान्यता लाभंव्क पाव्ल्यंत।

समाज सेवेचा क्षेत्रांत:

मंगळुरांल्ल्या जाण्त्या आनि वुद्यंत लोकाक शिक्षण दिंव्चा कार्यांत महत्वाचो पात्र घेतल्ल्या जेज्वितानिं गत आधार नातल्ल्या लोकाचि सेवा कर्चें कामयि हातिं धर्लें। हें काम केल्ल्या जेज्वितां

थंय प्रमुख जाव्नासात। फा| आंजेलो सार्फेयि, फा| डेनिस कुवेल्लो, फा| इम्मानुयेल कोर्टि, फा| आंजेलो सविसरसि, फा| आलेक्सांडर कामिस आनि फा| डयसांटि।

फा| ए. एफ. एक्स. मार्फेयि हाणे कूळूरांत घर घर्रांनि भेट दीव्न दुब्ळया धाक्ट्यांचि सेवा केलि। ताणें नंय पोल्लॅडि आम्च्या उब्ळालांत मिशांनरि काम केलें। सां लुविस कॉलेजिन प्रिन्सिपाल सेवा दिल्ल्या ताणें 1898 इस्वेंत नेल्लिकुंजे म्हळ्ळेकडेन धाक्ट्यां भुर्ग्यां खातिर इस्कोल आरंभ केलें। ताचिं निमाणि वसां ताणें दुब्ळयांचा आनि निर्गतिकांचा सेवेंत खर्चिलिं।

हाचा नंतर फा| डेनिस कुवेल्लो वापान नेल्लिकुंजे आनि वळ्सें गांवांत समाज सेवेचें काम केलें। 1899 इस्वेचा दशेंबरांत सुरत्कलाक वचोन थंय्सर ताणें हफ्त्याचि मार्केट, पोस्ट ऑफिस आनि क्रेडिट को-आपरेटिव संस्थो आरंभ केलें। थंय ताणें स (6) इस्कोलां आरंभ केलि। दुब्ळयांक ल्हान ल्हान घरां बांदुन दिलिं।

म्हार आनि कोरगारां थंय काम केल्ल्या जेज्वितां पयिकं प्रमुख स्थान घेतात फा| फावुस्तिन कोर्टि आनि फा| अलेक्सांडर कामिस। मंगळुरक 1884 इस्वेंत आयिल्लो फा| कोर्टि पर्जार इगर्जेंत सहायक जाव्न वावुर्लो। थंय्सर तो कोंकणि भास शिकलो आनि होस्पेट गेल्या उप्रांत तुळु भास शिकलो। हो याजक 1905 इस्वेंत नारावि म्हळ्ळया गांवाक गेलो आनि थंय ताणें म्हारां खातिर वाव्र केलो। ताचा हिंदुंनि 'सन्सारे गुरु' म्हण बिरुद दिलें। ताणें मूडबिद्रि, आर्वा आनि लाग्गिल्या हळ्ळयांनि काम कर्न सुमार 6,000 जणांक क्रिस्ताचे पाट्लाव्दारि केले।

फा| आंजेलो सविसरसि हाणें म्हारां खातिर पयलें इस्कोल सुरु केल्लें। तो पर्न्या आनि नव्या क्रिस्तांवां मधें अंतर उणो करुंक पेचाड्लो। अर्वा, बद्यार, आग्रार, सिद्धकट्टे, बंगाडि, मडंत्यार, निर्काण आनि मूडबिद्रि गांवांनि मिशांनरि काम केलें।

धवो कोरगार म्हण नांवाडल्लो फा| आलेक्सांडर कमिसान कोरगारांच्या उदर्गत खातिर खळिसत नातल्लो वाव्र दिलो। पावूरांत 1913 इस्वेंतर ताणें कोरगारांचि कोलनि बांदिल। 1936 इस्वेंत मुळ्ळयांत अन्येक कोलनि आरंभ केलि। अशें फा| कमिसान कोरगारांचे स्थितिगतेंत चडित सुधारण हाडें।

फा| उर्बान स्टैन हाणे 1887 इस्वेंत उर्सुलाय्न भग्णिंचो मेळ घड्लो। तो दुब्ळया आनि पिडेस्तां मधें वावुर्लो। हाणे 1879 इस्वेंत कोडियालबयल कोंपेलांत दादल्यांचि सोडालिटि आरंभ केलि।

फा| फ्राचेट्टिन 'रोमन काथोलिक प्राविडेंट फंड' म्हळ्ळो संस्थो 1888 इस्वेचा अक्टोबर 7वेर घड्लो। थोड्या लायिकांच्या सूचनान आनि जेज्वित पाद्र्यावांचा प्रोत्साहान विस्पाच्या घर हो फंड वाड्लो आनि स्थिर जालो। दुब्ळया धाक्ट्यांक ह्या फंडा मारिफात चड उपकार आसल्लो। पुण 1956 इस्वेचा जनेर 18वेर सर्कारान 'जीव विमा संस्थो' घडल्ल्यान हो फंड बंध पड्लो।

1894 इस्वेंत फा| वोनिमान रिक्रियेशन क्लब आरंभ केलें। 1901 इस्वेंत हें काथोलिक यूनियन क्लब जाव्न बदल्लें।

1879 इस्वेचा फेब्रेर 25 तारिकेर मंगळुरक आयिल्ल्या फा| आगस्टस दयमांटि हाणे 1913 इस्वे पर्यांत सां जुजेचे सेमिनरिंत आध्यात्मिक डिरेक्तोर जाव्न वावुर दिलो। ताणे पिडेस्त आनि दुबळ्यां खातिर आस्रो आरंभ केलो। सां जुजेचि सेमिनरि, सां जुजेचें कोपेल बांदल्ल्या फा| दयामांटिन 1889 इस्वेंत सां जुजेचें वर्कशोप आरंभ केलें। 1884 इस्वेंत कोड्डागांचें घर उगतावण कर्न सुर्विलि आट वर्सां तें चलव्न व्हेलें। मुकार कंकनाडि आस्पत्र आरंभ करुंक हें कारण जालें।

अनाथ आस्र्यांतल्या आनि हेर दुबळ्यां आनि निर्गतिक मन्शांच्या भुर्ग्यांक बरें फुडार दिंव्चाक आरंभ जाल्लें वर्कोपाचें काम 1939 इस्वेंत एकदम चड्लें आनि त्या वर्सा एक रूक चिर्चें मिल्ल आनि दफ्तर आरंभ केलें।

फा| विल्यम सिक्वेरा हाणे वेळवें अग्रिकल्चरल सोसायटि आरंभ केलि। हांगा 300 एक्रो जागो सर्कार कडेन मोलाक घेव्न, कृशि केंद्र उघडुन जायित्त्या कुटमांक सहाय दिल्या।

1947 इस्वेंत जेज्वित भावांचा मेळांत मेळ्ल्ल्या फा| वलेरियन सोजान समाज सेवा ताचा जिणियेचो ध्येय जाव्न घेतल्लो। ताणे मंगळुर्चा आसपास आस्चा वीरनगर, जल्लिगुड्डे, फैसलनगर, बजाल, ज्योतिनगर, बज्रोडि, शक्तिनगर, एक्कूरु, पावूरु, जेप्पु इत्यादि जाग्यांनि सारेर निर्माण कर्न, उदाक, शिक्षण आनि वैद्यकीय सौलभ्यां लोकाक मेळाशें केलां। स्त्रीयांक मार्गदर्शन, उळितार कर्चें योजन इत्यादि समाज सेवेच्या योजनांक ताणे प्राशस्त्य दिलि। दुबळ्या धाकट्यांक घरां बांधुन दीव्न 1998व्या वर्सा देवाधीन जाता पर्यांत समाज सेवेचें काम खळिसत नास्ताना ताणें केलें।

जेज्वितानिं सां लुविस कोलेजिच्या शतमानोत्सवाच्या उग्डासाक आरंभ केल्लें 'अलोशियन बाय्स होम' म्हळ्ळो संस्थो समाज सुधारणेंत प्रमुख स्थान घेता। हांगा शेंभरानिं निर्गतिक आनि बालापराधि भुर्गीं वाडोन येव्न, शिक्षण जोडुन, तांचो फुडार बांधुन हाड्चें पळेल्यार आम्कां समेस्तांक जेज्वितां विशयांत अभिमान भोग्ता। हो संस्थो उळाल्चा सोमेश्वर लाग्सार आस्चा नेहरू नगरांत आसा। अशें जेज्वित अजुनयी समाज सेवेचें काम वत्सां सिनतेन मुंदरुन आसात।

भलाय्के क्षेत्रांत:

मंगळुर दियेसेजिच्या प्रतिष्टित संस्थ्यां पय्कि एकँ जाव्नास्चि फा. मुल्लरचि आस्पत्र आरंभ केल्लि जेज्वितानिं। 1878 इस्वेंत मंगळुरक आयिल्ल्या फा| आगस्टस मुल्लरन सां लुविस कोलेजिंत भलाय्के रहित विद्यार्थि होमियोपति वक्तां वांटुन ताचें काम आरंभ केलें। ताणे 1880 इस्वेंत कोलेजिंत दुबळ्या आनि अशक्त भुर्ग्यां खातिर होमियोपति डिस्पेन्सरि आरंभ केलि। फा| डयामांटिन आरंभ केल्लें कोड्डागांचें घर 1890 इस्वेंत फा| मुल्लरन चलंव्क सुरु केलें। हांगा तो सुमार 30

जण कोड्‌ड्यांक चिकित्सा दितालो। 1892 इस्वेंत कोर्लजिंत आस्चि आप्लि डिस्पेन्सरि वंध कर्न जेप्पु लाग्सार 50 कोड्‌ड्यांक वस्ति कर्च्या घराक नाचि डिस्पेन्सरि वर्गावण केलि। 1895 इस्वेंत हो विभाग आलोपति विभाग जोड्‌डुंक पाव्लो।

अशें जेज्चितां द्वारिं आरंभ जालूलि कंकनाडि आस्पत्र आतां ह्या प्रदेशाचि एक नांवाड्‌डिक आस्पत्र जांव्क पाव्ल्या। ह्या आस्पत्रेचें आडळनें जेज्चितानिं दियेसेजिक सोड्‌न दिलां। वद्यागंत फा| आंजेलो रविरारि हाणे दुब्ळया धाक्ट्यांच्या गर्जां खातिर एक डिस्पेन्सरि आरंभ केल्लि। आतां थंय फा| पिंटोचि आस्पत्र आसा।

शिक्षण क्षेत्रांत:

अविभजित दक्षिण कन्नड जिल्ल्यांत शिक्पि आनि वर्पि लोकाचो संखो अख्या कर्नाटकांतच्च अधिक। हाका कारण ह्या प्रदेशांत आस्चें शैक्षणिक वातावरण। शिक्षण क्षेत्रांत अनेक धार्मिक संस्थे वावुर्न आसात तरि ह्या सर्व संस्थ्यां पयिकं पयलें स्थान घेता जेज्चितांनि चलंव्चो सां लुविस कोलेज संस्थो। राश्ट्र मट्टार संग्ळुर उन्नत शिक्षण केंद्र जांव्क आनि ह्या प्रदेशाचो लोक शिक्पा क्षेत्रांत मुक्ल्या पंक्तेर वसोंक, सां लुविस कोलेज कारण जाल्या। ह्या विद्या संस्थ्यांत शिकल्ले विद्यार्थि आतां राश्ट्र आनि अंतरराश्ट्र मट्टार उन्नत हुद्दे घेव्न नांवाड्‌डिक जाल्यात।

1880 इस्वेचा जनेर 12 तारिकेर कोडियालबय्लांत्ल्या एका व्हड्ल्या वंग्ल्यांत (आतां विस्पाचें घर आसल्ल्या लाग्सार) आरंभ जाल्ल्या सां लुविस कोलेजिंत सुमार देड्‌शें विद्यार्थिंनि आप्लें शिकप सुरु केल्लें। हो विद्या संस्थो आरंभ जाल्लो सेरि मार्गरेलिन कुवेल म्हळ्ळया डेवोत दानिन जेज्चितांक दिल्ल्या वंग्ल्यांत।

फा| आंजेलो मुफ्फिन आरंभ केल्ल्या ह्या संस्थ्याचो प्रथम प्रिन्सिपाल फा| जोसेफ आंर्टनि विल्लि। शहरांत्लो मानेस्त लोरेन्स लोबो प्रभु हाणे दान दिल्ल्या जाग्यार दोन माळियांचें वांदाप वांदुन कोलेज आतांचा वावुट्या गुड्यार येव्न पाव्लि। अशें आरंभ जाल्लि सां लुविस कोलेज आतां सवार अंग संस्थ्यां द्वारिं विशाल संस्थो जाव्न वाड्ल्या। ह्या संस्थ्यांत प्रायमरि आनि माध्यमिक, हायस्कूल, सांजेचें हायस्कूल, पियुसि, सांजेचि पियुसि डिग्रि कोलेज, सांजेचि डिग्रि कोलेज, एलोशियस इन्स्टिट्यूट ऑफ कंप्यूटर सयन्स, पोस्ट ग्रेजुवेट कोर्सस, टेक्निकल ट्रेनिंग इन्स्टिट्यूट - इत्यादि आसात। वर्सांक सुमार 9000 विद्यार्थि ह्या विद्या संस्थ्यांत शिकप घेतात। ह्या वर्सा 125 वर्सां संपंव्च्या सां लुविस कोलेजिचि कीर्त राश्ट्र तशेंच अंतरराश्ट्र मट्टार गाजल्या। ह्या वर्सा सां लुविस कोलेजिक NAAC थाव्न 'A' सर्टिफिकेट प्राप्त जाल्या। कोलेजिंत आतां एं वि ए, एं सि ए, एं एस्सि (वयो इनफोर्मेटिक्स), एं एस्सि (वयटेक्नोलजि), म्हळ्ळें चार पोस्ट ग्रेजुवेट कोर्स आसात।

125 वर्साचि परंपरा आस्चो हो संस्थो कंप्यूटर, इलेक्ट्रोनिक्स, तांत्रिक, मेनेजमेंट, मयक्रोवयोलोजि,

बयोटेक्नोलोजि इत्यादि कोर्स दिता। हांगा आस्चि ल्यावोरेटरि आफ अप्लायड बयोलोजि अंतरराष्ट्रीय मट्टार नांवाड्दिक जाव्नासा। हांगा नार्ल आनि काजु बिश्यांत विशिश्ट रितिचें संसोधन चल्ता। सुमार 1981 इस्वेंत कोलेजिन आरंभ जाल्लें ह्या संसोधन केंद्रा थाव्न एदोळ्च 6 जणां विद्यार्थिंक पि.एच.डि. पदवि मेळया आनि तेर विद्यार्थि हांगा आप्लें पि.एच.डि. शिकप मुंदरुन आसात। हें संसोधन केंद्र आरंभ कर्न चलव्न व्हर्चो फा| लियो डि'सोज अंतरराष्ट्रीय ख्यातिचो विज्ञानि आनि ताका ह्या वर्सा संदेश प्रशस्ति लाव्ल्या।

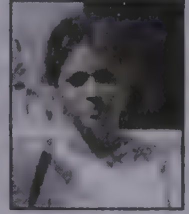
जेज्वितांनि चलंव्चें जेप्पु रेतिर मंदिर क्रिस्तांव लोकाचा आत्मिक गर्जेक पाव्ता। रेतिरं. जमान्यो चलव्न व्हर्न मंगळुर्चा क्रिस्ती पर्जेक एक उत्तिम आत्मिक आस्रो जाव्न हो संस्थो काम कर्ता।

अशें शिक्षण क्षेत्रांत चडित अभिरुच दाकव्न सां लुविस कोलेज उंच्ल्या मट्टाक पावोंक जेज्वितांनि खळिसत नातल्लो वाव्र दिला। ताणे आरंभ केल्ले संस्थे जाव्नास्चे फा| मुल्लरांचि आस्पत्र, सेमिनरि, सां जजेचो आस्रो, सां जुजेचें वर्कशोप, कोडियालबयल छाप्खानो वेळवे एग्रिकल्चरल सोसायटि इत्यादि आतां दियेसेजिच्या आडळत्याखाल आसात।

अशें अविभजित दक्षिण कन्नड जिल्ल्यांत सगळ्या समाजेचा उदरगतेंत प्रमुख पात्र घेतल्ले जेज्वित, ह्या वर्सा सां लुविस कोलेजिचा 125 वर्सांचो उत्सव आचरिताना तांकां मुखल्या वर्सांनि आनिकयि चडित वाव्र दीव्न समाज उद्धार करुंक जाय आसल्लि कुर्पा धनि देव फावो करुंदि म्हण जांव आम्चें मागणें।

*** *** ***

मंग्ळुर्चि कोंकणि आनि जेज्वित


स्टेल्ला दें कोस्ता

"कोंकणि भास पय्ले पाव्टिं आय्काताना, ति एक्सुरि सांडोन घाल्लि, पय्स गनांत शिंपड्लेलि निगधारि भास अशें दिसोंक पुरे। पूण हि भास संसारांत्ल्या इतर भासांवरि भोव मधुर सोवाळ उत्रानि भर्ल्या। कोंकणि वोव सुंदर, नाजूक तशि अपुर्बायेचि भास। हि एक सदां अंवुर्कि हाम्चि भास" अशें उद्गारल्लो 1878 वर्सा इटलि ताव्न मंग्ळुराक येव्न पावल्लो जेज्वित मिशनरि फा| आंजेलो फ्रान्सिस क्सेवियर माफे (1844 - 1899). मंग्ळुरांत पयिल्ले पाव्टिं कोंकणि आय्काल्ल्या फा| माफेचिं खाशेलिं भोग्णां हिं।

गोंयांत कोंकणि खातिर जें पा| तोमस स्टीवन्स वापान केलें, तें मंग्ळुरांत फा| माफेन केलें म्हण्येत। मंग्ळुरांत जेद्नां ताणे पाय दवर्लो तेद्नां ताका कोंक्णिंच न्हय इंग्लेज भाशेचिय वळक नातल्लि। फा| माफे मंग्ळुराक पाव्ताना, गोंयांत जेज्वितांनि कोंकणिंत दोतोर्न, दैविक साहित्य न्हय आस्तां, शब्दकोश, व्याकरण इत्यादि घडोन जाल्लें। पूण तें सम्जोन ताचे थाव्न कोंकणि शिकोंक फा| माफेक आव्कास लावोंकच ना।

सां लुविस कोलेजिचो रेक्टर आनि प्रिन्सिपाल जाव्न उंच्लि सेवा दिल्लो फा| माफे बहुभाषा पंडित तसो इतिहासकार जाव्नासल्लो। कोंकणि भाशेचा शिक्पा, अध्ययना आनि संसोदावर्विं तो कोंकणिचो प्रेमि जांव्क पाव्लो।

जशें जेज्वित रचेल सेमिनरि मुखांत्र गोंयांत कोंकणिचा वाडावळेक कारण जाले तशें सां लुविस कोलेज आनि हेर जेज्वित संस्थे मंग्ळुरांत कोंकणिचा वाडावळेक कारण जाले म्हण्चाक दुवाव ना।

फा| माफे मंग्ळुराक पाव्लो तेद्ना मंग्ळुरांत लेक धर्येत म्हण्चे तित्लो कथोलिक लोक आसल्लो। इंक्विजिशनाचा भियान, वर्गाल आनि इतर संकश्टांक लागोन लोक गोंयां थाव्न मंग्ळुराक पोळून आइल्लो तो कृषिक जाव्न आर्थिक दिश्टिन संपन्न जालो। पूण तांचि वोव सुंदर संपन्न कोंकणि भास तांचा नेगाग्पणान कोन्शाक पड्लि। कोंकणि वरव्पांत तशें उलव्पांत कसलोय एक्तार नातल्लो। कोंकणि उलव्पि लोक कसोय उलय्तालो आनि आप्लि भास कामाक उपकार्चि न्हय म्हळळया हल्क्या चिंत्नांनिं जियेतालो।

मधुर आवाजाचि सोभित सुंदर सदां आंवूर्कि हाम्चि गनांत्लि गणि कोंकणि फा| माफेचा निरंतर समर्पित वाव्रान उज्वाडाक आय्लि। माफेन कोंकणि भाशेक एक थिर बुन्याद घालि।

मंग्ळुर्च्या क्रिस्तांवांनिं उलंव्चे कोंकणि भाशेक व्याकरण आनि वाक्सरि माफे वापान वर्यिल्लिच पय्लि। लोकान उलयिल्लें आय्कोन आनि उत्रांचा प्रयोगांचि परीक्षा करून आप्लें व्याकरण आनि

वाक्सरि वरयिल्लि म्हण तो म्हण्तालो। हिं पुस्तकां आदिं कशें तशें आतांय मोलाधिक जाव्न उल्र्यांत।

1882 - वर्सा कोंकणि व्याकरण तशें 1883 - वर्सा इंग्लेज कोंकणि शव्दकोश वरव्न काड्ले। हे वूक मद्रास सर्कारचा खर्चार छापोन आयिल्लि रजाल महत्वाचि जाव्नासा। 1891- वर्सा कोन्फेसोरचें वादे - मेकूं (Vade - Mecum) कुम्सारिंत शिक्लेलि कोंकणि भास वरय्लि। कुम्सारिंत वसल्लो फा| माफे लोकाचिं उत्रां वरव्न घेतालो आनि मागिर तिं शिक्तालो। शिक्तच्च हिं मुक्ल्या याजकांक उप्कारक पड्तित अशें लेकुन ताणे वादे मेकूं पुस्तक वरय्लें। त्याच वर्सा कोंकणि - इंग्लेज शव्दकोश रच्लो। 1892 - वर्सा, 'कोंकणि रनांत्लो सोभित सुंदर ताळो' - व्याकरण वरय्लें।

फा| माफेन वरयिल्लें व्याकरण तशें शव्दकोश मंग्ळुरि कोंकणिंत पयिल्ले जाव्नासात।

जेजुक्रिस्ताचा पाशांवाचि कथा, सां फ्रान्सिस सावेरन दिल्लो क्रिस्तांव समोड्तिच्या सतांचो विवर इत्यादि वर्पां आतां पळेंव्क मेळानांत।

कोंकणि संस्कृता थाव्न देंवोन आयिल्लि एक स्वतंत्र भास म्हण संशोधना मुखांत्र माफे-वापान रुजु कर्न दाकय्लें।

"केनरा क्रिस्त समोड्तिचि चरित्रा" संसोद कर्न मांडुन हाड्लि पुण तिं फाय्स जालि ना। ह्या चरित्रेंत 17व्या शतका थाव्न वड्गा आनि तेन्का केनराचा क्रिस्त समड्तिचे परिगतेचि जाण्वाय मेळता। ह्या वेळार लोका खातिर कोंकणि तशें इंग्लेज भाशेंत सारण्यांचे वूक वरयिल्ले दाख्ले आसात।

फा| माफेन केल्लि कोंकणि भाशेचि सेवा, चरित्रेचें संशोधन आनि शिक्षण क्षेत्रांत ताचो अन्भोग मानुन ताका 1895- वर्सा मद्रास विश्वविद्यालयाचा अधिकार मंडळेचो सांदो जाव्न नेमक केलो।

19व्या शतकाचि आखेर आनि 20वें शतक कोंकणि भाशेचा चरित्रेंत महान साधनेचें म्हण्येत। हो काळ कोंकणि भास आनि साहित्याचो स्वर्णा युग जाव्नासा। हाचि सुर्वात मंग्ळुर्चे कोंकणि शेतांत फा| माफे थाव्न जालि म्हळयार चूक जांव्चि ना।

1882- वर्सा जेज्वित फा| आंजेलो मुफ्तिन कोड्याळवैल छाप्खानो स्थापन कर्तच रोमि लिपिंत वरयिल्ल्यो कोंकणि कंतिगो आनि ल्हान ल्हान शास्त्रिक पुस्तकां फाय्स जांव्क सुरु जालिं। हांचे पैकि सवार जेज्वितांनि वरयिल्लिं जाव्नासात। सां। इनास लोयोलाचि जिणि जेज्वित फा| पास्कल रेगोन वरय्लि।

जेज्वित फा| जोन वाप्टिस्ट पोलेसेन वरयिल्लो 'दिस्पड्तो सांगाति' वूक 'सिसार वाच्चो वूक'

म्हण लोका मोगाळ जाल्लो। नव्या तेस्तामेंताच्यो मुख्य संगति, जेजुक्रिस्ताचि देक काण्यांच्या विश्यांत, "अक्टोबर महिनो" फा| पोलेसेचे इतर बूक जाव्नामात। कोंकणि भास भोव अपुर्बायेन उलंव्चो फा| पोलेसे लोकामोगाळ आसल्लो।

जेज्वित फा| डेनिस जुवांव मरि आल्वकर्क पै (1888 - 1970) मोवाळ कोंकणि भाशेचो भक्त। कोंकणि शेतांत हाचो रेग्रेचो वाव्र, थंडायेन केल्लें गुपित, गुंडायेचें संशोधन मेच्वोंक फावो जाल्लें जाव्नामा। फा| डेनिस आल्वकर्क पै (दिनेश पै) बरूरूपि प्रतिभेचो मनिस। कांतांते दोमिनो (Cantante Domino) हाचि प्रमुख कृति। आप्ल्या उतर प्रायेग्य वोरांचि वोरां कोंकणि व्याकरणाचें अध्ययन चलय्नालो। फा| डेनिस आल्वकेर्कान इंग्लेज-कोंक्णि शब्दकोशाचे तीन ल्हान-ल्हान बूक बरय्ले। कोंकणि नाटक खेळोंव्चा खातिर डानवोस्को नाटक माल बांधय्लें। हांगासर आजून साहितिक कार्यिं जातेच आसात।

जेज्वित फा| सिप्रियन कोस्मोस आल्वकेर्क पै (1927 - 2001) स्वामि सुप्रिय म्हणोन साहित्य संसारांत वोळिकचो स्वामि सुप्रियान बरयिल्ल्या दोन्शां वय्र बुकांनि लागिं लागिं 116 कोंकणि भाशेन आसोन उरल्ले कन्नड भाशेन आनि थोडे इंग्लेज भाशेन आसात। थोड्या बुकांनि आजून उज्वाड पळेंव्क ना। ताणे रचल्लें कोंकणि साहित्य सृजनात्मक, संसोदात्मक, जानपदीय, धार्मिक आनि संपादित रुपांचे जाव्नासा। कोंकणि भास मात्र न्हय आस्तां 7 विदेशि भासो आनि 14 देशि भासो तो जाणा आसल्लो। धार्मिक तत्वां आनि संसारि सतां, प्रकृतेचा सोभायेंत गुंतुन, सोगाचा सोवांत बुडोव्न आप्ल्या वाच्प्यांक ताणि दिल्यांत। स्वामि सुप्रिया तीक्ष्ण तशें समर्त व्यक्तित्वाचो साहिति। ताचो 'आन्या आकय आनि इतर कवनां' बूक मंगळुर विश्वविद्यालयान पाठपुस्तक जाव्न विंच्ला।

1972 थाव्न 1982 इस्वेचा आव्देंत धारवाड विरक्ताश्रम स्थापन केल्ल्या तवळ थाव्न ताचो साहितिक वाव्र भगन चलोंक लाग्लो। 1982 वर्सा धारवाड लागिशिल्या हळियाळ हळ्ळेंत ताणे विवेक प्रगति केंद्र स्थापन केलो आनि थंय्सर ताणे आप्लो साहितिक वाव्र मोग पर्यांत चलोव्न वेलो। मट्ट्यो काणियो, हुमिण्यांचो महान संग्रह, कोंकणि धातुरूप संजरि, कोंकणि भाशेचें सन्शा शास्तिर, कोंकणि कोंकणि - कन्नड - इंग्लेज अर्थकोश, इंग्लेज-कोंकणि, कोंकणि-इंग्लेज सब्द संग्रह, प्रमाण कोंकणि भाशेचें येव्जण, कर्नाटकांत कोंकणि संस्कृति इत्यादि ताणे बरयिल्ल्या महत्वपूर्ण बुकां पैकि थोडे जाव्नामात। स्वामि सुप्रियाचें साहित्य कोंकणि लोकाक वाट दाकंव्चें नेकेत्र जाव्नासा।

जेज्वित फा| सिल्वेस्टर मोंतेरो सां लुविस कोलेजिचो रेक्टर आनि प्रिन्सिपाल जाव्न वावुर्लोलो आन्येक कोंकणि साहिति जाव्नामा। ताणें बरयिल्ल्या 27 बुकां पैकि 20 कोंकणि भाशेंत आसात। पवित्र सभेचे सुर्विले वीर, सळावळ, देवाचिं भुर्गिं, ताळ-मूळ, शेतां-भाटां, जाग-माग इत्यादि बूक फा| मोंतेरो थंय आस्चा साहितिक आम्कां दाकय्तात। हो गुपित उरोंक आशेल्लो एक साहितिक वाव्राडि - असो दिसोन येता।

जेज्वित फा| टि. ए. लोबोन भुर्याऑ खातिर "जेजुराय" महिन्याळें पत्र आरंभ केलें आनि पंच्वीस वर्सां पर्यांत तें भुर्ग्यांचा संसारांत मोगाळ जावन उर्च्याक दीस-रात एक्सुरे वावुर्लो। 'आंज' पत्राचो संपादक जावन वावर केल्लो फा| सि. गोन्साल्विस, आय्तारचे वांजेल - कोंक्णि मागिणं आनि गितां वरयिल्लो फा| जोर्ज आल्वकर्क, जेजुचें सैन्य आनि इतर बूक वरयिल्लो फा| ए.एस. रोड्रिग्स, संगीता ध्वारिं कोंकणि लोका मोगाळ केल्लो फा। वाल्टर आल्वकर्क, कोंकणि दिर्वे आनि राक्णो पत्रांनि वंट्राळगार, सेवेस्त्यांव म्हळळ्या लिखणे नांवांनिं लेखनां वरवन कोंकणि भाशे थंय विशेष अभिरुच दाकयिल्लो फा| मन्वेल कुवेल्लो हांकांय उग्डासाचो मान फावो जाता।

1963-0त प्रगटल्ल्या रवींद्र केळेकाराच्या कोंकणि ग्रंथसूचि बुकांत, विसाव्या शतकाचा सुर्विल्या तशें मध्ल्या वांट्यांत दय्विक भक्तिचे, सांतांच्या जिणियेचे, मागणें, रजार, नोवेनां आनि कंतारांचे सवार बूक कोड्याळवय्ल छाप्खान्यान आनि कोंकणि कथोलिक सत सभेन (K.C.T.S.) उज्वाडाक हाडल्ले दाख्ले आसात। ह्या बुकांचा वरय्णारांचिं नांवां नांत। हे बूक वरयिल्ले अनामिक वरप्पि कोण आस्येत??

1880 - इस्वेंत सां लुविस कोलेजिचें स्थापन जाल्ल्या तवळ थावन येदोळ पर्यांत एक ना एका रितिन कोंकणि भाशे आनि साहित्याचे उदर्गतिचें काम कोलेजिद्वारिं जावनच आय्लां। 1980- वर्सा कोलेजिचा शतमानोत्सवाच्या संदर्भार कोंकणि भाशे आनि साहित्याचि वाडावळ खळनास्ताना जांव्क जाय म्हण्च्या उद्देशान कोंकणि अध्ययन केंद्र स्थापन जालो। कोंकणि भाशे आनि साहिताचे जिवितांत नवो अध्याय प्रारंभ जालो। नांवाड्दिक कोंकणि वरव्प्यांक सांगाता मेळोवन 'अमर कोंक्णि' स महिन्याळें पत्र कानडि तशें देवनागरि लिपिंत 1981-0त प्रारंभ जालें। जेज्वित फा| हर्बट नोरोन्हा 1980 थावन 1994 इस्वे पर्यांत अमर कोंक्णिचो दिरेक्तोर जावनासल्लो। तवळ अमर कोंक्णिंत अत्युत्तम संशोधित लेखनांचो व्हाळोच जालो।

कोंकणि केंद्राचो वांटो जावन प्रारंभ जाल्ल्या ग्रंथ भंडारांत साहित्याच्या विविध प्रकारांचे ग्रंथ आसोन तें कोंकणि अध्ययन तशें संसोद कार्याक विशिष्ट थरान सहायक जावनासात।

1992 वरस कोंकणि भाशेचा जिवितांत भांग्राळ्या अक्षरांनि वरवन दवरिजाय जाल्लें वरस जावनासा। त्या वर्सा जनेराचे चार तारिकेर सां लुविस कोलेजिंत कोंकणि विभागाचें उग्तावण जालें। ह्या कार्याचो रुवारि सां लुविस कोलेजिचो प्रिन्सिपाल जेज्वित फा| जोसेफ नेलपति, फा| नेलपति आंध्रप्रदेशाचो, कोंकणि भास नेणा आसल्लो तरि कोंकणिचेर ताणे दाकयिल्लि उमेद वर्ति। 1992 वर्सा कोंकणि भाशा शास्त्रांत पदविका जोड्चे खातिर चार हंतांनिं चल्चो कोंकणि डिप्लोमा कोर्स आरंभ जाल्लो।

जेज्वित फा| प्रशांत माड्ता 1994 थावन 2003 इस्वि पर्यांत सां लुविस कोलेजिचो प्रिन्सिपाल जावनासल्लो। हो काळ कोंकणिचा मट्टाक दुदा मोंवाचो काळ। फा| माड्ताचा फुडार्पणाखाल

चलल्ल्या तज्ञांचा समितिन अध्ययन कर्न कोलेजिंत कोंकणी शिकव्येत अशि शिफारुस दिलि। 1995-च्या जून 24 तारिकेर मंग्ळुर विश्वविद्यालयाचे 'अकाडेमिक कौन्सिल सभा' कुलपति प्रो| एं.ए. सवदत्तिचा अध्यक्षतेखाल जमल्ल्या संदर्भार मंग्ळुर विश्वविद्यालयांत कन्नड आनि हिंदि भाशे सांगाता कोंकणि भाशेकय स्थान दिंव्चो चारित्रिक निर्णय घेल्लो। हाचो परिणाम जाव्न 1995 इस्वे थाव्न कोलेजिंत कोंकणि शिकाप विद्यार्थि विद्यार्थिनिं शिक्तात, मात्र न्हय कोंकणि संघ स्थापन कर्न कोंकणि भास आनि साहित्याक संबंध जाल्लिं कार्यिं चलव्न व्हर्तात। हांचे पाट्ल्यान आम्चो प्रोत्साह आनि सहकाराचो पाटिंवो फा| माड्ता।

1997-0त दोन वर्सांचो कोंकणि पद्युत्तर पदविका तप्पाल शिक्षण कोर्स फा| प्रशांत माड्ताचा दिरेक्तोरपणाखाल प्रारंभ जालो तो आजून कोंकणिचें उंच्लें शिक्षण विद्यार्थिंक दीव्नंच्च आसा।

फा| माड्ता कोंकणि, कन्नड तशें इंग्लेज भाशेंत बरय्णार जाव्नासा। कोंकणि पिकोळिं, शेंभर किटाळां, राटावळ 2004-0त फाय्स जाल्ले ताचे बूक जाव्नासात। कोंकणि - कोंकणि शब्दकोश आनि इंग्लिश भाशेंत - सां लुविस कोलेजिचि चरित्रा हे बूक 2005-0त उज्वाडाक येंव्चे आसात।

जेज्वित फा| एव्जिन लोबो 2004 - इस्वे थाव्न सां लुविस कोलेजिचो प्रिन्सिपाल जेज्वित परंपरा पर्माणे पा| लोबो कोंकणि भाशाप्रेमि, भाशे आनि साहित्याचि अभिरूच आसोन त्या खातिर आप्लो वाव्र दींव्क तयार आस्चो जाव्नासा। मात्र न्हय कोंकणि बरय्णारयी जाव्नासा म्हळिळ संतोसाचि गजाल।

कुडिक अस्सो कसो, तशें बाळाक आवय्चें दूद जशें आवय्चें दूद बाळाक सर्वस्व तशें मांय भास मन्शा-समुदायेक। मांय-भाशेचि गर्ज आनि उंचाय उत्रांक मेळाना पूण शाणेपण सम्जोंक सक्ता। शिक्षण, कार्य-समर्थि, कर्तव्य आनि शेगुणांचो एक्तार जाव्न आसल्ले शाणे जेज्वित हें सम्जाल्ले जाल्ल्यान विदेशि तरि ह्या गांव्चि मांय-भास ताणि जिवि दवर्लि आनि तांचे नंतर आयिल्ल्यांनि हें कार्यें कश्ट-नश्ट लेकिनास्ताना, स्वतःचें व्हडाप वडाय नास्ताना मुकारून व्हेलें। निजाकि रनांल्लि राणि कोंकणि भाशिच सय।

लेखनाक आधार

1. Manohan Sardesai - A History of Konkani Litrature

2. Fr. Prashant Madtha - A History of St Aloysius College.

*** *** ***

शिक्षणाद्वारिं प्रगति



प्रो. लिगोरि मेंडोन्सा
अर्थशास्त्र विभाग,
सां लुविस कोलेज

1878 इस्वि। महिनो दशेंबर। तारिक 31. हो दीस आख्ख्या मंगळुर्चा चरित्रेंत भांगाराचा अक्षरांनि बरोंव्क फावो जाल्लो दीस जाव्नासा। किल्याक, त्या दिसा 9 जण जेज्वित मंगळुर बंद्रार नेत्रावति नंय्चे तडिर देंव्ले। आम्च्या माल्घड्यांनि शिक्षणा खातिर जेज्वितांक मंगळुरक धाडिजाय म्हण तवळ तवळ पापमाय्भाक विनंति केल्लि। हाचो परिणाम जाव्न 1878व्या इस्वेंत सप्तेंबर महिन्याचा 27 तारिकेर पापमाय्बान एका डिक्रे मार्फात मंगळुर आनि मलबार जिल्ल्यांचो एक वांटो जेज्वितांचा हातांत दिलो। फळ जाव्न इटेलिचा वेनिस जेज्वित प्रांताचे जेज्वित मंगळुरक आय्ले।

जेज्वितांनि मंगळुर पावल्लेंच्च, आप्लो वाव्र धार्मिक, वैद्यकीय आनि शिक्षण क्षेत्रांत आरंभ केलो।

जेज्वितांनि सां लुविस कोलेजिचे संस्थे आरंभ केल्लि सुवात श्रीमति मेरि माग्दालेन कुवेलिंगेलि। पयिल्लि क्लास कुवेलिंगेल्या बंगल्याचा मुक्ल्यान घाल्ल्या माट्वांत चलय्लि। तारिक जनेर महिन्याचि 12 इस्वि 1880. दुस्रि तशें तिस्रि क्लास बंगल्याचा वेरांडाचा कुशिन आनि संकय्ल्यान चल्तालि। अशें, भोव साद्या रितिर कोलेजिचि सुर्वात जालि।

जेज्वितांचा सांगाता आयिल्लो सा| आगुस्टस मुल्लर। तो पिडेंत आस्ताना, एलोपेतिवर्विं गूण जाय्नातल्लि पिडा, होमियोपेतिक वक्तानि गूण जालि। तशें जाव्न ताणे होमियोपति वक्तांचा प्रयोगाविशिं शिकाप जोड्लें। तें शिकाप संपव्न हेर जेज्वितां सांगाता येताना ताणे होमियोपति वक्तांचि एक पेट आप्ल्या संगिं मंगळुरक हाड्लि। ताणे कोलेजिंत शिकोव्न आस्ताना अस्कत भुर्ग्यांक विंचुन काड्न तांकां वरि भलाय्कि मेळचा खातिर गोड्श्यो होमियोपति गुळियो तो दितालो। हांतुं सवारांक बरेंपण लाभ्लें। अशें आस्ताना इस्कोलाचो भुर्गोच्च न्हय आस्तां, हेर लोकानिंयी येंव्क सुरु केलें। लोकाक चडित वैद्यकीय सेवा दिंव्च्या खातिर फा। मुल्लरान 1880व्या इस्वेंत कंक्नाडिचा वठारांत तंवु मार्लो। सुकार 1902व्या इस्वेंत 'प्लेग' पिडा मंगळुरांत भिरांकुळ परिणाम कर्ताना, फा| मुल्लर आप्ल्या सहायकां संगिं पिडेस्तांचि धर्मार्थ सेवा दींव्क सुकार सर्लो। हाचा उप्रांत जाल्लि फा| मुल्लर आस्पत्रेचि वाडावळ आनि आज ह्या आस्पत्रेचें नांव सगळ्या संसारार विस्तारोन गेलां। 1933 इस्वेंत फा| मुल्लर आस्पत्रेचें आडळतें, जेज्वितांनि गांव्चा सेकुलारांचा तावेन दिलें। आदिं फा| मुल्लरान दिंव्च्या वक्तांचिं नांवां अशिं आसल्लिं:

1. जेज्वित कात: सिंकोना रुकाचि साल मलेरिया तापाक वोकात जाव्नासा।

2. जेज्वित थेंबे: लसुणे थाव्न तयार जाल्ले वक्ता थेंबे

3. जेज्वित पाव्डार: सिंकोना रुकाच्या सालिचो पिटो

4. जेव्वित चाः प्यूर्गालिया ग्रयांड्युलोस म्हळ्ळया एका धान्याचा पाल्यांचो पिटो चाये पिट्या वद्लाक गळिमतात

जेराल शिक्षण - सुर्विलिं वर्सां:

सां लुविस शिक्षण संस्थ्यांनि मेट्रिक्युलेशन परीक्षेचें फलितांश 1881व्या इस्वेंत फाय्स जालें। परीक्षेक बसल्ल्या 20 जणां भुर्ग्यां पय्कि 15 जण पास जाल्ले। F.A. (एफ. ए) म्हणजे फेलो आफ आर्ट्स (Fellow of Arts) ह्या परीक्षेचें फलितांश 1883व्या इस्वेंत फाय्स जालें। परीक्षेक बसल्ल्या धा जणां पय्कि 5 जण पास जाल्ले। बि.ए. सनद जोडुंक 1889व्या इस्वेंत जाल्ल्या परीक्षेंत 4 जणां पय्कि दोग जण पास जाल्ले। अशें शिक्पा शेतांत मुंदरुन सुक्ल्या वीस वर्सांनि म्हणजे 1900व्या इस्वेंत मेट्रिक्युलेशन परीक्षेंत 38 जण परीक्षेक बस्ल्यांत 11 जण पास जाले। एफ.ए. परीक्षेंत 38 जणां पय्कि 11 जण पास जाले। बि.ए. परीक्षेंत 29 जणां पय्कि 24 जण पास जाले। अशें विसावो शतमान आरंभ जाताना सां लुविस कोलेजिचा संस्थ्यांनि शिक्पाचें मट्ट ऊंच आसोन 'पास' जांव्वें 'सुलभ' नातल्लें।

शिक्पाचे विशय आनि शिक्पाचि रीत:

सुर्विल्या वर्सांनि प्राथमिक आनि हायस्कूलाक आसल्ले विशय प्रमुख जाव्न - क्रिस्तांव शिकोण (कथोलिक भुर्ग्यांक), इंग्लिश, लातें, कन्नड, लेक (Maths), चरित्रा (History) भुंयशास्त्र (Geography) भौतशास्त्र (Physics) रसायन शास्त्र (Chemistry), संगीत, जिम्नास्टिक इत्यादि। सव्कास मेन्सुरेशन म्हळयार लेका (Maths)चा रेग्रां पर्मांणे मेजाप वेवहारांत उपयोग कर्चो - पत्र वेवार... इत्यादि विशय हायस्कूलाच्या भुर्ग्यांक शिकोंक आसल्लें।

कोलेज हंतार कथोलिकांक क्रिस्तांव धर्म (Religion) आनि हेरांक इंग्लिश लातें, कन्नड लेक (Maths), चरित्रा, तर्कशास्त्र (logic) आनि मन्शाचा कुडिचें शास्त्र (Physiology). सव्कास नय्तिक शिक्षण (Ethics), अर्थशास्त्र, राजकीय शास्त्र, संस्कृत, मलयाळं, पुर्विलें कानून। हे विशय कोलेज हंतार भुर्ग्यांक शिकोंक आसल्लें। हाचे सांगाता कोलेज आरंभ जाल्ल्या 7 वर्सां भितर भासांचि (Comparative Philology) विविध कुळियांचो उद्भव (Ethnology) असले विशय कोलेज शिक्पांत आसल्ले। 1924व्या इस्वेंत तत्वशास्त्र, 1996-97 मनःशास्त्र (Phsychology) असले विशय कोलेज शिक्पांत आसा केले।

सां लुविस विद्या संस्थ्यांनि हायस्कूल म्हणासर आनि कोलेज म्हणासर आसल्ले शिक्पाचे विशय पय्ल्या 50 वर्सां म्हणासर साधारण जाव्न उर्ले। कोलेज तशें प्राथमिक आनि हायस्कूल सकाळिं 10.15 वोरार आरंभ जाव्न सांजेर 5 म्हणासर क्लासि चल्ताल्यो।

सुर्विल्या 50 वर्सांनि शिक्पाचि रीत विशेस वद्लावणेक वळग जांव्क नातल्लि। पय्लें, सकय्लि तिस्रि, वय्लि तिस्रि, चोव्ति, पांच्वि... अशें आसल्लि रीत सव्कास वद्लालि। पय्ल्यो पांच क्लासि साधारण शिकाप जालें। ताचे उप्रांत पय्लें फोर्म, दुस्रें पोर्म अशें फोर्म लेकार शिकाप

आरंभ जालें। कोलेजिच्या भांगारोत्सवाच्या संदर्भार VIवें फोर्म म्हळयार XIवि क्लास आसल्लि। 1930व्या इस्वेंत, म्हळयार भांगारोत्सवाच्या संदर्भि कोलेजिंत 352 विद्यार्थि आसल्यार, प्राथमिक आनि हायस्कूलांत 966 चले विद्यार्ति आसल्ले। अशें ओट्टुक 1318 विद्यार्ति म्हणासर संखो वाडल्लो। वि.ए. मनद जोड्च्या पय्लें कोलेज हंतार एफ.ए. शिकाप जोडुंक भांगारोत्सवाच्या संदर्भारयी आसल्लें।

कोलेज आरंभ जाव्न 1882व्या इस्वेंत मद्रास विश्वविद्यालयाखाल आय्लि। 1885व्या इस्वेंत वाल्ट्या गुड्यार कोलेजिचें वांधाप उग्तावण जालें। 1900 इस्वेंत आतां म्यूसियम आस्चें तांव्डें वांधाप उग्तावण जाल्लें। कोपेलाचें पेंय्टिंग 1901व्या वर्सा संपूर्ण जाल्लें। 1908व्या इस्वेंत कोलेजिक तशेंच्च प्राथमिक इस्कोलाक दोन अंतस्तांचें वांधाप उग्तावण जालें। हाचे सांगाता ल्हान भुर्ग्यांक 'वोर्डिंग' आनि कोलेजिच्या भुर्ग्यांक 'होस्टेल' ह्याच्च वर्सा आरंभ जाल्लें। 1928व्या इस्वेंत लैब्रेरि आनि विग्यान विभागाक दोन अंतस्तांचा वांद्फाचें विस्तरण जालें। ताचे उप्रांत 1930व्या वर्सा भांगारोत्सव आचरण जालो।

भांगारोत्सव जाल्ल्या उप्रांत कोलेजिचि वाडावळ त्वरित जालि। 1939 इस्वेंत हायस्कूलाचें वांधाप उग्तावण जालें। दुस्र्याच्च वर्सा कोलेजिक इंग्लिश भास आनि हेर भासो शिकोंव्च्या खातिर वांद्फाचें विस्तरण जालें। आतां कोलेज चल्च्या वांद्फाचें आरंभ 1946व्या इस्वेंत मुल्या फातोर दवर्न आरंभ जाल्लें। त्याच्च दशकांत कामयी संप्लें। अशें 1950वि इस्वि आकेर जांव्चा पय्लें कोलेजिंत शिक्च्या विद्यार्थिंचो संखो हजारांक मिक्वालो। प्राथमिक आनि माध्यमिक इस्कोलांत शिक्चा विद्यार्थिंचो संखोयी हजारांक मिक्वोन गेलो। त्या वेळिं सगळ्या संस्थ्यांनि शिकाप दिंव्चा सेस्त्रिंचो आनि टीचरांचो संखो लग्भग 103 जाव्नासल्लो।

आम्कां स्वातंत्र्य मेळल्ल्या आट (8) वर्सां उप्रांत म्हळयार 1955व्या वर्सा सां लुविस कोलेज कर्नाटक विश्वविद्यानिलयखाल आय्लि। पूण दुस्र्याच वर्सा मैसूर विश्वविद्यानिलयखाल जालि। ताचे उप्रांत 1963व्या इस्वेंत सांजेचें हायस्कूल आरंभ जालें। ताच्या दुस्र्या वर्सा कोलेजिचें आडिटोरियं (Auditorium) उग्तावण जालें। 1968व्या इस्वेंत सां लुविस सांजेचि कोलेज आरंभ जालि। ताच्या दुस्र्या वर्सा कोलेज शिक्षकां खातिरच्च वस्तेचिं फ्लेटां वांध्लिं। प्राथमिक इस्कोलाचें नवें वांधाप 1976व्या इस्वेंत उग्तावण जालें। शतमानोत्सव आचरण जांव्चा दोन वर्सां पय्लें विविध वृत्तिपर शिक्षण (Vocationalised courses) आरंभ जालें।

1979 आनि 1980वें वरस सां लुविस संस्थ्यांचि शतमानोत्सव आचरणाचें। शतमानोत्सवाचा उग्डासा खातिर कोलेज लाय्ब्रेरि शतमानोत्सवाचा नव्या वांद्पांत आसा केलि। उळालांत नेहू नगर म्हळ्ळेकडेन आधार आनि आस्रो नातल्ल्या भुर्ग्यां खातिर एक वस्ते घर आसा केलें। स्नातकोत्तर डिप्लोमा, खेळाचिं मय्दानां, कोंक्णि संस्थो, कोंक्णि संशोधन... अशें सवार नविं सेटां ह्या संस्थ्यान काड्लि।

2004 - 05वि इस्वि, सां लुविस संस्थ्यांचो एक्शें पंच्वीस (125) वर्सांच्या उत्सवाचि गेलेत्या

पंच्वीस वर्सांनि ह्या संस्थ्यांनि जाल्लि प्रगति विशेस। 1980व्या दशकांत सां लुविस कोलेजिंत चलियांक शिक्पा खातिर प्रवेश आसा केलो। आय्लेवार प्राथमिक इस्कोलांतयी चलियांक प्रवेश आसा केला।

आय्लेवार्च्या 25 वर्सां भितर सां लुविस संस्थ्यांनि एं.बि.ए. एं.सि.ए. एं.एस.सि. (Biotechnology) स्नातकोत्तर डिप्लोमा, एं.एस.डब्ल्यु. बि.एस.डब्ल्यु. संशोधन कर्चि ल्याबोरेटरि अशें सबार थरांचे नवे कोर्स आरंभ जाल्यात। त्या तेकिद, नविं बांधपांयी जाल्यांत। ऐ.टि. ब्लोक, क्षेवियर ब्लोक, गोन्जागा ब्लोक, लोयोल्ला ब्लोक.... अशें सबार नविं बांधपां अस्तित्वांत आयल्यांत। हांचे सांगता चल्यांक आनि चलियांक होस्टेलां आसा केल्यांत। वृत्तिपर शिक्षणा खातिर्यी नवें बांधाप आसा केलां।

प्राथमिक इस्कोला थाव्न आरंभ कर्न सगळया संस्थ्यांनि शिक्चा भुर्ग्यांचो संखो गेलेन्या वर्सा 8185 आसल्लो, ह्या वर्सा 8649 जाव्नासा। हांगासर वाव्र दिंव्चा शिक्षकांचो, शिक्षकिंचो आनि हेरांचो संखो (500 पांयिशिंभर आसा। केवल दोन शिक्षक आनि 23 भुर्ग्यां थाव्न आरंभ जाल्ल्या ह्या संस्थ्याचि वाडावळ अद्भुत जाव्नासा। आज ह्या संस्थ्यांत दुब्ळया भुर्ग्यांक कुसोकच्च रुपय 87 लाख पर्यांत खर्च जाता। आतांचा सर्कारि कानूनां पर्माणें शिक्षक आनि हेर हुद्दे भर्ति जाय्नांत। तशें जाव्न जेज्वित आडळित मंडळिक सिवंधेचा सांबाळा बाव्तिन रुपय 2 1/2 कोरोड म्हणासर, वर्सावर खर्च जाता - पूण आट हजारकी सिक्चोन शिक्चा भुर्ग्यांचो मुक्लो फुडार आनि तांकां शिकप दिंव्चा शिक्षकांचो आनि हेरांचो उज्वल फुडार पळय्ताना, सां लुविस कोलेजिक आधार जाव्न सग्ळि क्रिस्तांव समाज रांव्चांत दुभाव ना।

*** *** ***

कोडयाळ सांत लुविस कोलेजि थाव्न 125 वर्सांनि कोंक्णि साहित्याक जेज्वितांचि देण्गि ।

- ग्लेडिस रेगो

संसारान्त्ल्या सोवित्त सुंदर आनि शांति समादानेच्या जाग्यां पयिकि भारताचि पश्चिम करावळ - वोव चड आकर्षणाचें स्वाबावीक वृंदावन - म्हण, विदेशियांचें तर्शील परिशीलन कर्ताना कळोन येतच्च, ह्या सोभायेच्या पर्ल्गंणाक, नयिक ग्रेस्तकायेक, आनिं शांति समृद्धक भुलोन, विदेशि नाविकांनि - सात दर्यां भाय्र - पुड्तुगोला थाव्न, वास्कोडिगामा, ताचे उप्रांत सभार पुड्तुगेज, स्फेनिश मिशियोनरि, फ्रेंचं, ढच, जर्मन आनि ब्रिटीश नाविक, आप्लिं तार्वा घेव्न, हजारों सय्लांचें रिस्केचें - पय्ण करुन, आम्चा कोंकण करावळेर कायाम रव्लें।

आनि पाश्चात नागरिक्पोणाचि परिचय देशि लोकाक दिताना, आम्च्याय पुरातन नागरिक्पोणाचि व्हळक कर्न, आम्च्यो भासो शिकोन, धार्मक साहित्य - व्याकरणां, चरित्रा, अर्तकोश तयार केले।

क्रि। श। सोळाव्या शतमानांत पोर्चुगेजांनि गोंय स्वादिन कर्तच्च, फ्रान्सिस्कान प्राद 1517 इस्वेंत गोयांक देंव्ले। पोर्चुगीज वासेन वांजेल प्रगट करुंकलाग्ले। गोय्कारांच्या काळजाक - ति भास नाट्वालिना। "देकुन तांका उरल्लि एकच्च वाट गोंय्कारांचि भास शिक्चि।"

ते प्राद सगटि गोंय्च्या धार्मक व्हडिलांचिं भास, आनि कोंकणि गोंय्च्या साद्या लोकाचि वास, शिकोंक चीत आनि मोत दिंव्क लाग्लें।

सोळावे शेक्ड्याचे आखेरिक 1567 वर्सा पापा पियुस पांच्व्यान मिशियोनरिंनि, आंनि प्रत्येक जाव्न पिरंगज पाद्रिंनि "स्थळिय भास शिक्चि" म्हळळें नियम केलें। हें नियम गोंय्च्यां बिस्पांनि आनि पुड्तुगेज रायांनि - कार्यारुपाक हाड्लें देकुन, कोंकंणि शिक्चि मांडावळ कर्चिच पड्लि।

हाचो फळ जाव्न, गोंयांत वावुर्न आसल्ल्या फ्रान्सिस्कान पाद्रिंनि सोळाव्या शेक्ड्याच्या उत्तरार्धांत कोंकांणि शाळां उघड्लि। उप्रांत कोलेजि आनि तर्बेत केन्द्रां। हाचो फळ जाव्नसा । फा|| गस्पार दा। मिग्वेल आनि हेरांनि सांगाता मेळोन, पुड्तुगेज - कोंकंणि वाक्सरि, व्याकरणां, सेवेस्त्यांव रुडाल्फ दल्गादो कोंक्णि पोर्चुईगज शव्दकोश - वाक्सरि तयार केलिं

संसारांत खंन्चांय भाशेचो इतिहास आनि वाडावळ पळेल्यार, सुर्विलें साहित्य धार्मिक विशयांनि भर्लां। पुर्विल्यो भासो - संस्कृत, ग्रिक, ल्याटीन हिब्रु। ह्या भसांचें साहित्य, एदोळ वाळवोन आय्लां तें चडावत धार्मिक जाव्नासा। ह्यो वासो धार्मिक साहित्याद्वारिं वाड्ल्यो। आम्चि वास कोंकणि अशिच्च वाड्लि।। आनि आजून ति जिवि जिवि उर्ल्या।

कशें फ्रान्सिस्कान पाद्रिंनि कोंकणेंच्या वाडवळेक आप्ल्या शाळा आनि धार्मिक - साहित्या द्वारिं वावृ केलो। ताचे प्राम वर्त्या माफान जेज्वितांनि तोच वावृ मुकार्सुन वेलो। मोळा - मत्राव्या शेकड्यांनि शिक्षा केन्द्र द्वारिं धार्मिक साहित्य रचुन कोंकणि भाशेचि वाडावळ मुंदर्सुन व्हेलि।

भारताचे पवित्र भुमिक पयिल्लो आयिल्लो जेज्वित सांत फ्रान्सिस सावेर 1542 इस्वि मेयाचि स तारिकेर पाव्लो। School Masters of Europe (युरोपाचे शिक्षक) म्हणंच नांव पडल्ले हे जेज्वित -आप्लें शिकाप पेल्यालागिं - वांन्टचे उदारि जाव्रासल्ले। सगळया एशियांत, छाप्कान्यांत छापल्ल्या पय्कि पयिल्लो वूक जाव्रासा सांत फ्रान्सिस सावेरान बरयिल्लो "दोत्रिना क्रिस्तियाना" 1557व्या वर्सा छापल्लो।

फा| एस्तेवांव जेज्वित पाद्रि जाल्यारि भारताक आयिल्लो पयिल्लो ब्रिटिशमेन तो जाव्रासा। भारतांल्लि नय्तिक आनि आर्तिक ग्रेस्तकाये विशिं आप्लो बापय व्यापारिक पत्रांनि बरव्र उप्रांत ब्रिटिश भारताक येंव्क कारण तो जाल्लो।

भारताक आयिल्ल्या ब्रिटिश मिशियोनरिं पय्कि, फा। तोमस स्टीपन्स पयिल्लो। कोंकणि क्रिसतांव साहित्याचो बापोय म्हण्तात हाका। केनरा क्रिस्तावांक ससोड्तिचें शिकाप दिव्व्याक आनि नव्या क्रिस्तांवानि - रामायणा, महाभारत पुराणां वाच्चें आडांव्चे खातिर, आदांव थाव्र सोस्याचो सर्गा प्रवेश पर्यांत, सगिळ चरित्रा आटाप्चें धा हजार नोव्शिं आनि दोन्साट (10962) श्लोकांचें सोवित्त लांबदीग काव्यें - "फा। एस्तेवांवचें क्रिस्ता पुराण", ओवि रचल्लें साहस वर्तें जाव्रासा।

ह्याच्च क्रिस्ता पुराणाच्यो दोन अवृत्त्यो 1649 आनि 1654 वर्सांनि रचोल कोलेजिच्या प्रेस्सान छापल्ल्यो। चोव्ति आवृति 1907व्या वर्सा छपल्लि कीर्त सांत लुविस कोलेजिक वेता। हया अवृत्तेचो नागरि लिप्यांतरँ : पुनाच्या नोबेलि कोलेजिन 1956व्या वर्सा छापय्ला। 1952व्या वर्सा श्री जुवांव जुजे रेग आनि पेलिक्स पाव्ल नोरंजान क्रिस्ता पुराणांल्लि विंचोव्ण बरव्र प्रगट्ल्या।

"अर्ते द। लिंग्वा केनरिम" कोंकणि शब्द भंडार, "सुखावरं आनि कोंकणि उलव्पाचि रीत", अशें हेरयी पुस्तकां फा| एस्तेसांव जेज्वितांचिं प्रगट जाल्यांत। उप्रांतः फ्रान्स, आफ्रिका, हेर देशां थाव्र आयिल्ल्या जेज्वितांनि कोंकणि प्रादेशिक भास शिकोन, शिक्पाचे आनि धार्मिक कोंकणि पुस्तकां रचल्यांत।

"गोंयांत क्रिस्तावांनि आप्लि खाशेलि भास कोंकणि उलोंव्क नोजो म्हळळें कानून, 1745 इस्वेंत पोर्चुगीज राज्योट्रच्या आदेशाखाल ज्यारियेक येनच्च, 1761 वर्सा वळादीक कोंकणि समर्तक जेज्वितांक गोंयां थाव्र गडिपार केल्ले।

केदळा कोड्याळचें मिसांव, जेज्वितांच्या तावेन मेळळें 1878 वर्सा कोंकणि भाशेक जागरणेचो काळ उदेलो। प्रथम कोड्याळाक आयिल्ल्या नोव जण जेज्वितां पय्कि इटेलिंत्ल्या

तिगेल प्रांत्यांत 1844 वर्सा, जल्माल्लो, आंजेलो फ्रान्सिस सावेर माफेयिन, टिप्पुच्या वंधडेंत शेळेल्ल्या आनि हेर भासांच्या इड्यांत चिर्डाल्ल्या - कोंकणिक नवो जीव दिलो।

कोड्याळाक येतच्च सोवित्त सोवाळ भास कोंकणि शिकोन 1882व्या वर्सा माफेयिन पयिल्लो कोंकणि व्याकरण रचुन, कोंकणि साहित्याक बुन्याद घालि। 1892व्या वर्सा प्रगट जाल्ल्या, ह्या व्याकरणाच्या दुस्र्या अवृत्तेक - "कोंकणि गनांत्लो सोवित्तँ सुंदर ताळो", म्हळळ्या नांवान वोलायिल्लें।

टिप्पु म्हळळ्या वागाच्या तोंडांत्ले सुटोन पाटिं गांवाक येतच्च, स्वभावानंच्च शिक्पाचो मोग आसल्ल्या केनरा कोंकणि कथोलिक लोकान, इंग्लेज रजाखाल गांवार समाधान जातच्च, इल्लें इल्लें कांदडें (कन्नडा) सांगाता इंग्लिश उलव्प आनि बरव्प शिकोन, सतिक उज्वाड लाब्तच्च, तांकां आनिकी विध्याचि तान चडोन आय्लि।

सुमार तिन्शिं - चार्शिं वर्सां आदिंच्च कोंकणि लोकान, गोंयां थाव्न दक्षिणाक येताना, तोंड्पाशिं हाडल्लिं पदां, गितां, पुराणां, दोतोर्न, वेर्स कंतारां इत्यादि। शिकाप आसल्ल्यांनि कानडि लिपिन बरव्न सांबाळन दवरल्लिं। तशें कानडि लिपिन कोंकणि साहित्याचो उदेव तवळच्च जाल्लो म्हण्येत।

"माफेयिच्या कोंकणि - इंग्लिश वाक्सरि", 1883, रोमि कानडि लिपिन, सोमिया जेजु क्रिस्ताच्या पाशांवाचि कथा", "ससोड्तिच्या सतांचो विवर", आनि हेर ल्हान व्हड वूक माफेयिन बरयल्यात। दक्षिण कन्नड जिल्ल्याचि व्हड एक चरित्रा वरव्क जायपुर्ति साहेत ताणें बरव्न संग्रह केल्लि।

आप्ल्या चारित्रिक संशोदनांचो फळ, प्रगट कर्चे आदिंच फा। माफेयि 1899 जून पय्लेर देवादीन जालो। हि चरित्रा फा। मूर। जे।स।न पूर्ण कर्न प्रगट केल्लि। फा। माफेयिन तुळु वाक्सरि वरव्कयी आरंभ केल्लि।

जेज्वितांनि कोड्याळांत 1882 इस्वेंत कोड्याळवय्ल छप्खानो उघड्लो। हांगासर सुर्वेच्या पंच्विस वर्सां पर्यांत रोमि लिपिन कोंकणि कड्तिल्यो छाप्तले। कोड्याळांत एकुणवीसाव्या शतमानांत आरंभ जाल्ल्या - बासेल मिशन छाप्खान्यांत फा। माफेयिचे कानडि लिपिचे वूक प्रगट जाल्ले।

कोड्याळांत 1880व्या वर्सा स्थापन जाल्लि सांत लुविस कोलेज एकशें पंच्विस वर्सां थाव्न माफेयिच्या सेटांनि चलोनंच ह्या वर्सांत 1880 - 2005 एकशें पंच्विसँ (125) वर्सांचो उत्सव आचरण कर्ताना, कोंकणि कड्तिल्यो - पुस्तकां बरयिल्ल्या जेज्वितांचो मानान उडास काड्चो जाव्नासा ह्या लेखनाचो उद्देश।

कशें विदेसि जेज्वितांनि हांगासर येव्न, कोंकणि भास शिकोन, कोकंणि पुस्तकां, पत्रिको प्रगटुन, कोंकणि पर्जेक आप्ल्या कर्तव्या थंय जागयिल्लेवरिच्च, उप्रांत्ल्या देशि जेज्वितांनि कोंकणि वाशेखातिर प्रकाशनां, पत्रां, पुस्तकां, व्याकरणां, जानपद संग्रह, शब्धकोश -

डिक्षनरि, चरित्रा, कोकंणि संघ, संस्थे, कोंकणि पाठवूक, कोंकणि अध्ययन, चलन्न कोकंणि आम्च्या मांय भाशेचो फुडार ते जाल्यात। इंग्लिश इस्कोलां चलयल्यारि, कोंकणि भाशेक निरंतर दिवो ते जाल्यात।

कोड्याळवयल छाप्कान्यांत सुर्वेच्या पंचिम वर्सांनि छाप्पिल्लिं सक्कड पुस्तकां कड्तिलां शास्त्राक - भक्तिपणाक संबंध जाल्ल्यो। क्रमेण कादंड्या आक्षेरांनि पुस्तकां छापुंक सुरु केल्लेंच्च, क्रिस्तांव दोतोर्न, कोंक्णि कंतिगो, देवाम्फोणाचे भूक, सांतांच्यो जिणियो प्रगटुंक आरंभ जाल्ल्यो।

कोड्याळ सांत लुविस कोलेज आनि दक्षिण कन्नड जिल्ल्याच्या आसपास संस्थांनि सेवा दिल्ल्या जेज्वितांनि, कोंक्णि पत्रांनि लेखनां वरन्न, ल्हान - व्हड शास्त्राचे भूक वरन्न, प्रगटुन, संगीत रचुन, तें बुकांनि छापुन, लेक्सिकोन शब्दकोश, व्याकरण रचुन, कोंकणेचि जास्ति सेवा केल्या। एका न्हय एका थरन कोंक्णि भाशेक, कोंक्णि साहित्याक पाटिंबो दीव्र, हेरांकी कोंक्णि भाशे थंय आकर्शित केलां। आम्चि मांय भास कोकंणिक आसि सांडूं जाल्यार, आम्कां खच्या देशाक गेल्यारी अस्थित्व ना म्हळळें मनन केलां।

खर्यान सरचें जाल्यार, भारताच्यो संस्कृत, पार्सिनि, इंडो आर्यान - कोंकणि, ड्राविडियान भासो येरेपाक परिचय कर्न दिल्ल्योच्च जेज्वितांनि। कितें आम्च्या मांय-भास कोकंणिक सांत लुविस कोलेजि थावन्न जेज्वितानि केलां तें सगळया संसारांतल्या कोंकणि लोकान, आनि कोकंणि संस्थ्यांनि मान भागाय्जाय तसलें जान्नासा।

सांत लुविस कोलेजिंत फा। मन्वेल कुवेल जे।स।न भुर्ग्यां थंय वोंपल्लें कोंकणि लिखितांचें भिं किर्लोंक सुरु जालें, तर्नाट्यां मदें उमेद उब्जालि, सुरु करुंक एक कोंकणि वर्तमान पत्र", अशें म्हणता 1912व्या वर्सा कोड्याळांत सुरु जाल्लें प्रप्रथम कोंकणि पत्राचो स्थापक दे। लुविस मस्करेंझ 1937 कोंक्णि दिर्वे रुप्योतसवँ आंख्यांत।

फा। मन्वेल कुवेल जे।स। इंग्लिश भाशेंत अखंड प्रवुत्व आसल्लो। वहुवाशा पंडित। सा। लुविस कोलेजि थावन्न प्रगट जातालें ते प्रख्यात पत्र "द मेंगलोर मेगझिनाचो" 1899 थावन्न स्थापक संपादक। त्रेयमासिक ह्या पत्रिकेचो संपादक जावन्न चालिस वर्सां वावुरल्लो धीर। 1914व्या वर्सा थावन्न हेंच्च पत्र कोलेज म्यागझीन जाल्लें। तवळ फा। प्राचेट्टि जे।स। रेक्टर जावनासल्लो।

फा। मन्वेल कुवेल "वंट्टाळगार" आनि "सेवेस्त्रांव" लिखणे नांवांनि "कोंक्णि दिर्वें" आनि "राक्णो" पत्रार लेखनां वरय्तालो। कोड्याळगारां थंय कोंक्णि साहित्याचो मोग आनि आविरुच खंचव्क ताणे वारिच्च म्हिनत काडल्लि।

सांत लुविस कोलेजिंत सोडेलिटिचें पुस्तक भंडार स्थापित केल्लेंय फा। कुवेलिन।

फा। कय्तान गोसाल जे।स।न "इगर्ज मातेचे उपादेस", 1923. आनि "जेजु बाळोकाचि सां तेरेज" 1925 वूक वरयिल्ले। 1918व्या वर्सा "जेजुच्या - पवित्र काळजाचो आंज: पत्र

सां जुजे सेमिनरि थाव्न प्रगट केल्लि कीर्त ताका फावो जाता। सुर्वेचिं आट वर्सां संपादकपण चलय्लां। तेपन (53) वर्सां हें पत्र चल्लां। कोंक्णेंत तो कवितांय वरय्तालो।

ताचें उप्रांत ह्या पत्रांचो संपादक जाल्लो फा| मन्वेल मोति, विविद वर्सां खातिर नांवाड्ला। "जेजु मोगाचो गय", म्हळ्ळो बूक ताणे वरय्ला।

फा। तोमास ए। लोबो जे।स।न 1954 इस्वेंत भुर्ग्यां खातिर धार्मिक पत्र "जेजु गय" आरंभ केलो। तवळ सांत लुविस कोलेजिच्या प्रेस्सांत छापोन येतालो। आतां पांच दशकां कावार करुन, जेजुगय "भांगागेल्सवाच्या संभ्रमांत आसा। फातिमा गेतिर घरा थाव्न प्रगट जांव्च्या जेजु गयाचो प्रस्तुत संपादक फा| एच। जे। नोरोन्हा जे।स।

तवळच्या काळार नांव दिनास्ताना जेज्वित बूक वरव्न प्रगट्ताले। "जेजु मरियेचो पूत", "जेजु सांगाता आन्येक वोर", "जेजु वोय्ज", "कथोलिक भक्तिक जाल", "कथोलिक गितिंचो अर्त", "काजार आनि सोंग्रिक", "खांवे इगर्जमातेचे", "खुर्साचो - मिसाचो साक्रिफिस", "खुर्सा गितां झेलो", अशें सभार ल्हान-व्हड कड्तिल्यो 1950 वर्सां मदें "कोंपियान" लिखणे नांवाच्या जेज्वितान सांत लुविस कोलेजि थाव्न वरव्न प्रगट्ल्यात।

हांचें मधें संगीत संसारांत्लिं धवि कोगुळ म्हणंच्च प्रख्यात फा। वोलटार आल्वुकेर्क जे।स। ल्याटिन कंतारांक भारतीय संगीता वसंव्चो यशस्वि प्रयोग कर्न, वेटिकान दुस्त्रि विश्व महासभेन, महत्वाच्या नवीकरणाचें वदलाप हाडल्ल्या काळार, कोंकणि भाशेच्या कंतरां सांगाता, भारतीय संगीत वसव्न, लितुर्जिक कार्यां वेळार गांव्क, शेंवोंरांनि भक्तिक गितां रचुन, गितांचे बूक छापोव्न, इस्कोलांक आनि इगर्जांक पावासें केल्लो महान जेज्वित जाव्नासा।

फा । सि।सि।ए।पय। जे।स। "स्वामि सुप्रिया", नांवार साहित्यांत प्रख्यात जाल्लो, जेज्वित कोंक्णि विद्वांस 1927-2001 आप्ल्या जिविताचिं पन्नास वर्सां - आप्लि विशेश - विशिश्ट जाण्वाय आनि तालेंतां कोंक्णेच्या वैज्ञनिक अध्ययनाक गळसुन, ताचो खळिमत नातल्लो कोंक्णि, कन्नड, आनि इंग्लिश भासांनि, - साहितिक आनि संशोधनिक वाव्र, ताणे वरव्न प्रगटल्लिं दोन्श्यां वय्र पुस्तक।

ताचि "आन्या आकय", "दर्यो गाजोता", आनि हेर पुस्तक विश्वविध्यालयांत पाट बूक जाल्यात।

उत्तर कन्नडच्या हलियाळ हळ्ळेंत, "विवेक प्रगति" केंद्र स्थापुन, अध्यात्मिक, सांस्कृतिक, आनि लोकवेदांत, संशोदन चलव्नंच्च आसल्लो। कोंक्णि भाशे आनि साहित्याक ताचि देण्गि वर्ति - आपूर्व जाव्नासा।

धार्मिक बुकांचो फासाद वरप्पि फा। सिल्वेस्टर मोंतेरो कोंकणि आप्ल्या माय भाषे खातिर, आप्लि लिखणे तल्वार झरव्न, क्रीस्तांव लोका थंय, वावाड्ताचें भिं किर्लोंक, आनि पवित्र सभे विशिं माहेत दींव्कं, वावरल्लो तज्ञ जाव्नासा। कोड्याळ सां जुजे सेमिनरिंत पिलोसोफि प्रोफेसर, प्राध्यापक, सांत लुविस कोलेजिचो प्रिन्सिपाल, रेक्टर, कर्नाटक जेज्वित प्रांतिय व्हडिल, तसले

सवार हुद्दे सांवाळ्ळयारि, ताणे कोंकणि आप्ल्या मांय भासेक दिल्लि सेवा आपरिमित।

ताच्या बुकांचिं नांवांय विशेश आनि आकर्शिक "पवित्र सभेचे सुर्विले वीर", "अर्विले वीर", "आम्चिं फेस्तां", तांचिं फेस्तां ", ताळमूळ", शेतां भाटा, सास्वातिल्लो", "जागमाग", "नक्लां विक्लां" असलिं एक्वीस (21) पुस्तकां कोंकणित कन्नडा आनि इंग्लिशानयीं ताणे थोडिं पुस्तकां बरयल्यांत।

फा। सोंतेरेच्या पुस्तकांचिं नांवांच्च पुस्तक वाचुन काडुंक, प्रेरण दितालिं। पत्यीं पत्यीं पुस्तकां वाचुंक अत्रेग्तालें मन।

कोंक्णेंल्लें किटाळ म्हणंच फामाद फा। प्रशांत माड्ता जे।स। 1994व्या वर्सा सांत लुविस कोलेजिचो प्रांशुपाल जाव्न नेमक जाल्ल्या नवळ थाव्न, कोंकणि संस्थ्याक आनि कोंकणि डिप्लोमा कोर्साक फुलव्न, उदर्गतिच्या पांव्ड्या तेद्विशिं चलव्न वेलें।

कोंकणि मांय भासेचो पूत न्हंय जाल्यारि प्राशुंपाल फा| जोसेफ नेलपति जे।स।न 1992 वर्सा कोंकणि अध्ययन विभागांत, चार हंतांचो, एका वर्साचो, कोंकणि डिप्लोमा कोर्स आरंभ केल्लो। 1992-97 पांच वर्सां एका वर्साचो कोर्स जाव्न चलल्लो। 1997 थाव्न दोन वर्सांचो Konkani P.G. Diploma Correspondence Course जाव्न परिवर्तित जाल्लो।

प्रांशुपाल फा। प्रशांताच्या निरंतर कोंकणि चळवळेचें जय्त जाव्न सगळ्या संसारंतच्च पयिल्ले पाव्टिं, विश्वविद्यानिलयाच्या अध्ययन मंडळेन कोंकणिक Second Language जाव्न, डिग्रि हंतार कोंकणिक स्थान लाभ्लें। ह्या शिक्पाक जाय पड्चे विविद प्रकारंचे, आम्च्या कोंकणि माल्गड्या साहितिंचे बूक। सांत लुविस कोलेजिच्या कोंक्णि संस्थ्यान प्रगट केले।

आम्चिं पाळां - मुळां घट करुंक, आम्च्या भास - संस्कृतेचें थळ घट कर्न थिर रवल्यार, फिर्गि संस्कृते तेद्विशिं आम्चे पांय निस्रोन पडानाशें चत्राय घेव्येत म्हण, सांत लुविस कोलेजिल्ल्या तर्न्या जनांगाक अत्मीय उलो दिल्ल्या फा| प्रशांताचें साधन जाव्रासा वर्ते, ताणे रचल्ल्या सभार सय्ला फात्रां सांगाता - रक्णो हस्याळयार "गटावळ", "किटाळां", "सदांचें" म्हळ्ळया शिरेनांवांचेर सांकळ लेखनां बरव्च्या फा| प्रशांतान, the Imitation of Christ आनि the cloud of unknowing" दोनी इंग्लिश ग्रंथ कन्नडाक। "निन्नंते नानागलू" आनि 'सानिध्या' नांवार भाशांतर केल्यात। तशेंच गटावळ", "शेंवोर किटाळां", "कोंकणि पिकोळिं" दोड्या अर्तांच्या 10,000 (धा हजार) उत्रांचो व्रहद, लागिं लागिं सयिंशिं (600) पानांचो पुस्तक 2004व्या वर्सांत प्रगट्ल्यात।

"क्रिस्तन अनुकरणे" आनि हेर ताचे कन्नडा बूक -

ताचो "साविर हूगळु अरळलि" हिंदिक भापांतर जाला। तशेंच्च तो आतांय हजार पानांचि कोंकणि - कोंकणि डिक्शनरि आनि "कन्नडा अर्तकोश" बरव्रंच्च आसा। हे तिनी वृहद गृंथ सांत लुविस कोलेजिक 125 वर्सां भर्च्या संदर्बार 2005 - जनेर वारावेर प्रगट जातेले।

जेज्वित सभेक सोम्यान साका एरेस्ट केलो म्हण्चो फा| प्रशांत नांवाड्डिक चिंतक, कन्नडा,

कोंकणि वर्ग्णार, आनि उत्तीम खुशालि प्रसंगदार। फा। प्रशांत माड्ता - कोंकणि संसारांत एक शिष्टि नेकेत्र जाव्नासा।

कोंकणि लिखितां खातिर वावुर्ललो आन्येक गोगे जेज्वित फा| पोलेन्से। "दिस्पोड्तो मांगाति" माग्ण्या पुस्तक, "मिसागचो" = मिसार वाच्चो" वूक म्हळ्ळया नांवार सर्ळया दियेसेजित विस्तार्ल्लो। (ल्याटिन भाशेन मीस आनि हेर लितुर्जि आम्च्या काळार। मिसाचिं माग्णिं अर्त जाय्नाल्ले देकुन, लोक मिसार कोंक्णि माग्णि वाच्तालो)

"नोव्या तेस्तामेंताच्यो मुख्य संग्ति", आक्टोवर महिनो "फा| पोलेन्सेचे हेर वूक", "जेजुक्रिस्ताचि देक कार्ण्गेव्यां" म्हळ्ळया नांवार वाशांतर केल्लो the Imitation of Christ संसारार पांय्शि वर्सां थाव्न प्रख्यात जाल्ल्या पुस्तकाचो तर्जुमो ताणे केल्लो। उप्रांत होच्च वूक दे। फा। सिल्वेस्टर मिनेजान "क्रिस्ताचो पाट्लाव", म्हळ्ळया नांवार पर्त्यां तर्जुमो केल्लो।

फा| ग्रेगोरि कुवेल जे।स। "मरि म्हजि मांय", पवित्र काळजाचो महिनो", म्हळ्ळे पुस्तक वर्यिल्ले। त्या शिवाय थोडिं गितां - गायानां ताणे घड्ल्यांत। "मरियेक होगोळिसयां", मरियेचिं पोर्तिय दोळे आम्च्येर; "ये मरिये तुजें नांव", प्रत्येक सोवायेचिं ताचिं गितां जाव्नासात।

फा| वाजिल रुजार जे।स। "जेजुचो कुरेव", म्हळ्ळो नांवाड्दिक वूक ताणे वर्यिल्लो, ताचिं सभार लिखितां पत्रांनि प्रगट जाल्यांत।

फा| पास्काल रेगो जे।स।न 1894 इस्वेंत वर्व्न छापल्लि सांत इनास लोयोल्लाचि जिणि जेज्वित फा डेनिस रास्किंजरन 1956व्या वर्सा साट वर्सां उप्रांत मड्व्यान कोंक्णेंत वर्यिलि।

जेज्वित फा| ए। एम। कुलासो : "क्रिस्तांव दोत्रिन", आनि कथोलिक Action म्हळ्ळयो लेखनावोळि कोंक्णि दिर्वें पत्रार वरय्तालो।

जेज्वित फा। लियांडर सल्डान्हान 1934 वर्सा क्रिस्ता पुराणांल्लि विंचोव्ण I आनि 1937तं विंचोव्ण II थोडे भाग कोंक्णेंत प्रगट्ल्यात।

"जेजुचें सग्न आनि सांत जुवांव व्कर्समन" पुस्तकां वर्यिल्लो फा| आलेग्सांडार एस। लुब्रिक। जे।स। आजून आप्ल्या अय्शिं (80) वर्सां प्रायेरि हायस्कूल विद्यार्तिंच्या स्कूल वेंडाचें सुंकाण धरुन आसा।

त्रैमासिक - "कर्नाटक जेज्वित", नांवाचें पत्र स्थापन केल्लें जेज्वित फा| जोन साल (साल्वादोर) सोजान। 1978व्या वर्सा आजून तें जेज्वितांच्या लोयोल्ला घरा थाव्न प्रगट जाव्नासा।

जेप्पु सां जुजे सेमिनरिंत "प्रकाशालय" आरंभ कर्न, कन्नड आनि कोंकणि ल्हान-व्हड वूक आजून प्रगट कर्त्ति आरचो संस्थो 1952व्या वर्सा जेज्वित फा| ग्रेगोरि सिक्वेरान। हांगासर प्रकाशालयाचि लाय्ब्रेरिय आसा।

ANON म्हळ्ळया नांवार देवास्पसाचे, सांतांचि जिणि, धार्मिक, माग्ण्या आनि कंतारांचे वूक वर्यिल्ले जेज्वित गुपित्त आसात। आतांय सां लुविस कोलेजि थाव्न तर्ने पर्ने जेज्वित कोंकणि पत्रांनि अखंड लेखनां वरंव्चे जाय्ते आसात। ते जाव्नासात कोंकणि भाशेचो मुक्ले फुडार आनि धिवो। तांकां आमि सर्व जय्त माग्यां।

*** *** ***

मंग्ळुरांत जेज्वित

- फा| एव्जिन लोबो, जे.स.

"उदेंतिचें गेम शहर" म्हण नांवाडल्ल्या मंग्ळुरांत जेज्वितांचो हात वर्तो। ह्या शहरांल्या शिक्पाक, क्रिस्तांव समडुनेक लायिक आनि यार्जकि तर्बेतिंत आनि दक्षिण कन्नडचा संस्कृतेंत जेज्वितांचो प्रभाव आसा। प्रत्येक जाव्न सां. लुविस कोलेजि मुकांत्र ताणि ह्या शहरचा वाडावळिचेर विशेस प्रभाव घाला म्हण्येत।

जेज्वित मंग्ळुर शहराक येव्न 125 वर्सां संप्लिं। पूण जेज्वित सभा आरंभ जाल्लि 1540 इस्वेंत। सां इनास लोयोला सोजेर जाव्न आसल्लो। सांत जाव्न वदल्लो तो, जेज्वितांचो भेस आरंभ कर्ता। तांचें काम प्रत्येक जाव्न शिक्पांत आनि मिसांवांत वावुर्चें। पाप साख्वान दिल्लें कसलेंयी काम, किल्या कश्टांचें तें जाल्यारि ताणि हातिं घेव्न पोंताक पावंव्चें तें हट आनि धय्र सांत इनासान ताचा पाट्लावदारांचा काळजांत ओंपल्लें आतां 465 वर्सां उप्रांती तोच ध्येय घेव्न 22,000 जेज्वित सगळया संसारर वावुर्तात। भारतांत शिक्पा संस्थ्यां शिवाय मिसांव कार्यांनि आनि समाज सेवेंत आप्लि सेवा ते दाकय्तात।

1858 इस्वे थाव्न मंग्ळुर्चा क्रिस्तांव मानेस्तानिं रोमाक सनवि पत्रां दाडुन, जेज्वितांक ह्या शहराक धाडिजाय म्हण पापाक उलो दिल्लो। सवार कारदां आनि रायवार्यां मुकांत्र केल्ल्या ह्या सनविक पाळो दीव्न पाप तेरव्या लियो हाणि 1878 इस्वेच्या सप्टेंबरांत केनरा दियेसेज वेरापळिळ थाव्न विंगड करुन, वेनिसाच्या जेज्वितांचा अधीन दिलें। जेज्वित फा| निकोलास सरिया पागानि हाका केनराचो प्रो.विगार अपोस्तलिक करुन दाड्लो।

मंग्ळुराक हि बरि खबर जांव्क पाव्लि। तांकां स्वागत करुंक सगळें शहर सांगाता मेळळें। सात जण याजक आनि दोग ब्रदर डिसेंबर 31, 1878 इस्वेंत कोड्याळ येव्न देंव्ले। ते जाव्नासल्ले फा| पागानि, फा| आंजेलो मुट्टि, फा| आंजेलो माफेयि, फा| क्विंटनास सानि, फा| आगस्टस मुल्लर, फा| जंबोनि आनि ब्रदर म्याथ्यु मेनेगेट्टि। हांतु 6 जण इटलिचे, दोग जण जर्मनिचे आनि एक्लो आस्ट्रिया गांवांल्ले जाव्नासल्ले।

मंग्ळुराक पावल्ल्या दिसा थाव्नच तांचिं आपोस्तलिक कामां काणि आरंभ केलिं। याजकांक तयार करुंक जेप्पुच्या सेमिनारिक बुन्याद ताणे घालि। फा| दयामांनि म्हळळया जेज्वितान आतांचे सेमिनारिचें वांदाप संपूर्ण केल्लें। थंय्च जेज्वितांच्या तर्बेतिचि नोविशियेट ताणे आरंभ केलि। उप्रांत ति शेंबरनूर, कोडैकनाल थंय वर्गांतर जालि।

विद्या संस्थो स्थापन कर्चो उद्देश प्रमुख जाव्नासल्लो। देकुन जनवरि 12, 1880 वर्सा ताणि सांत लुविस कोलेज आरंभ केलि। एका वाड्याच्या बंग्ल्याच्या सुवातेर आरंभ केल्लि ति कोलेज आतां वर्तो नांवाड्डिक विद्या संस्थो जांव्क पाव्ला।

फादर मुल्लर कोलेजिच्या शिक्पा सवें, अस्क्त आसल्ल्या आनि दुब्ळया विद्यार्थिंक होमियोपति

वकात दींव्क लाग्लो। वेगिंच व्हडयी नाचेलागिं वक्ताक येंव्क लाग्ले। 1881 इस्वेंत हो वक्ता जागो कंकनाडिक माग्गिलो। आतां थंय्सर फादर मुल्लरचि आस्पत्र उबि जाल्या।

फादर स्टैन त्या वेळार आत्मिक आनि रेलिजियोस शिकाप लायिकांक दींव्क लाग्लो। 1879 इस्वेंत कोड्याळवय्लचा कोपेलांत दादल्या मन्शांचि सोडॅलिटि ताणे आरंभ केलि। तर्नाट्यां खातिर एक ल्हान ग्रंथालय ताणे आरंभ केलें। खेळ आनि मनोरंजना खातिर कथोलिक यूनियन क्लब 1894 वर्सा फादर दे वोनिस हाणे आरंभ केलें। आनि फादर कार्वाल्लियेर हाणें तें मुंदर्सुन वेलें।

1882 इस्वेंत जेज्वितानिं कोडियालवय्ल प्रेस सुरु केलें। ब्रदर डोनेंडा हाणि 42 वर्सां तें प्रेस चलय्लें।

1884 इस्वेंत जेप्पुचें वर्कशोप आनि आस्त्रो जेज्वितानिं सुरु केलो। जेप्पुचा लोकाक, प्रत्येक जाव्न दुव्ळया आनि असहायक लोकाक कुमक करुंक हो कार्यागार सुरु जाल्लो। उप्रांत 1955 इस्वेंत फा| विल्लि सिकेरिन वेळवेचि कोलोनि सुरु कर्न आण्सां आनि हेर कृशि कर्न हांकां, थंय्सर आस्त्रो मेळाचो केलो।

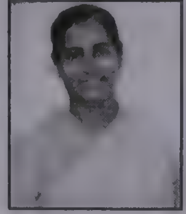
त्या वेळार कार्मेलित आनि दियेसेजिचे याजक आनि याजकां भावा संगिं नविं मिसांव टाणि ताणे आरंभ केलिं। प्रत्येक जाव्न दुव्ळया आनि कोर्गारां मधें ताणें काम सुरु केलें। तांचि भास ते शिक्ले आनि तांकां तांचिं मार्गिणियी शिकय्लिं। आदिं थाव्न मंग्ळुर्चा तर्नाट्यांक ताणि जेज्वित भेसाक स्वागत दिलो। 1883 इस्वेंत तेर तर्नाटि भेसांत रिग्ले आनि त्या नंतर मंग्ळुर्चे सवार तर्नाटि जेजुचा शेतांत वाव्रुंक पाव्ले।

मंग्ळुर्चा जेज्वितांचि आनि सांत लुविस कोलेजि मुकांत्र जाल्लि प्रत्येक सेवा कोंक्णि भाशेचि। फादर आंजेलो माफेयि कोंक्णि भास शिकोन त्या भाशेचो सब्दकोश ताणे बरय्लो। सांगाताच कोंक्णि भाशेचें व्याकरणयी ताणे बरेव्न पर्गट केलें। तेंयी इटलि गांवांत जल्मोन, मंग्ळुरक येव्न हांगासर आणा इत्ल्याक शिकोन सब्दांचो अर्थ आनि व्याकरणाचि रीत प्रचार केल्लें वर्तें काम म्हणजय। सांगाताच हे सर्व याजक कोलेजिंत शिकय्ताना सिसां सांगोंक, रेतियों दींव्क, कुम्सारां आनि मिसांक, वकात दींव्क आनि सर्व थरांचि कुमक करुंक तयार आसल्ले। जज्वितानिं ह्या रितिन वांदुन हाडल्लि दियेसेज 1923 इस्वेंत ताणिंच तयार केल्ल्या मंग्ळुर दियेसेजिच्या याजकांच्या हातां ओप्पुन दिलि।

सुर्वेर जेज्वितानिं आरंभ केल्लें शिक्पा क्षेत्राचें आनि हेर काम जेज्वित आनिकी मुकार्सुन व्हर्तात। 23 भुर्ग्यां संगिं आरंभ जाल्लि कोलेज आतां 8000 वय्र विद्यार्थिंक शिकाप दिता। सवार नवे विशय हांगा आरंभ केल्यात। कोंक्णि भाशेक विशेस स्थान दिलां त्या विशांत शिक्पाक आनि माय भाशेक आनिकी व्हर्तें स्थान आसा। ह्या 125व्या वर्सा आनि ह्या फुडें कोलेजिचि कीर्त तडोंव्दि म्हण आम्चि इच्छा।

*** *** ***

भाव मोश्किनिचि अमर कला


भ| सेलिन वास, वेथनि
सां लुविस कोलेज

शिक्षा शेतांत आख्ख्या संसारार जेज्वित वा जेजुच्या सभेच्या याजकांचें नांव महान। ह्या जेज्वित याजकांनि चलव्न व्हर्च्या सां लुविस कोलेजिक जनेर 12, 2005वेर 125 वर्सां भर्तात। एक्शें पंच्वीस वर्सांच्या संभ्रमाचें चरित्रेचें एकेकच पान पर्तिल्यार हि कोलेज कोंकण करावळेर मात न्हय आस्तां आख्ख्या संसारार तिणें नांव वेलां तें कळोन येता। हाका सवार कारणां आसात। हांचे पयिक देश विदेश थाव्न येंव्च्या यात्रिक आनि प्रेक्षकांच्या आकर्शणाचें केंद्र - सां लुविस कोलेज कोपेल।

त्रिसंगम: वाव्टच्या गुड्यार सोव्विं तिं विशाल मज्भूत वांद्पां, विस्तार खेळांगणां आनि ह्या दोनांक रांच तें सोभित सुंदर कलात्मक कोपेल खरेंच मनिचें, कुडिचें आनि अत्म्याचें त्रिसंगम। एकाच सघ्दानार ससेस्तांक लाभ्चें (समाधान, शिकप आनि आत्मिक संतोस) 'त्रि इन वन' सोलाधिक दिर्वे।

कोलेजिक 125 वर्सां भर्ताना कोपेलान आकर्शित कर्च्या चित्रकलेक शेंभर आनि पांच भर्तात हेच जनेर 12वेर इटेलिचो जेज्वित भाव आंतोनियो मोस्किनि 1899 इस्वेंत मंगळुरक येव्न 1901 इस्वे भितर ताणें सां लुविस कोलेज कोपेल पिंत्राय्लें। तो मंगळुर्चो नांवाड्दिक 'लियोनार्डो डा.विंचि' जांव्क पाव्लो। ह्या कलात्मक पिंतुरां द्वारिं आज हें कोपेल भारताचि, प्रत्येक जाव्न मंगळुरगारांचि आस्त जांव्क पाव्लां।

सुप्त भावनांचें उग्डापन: कोपेलाचेर तुर्ताचि एक नदर चरय्लि तर जाय्तिं मन्शां-सोन्जाति रूपां, सोभित सुंदर फुलां, नेण्ते खाल्ते भड्डे वाळां, कलाकारच्या चित्पाक ताळो दितात। थरवळ - रंगाळ मन पिस्वोंचिं, तान भुक तांवोंव्विं हिं आकर्शित पिंतुरां कलाकाराचें आत्मिक सक्ते आनि सुप्त भावनां थावून उदेव्न आय्ल्यांत म्हण्चांत दुस्रें उतर ना। क्रियाळ जिवाळ आकर्शित पिंतुरां तिं उत्रांनि वर्णुंक सकनास्लिं।

पिंत्रांव्वि विद्या एक कला। कला केद्नांय जात-कात, वेळ-काळ, देशाचि सेर उत्रोन रव्ता म्हण्चाक 2001 जनेर 12वेर भारत सर्कारान सुटय्लेलि पंद्रा रुप्यांचि तप्पाल चीट रुज्वात। सां लुविस कोलेज कोपेलाचि तप्पाल चीट सुटंव्च्या कार्याक तेद्नांचो केंद्र रक्षण मंत्रि श्री जोर्ज फेर्नांद मंगळुरक आयिल्लो। श्री फेर्नांद हेच कोलेजिचो माजि विद्यार्थि।

कोपेलाच्या पिंतुरांचे थर: सां लुविस कोपेलाच्या पिंतुरांनि दोन थर। फ्रेस्को आनि ओय्ल पेंय्टिंग्स। फ्रेस्को म्हळयार प्लास्टर सुक्चे पय्लें वणदिचेर वा, फोरचेर सोडयिल्लें फिंतुर। दुस्रें तेलाचित्र।

मोश्किनिचिं पिंतुरां तीन थरांच्या वेक्तित्वां भंत्तिं घुंत्तात।

1. सां लुविस गोन्जागविशिं फोगचेर आनि आल्तारिच्या पाट्लयान आम्चिं पिंतुरां।
2. सभांगणाच्या उज्व्या आनि दाव्या कुशिंनि फोगचेर आनि वणदिचेर जेजुन केल्लिं अचर्यां उत्रां सवें पिंत्राय्ल्यांत।
3. पाक्याच्या डेंग्रेर आनि दोन कमनांचेर जेजुचे आपोस्तल आनि पवित्र सभेचें तशें जेज्वित सभेचे सांत भक्त।

फ्रेस्को शय्लिचिं पिंतुरां 433 च.मी. विस्तीर्णाचिं आनि तेला पिंतुरां 395 च.मी. विस्तीर्णाचिं। खरेंच हें कोपेल मोल वांधुंक सकानाम्चें दाय्ज आतां आनि येंव्क आम्च्या पिळगेक।

युवजणांचो पात्रोन: कोपेला भितर रिग्ताना आम्चि दीश्ट खंच्ता तावेर्नाक्ला वय्र उंचार सोव्या सां लुविस गोन्जागाच्या इमाजिचेर। होच तो पात्रोन सदां 8000 युवजणांच्या जिवितांत भर्वस्याचें आनि भावाड्ताचें कीर्ण फांकोंव्चो।

ह्या राय कुवरान राज्वट्कि, पद्वि आनि नांवाचो त्याग करुन आप्लो घनाधिक हुद्दो आप्ल्या ल्हाना भावाक दिंव्चें पिंतुर कोपेलाच्या सभांगणा थाव्न फोगचेर दीश्ट लाय्लितर स्पश्ट जाता। तें एक नितिमाल। लुविसाचि आवय, वकील, गुमास्त हाजर। हांचे सास्कार लुविस सांकेतिकपणि आप्लि तल्वार भावाच्या हाताक दिंव्चें तें पिंतुर कलाकाराचि काल्पनिक सकत वास्तविक्पणांत मिस्ळल्या म्हळ्ळयाक एक दाख्लो सात। आल्तारि पाट्लयान आम्चें अनेक पिंतुर मन कडंव्चें। ह्या पिंतुरांत 1591 इस्वेंत रोमांत भिरंकुळ प्लेग आयिल्ल्या वेळार लुविसान पिडेस्तांचि चाक्रि कर्चें दिसोन येता। सां. लुविसयी हेच पिडेक बलि जाता आनि आप्ल्या 23 वर्सांच्या तर्न्या प्रायेर मरण पाव्ता - जियेंव्क आजून आम्चे मधें आनि जियेतलो तो मुक्त्या शतकांनि।

तावेर्नाक्लाच्या दाव्याक सोस्यान ग्रेस्त मन्शाक ‘तुजें आसल्लें सर्व विकुन, ये आनि म्हजो पाट्लाव कर’ म्हण्चें आनि उज्व्याक ‘नेणांतर्गी तुमि हांवें म्हजा बापाय्चें काम करुंक आसल्लें म्हण’. चुकोन गेल्ल्या भुर्ग्या जेजुन जुजे आनि मरियेक सवाल कर्चें - हिं दोनयि पिंतुरां कुंद्या सद्रात ‘कट्टव्ट’ कर्न दवर्लेलेवरि दिस्तात। तिं वणदिचेरच पिंत्राय्ल्यांत म्हळें पात्येंव्क कश्ट सार्तात।

हे पर्चि दोग जेज्वित सांताचिं पिंतुरां आसात। दावे कुशिक जेज्वित मेळाचो स्थापक सां इनास लोयोला आनि उज्व्याक भारतीयांचा सोरााचो सां फ्रान्सिस सावेर एका ल्हान भुर्ग्याच्या खांदार हात दवरुन आसा। पेंक्टा सकय्ल त्या भुर्ग्याक पुड्वें न्हेसय्लां। ताच्या पांयाक पांय्जणां आनि गळयाक मणयेसर घाला। दोनंच वर्सांनि कोपेलाचिं पिंतुरां पिंत्राय्लेल्या मोश्किनिन ताच्या पिंतुरांनि भारतीय संस्कृति, वेसभूशण, न्हेसप उपेगायिल्लें विचित्रच सय। फोगच्या देगांनि आनि खालि आस्ललो जागो कलात्मक रितिन भरुंक ताणें फुलां सोडय्ल्यांत। आम्च्याच दक्षिण कन्नड आनि मल्नाड प्रदेशांचिं फुलांयि ताणें विंच्ल्यांत।

मोश्किनिच्या पिंतुरां पय्कि भोव व्हड पिंतुर आल्तारिच्या विरोद कुशिन वणदिचेर पिंत्राय्ला। जेजुन भुर्ग्यांक आप्णाशिं आपव्न तांचो ईश्ट म्हण दाकंव्चें। हें पिंतुर पाक्या थाव्न पाव्साचें उदक

शेळेर पडोन आळवांन गेल्लें तें थोड्या मापान आदले स्थितेक हाड्चें प्रयतन केलां।

देवाचें उतर कला देण्याचेर प्रभाव: संभांगणाच्या उज्व्या कुशिन सां जुजेचि आल्तार आनि डाव्या कुशिन मर्येचि आल्तार आसा। उज्व्या कुशिच्या वर्णटिचेर विव्रिचि काणिक, जेजुन पांच हजार लोकाक उंड्या मास्ळेन वाड्चें, जेजु वरी गोव्लि, जेजुन वारें वाडाळ थंड कर्चें, जेजुचें मरण, जिवंत्पण... आनि जाय्तिं आजापां दाखंव्चिं पिंतुरं आसात।

डाव्या कुशिन भुमि वैकुंटांत आदांव एव, सां जोकि, सां आन, मर्येक ड्ज्वि हाड्लें दृश्य, मर्येचें मरण, जेजुचो जल्म, पर्वता वय्लो प्रसंग आनि जेजुन दिल्लि शिकवण पिंत्राय्ल्या। हिं पिंतुरं विवरांव्क सक्चिं न्हय। तिं पळेव्न अन्भोग कर्चे तस्लिं। ह्या चित्रांचि सोभाय, भितर्लो कॅर्ल उत्रांनि आटाय्चो न्हय वरार ह्या पिंतुरांचो नियाळ आत्मिक संतोस आनि दैविक्पणांत एक्वट्चो।

जेजुन भुग्र्यांक आण्णाशि आपंव्वें, चार्गाय कुशि थाव्न भुर्गिं आनि ताच्या सोगाचिं जेजु सर्शि येंव्वें, आपोस्तलांनि आडांव्चें, एक्सुर्या भुग्र्यान धांव्ताना पड्चें - ह्या पिंतुरांत जिवाळपण दिसोन येता। मोश्किनि आप्ल्या चतुर कला तालेंतान मन्श्या आनि स्तब्ध पिंतुरांक ताळो आनि चाल दींव्क सक्ता।

कुंदे पळेंव्क मार्बल कुंद्यावरिं दिस्तात। पुण मात्येच्या कुंद्यांक ताळ पड्चे जोक्ते रंग दीव्न काल्पनिक आस्चें तें वास्तविक्पणांत सिम्ळाय्ललो सक्तिवंत कलाकार भाव मोश्किनि। कोपेला भितर खंचे कुशिक फुड कर्चें तें कळना। सरळें कोपेल पिंतुरांनि नेटय्लां। तांचे थंय पवितपण निशेता।

कलाकाराचि वाडावळ: कोपेल पिंत्राय्ललो महान कलाकार भाव आंतोनियो मोश्किनि इटॅलिंत्ल्या वरगामो लाग्सार आस्च्या स्टेजानो हळ्ळेंत जनेर 17, 1854वेर जल्मालो। सामान्य शिकप संतच उंच्लें शिकप शिक्चो अव्काम पिडेन ताचे थाव्न ग्रासिलो। तेदनां ताचो बापुय आप्ल्या पुता थंय लिप्ललें कला टेणें वळकता आनि ताका शेहरांत्ल्या नांवाड्दिक एन्रिकोस्कूरि म्हळ्ळ्या कलाकार सर्शि चित्रकला शिकोंक धाड्ता। थोड्याच तेंपान मोश्किनि हे कलेंत प्रवीणता जोड्ता आनि ताचिं पिंतुरं तुरिन आनि मिलनांन प्रदर्शनाक घाल्ता। थंय्सर सवारं थाव्न अभिवादन आनि नांव जोड्ता। परत ह्ये कलेंत संपूर्णता जोड्चे इरद्यान रोमांत्ल्या ख्यात कलाकारांचिं पिंतुरं तो शिक्ता। फ्रेस्को पिंतुरं ताका चड पसंदेचिं जातात। ह्ये कलेक तो गमन दिता। निचो तो सोगि जाता। अचानक 1889वेर ताचे जिण्येंत एक धुंव्डि तो देक्ता। जेज्वित मेळांन भर्ति जाता। विशाल मनाचा व्हडिलांनि ताचें टेणें मानुन ताका अल्बेनिया, युगोस्लोवियो आनि इटॅलि देवाळाच्या पिंत्राव्णेक धाड्लो। उप्रांत 1899वेर मंग्ळुराक मोश्किनिचें येणें व्हड देणें जांव्क पाव्लें। सां लुविस कोलेज कोपेल फकत दोन वर्सांनि ताणें पिंत्राय्लें।

भारताचा तीन देव मंदिरांक म्हणजे वंट्वाळचा आग्रार आनि वोंवय हॉलि रिडीमर देव मंदिरांत ताच्या तालेंताचि काणिक भेटय्ललो हो भाव सैंट मेरिस चर्च कोचिन, हांगासर पितुरं पिंत्राय्ताना नवेंबर 15, 1905वेर पिडेन मर्णाक बलि जालो। पुण तो मोरोंक ना। आस्चे मधें जियेता। ताचि

जिवाळ कला आम्चे मधें उटोन उलय्ता आम्च्या भग्णांक उत्रां वमय्ता।

पिंतुरांचि राकण: वर्सां मत्तां कोपेलाचिं पिंतुरं आळवोन येंव्विं पळय्लल्या जेज्वित व्हडिलांनि 1927व्या वर्सा जीर्णोद्धार कर्पाक दुड्वा महाय मागोन एक निधि (fund) तयार केलि। पिंतुरं रकुन व्हर्चें काम 1929वेर सुरु केल्लें तें कोलेजिच्या वार्शिक हिसोवांत वाचुंक मेळता। परत 1971 वर्सा कोपेलाच्या पिंतुरांचि तपास्णि करुन जीर्णोद्धारक फावो जाल्ल्या पिंतुरांचो तपशील विवर दिल्लि कीर्त डेहरडूनच्या रसायन शास्त्रि दो| वि.वि. लालाक फावो जाता। हें काम हातिं घेंव्क घळाय केल्यारि 1990 इस्वेंत लक्नोच्या इनट्याक - ऐ सि ऐ (INTACH - ICI) डाय्रेक्टर जनरल दो| ओ.पि.अगरवाल आनि सांगाति हाणिं सुरु कर्न लगवग वीस लाखांचें काम 1994 इस्वेंत संपय्लें। इनट्याक संस्थो भारताचिं पुर्विलिं वांद्पां, स्मारकां, पिंतुरं इत्यादि जीर्णोद्धार करुन तांचें मूळरूप सांवाळचें प्रयतन कर्ता।

अशें उद्गार्ले महान वेक्ति: "कसलें प्रेरण दिंव्चो जागो हो जाव्येन?" म्हण उद्गार्लो लोर्ड वेल्लिंगडन - गवर्नर मद्रास्चो, कोपेलाचि भेट करुन। "अपूर्व पय्स दिश्ट आनि दय्विक देण्यांचो कलाकार व्रदर मोश्किनि" म्हण ओलाय्लें लोर्ड पेंटलेंड - मद्रास् गवर्नरन।

स्वतंत्र भारताचो पय्लो वाय्सरोय श्री सि. राजगोपालाचारि ताच्या काळजाच्या उद्वेगान भरल्ल्या भग्णांक असो ताळो दिल्लो। "भारतांत हांवें जाय्तिं देव तेंप्लां पळय्ल्यांत। पुण असलें कोपेल पळेंव्क ना। कोपेलाचि एकच भेट शिक्षित कर्ता, तन मन उंचायेक उबार्ता। कोपेला भितर सर्ताना काळिज उमाळयांनि भरोन सर्गिंच्या वस्तुंनि धल्ता, मन्शापणाच्या महिमे मास्कार एक संतादळो पर्यांत ताच्या सतांदपणाचो हरेक तेंवो गळय्त! सां लुविस कोलेज कोपेल शांतिचें आगर, दय्विक हाज्रिचें सागोर, सोभायेचि खणस। "ये आनि चाक किल्लो स्वादिक सोमि' म्हण भाव अंतांनियो मोश्किनि ताच्या **अमर कला** द्वारिं आम्कां आपय्ताशें भोग्ता। मोश्किनिचो अत्मो उलय्ता - व्रश न्हय।

*** *** ***

रांदपा कूड आनि साहेत - उमिण्यो

(आदल्या अंक्या थावन)

- ग्लेडिस रेगो

1. **आडंबो:** तोल वलम. मकलम ढिनम, कर्कयांचें कुर्कुम्म
2. **आलें:** तीक तीक पान, कण्किचें गन,
3. **आळ्में:** गुड्याग एक्लो मत्रि धर्न उवों गव्ला
4. **कुळ्टा सांगो:** एदेम्या भुग्र्याक पेंक्टाक तर्कांति
5. **उजो:** घाटाग थावन लोन्चें हाड्डां, खेल्ले तित्लें मुग्दाना। ढिल्ले तित्लें मगि जाय्ना
6. **चींच:** अंत्रळाग थोरुं नातल्लो कोय्तो
7. **शेण:** आंग्डि वेल्याग विकाना, त्रामिग घाल्याग तुकाना, फुल वचाना। फळ जाय्ना
8. **केळें:** आंग्लें काड्डें वांय्क उड्डें
9. **वान:** आवय वम्ल्या, धुव गुंव्ता गुंव्ता
10. **पियाव:** घाटावेल्यान आयलो जोगि, मात कामरुणा पांगुर्न. वग्ला वोगि
11. **कोळ्सो-हांडो-तांबियो:** वापाय्न पुंजाय्लें, आज्यान माटाय्लें। नात्वान होग्डाय्लें।
12. **मिर्सांग पिकि:** तांव्डे फाल्केग पाच्वो गोंडो, वितग वम्ल्यात वोङ्क्यो गंडो
13. **कोळ्सो:** मकाळिं उट्तच्च वांय्क उडि मार्ता
14. **दांतें नात्नो:** तांव्डे वोत्ताना, धवें भाग्र घाल्ता
15. **नार्ल:** पयलें धडाप, दडापे, पोंदा खडाप। खड्फा पोंदा पाणि
16. **सारोण:** मकाळिं उट्ना। घर वोग नाच्ता, कोन्श्यांत वचोन वम्ता
17. **काडियां पेट:** ल्हान्शि खोंप्डि, खोंप्टिवोग काप्रि
18. **दांते:** गाय दांव्ता, दूद वांव्ता
19. **चावि:** इल्लोसो पोर, घर गकोंक थोर
20. **वीग:** चिकचिक मुक्णें, घर गकणें
21. **रांद्णिर बुड्डलो:** तीन पांयांचो तिक्लो घोडो। नाचेग वम्ला काळो चेडो। हाग्ना शिवाय उलय्ना।
22. **मीट:** आगे आगे मुट्टें। पाणि पर्तालें। अमृत पिक्लें।
23. **काय्ल आनि काय्लातो:** आकय्क दोन कान, वाफ्ल्याक ते नांत. आकय तापता, वप्पु उक्लाय्ना
24. **नात्नो:** आणिश रुकाक नोव्शिं फळां
25. **बाताचि कण्शि:** आदाळया नळें, पेदाळया खांवो। ताचेग मोव्ता मोत्यां झेलो
26. **वोणोक:** आपयल्याग येना, हात धल्र्याग येता
27. **कातर:** आम्गेर एक घोडो आसा। कान वोङ्ड्याग शिम्टेन चाव्ता

28. **गूंड काप्ल = बनालो:** आम्चि एक्लि खार्वायिल्ल्या तिल्लें चड रडता

29. **गुर्गुलेत:** आम्चो एक्लो माख्व। किनें मांग्ल्यारि कग्नि, गळो धर्न वाणाय्ल्यार मात्र कर्ता।

30. **गुर्गुलेत:** आम्गेर एक्लो कोंवो आसा। आयिल्ल्या गेल्ल्यांक नक्लि वागाय्ना

31. **त्रासिच्यो तवङ्यो:** आम्गेर दोग जोव्ळे भाव, जीव नांन नरि, नीन कर्तात वगवरि।

32. **खत्कत्वें शित:** आम्गेलि व्हड्लिमांय, हाम्ता नरि उलय्ना।

33. **खिळ:** आर्मालिं भुर्गिं कट्नांय लिसान, तांच्या मात्याचें चेपें मात्र दिग्ता।

34. **वागोणि:** आम्गेलेचि दांतोणि। वोणोदिचे मांदिंत

35. **कान्नें = कांत्ने:** आम्गेलो घोडो, पाटिर सवार आस्ल्यार मात्र खाता।

36. **उजो:** आम्गेल्या देवाक मूस वसाना, काळोक लागाना

37. **उजो:** आम्चा आवाक किनें दिल्यारि खाता। उदाक दिल्यार मोर्ता।

38. **पियाव:** आम्च्या आवाचो उर्माल, तांव्ड्या पेटेंत आसा।

39. **जोंदूळो:** आम्च्या आवाक एक कोट, कोट काड्ल्यार मिश्यो, मिश्यो ताम्ल्यार दांत, दांत वाट्ल्यार पीट, पीट थाप्ल्यार वाक्रि

40. **कान्नें = कांत्नें:** आम्च्या घोड्याक शिम्टि मुकार

41. **कांट-कुर्वें:** आम्च्या वोय्नाक कात ना, मास ना। एक माक्यों वोग्यिो मात्र

42. **माज्रा पील:** आम्च्या वावुक, जल्मातानांच मिशियो

43. **पियाव:** आम्च्या वायेक गाग्र्या वग्र गाग्रो

44. **चिम्णि:** आम्च्या वोक्ड्याचा ताळवेर एक वांग्राळें शिंग

45. **कुराड:** आम्च्या मामाक, हात आसा, पांय ना, पोट पोकोळ, जीव ना।

46. **पोळो:** आम्च्या मांद्रेक शेंवोर वुगक

47. **बेळ्सोळाचे पाकासे:** आम्च्या माव्शेचिं भुर्गिं, उशाक तेंकल्लि नक्लि - किनें केल्यारि उकल्नांत

48. **एळेचि सांग:** आम्च्या व्हड्लिमांय्चि कात धवि धवि, भुर्गिं काळिं काळिं

49. **आळ्वाचो खोलो:** आम्च्या व्हड्लिमांय्चें कापाड, किल्लो पाव्स पड्ल्यारि विजाना

50. **दिवो:** आम्गेल्या वालिक एकच्च अंक्रि

51. **वांय:** हिल्लांत एक्लि व्हड्लिमांय उवि। तोंड तिचें मोळवाक

52. **तांतिं:** आम्च्या माय्वाचें पेटुल, एक पाव्टिं उघड्लें म्हण्तच्च, धांपुंक जाय्ना

53. **मुयो:** आम्चि कोंवि आनि पिलां, धर्णि पोंदा लिप्ल्यांत

54. **पोळ्यांचि काप्ल:** आम्चि व्हड्लिमांय, तेल लाव्न धग तात्ता

55. **उज्या पेटेंत्ल्यो काडियो:** आम्चें कव्दि भाग्र सर्तच्च, मांड्डो झगव्न मोर्तात।

56. **जळार:** आम्चो गाव्पि,गाय्तां गाय्तां मरण माग्ता।

57. **कोळ्श्यांत उदाक वोड्चें:** आम्चें वाय कुळाग वेताना, मट्ट कर्न धांव्ता, नव्र्यागेर पाटिं येताना मेटान मेट दुकां गळय्ते येता

58. उजो आनि धुंवोरः आम्वो आव वितर, ताचि हिंवाचि तोपि मात्र भाय्र

59. घर कोल्वान शिंव्वें: आम्वो एक गेडो, ताका वर्माक एक पाव्टिं खांव्क घाल्चें

60. लोणिः कुफा फातर तो, तुकुंक तुक्येत, पुण! उदकांत उप्येता।

61. साबुः आम्वो कुफा फातर, फेंड वोंक्ता।

62. उज्याचें केंडः तांव्डो चेडो गोव्रांन लोळता, उदाक पियेल्यार मोर्ता।

63. कुलेरः धाक्टो घोडो वोजें वावव्र माट्यांत गिता, गितो जाव्र वाय्र येता।

64. सारोणः उवो नव्कर, नेवाळें तुद्ल्यार पामाळता।

65. कोळ्सोः आयिल्ले गेल्ले सक्कडी, गोम्ट्याक पाम घाल्न, पाताळाक देंवय्तात।

66. मिर्सांगः आवय काळि, धुव गोरि, धुवेच्या गळयांत पोव्ळया मरि।

67. बाण आनि चेंब्बुः आवय वम्ल्या, धुव नाच्ता नाच्ता।

68. मोड्डि, बावाडें, मांडः आंग आसा, पांय नांत, गळो आसा, तक्लि ना। नोंड धांपुंक नोपि घाल्ता।

69. बीगः इलो इलो पाको, घर राक्ता।

70. बाग्लाचि खिळः उज्चाड्ं म्हणताय्, आम्चें वाय लिप्ता।

71. दांतेंः उदारें पड्चें, वोम्तें पड्चें, हातान लोट्चें।

72. ताक चाळ्वेंः उव्या मूर्ति मुकार, देंव्वार नाच्ता

73. वाळयः उलय्ना हामाना, खोरें कुदोळ घेना,कोळमो ना, गजु ना, तीम वाग्लांचें घर वांद्ता।

74. दिवोः एदोमो पिलो, जय्त गक्साक धांव्डाय्ता।

75. सांकळः एका आंगार माट मत्तर दोळे।

76. बेर्सोळः एका मांक्लिक शेंवोर देंव्वार वांद्ल्यात।

77. मड्डें त शितः काळया दिव्ळांत धवे देव

78. बाण्शिरेंः काळया कुडांत काळें माजार,

79. कप्लि/कप्लः काळक्या कुडांत खाप्रि वम्ला।

80. काप्लिर पोळोः काळया मय्दानार, धवें वस्ता, तांव्डें उट्ता

81. उदाकः कित्लेंय तुं कातर, खिणा भितर गूण जाता।

*** *** ***

मरियेचिं फेस्तां

(आदल्या अंक्या थाव्न मुदर्गिलां)

- फा। एग्जिन लोबो, जे।स।

5. लूर्डस साय्बिणिचि परब - फेब्रेर 11:-

1858 इस्वेंत फेब्रेर 11 थाव्न जुलायि 16 तारिक म्हणासर आम्चि साय्बिण 18 पावटिं 14 वर्सांचिं चलि सांत बर्नाडेट सुबीरोसाक हिका लूर्डस गांवांत दिश्टिक पड्लि। लूर्डस एक ल्हान गांव फिरेन्निस पर्वताचा मुळांत आसा। आता संसारांत नांवाडल्लि साय्बिणिचि इगर्ज थंय्सर आसा आनि हजारांनि यात्रिक थंय्सर वेता। विविंगड थरचिं आजापां जाल्लि रुज्वात आसा।

आक्वांर साय्बिण दिश्टिक पडल्ल्या सुवातेर तिच्या अपेक्षे प्रकार वांदल्लि देवसिलिका आसा। थंय्सर साय्बिणिच्या खुशे प्रमाणे बर्नाडेटान धर्णिचि सुकि माति उस्पिताना उब्जोन आय्लि झर आनि त्या झरिच्या उदकान आनि मरियेचेर आस्च्या पात्येणेन आजापां घड्तात म्हण सर्वे पत्येतात। भक्तिवंत मनिस क्रिस्तांव आनि अनक्रिस्तांव त्या जाग्याक वचोन थंय्च्या उदकान न्हाव्न येतात। सवारांच्यो पिडा ह्या वर्विं गूण जाल्यात। फेब्रेरच्या 11 तार्केर हें फेस्त इगर्ज माता आचरण कर्ता।

फ्रान्सांत लोकाचो भावाड्त उणो जाव्न येताना, राजकुळाचे प्रतिनिधि इगर्जेचेर अधिकार चलय्ताना आंक्वार साय्बिण तांकां दिश्टिक पडोन देवाच्या महिमेक आनि भावाड्ताक रुज्वात दिता। आपुण जाव्रासां म्हण पाप खताविणे गर्भ संभवल्लि अनि तेर्साच्या देवास्पणा सुखांत्र संसारांत वरेंपण येंव्क साध्य आसा म्हण ति शिकय्ता।

6. फातिमा साय्बिणिचि परब - मे 13:

मे महिन्याच्या 13 तार्केर पोर्चुगलाचा फातिमा म्हळया शहरांत आंक्वार मरि - जसिंता, फ्रान्सिस आनि लूसि म्हळया तेगां भुर्ग्यांक दिश्टिक पड्लि। मरि दिश्टिक पड्ताना पय्लें महाझज तिस्र्या वर्साक पावल्लें। रश्यांत कम्युनिस्टांचें राज आरंभ जाल्लें तें हेरं गांवांक विस्तारल्लें तवळ देवच्च ना म्हळिळ सांग्गि सरळयान पाचारुंक पळेताले। तेद्ना मरि स पावटिं ह्या ल्हानां भुर्ग्यांक दीश्टिक पड्लि आनि मन्श्या कुळान पात्का थाव्न पय्स सराजे, देवा थंय पाटिं पर्ताजे। सदां तेर्स म्हणाजे म्हण म्हन्श्याकुळान देवाथंय पाटिं पर्तोंव्क तिणें आपव्णे दिलें। त्याच्च वेळार आसि तेर्साचा प्रति खणा उप्रांत म्हण्चें साग्णें, म्हणजे -

"ये मोज्या जेजु! आम्चिं पात्कां आम्कां भोग्सि........." शिकय्लें। हें फेस्त आसि मे महिन्याच्या 13 तार्केर आचरण कर्तांव।

7. मरि क्रिस्तांवांचि मजत - मे 24:

मरि क्रिस्तांवांचि मजत जाव्नासा आनि सर्व गरजांक ति पावता म्हण सुर्वेर थाव्न क्रिस्तांव लोंका थंय पात्येणि आस्ल्या त्या देकुन मारिगं, नांवेंनां हिं सर्व वांदुन हाड्ड्यांन सांत ब्रिजितनाक तिच्या नियाळांत एक पाविटं जेजुन मरियेक म्हळिलं उत्रां आय्कालिं। तुज्या नांवान भक्तेन कोणि तरि कसलि गर्ज तरि विचारिस्ति, पात्कि तो जाल्यारि हांव ना म्हण्चो नां। ह्या उत्रांक पात्येव्न क्रिस्तांव ससडुन आप्ल्या गर्जांनि मरियेक उलो दिना।

पापा पियुस सात्वों, नेपोलियनान रयाचा हाताखाल बंदिवान जाव्न 1808 इस्वेंत रडीपार जाल्लो ताका 1814 इस्वेंत दवाजान रोमांत पाटिं काण्घेलो आनि इतिहासा पर्माणे इझजांत सल्वोन नेपोलियनाचें शेंवर दिसाचें आडळतें अकेर जाताना पाप साय्वान देवाक आर्गां दींवक साय्विणिचें हें फेस्त नमियार्लें। हें फेस्त मेयाचा 24 तार्केर आसि आचरण कर्तांव।

8. मरि एलिजबेतिक भेट कर्ता - मे 31:

मरियेक आंज वोड्ड्यान इज्जि हाडल्ल्या वेळार एलिजाबेत तिच्या उतर प्रायेर गर्भ संभल्ल्या म्हण तो खबार दिता। हें आय्कोन मरि एलिजबेतिचि भेट करूंक वेता। दोगां भागेवंतां आतां सांगाता मेळतात। दोगांय थंय देवाचिं महिमां ज्यारि जाल्यांत विशेस थरान देव तांचा जीवनांत येता आनि तांचिं महिमां संसारक दाकय्ता। थंय्सर एलिजाबेत सांग्ता: "स्त्रीयां भितर मरि सदेंव" म्हण। मरि वत्यां महिमेचें गायान गावन देवाक होगळिसता। पय्ले पाविटं 1263 इस्वेंत हें फेस्त आचर्सिल्लें म्हण चरित्रा आम्कां सांग्ता। सांत बोनवेंचरन त्याच वेळार मरि एलिजावेताक भेट कर्चें फेस्त फ्रान्सिस्कान भेसाचें फेस्त म्हण स्वीकर्सिलें। 1389 इस्वेंत पापा उर्बान नोवो हाणिं सगळया संसारांत विस्तरय्लें। मे महिन्याच्या आक्रेचा दिसा हें फेस्त आसि आचर्सितांव।

9. मरियेचा खताविण काळ्जाचें फेस्त - जून 19:

हें फेस्त जेजुच्या काळजाच्या दुस्र्या दिसा आचर्सितांव। जेजुचें पवित्र काळिज संसारचें राज आप्णाचें करून घेता। तें काळिज जाव्नासा पात्काविण आनि कसलेंच पात्काचें खत नातल्लें। हें काळिज खुर्साक निसाणो रगताचो आनि उद्काचो थेंबो पर्यांत मन्श्या कुळा खातिर दिता। मरियेचें काळिज जेजुच्या काळजावरि सोवाळ, दयाळ आनि काकुळिनचें त्या देकुन हें फेस्त पवित्र काळजाच्या फेस्ता उप्रांत्ल्या दिसा आचरण कर्तात।

10. कार्मल दोंग्राचिं माता - जुलायि 16:

मां। मिमांव स्टोक, कार्मलितांचो जेगल वडिल तेगव्या शतमानांत पडोन वेचा तांच्या मेळाक मार्को आधार दींव्क मग्यिलागिं माग्ना। नवळ मगि 1251 इम्वेंत जुलायि 16 तार्केर इंग्लेंडाचा केंव्रिज म्हळ्ळया गांवांन दिष्टि पडोन ताका एक वेंतिण दिना। ताच्या मांगाता ताका भाम दिता की कोणि तगी पात्येणेन ही वेंतिण घाल्न निर्चि मजत माग्नात, तांकां ति मांडुन घाल्चिना आनि तांच्या मर्नाचा काळिं संपूर्ण थगन पळेतेलि म्हण उताग दिता।

कार्मेलित भेम पालेम्तिनाचा कार्मेल टोंग्रेर आमल्ल्या मट्ठामिं थाव्न टेंवोन आय्ला म्हळिळ पात्येणि आमा। तेगव्या शतमानांत मागमिन पंग्डान पालेम्तीन गांवाक वेडो घाल्न मुकार मेळल्ल्यांक ताल्वागिन मारुंक आयिल्ल्या वेळार हे मट्ठामि थंय थाव्न धांव्ले। आनि मां शेमांव स्टोक हाच्या मुकेल्पणान नवो मेळ घड्लो। जुलाय्च्या 16 तार्केर मग्यिचा हातिं तांकांचं ममर्पितान आनि कार्मेल मायेचो आधार मांदात। हें फेम्त आमि जुलय 16 तार्केर आचरण कर्तांव।

11. आसुम्सांव दीस (मरि कुडि आत्म्या समेत सर्गाक चडल्लो दीस) - आगस्ट 15:

आगम्ताचा 15 तार्केर मग्यिेक मर्गार घेतल्लें फेम्त आमि आचर्मितांव। मंख्वाचें पाप तिचे थंय नातल्लें आनि पाताक, देवाचि आवय जाल्ल्या मग्यिथंय टिमोंव्क ना। देकुन पात्काचि शिक्षा जाव्नाम्चें मरण तिका देवान दींव्क ना। वगार कुडि आत्म्या ममेत तिका सर्गार व्हेलें म्हण आम्चि समङ्त आम्का मांग्ना। कोंक्णेचिं गायानां आम्कां मांग्तात - नोव कोर आंज येव्न गायानानि तिका मर्गिं व्हर्तात - हें कंतार अशें मांग्ना:

"अमुंग्मांव दीम, निर्मळ वोर, आंझ वोड्वे गायान कर्तिंत, नोवर्या कोर"

जेजु मर्गार चड्या उप्रांत मरि आपोम्तलां आनि हेगं शिमां मवें ति आमा। सेनेक्लांत स्पिरित मांत देंवल्ल्या वेळार.थंय्मर ति आमल्लि। उप्रांत तिचे विशांत कांय विवर ना तरी शिसांक ति प्रोत्माव दीता आनि तांचो आधार ति जाता। हें फेम्त पांच्व्या शतामाना थाव्न आयिल्लें जाव्नामा। काल्मिडिनाचा सभेंत हें सत म्हण्चि मरि कुडि आत्म्या ममेत मर्गार गेल्लि म्हण पाचारल्लें। आनि आगम्टच्या 15 तार्केर प्रत्येक थगन मग्यिेक मान दिल्लो। जेजु सर्गार चडल्ल्या 3 थाव्न 15 वर्मां भितर हें कार्ग्यें जाल्लें म्हण पात्येणि आमा।

आम्कां भारतांत हो दीम म्वातंत्राचो दीम, व्रिटिष लोक ह्या दिमा भाग्त मांडुन आम्का स्व आडळित मांडुन दिलें। हो दीम मग्यिेक समर्पुन आम्चो गांवयी आमि मग्यिेक ममर्पितांव।

12. मरियेच्या राणिपणाचें फेस्त - आगस्ट 22:

पापा पियुस बारव्यान 1955 इस्वेंत मरियेच्या राणिपणाचें फेस्त आचर्सुंव्क आनि मरियेच्या उत्रावर्त्या महिमेक मान दिंव्क पवित्र सभेक उलो दिलो। आनि आगस्टाचा 22 तारीकेर आचर्सुंव्क निर्मिलें। मरियेच्या पवित्र सभेचा आरंभा थावन मरियेक वर्तो मान दिला आनि तिका संसाराचि राणि म्हळळें बिरुद दिलां। जेजु कसो सगळ्या संसाराचो राय्गी तशेंच मरि संसाराचि राणि ति राय कुळिये थावन आयिल्लि म्हण पवित्र पुस्तक आम्कां सांग्ता। मुर्वेचे वरस्णार मरियेक 'रायाचि आवय' म्हण आपय्तात। कशें जेजुक राय म्हण नमान कर्तातरी, तशेंच मरियेक राणियेचो सन्मान दितात।

आगस्टाचा 22 तारीकेर आचर्सुंव्चें हें फेस्त मरियेच्या सर्गार चड्ण्याच्या 8 दिसां उप्रांत येता। कुडि आत्म्या समेत सर्गार चडल्लि आंव्चार सांय्क आतां राणि म्हण कुर्वार कर्तात। हें आम्चा भावाड्तार्चें व्हर्ते सत जाव्नासा।

13. दुखि साय्बिणिचें फेस्त - सप्तेंबर 15:

सप्तेंबराचा 14 तारीकेर भागेवंत खुर्सचें फेस्त केल्या उप्रांत, पवित्र सभा सप्तेंबराचा 15 तारीकेर दुखेस्त मायेचें फेस्त आचर्सिता। सिमियांव देवाळांत मरियेक आनि जेजुक भेटल्ल्या वेळार सांग्ता - एक ताल्वार तिचें काळिज पाप्सितलि म्हण। हाचेर हांदोन सात दुखि इगर्ज माता दिता। सिमियांवचि प्रोपेसि, इजिप्ताक पलायान, जेजु तेंप्लांत भाग्र पड्ता। काल्वारिच्या वाटेर जेजु मरियेक मेळ्ता। जेजुक खुर्साय्तात। मरियेच्या उस्क्यार जेजुचि निर्जीव कूड दवर्तात। जेजुक निर्कपितात। हें फेस्त 1668 इस्वेंत 'सर्वट' म्हण्चें सेवकांचो भेस हांका आचर्सुंव्क परवणगि दिल्लि। उप्रांत 1814 इस्वेंत रोमा थावन दुस्मानांनि गडिपार केल्लो, पापा पियुस सात्वो हाका परत रोमांत घेताना सगळ्या इगर्जमानेन हें फेस्त आचर्सुंव्क आपव्णें दिल्लें। आतां मरियेच्यो दुखि आमि भक्तिन नियाळतांव आनि जेजुच्या दुकिं सवें एक कर्तांव। हें फेस्त सप्तेंबराच्या 15 तारीकेर आचरण कर्तांव।

14. काकुल्तिच्या मायेचें फेस्त - सप्तेंबर 24:

इक्राव्या आनि बारव्या शतमानांत तुर्कांनि युरोपाक वेडो घालुन भावाड्त्यांचा जीवाक तशेंच ममड्तिक मस्तु नष्ट केल्लो। स्पेय्नाच्या बार्सेलोन शहरांत सांत पेद्रु नोलास्को, सांत रय्मांड पेन्या फोर्ट आनि थंय्चो राय अरेगोनाचो जेम्स हाणिं क्रिस्तांव लोकाक तुर्कां थावन, सुटका दिल्ल्याक देवाक अर्गां दींव्क 1233 इस्वेंत मरि काकुळदार मांय हें फेस्त आरंभ केलें।

1696 इस्वेंत इन्नोसेंट तेरव्या पाप साय्बान सगळ्या संसाराक तें पाचार्ले। सांगाताच पात्कांच्या वंटडेंत्लें सुट्का हाडुंक पुल्गात्रित्ल्या आत्म्या खातिर सारोंक मरियें मारिफात साध्य म्हण पाचार्ले। हें फेस्त सतंबराच्या 24 तार्केर आचरण कर्तांव।

15. भागेवंत पवित्र रोजारिचें फेस्त - आक्टोबर 7:

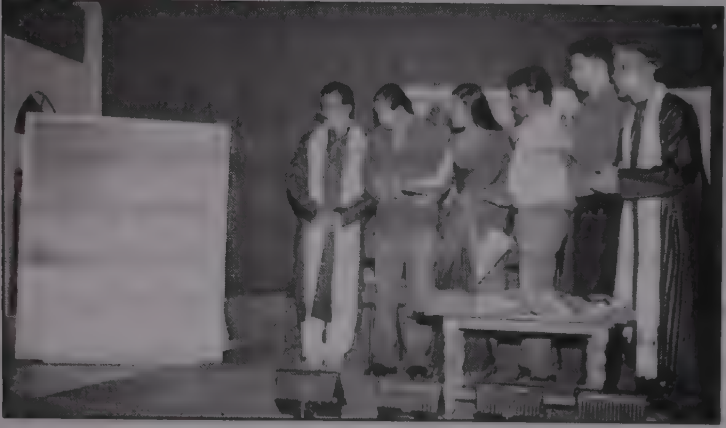
तेर्स जाव्रासा कुट्वाचें मागणें। मरियेचें देवास्पोण तेर्सा मुकांत्र आदिं थाव्र आय्लां। तेर्सा वेळार पोद्रा खण या वीस खण मागताना जेजुच्या जिणियेचे मिस्तेर आसि नियाळतांव। ह्या देवास्पणावर्विं संसारांत मस्तु वरेंपण आय्लां आनि भक्त वाड्ल्या म्हण रुज्वात आसा। फातिमा शहरांत मरि दिष्टि पडल्ल्या वेळार भक्तिन तेर्स म्हणाजय म्हण मरियेन आपवणें दिल्लें। 1571 वर्सा पापा पियुस पांच्वो हाणे हें फेस्त सगळ्या पवित्र सभेचें फेस्त म्हण पाचार्लें। त्या वर्सा अक्टोबराचा 7 तार्केर क्रिस्तांव शिपायांक तुर्कि शिपायां लागिं दर्याच्या लडायेंत जीक मेळ्ल्लि। 1716 इस्वेंत सगळ्या इगर्ज मातेक हें फेस्त विस्तारय्लें। तेराव्या लियो पापा साय्बान अक्टोबर महिनो आंक्वार साय्बिणिक समर्पुन तेर्साचें देवास्पण नमियार्लेलो महिनो म्हण पर्गट केलें। हें फेस्त अक्टोबराचा 7 तार्केर क्रिस्तांव शिपायांक तुर्कि शिपायां लागिं दर्याच्या लडायेंत जीक मेळ्ल्लि। 1716 इस्वेंत सगळ्या इगर्ज मातेक हें फेस्त विस्तारय्लें। तेराव्या लियो पापा साय्बान अक्टोबर महिनो आंक्वार साय्बिणिक समर्पुन तेर्साचें देवास्पण नमियार्लेलो महिनो म्हण पर्गट केलें। हें फेस्त अक्टोबराचा 7 तार्केर आचरण कर्तांव।

16. मरि पापखताविण गर्भ संभवल्ल्याचें फेस्त - डिसेंबर 8:

मरि देवाचि माता। सास्गा थाव्र देवान तिका विंचुन काडल्लि। पाप नातल्लो देव संसारांत आपुण जाव्र येताना पाप नातल्ल्या थंय तो येता आनि राव्ता। ताचे खातिर सोभित, निर्मळ एकँ घर तो स्थापन कर्ता - मरियेचा उदरिं देवाचो आस्रो जाव्रासल्ल्या तिका पाप खत नास्ताना संसारक येंव्क जाय आसल्लें म्हण सां। आल्पोन्स लिगोरि आम्कां सांग्ता। स्पिरित सांता वर्विं गर्भ संभव्ताना पाप तिचे थंय आसोंक साध्य ना म्हण सांत तोमास आक्विन आम्कां सांग्ता। सात्व्या शतमाना थाव्र उदेंतिंत हें फेस्त आचर्सितात आनि उप्रांत 19व्या शतामानांत हो मान युरोपांत मेळासो केलो। 1854 पापा पियुस नोवो हाणें हें फेस्त संसाराचें फेस्त म्हण मांद्लें आनि भावाड्ताचें सत म्हण पाचार्लें। 1858 इस्वेंत लूड्स गांवांत मरि, वर्नडेटाक दिष्टि पड्ताना सांग्ता - 'हांव जाव्रासां पाप खत नास्ताना गर्भ संभवल्लि' म्हण हें फेस्त डिसेंबराच्या 8 तार्केर आचरण कर्तांव।

*** *** ***

कोड्याळा थाव्र कोंक्णि टि।वि। च्यानेल



2004 आक्टोबर तीन तारीकेर शक्तिनगरांल्या कलांगणांत कोंक्णि टि।वि।चें उग्तावण चल्लें। मांड सोभाण संस्थ्याचो स्थापक श्री एरिक ओझेरियोन कोंक्णि संसारांत केल्ल्या सभार साहसां पयिकि हें वर्तें साहस जाव्रासा।

कोड्याळसार गिटार वाजोव्पि, कन्नाडा फिल्मांचो संगीत निर्देशाक श्री ओल्विन फेर्नांडिसान - कन्नाडा नटि प्रिति, निर्देशक प्रकाश आनि प्रोपर्टिचो रेहन सोन्ससे, मांड सोभाणाचो प्रस्तुत अध्यक्ष लुवि पींत, कोंक्णि टि।वि।चो निर्देशक एरिक ओझेरियो हांच्या हाजर्पोणा सांगाता कोंक्णि टि।वि। उग्ताव्लि।

आमि घरांत कोंक्णि उलय्तांव, तरि ल्हान भुर्गि इंग्लिश चानेलां थंय प्रभावित जाव्र.इंग्लिशानंचं चिंतुंक सुरु कर्तात आनि कोंक्णि उलोंवक कश्टातात। तसल्या भुर्ग्यांक आमि टि।वि। माध्यमारच्य कोंक्णि दाकय्लि जाल्यारि, तांकांय कोंक्णि भाशेचेर वोडयेत म्हळिळ कोंक्णि टि।विचि आविलाशा म्हण्ता श्री एरिक ओझेरियो।

आज कन्नाडा, इंग्लिश, हिंदि च्यानेलां मुकार कोंक्णि टि।वि।चि सुर्वात केल्लि मांड सोवाण कार्वार्यांचिं दूर्दृष्टि आनि ऊंच चिंताप शलघनिय जाव्रासा। हेर वासांच्या च्यानेलांचो धाळो आसा म्हण, कोंक्णि च्यानेलांचों धाळो उबो करुंक पाटिं पाटिं कर्चे प्रास कारयान हें काम ताणें कर्नंचं सोड्लां।

ह्या शेतांत सर्व नवंद्य जाल्यारि, मांड सोवाणाच्या सांद्यांनि एक व्हड चिंताप मनित दवर्लां। आज न्हंय फाल्यां खंडित जाप्रयी कोंक्णि च्यानेलांचो धाळो हेर वासांच्या धाळया बरबर उबो करुंक जातलो म्हळिळ तांचि पात्येणि जाव्रासा।

कोंक्णेचें कुळार गोंयांत पर्यांत असलें एक कोंक्णि च्यानेल आजून उज्वाडाक येंव्क ना। मांड सोवाण आनि एरिक ओझेरियो तसल्यांनि तर्नि सेटां दवरल्ल्या ह्या कार्वांरांक जैत लाव्तेलें खंडित।

*** *** ***

मय्ला फातर

- ग्लेडिस रेगो

मे 2004:

मे 1: मंग्ळुर मिलाग्रिस जूनियर कोलेजिचा मय्दानार, "केनरा कोंकणि कथोलिक समाजिचो जागतिक सम्मेळ" हाचें मुहूर्त कार्यें मानाधिक विम्प एलोसियस पाव्ल सोजान उग्ताय्लें।

मे 1: अखिल भारत कोंकणि परिशदेचें मुखपत्र "कोंकणि संसार" द्विमासिक पत्र गोंयां मड्गावांत वस्ति वामान शेणैय्न उग्तावण केलें।

जून 2004:

जून 3: गोंय्च्या तोमास स्टीफन्स कोंकणि केंद्रान सुरु केल्लो एका वर्सांचो पदव्युत्तर कोंकणि डिप्लोमा कोर्स उग्तावण जालो।

जून 13: कर्नाटक राज्य कोंकणि भाशा उण्या संक्यात विद्या संस्थ्याचो संघ मंग्ळुर आनि कोंकणि एज्युकेशन ट्रस्ट कुम्टा हांच्या जोड आस्त्र्याखाल संस्थ्याचो सम्मेळ आनि विचार सातें कुम्टा विद्या केंद्रांत चल्लें।

जून 21: "केनरा कोंकणि कथोलिक समाजेचो जागतिक सम्मेळाचें" एक्वोट थिरांव्क अस्मिताय संभ्रमुंक, फुडार येव्जुंक, "वेबसाय्ट" उग्तावण कार्यें धर्माध्यक्षचो निवास कोड्याळवय्ल सालांत श्री आल्बर्ट डब्ल्यु सोजान उग्ताय्लें।

जून 27: कोंक्णि साहित्य कला फांव्डेशन कार्वार्यांनि, महाकाळि ग्यान आश्रमांत संगीत, नृत्य आनि अभिनयनांत आसक्त आस्च्या कोंक्णि भुर्ग्यांक, रेडियो, टि.वि.चेर कोंक्णि कार्याक्रमांनि भाग घेंव्क तर्भेति शिविर आसा केलें।

जुलाय 2004

जुलाय - 4: शक्तिनगर सकाळे कलांगणांत मांड सोवाणाचि महिन्याळि मांचि जात्र श्री लक्ष्मी वेंकटेश कोंकणि नाटक सभा कुंदापुर हांचे थाव्न "तीन रत्न", नांवाचो कोंक्णि नाटक सादर जालो।

जुलाय - 11: गोवान रिव्यू आर्ट्स फांव्डेशन हाणिं माहिम विक्टोरिया इगर्जे होलांत "कोंक्णे कोंक्णि उलव्प्यांत कित्याक पाटिं" म्हळळ्या विशयाचेर चर्चाकूट आसा केलो।

जुलाय - 12: "केनरा कोंकणि कथोलिक समाजेचो" जागतिक सम्मेळाचा कामांचि प्रगतेचि माहेत कळंव्क, जागतिक सम्मेळनाचि माहेत पत्रिका "माहेत" बिस्पाचो निवास सालांत। मानेस्त रेनाल्ड कुलासान उग्तायलें।

जुलाय 18: सडंत्यार फिर्गजेचें पत्र "काळजाचें जय्त" फिर्गज विगार फा|हेरल्ड मस्करेन्हसान उग्तायलें।

अगोस्त 2004:

अगोस्त 1: शक्तिनगर सकाळे कलांगणांत महिन्यालि मांचि 32वें कार्यें जाव्न, मानेस्त जोकिम पिंटो आनि पंगडाथाव्न "सांप्रदायिक गुम्टां पदां आनि दाविद आनि गोलियात" गुम्टां आदारिंत संगीत-नाच-नाटक सांगाता आप्रूपाचो प्रयोग चल्लो।

अगोस्त 1: कोडयाल वज्रोडि संदेश सालांत 'मिकमेक्स' हाचि भांग्राळया पदांचि तिस्रि कोव्लि श्री रिचार्ड मोरसान उग्तायलि।

अगोस्त 1: कोडयाल बिस्पाच्या घरांत "राक्णो" हफ्ताळया पत्रान कविता कामासाळ मांडुन हाडल्लें। संपन्मूळ वेक्ति जाव्न, श्री मेल्विन लुद्रिक हाजर जाल्लो।

अगोस्त 1: कोंकणि नाटक सभा (रि) मंगळुर हाणि चलयिल्ल्या अंतर फिर्गज नाटक स्पर्धांत, पयलें: वेंदूर, दुस्रें: अशोक नगर, तिस्रें: देरेबयल, फिर्गजांक स्थानां वांटोन गेलिं।

अगोस्त 1: कोडयाल बिस्पाच्या घरांत "राक्णो" हफ्ताळया पत्रान मांडुन हाडल्लें कविता कामासाळ मांडुन हाडल्लें। संपन्मूळ वेक्ति जाव्न, श्री मेल्विन लुद्रिक हाजर जाल्लो।

अगोस्त 2: "केनरा कोंक्णि कथोलिक समाजेचो" जागतिक सम्मेळाचो "चिड्डाव" (स्टिक्कर), विमोचन कार्यें, बिस्पाचो निवास सालांत। मानेस्त रिचर्ड मोरसान विमोचन केलें।

अगोस्त 2: "केनरा कोंक्णि कथोलिक समाजेचो" जागतिक सम्मेळाचो "चिड्डाव" (स्टिक्कर), विमोचन कार्यें, बिस्पाचो निवास सालांत। मानेस्त रिचर्ड मोरसान विमोचन केलें।

अगोस्त 5: ह्या वर्सा थाव्न गोंयां जेज्वित प्रांत्यान आप्ल्या जेज्वित याजक उमेद्वारांक स्थळीय भास कोंक्णि शिक्चें कड्डायेचें केलें। 1570 इस्वेंत गोंय्चे सां पाव्ल कोलेजिंत कोंक्णि शिकयताले आनि ताका जाय तसले शब्दाकोश तवळ आसल्ले।

अगोस्त 6: "कोंकणि काव्यां" इंग्लिश आनि हिंदि भासांक भाशांतर करुंक, कोच्चिंत चलल्ल्या

अखिल भारत कोंकणि परिशद कार्याकारि समिति सभेर निर्दार केला।

अगोस्त 8: महिन्यावार कोंक्णि "संवाद" मेल्विन रोड्रिगसाचा "जुजेच्या पेर्राचि काणि" घेव्न विमर्शो संवाद इजय ग्लेडियोलसांत चल्लो।

अगोस्त 20: कोंक्णि भाषा मंडळ कर्नाटक हाणिं टि.एम.ए.पै. फांव्डेशन मणिपाल आनि कोंक्णि भास आनि संस्कृति प्रतिस्टान मंग्ळुर हांच्या सहयोगान कोंक्णि मान्यताये वीस विस्पाचो निवास कोड्याळवय्ल सभा सालांत मांडुन हाड्लो।

अगोस्त 22: कोंक्णि भाशा मंडळ (रि) कर्नाटक, डो| टि.एम.ए. पौंव्डेशन मणिपाल , कोंक्णि भास आनि संस्कृति प्रतिस्टान मंग्ळुर सांगाता तिदोड्या आस्र्याखाल कोंक्णि मान्यता दिसा संदर्बिं अंतर हाय स्कूल अंतर कोलेज-विविध विनोदावळ स्पर्दे आनि प्रबंध स्पर्धे आसा केल्ले।

अगोस्त 31: सांत लुविस कोलेजिच्या सवा सालांत, कोंक्णि साहित्य एकेडेमि कर्नाटक (रि) हाच्या दशमानोत्सव संदर्बार, "कोंक्णि बाळ तालेंतां" स्पर्दो आसा केल्लो। सांत लुविस कोलेजिचो प्रांशुपाल फा| एव्जिन लोबो SJन कार्याचि उग्तावण केलि।

सप्टेंबर 2004:

सप्टेंबर 1: गोंय्च्या सर्कारान रोमि लिपिचे कोंक्णेक, आर्तिक कुमोक दिंव्क निर्दार घेत्लो। गोंय्च्या विधान सभेन हो निर्दार सर्वानुमतेन मंजूर केलो। 1987 इस्वेंत गोंयां सर्कारान "देवनागरि लिपि कोंक्णेचि अधिकृत लिपि" म्हण सांदुन घेतल्लि। 1992 इस्वेंत कोंकणि भाशेक संविदानाचे आट्व वोळेरेंत मेळ्ळि।

सप्टेंबर 11: पाट्ल्या वीस वर्सां थाव्न मुंबय्न्त वावुर्चो संस्थो "कोंक्णि सभा" (रि) मुलुंड, हाणि सांत पियुस धाव्याचें हाय स्कूल सभा सालांत कोंक्णि मनोरंजन सांज आसा केलि। संगीत, नाटक, गुस्टां पदां, नविं पदांनि प्रेक्शकांक कोंक्णि आम्च्या माय भाशेचो सुवाद वांट्लो।

सप्टेंबर 14-15: केंद्र साहित्य एकेडेमि डेल्लि आनि रक्णो हफ्ताळयाच्या जोड आस्र्या खाल, मंग्ळुर नंतूर्च्या ISD सभा सालांत "कोंकणि साहित्यांल्लि प्रादेशिक विविदताय" विशयाचेर विचार सातें चल्लें।

सप्टेंबर 23: श्री फ्रान्सिस फेर्नांडिस काम्पियान बरयिल्लो कोंक्णि नाटक "सत्लावि संसार" शार्जांत सादर केलो।

सप्टेंबर 24: यु.ए.इत्ल्या "मेंग्लोर कोंकण्स" हाणि कोंकणि प्रतिभा स्पर्दो मांडुन हाड्लो।

सप्टेंबर 24: कुवेय्टांत्ल्या मंग्ळुर्गागंच्या विविध संघ संस्थ्यांच्या एक्वोटाचें फेस्त "कोंकण उत्सव 2004" कुवेय्टांत कोंक्णि गायना ट्याल्लो, नाट्ळों आनि हेर सांस्कृतिक कार्यं चल्लिं।

सप्टेंबर 26: कोंक्णि नाटक सभेचो 61वो वार्शिकोत्सव, मंग्ळुर डोन बोस्को सालांत आचरण केलो। ह्या संदर्भार कोंक्णि नाच, नाट्ळो आनि हेर मनोरंजन साधर जालें।

सप्टेंबर 30: दुवायिच्या सैंट मेरिस कोंकणि समुदायान, आल नासर - लिशर ल्यांड सभा सालांत "कोंकण शिवोर - 2004" कार्यें मांडुन हाडें। हेन्रि डि'सोजा, सुक्रीना, अपर्णासायेकर, सांगाता कोड्याळिचं संगीत्कारांय हाजर आसल्लिं।

अक्टोबर 2004

अक्टोबर 2: वोंवय कुटम हफ्ताळया वाळ पत्रान आप्लो प्रथम वार्शिकोत्सव घाट्कोपार पूर्व चावेल वेन पोपटलाल सभागृहांत चलय्लो। ह्या संदर्भार श्री सन्त्रि ए.डि'सोजान लिखल्लो "कुट्मांत भांगार पिक्लां", नाटक साधर जालो।

अक्टोबर 3: शक्तिनगर कलांगणांत 34वि महिन्याळि मांचि जात्र "गोंय्चें संगीत कार्याक्रम आसा केलें। ह्याच्च संदर्भार कोंक्णि भास आनि संस्कृतेच्या उगेळ्गेक सांड सोवाण संस्थ्यान "कोंकणि टि.वि. चानेल उद्घाटन केलें।

अक्टोबर 3: कुट्माचो सेवक पत्राच्या 45व्या वर्साचें आचरण मंग्ळुर जय्ल गेड, आगिस्सि घरांत चल्लें। ह्या संदर्भार, "जिणिए स्पंदन" "साण्कुलें" आनि 'काळजाचि भास' वूक उग्तावण केले।

अक्टोबर 8: दाय्जि दुवाय एक्तागचे तर्फेन "आज आमि कोंक्णि उलव्यां" वोंदेराखाल, भुर्ग्यांखातिर कोंक्णि दीस आचरण केलो। सांस्कृतिक कार्यें, गुस्टां पदां आनि स्पर्दे आसा केल्ले।

अक्टोबर 10: दस्पारां वोरां 1 थाव्न 2 पर्यांत ओ.सि.एन टि.वि चेनेलाचेर प्रसार जांव्क आस्च्या कोंक्णि टि.वि.चें चित्रिकरण मंग्ळुर्चा विविद जाग्यांचेर चल्लें।

अक्टोबर 16: मणिपाल नेहरू मेमोरियल सवासालांत चलल्ल्या कार्यांत श्री पाव्ल सोरमान लिखल्ल्या आनि सांत लुविस कोलेजिच्या कोंक्णि संस्थ्यान प्रगट केल्ल्या "कोंक्णि चळवळ" पुस्तकाक डो| टि.एम.ए.पै श्रेश्ट कोंक्णि पुस्तक प्रशस्ति आनि सङ्गांव्च्या यशवंत पि.शणैन लिख्लेल्या "इंग्ळयांत्ल्यो हिरो" कादंबरि पुस्तकाक मेच्वणेचें इनास डो| टि.एम.ए.पै. प्रतिश्टानाचो अद्यक्ष के.के. पैन दिव्न

मान केलो।

अक्टोबर 19: मंदेश कलाभवनांत, कर्नाटक कोंक्णि साहित्य एकेडेमिन आस्रा केल्ल्या, संवाद आनि "कोंक्णि ग्रंथ सूचि" उग्तावण कार्यांत आद्लो मुखेल मंत्रि एम.वीरप्प मोय्लि मुखेल सग्रो जाव्न आयिल्लो। ह्या संदर्भार, फा| डेनिस डेसान कोंक्णि एकेडेमिचें खब्रे पत्र "कोंक्णि सिरि संपद"चो तिस्रो आंखो उग्ताय्लो।

अक्टोबर 23: मुंवय किंग सर्कलांल्या शण्मुकानदं मालांत कोंकणि भाशा मंडळ मुंवय (रि) हाणिं येव्जिल्लि "कोंकण दाय्ज यात्रा" कोंक्णेंत सर्व जाति - कातिच्या आनि वोलिंच्यो लोक एक जाव्न चल्लि। तीन हजार कोंक्णि लोक एकाच सभा सालांत जमल्लि चारित्रिक घडि जांव्क पाव्लि।

अक्टोबर 24: मांड सोवाण शक्तिनगरच्या कलांगणांत, कोंक्णि महोत्सव आट दिसांचें कार्यें उग्तावण जाव्न "151वें मांड सोभाण" कार्यें चल्लें।

अक्टोबर 25: 50 वर्सां आद्ल्या पदांचि सांज, पदां नाच पोकाणांचें फेस्त

अक्टोबर 26: चलियांचि सांज " " " " "

अक्टोबर 27: नव्या संगीतगारांचि सांज " " " "

अक्टोबर 28: गोंय्च्या पदांचि सांज " " " "

अक्टोबर 28: कोड्याळांत दशंवर 26-29 पर्यांत चल्च्या केनरा कोंक्णि कातोलिकांच्या जागतिक सम्मेळनाक, लोकाक आपंव्च्या वोव्ळिक यात्राक, "वोव्ळिक पत्र" मंग्ळुर्चो बिस्प लुविस पाव्ल सोजान, आप्ल्या निवासांल्या सभा सालांत मोक्ळिक कर्चे द्वारिं सुर्वात दिलि।

अक्टोबर 29: सिंतिमेंताळ पदांचि सांज " पदां नाचाचें फेस्त

अक्टोबर 30: वाय्ल (Baila) पदांचि सांज " "पोकाणाचें फेस्त

अक्टोबर 30: कोंक्णि भास, साहित्य, संस्कृतेच्या दिशांनि सेवा केल्लो, "एमियार" नांवान फामाद जाल्लो लोकामोगाळ वरव्पि श्री एलोशियस डि'सोजा मियार - वोंवय देवादीन जालो।

अक्टोबर 31: मांडो आनि सांप्रदायिक सांज " " " "

नवेंबर 2004

नवंबर - 7: सकाळे शक्तिनगर कलांगणांत मांड सोवाण, महिन्याळि मांचि कार्यें जाव्न, हास्यमय

नाटक "तो म्हाका नाका" मादर जालो। उर्देतिच्या कलाकर्गांनि खेळव्न दाकय्लो।

नवेंबर 7: कोंकण कोगुळ विल्फि रेविंवमाचि "220वि विल्फि नाय्ट" मंगळुर्च्या डोन वोस्को मालांत मादर जालि। ह्या संदर्भार विल्फिचि 36वि पदांचि कोव्ळि उग्तावण जालि। तशेंच कोंक्णेंत्लो माल्गडो माहिति, संगीतगार आनि अमर कोंकणि पत्राचो आदलो संपादक मेक्ष्रि आल्वन केस्तेलिनोक ह्या संदर्बार पर्गट मान केलो।

नवेंबर 7: वोंवय साकिनाकांत्ल्या कोंकण काळजां संस्थ्यान आप्लो 16वो वार्शिकोत्सव आचरण केलो।

नवंबर 9: डो| विल्लियम माड्ता, दारवाड कर्नाटक विश्वविद्यानिलयाचो निवृत्त प्रोपेसर संशोदक, बाशा विज्ञानि तशेंच कन्नड आनि कोंकणि लेखक, 9-11-2004क सोमार सकाळिं देवार्दीन जालो।

नवेंबर 12: कुवेय्टांत्ल्या डोन वोस्को इस्कोला मालांत कोंक्णि आवियान समिति 2004 सुर्वात्लि।

नवेंबर 12 थाव्न 15 पर्यांत वोंवय्त स (6) विल्फि नाय्ट मादर जाल्लो वोंवय्च्या विविद संस्थ्यांनि विल्फि रेविंवस आनि पंग्डाक व्हरव्न हिं कार्यिं दवाजान मादर कर्न, वोंवय्तल्या सवार हजार प्रेक्षकांचिं मनां कोंक्णि संगीतान दादोसि केलिं।

नवेंबर 14: मंग्ळुर डोन वोस्को मालांत 18वि विल्सन ओलिवेर कोंक्णि नाय्ट आंजेलोर फिर्गजेच्या सि.एल.सि.संघान मांडुन हाड्लि।

नवेंबर 28: कोंक्णि लेखकांचा एक्वटान आप्लो दशमानोत्सव संदेश सभा मालांत आचरण केलो।

*** *** ***

नविं कोंकणि पुस्तकां

1.	“युगसंवार” कादंबरि	-	महावळेश्वर सैल
2.	“मट्व्यो कथा”	-	मास्ति वेंकटेश अय्यंगार
3.	“पंच शतकम”	-	एन. पुरुशोत्तम मल्य
4.	“धिका” कादंबरि	-	देविदास कदम
5.	राम चरित मानस, भाशांतर	-	अनंत भट,
6.	लोक धन “लोक वेद”	-	शरतचंद्र शेणय
7.	“रेडे” मट्व्यो कथा	-	स्याम वोळिये
8.	“मोलिचे दोळे” मट्व्यो कथा	-	विविद लेखक राक्णो प्रकाशन
9.	“नाद” लेखनां	-	फा| एरिक क्रास्ता
10.	“काळजा पर्जळ” कविता	-	माच्चा मिलार
11.	“हाय हाय दुबाय” हास्य	-	सिज्येस ताकोडे
12.	“कांटे खुंटे - फुलां झेले” मट्व्यो कथा	-	रेमंड लोवो मट्टार
13.	“सां पाद्रे पियो” जीवन चरित्रा	-	फा| वलेरियन फेर्नांद
14.	“जिणिये स्पंदन” लेखनां	-	ब्र| जुनिफर
15.	“काळजाचि भास वेग्ळिच्च” मट्व्यो कथा	-	चेतन
16.	“माण्कुलें” मट्व्यो कथा	-	एडि नेट्टो जेप्पु
17.	“हाय म्हज्या पोराजिता” लेखनां	-	फा| रुपट कापुचिन
18.	“पेंपारें” पदां, कवितां	-	फा| एड्विन सोज कोट्टिल
19.	“ग्रंथ सूचि”		कर्नाटक कोंकणि साहित्य एकेडेमि, मंग्लूर
20.	“हिप हिप हुर्रे!” फोकणां	-	(डोल्ला), एडोल्फस कुटिन्हा
21.	“आमि कोंग्लिश उलयतांव” II	-	श्री जे.वि. सिक्वेरा मुंबय
22.	भांगाराचि मास्ळि, भुरग्यांक काणियो	-	श्री जे.एफ. डिसोजा

नव्यो कोव्यो

1.	भांग्राळिं कोंक्णि पदां Vol. 3	-	मिकम्याक्स
2.	नशिवांल्या चेड्वा	-	गेशन डि'सोजा, वेळमण
3.	वेदि वोंव्तिं	-	फा| आक्विन नोरोन्हा, ओ.पि.
4.	"कोणाक सर्गाक वचोंक जाय?"	-	विनय पिंटो
5.	"नाच मोभाण"	-	मांड मोभाण
6.	"कोंकणि ड्यान्स हिट"	-	नाच पंगड, मांड मोवाण
7.	मेच्चालां	-	लोय केस्तेलिनो आनि नेल्सन
8.	"जय्तेवंत"	-	गेशन क्रास्ता
9.	कोंक्णि पदां Vol. 3	-	विल्सन ओलिवेग
10.	रुण्णें	-	केविन मिस्क्ति
11.	"ड्यान्स कोम"	-	मेल्विन पेरिस
12.	जिणिये पय्णार	-	फा| आंतोनि लोपेज
13.	"ब्रदर जीसस"	-	फा| आंतोनि लोपेज
14.	"भागि कुट्वा"	-	फा| आल्विन कार्मेलित
15.	पियेगा पियेगा "	-	जोयेल पिरेग मांगाति
16.	तुं ये "	-	गेशन डि'मोज
17.	शिवोर "	-	मेल्विन फेर्नांडिस
18.	वंदे मातरं " 36वि कोव्ळि	-	विल्फि रेविंवस
19.	जिविताचें खाण "	-	वेंजमिन मिरांद
20.	म्हज्या जेजु "	-	क्लिफर्ड लियो डि'सोजा

प्रशस्ति पुरस्कार

1. "मिकमेक्स" नांवान फामाद जाल्ल्या - नाटकगार, संगीतगार, वरवि, कार्या निर्वाहक, श्री मायकल मेक्सम डि'सोजाक 2004व्या वर्साचि "कोंकण कुटाम वाह्रेन प्रशस्ति" फावो जाल्या।
2. श्री वोनवेंचर डि.पियेत्रो" रोमि लिपिंत कोंकणि नोवेल (कादंवरि) वरय्णार वोनवेंचर पीटर फेर्नांडिस हाका तोमस स्टेफन कोंकणि केंद्रान दिंव्चो आंतोनियो पिरेरा कोंकणि पुरस्कार 2004 फावो जाला।
3. शिर्ताडि विल्लियम पिंटोक "कर्नाटक राजोत्सव पुरस्कार 2004" दीव्न कर्नाटक राज्य सर्कारान सन्मानित केलो। श्री विल्लियम पिंटो, नांवाड्दिक वकील समाज सेवक दुब्ळया धाकट्यांक, युवजणांक कानून सलह दीव्न शिक्शित ताणे केलां। तशेंच्च ताणे कानून सलहा विशिं पुस्तकां वरव्न प्रगट्ल्यांत।
4. धिवो साहितिक पुरस्कार -2004 कोंक्णि वाव्राडि आनि गोंय्च्या तोमास स्टीफन्स कोंक्णि केंद्राचो मा| दो| प्रताप नाय्क आनि कवि, साहिति, श्री वल्लि कोड्रास हांकां फावो जालां।

जेजु जाल्ले राति

लुविस मस्करेन्हस

वोड्डे अपार गोट्या भोंवार
वाळकाक देकोन दृष्टिं
खुशालायेन कर्तित गायान
संतोस सगळे सृष्टिं
जयो, जयो, तारेक निधान
जयो, जयो सुफळ मध्यान
जेजु जाल्ले राति
चंद्रेम आनि नेकेत्रांनि
मेळोने एक्ये मोतिं
सहस्त्र किरण लागिं करुन
केलि ताचि स्तुति।
काळोक आय्चान पोळोन गेला
निति सुर्यान उदेव केला
जेजु जाल्ले राति
फुलां फुल्लात झरि व्हाळतात
माण्के वेंवेताति
सुक्णिं लेगुन गोंटेर सांडुन
संगीत गाणा गायित
नमो नमो देव-कुमारा
सर्वे रच्चा कीर्तन करा
जेजु जाल्ले राति
गद्दाळायेन जाता गायान
घड्ड्या गजाल वोर्ति
ह्या संव्सारार, भुमिर, वार्यार,
संतोस सगळे सृष्टि
अनंद जांव देवाक अंत्रळिं
शांति वर्यांक ह्या संव्सारिं
जेजु जाल्ले राति

(**वि.सू:**मंगळुर पुस्तकांवळ संस्थ्याचें पुस्तक - 3, "चूड623 कोत्रु" म्हळळया ल्हान्श्या कड्तिलेंत 1950 इस्वेंत प्रगट जाल्लें कवन। वास आसा तशि उरयल्या। वयल्या संस्थ्याक श्री आलेक्स एं. पाय्स संपादक, श्री जे.जे.रेग आनि श्री फेलिक्स पि.नोरेंज सहायक जाव्नास्ले।)

*** *** ***

Printed at: Assisi Press, Ph: 2492816

Assisi Press, M'lore, Ph.: 2492816